

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

109'uncu Birleşim 29 Haziran 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	589
II.- GELEN KÂĞITLAR	596
III.- YOKLAMALAR	650, 651, 676, 696, 701, 706, 726, 735, 741, 748
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	610
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>610:615</i>
1.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Türkiye'nin hibrit otomotiv sanayisine ilişkin gündem dışı konuşması	610:611
2.- Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir'in, Bursa iline ilişkin gündem dışı konuşması	611:612
3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, merhum Adnan Menderes'in günlüğüne ilişkin gündem dışı konuşması	613:615

V.- AÇIKLAMALAR

615, 650, 672, 718, 737,
750, 753

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

615:618

2.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını lanetlediğine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Taşova-Ayvacık kara yolunun durumuna ilişkin açıklaması

619

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Atatürk Havalimanı'nda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, istikrarlı bir şekilde canlı bomba eylemlerinin devam ettiğine ve hiç kimsenin istifa müessesesini aklına getirmediğine ilişkin açıklaması

619

4.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, Osmaniye Kampı'ndaki aslında 4 metrekaresel bir atölyeyi yüzlerce askerî üniformanın dikildiği bir yer olarak, Antalya Kemer'deki yangın fotoğraflarını Lice'de gibi gösteren zihniyete ilişkin açıklaması

619:620

5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve güvenlik zafiyetinin sorumlularının hesap vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

620

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, terörü şiddetle lanetlediğine, Atatürk Havaalanı'ndaki terör saldırısının toplumu derinden etkilediğine ve terör konusunda sorumluluk mevkisinde olanların başarısızlığının açık olduğuna, derhâl istifa etmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

620

7.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen katliamın bir insanlık suçu olduğuna ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, terörün ve teröristlerin her türlüünü lanetlediğine ilişkin açıklaması

621

8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, terörü lanetlediğine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı gündem dışı konuşmasıyla gündemi değiştirmek istediğine ve İçişleri Bakanını istifaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

621

9.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, ülkedeki istihbarat zafiyetine ilişkin açıklaması

621

- 10.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sağlıkta yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması 622
- 11.- Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in, terörü kınadığına, Datça İlçe Millî Eğitim Müdürünün eğitimin sorunlarıyla ilgilenmek yerine AKP militanı gibi çalıştığına ilişkin açıklaması 622
- 12.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sorumluları istifaya davet ettiğine, emeklilerin birçoğunun geçimlerini sürdürebilmek için çalışmak zorunda olduklarına ve emeklilere promosyon ödemesi yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 622
- 13.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, terörün yapmak istediği tahribatın tamamlayıcısı rolüne soyunan birtakım istismarcılar olduğuna ilişkin açıklaması 623
- 14.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sorumluları istifaya davet ettiğine ve Antalya'da Kumluca ve Adrasan orman yangınlarına ilişkin açıklaması 623
- 15.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve bu iktidarın göstermelik tedbirler ve terör politikalarıyla terör belasını bitiremeyeceğine ilişkin açıklaması 623
- 16.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sorumluların istifa etmeyi düşünüp düşünmediklerini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 624
- 17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, terör saldırılarının günbegün arttığına, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Devlet Bahçeli'nin Başbakanı arayarak Türkiye'nin teröre karşı yürüttüğü kararlı mücadelede devletin ve milletin yanında olduğunu ifade ettiğine, Amerika Birleşik Devletleri ne zaman Türkiye'deki bazı şehirler için uyarı yapsa hemen bir saldırı gerçekleştiğine ve ülkede güvenlik zafiyeti olduğuna ilişkin açıklaması 624

- 18.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, bu vahşette güvenlik zafiyeti ve Hükûmetin sorumluluğunun büyük olduğuna ve 29 Haziran Şeyh Said'in ölümünün 91'inci, Orhan Doğan'ın ölümünün 9'uncu yıl dönümlerine ilişkin açıklaması 625
- 19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, terörün dünyanın her ülkesinde olabileceğini ama dünyanın hiçbir ülkesinde Türkiye'deki kadar kronikleşmiş bir terör saldırısı yaşanmadığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin inisiyatif almasının bir zorunluluk olduğuna ilişkin açıklaması 625:626
- 20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, AK PARTİ Grubu olarak İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını bir kez daha kınadıklarına, hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet dilediğine, AK PARTİ'nin hiçbir zaman, hiçbir dönemde, hiçbir terör olayının üzerini örtmediğine, terörün üzerine kararlılıkla gittiğine ve terör örgütlerine çok büyük darbeler indirdiğine ilişkin açıklaması 626:627
- 21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu'nun MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 650
- 22.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 672:673
- 23.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Orhan Doğan'ın ölümünün 9'uncu yıl dönümüne ve anma törenine müdahale edilmesine ilişkin açıklaması 718
- 24.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, iç ve dış politikada önemli ve ilginç gelişmelerin yaşandığı bir sürecin içerisinde bulunduğu ve Suriye politikasında öngörülen değişikliklerin neler olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 737:738
- 25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Mavi Marmara şehitlerinin ailelerine yönelik bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 738
- 26.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 18'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine açıklaması 750:751
- 27.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 751:752
- 28.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 752

29.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 752:753

30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ile Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'a konuşma süreleri konusunda yaptığı muamele farklılığına ilişkin açıklaması 753:754

VI.- OTURUM BAKŞKANLARININ KONUŞMALARI 627

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak terörü lanetlediklerine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin konuşması 627

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 627

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ 627:632

1.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 22 milletvekilinin, 9/1/2013'te Paris'te yaşanan Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez suikastinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/249) 627:629

2.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk ve 22 milletvekilinin, çocuk cezaevleri sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/250) 629:631

3.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 22 milletvekilinin, 31/12/2015'te Aşkale Geri Gönderme Merkezi'nde şüpheli biçimde gerçekleşen ölümlerin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/251) 631:632

VIII.- ÖNERİLER 632, 637, 645, 650, 651, 670, 673, 676, 683, 693, 696

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 632:635, 637:640, 645:649, 650, 651:659, 670:672, 673:676, 676:680, 683:688, 693:695, 696

1.- MHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde MHP Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından, terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi ve sorumluluğu ve ihmalî olanların tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 632:635, 637:640, 645:649, 650, 651

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Gaziantep’te IŞİD’in bütün faaliyetlerinin açığa çıkarılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/238) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde ön görüşmelerinin yapılmasına ilişkin önerisi

651:659, 670:672,
673:676, 676

3.- CHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, son dönemde yüzlerce yurttaşın ve güvenlik personelinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan terör saldırılarına zemin oluşturan yanlış politikaların tespit edilmesi, terör saldırılarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

677:680, 683:688,
693:695, 696

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

635, 641, 659, 680, 688,
695

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan’ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

635:636

2.- Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

636

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ’ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

641

4.- Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ’ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

642:643

5.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ’ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

643:645

6.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’un, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

659:660

7.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

660:663

- 8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 663:664
- 9.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 664:665
- 10.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 666:667
- 11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 667:668
- 12.- Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 668:669
- 13.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 680:681
- 14.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 681:682
- 15.- İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 682
- 16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 688
- 17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında tekraren şahsına sataşması nedeniyle konuşması 689:691
- 18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 691:692
- 19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İzmir Milletvekili Hüseyin Kocabıyık'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 695:696

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER**

697, 702, 707, 719, 726,
735, 739, 741, 748, 753,
754

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

697:701, 702:706,
707:718, 719:726,
726:734, 735:737,
739:740, 741:747,
748:750, 753, 754:778

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair

Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400)

697:701, 702:706,
707:718, 719:726,
726:734, 735:737,
739:740, 741:747,
748:750, 753, 754:778

2.- Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün

Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri
Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 343)

778

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

779

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, uzaktan
alışverişlerde kapıdan ödeme esnasında yaşanan dolandırıcılık vakalarına
ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin
cevabı (7/5738)

779:780

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak on bir oturum yaptı.

Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci ve Altıncı Oturumlar

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Kocaeli'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 95'inci yıl dönümüne,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Hatay ilinin sorunlarına,

Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir, Ağrı ilinin sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Hatay Milletvekili Orhan Karasayar, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Hatay Milletvekili Orhan Karasayar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu, Hatay Milletvekili Orhan Karasayar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı, Kağıthane İlçe Milli Eğitim Müdürünün, düzenlemiş olduğu iftar yemeğine katılmayan aday ve danışman öğretmenlere soruşturma açmasına ve hakkında cezai işlem başlatılması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, Sarıyer ilçesindeki devlet hastanelerinin kapasite ve donanım yetersizliğine ve Sarıyerlilerin sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları sorunların çözülmesini beklediklerine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, millî eğitimde Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılığın her geçen gün daha fazla çığnendığına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İsrail'le yapılan ve uluslararası hukuk açısından örnek teşkil edecek anlaşmayla ülkemizin gücü ve itibarının bir kez daha görüldüğüne,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, muhtarların ve İstanbul'un Şile ilçesinin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Başbakanın 1 Temmuz Cuma günü 10 bin tonluk insani yardımın Mersin Limanı'ndan Filistin'e törenle gönderileceği ifadelerine ve halkın, Gazze ablukasının kalkmadığının, tam tersine tescillendiğinin farkında olduğuna,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'de Kızılca deresine dökülen bir atıktan kaynaklanan metan gazının kente yayılması sonucu yaşanan çevre sorunuyla ilgili yetkilileri göreve çağırdığına,

Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil, 27/6/2016 tarihinde Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülen tasarıya baskın bir önergeyle öğretmenler için sözleşmeli, mülakata dayalı ve sekiz yıl mecburi hizmet içeren bir hüküm getirildiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı buğday alım fiyatı ve yapılan alım miktarının çiftçiyle dalga geçmek olduğuna,

Hatay Milletvekili Birol Ertem, Hatay'da nakliye sektörünün sorunlarına,

Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet, İzmit'in düşman işgalinden kurtuluşunun 95'inci yıl dönümüne ve bu nedenle istemiş olduğu gündem dışı söz talebini yerine getirmeyen Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ı kınadığına,

İzmir Milletvekili Müslüm Doğan, yerelin görüşünü almadan ve bir ihtiyaç hasıl olmadan bazı ilçelerin il yapılması konusunun gündeme getirilmesini doğru bulmadığına,

Ankara Milletvekili Murat Emir, müftülere de nikâh kıyma yetkisi verilmesi konusunun tartışılmasının bile yersiz ve gereksiz olduğuna,

Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt, Yarbay Mehmet Alkan hakkında, 11 Mayıs'ta Osmaniye'de şehit aileleriyle yaptığı bir sohbette söylediği sözler nedeniyle siyasi faaliyette bulunmak suçlamasıyla idari ve adli soruşturma başlatıldığına,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, Bursa'da karne töreninde Atatürk'ün Gençliğe Hitabe'sini okuyan 3 lise öğrencisi hakkında disiplin soruşturması açılmasına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Hükûmetin ilkesiz, tutarsız, pusulasız, maceracı, hayalci ve kendi kendine gelin güvey olan bir dış politika anlayışı izlediğine ve bu yanlış politikalarla derhâl uzaklaşmaya davet ettiğine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, AKP Hükûmetinin İsrail devleti'yle dış siyasette iflası belgeleyen bir anlaşmanın altına imza attığına, dış politikada yapılan yanlışlıklarla ilgili verdikleri araştırma önergesine destek verilmesini umduğuna ve Lice'de gerçekleştirilen operasyonlar sırasında yaşanan duruma,

Ankara Milletvekili Levent Gök, birkaç gündür yaşanan gelişmelerin, iktidarın uyguladığı dış politikanın ne denli yanlış boyutlarda sürdürüldüğünü ve Türkiye'ye ne kadar ağır maliyetler getirdiğini gösterdiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İsrail'le yapılan anlaşmanın Türkiye'nin şimdiye kadar uygulamış olduğu dirayetli dış politikasını ortaya koyduğuna, her zaman Filistin halkının yanında olunacağına, AK PARTİ'nin terörle kararlı mücadelesinin aynı şekilde devam edeceğine ve hiç kimsenin etnisite üzerinden bir dil geliştirerek farklı bir algı oluşturmaya yeltenmemesi gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

MHP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, başta 13 Mayıs 2014'teki Soma maden faciası olmak üzere maden kazalarının araştırılması ile iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin görüşülmesi ve 24'üncü Dönemde bu amaçla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu raporunun tespit ve önerilerinin değerlendirilmesi amacıyla genel görüşme açılmasına (8/5),

HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ile Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'de derin devlet yapılanmasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına (10/247),

İstanbul Milletvekili Atilla Kaya ve 21 milletvekilinin, taşeron işçi, 4/C'li personel, geçici işçi, geçici personel ve sözleşmeli personelin sorularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına (10/248)

İlişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, ABD Kongresi ve Avusturya İçişleri Bakanlığının 20 Haziran 2016 tarihinde Avusturya'nın başkenti Viyana'da düzenleyeceği "İstihbarat ve Güvenlik Parlamenter Forumu" toplantısına katılım sağlanmasına,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinden oluşan bir heyetin, İngiltere Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Crispin Blunt'ın vaki davetine icabetle İngiltere'ye resmî bir ziyarette bulunmasına,

İlişkin tezkereleri kabul edildi.

MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanırkulu ve arkadaşları tarafından, vatandaşların, özel sektörün ve kamunun aşırı borçlanmalarına neden olan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/210) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

HDP Grubunun, 28/6/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye'deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçların açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 28 Haziran 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına (2372 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 28/6/2016 tarihinde Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'nin dış ilişkilerinde bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 28 Haziran 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına (690 sıra no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa Milletvekili Recai Berber ile Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun MHP grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, sosyal medya üzerinden Halkların Demokratik Partisi Eş Başkanının şahsında tüm seçmenlerine hakaret eden Ağrı Valisini kınadıklarına ve bu konuda Hükûmeti uyardığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç, Adana Milletvekili Talip Küçükcan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Adana Milletvekili Talip Küçükcan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisi eski Genel Başkanına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Mardin Milletvekili Mithat Sancar, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Siirt Milletvekili Yasin Aktay'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Siirt Milletvekili Yasin Aktay'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Siirt Milletvekili Yasin Aktay, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, (2/202) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre söz hakkı istediği zaman kendisine söz verilmemesine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 400) görüşmelerine devam edilerek birinci bölüm üzerindeki görüşmeleri tamamlandı.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olduğu açıklandı.

Ankara Milletvekili Levent Gök, Diyarbakır Lice'de güvenlik güçlerine bir saldırı yapıldığına ve Atatürk Havalimanı'nda art arda patlamaların olduğuna dair haberler aldıklarına ve Hükûmetten bu konuda bilgi vermesi gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Atatürk Havalimanı'nda art arda patlamaların meydana geldiği haberlerine ve Hükûmetin bu konuda acilen Genel Kurulu ve kamuoyunu bilgilendirmesini talep ettiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Türkiye'nin topyekûn saldırı altında olduğuna ve bu topyekûn saldırıya karşı yine millet olarak, ülke olarak, Türkiye Cumhuriyeti olarak topyekûn bir mücadele verilmesi gerektiğine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Atatürk Havalimanı'na yapılan saldırının Türkiye demokrasisine ve Türkiye'nin bütünlüğüne, birliğine yapılmış bir saldırı olduğuna ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu saldırıyı yapanları lanetlediklerine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediklerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Atatürk Havalimanı'na yapılan saldırının açık bir terör saldırısı olduğuna ve kınanması gerektiğine, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, AK PARTİ Grubu olarak Atatürk Havalimanı'na yapılan terör saldırısını kınadıklarına ve hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, Başkanlık Divanı olarak terörü şiddetle ve nefretle kınadıklarına, şehitlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesi üzerindeki önergelerin görüşmelerinin kapalı oturumda yapılmasına ilişkin Ankara Milletvekili Levent Gök tarafından İç Tüzük'ün 70'inci maddesine göre verilmiş olan önerge okundu.

Yeminli stenografların ve yeminli görevlilerin salonda kalmaları oylandı ve kabul edildi.

Oturuma saat 23.16'da son verildi.

Yedinci Oturum

(Kapalıdır)

Sekizinci, Dokuzuncu, Onuncu ve On Birinci Oturumlar

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 400) görüşmelerine devam edilerek 12'nci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 343) görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlerin sayısının giderek arttığına ve bu kadar vahim bir tabloda teknik bir tartışma yürütmenin siyaset kurumunun ve Meclis itibarı açısından değerlendirilmesi gereken bir husus olduğuna,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlerin sayısının giderek arttığına ve Hükûmetin geline aşama konusunda yeni bir bilgilendirme yapmasına ihtiyaç olduğuna,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını şiddetle kınadığına ve Meclisin çalışmalarını devam ettirmesinin aynı zamanda teröre karşı kendi hayat rutinlerini sürdürmeleri istikametinde vatandaşlara bir mesaj olacağına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Cumhuriyet Halk Partisinin teröre karşı olan durumunun çok net olduğuna ve hiçbir milletvekilinin teröre prim verecek anlayışlar içerisinde olmaması gerektiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, terör hadiselerinin doğrudan millete yönelik eylemler olduğuna ve bir terör olayı yaşandığında milletin beklediği ortak tavır göstermenin herkesin boynunun borcu olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, dünyanın en iyi korunan havaalanlarından birinde yapılan bu saldırıyla ilgili sorumluluğu taşıyan Hükûmet ya da bir parti grubuyla asla ortak bir tavır içinde olamayacaklarına ve Hükûmetin bu konuda Genel Kurulu ve kamuoyunu doğru bir şekilde bilgilendirmek gerektiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısının milletin birliğine, barışına, huzur ve güvenliğine yönelik olduğuna ve buna karşı herkesin aynı duyarlılıkta tavır koymasının memnuniyet verici olduğuna ve olayla ilgili kendilerine son ulaşan bilgilere,

Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Genel Kurulun sabah saatlerine kadar çalışma anlayışına ve böyle bir yasama çalışması olamayacağına,

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Türkiye Cumhuriyeti devletinin dünyada DEAŞ'ı terör örgütü ilan eden ilk ülkeler arasında yer aldığına, DEAŞ'la en etkili mücadele eden devlet olduğuna ve DEAŞ terör örgütüne Türkiye Cumhuriyeti devletinin onayıyla herhangi bir şekilde terörist aktarımı yapılmadığına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, terör saldırısı nedeniyle hayatını kaybeden ve yaralanan çok sayıda insan varken Meclisin sabaha kadar teknik konuları konuşmakla etik bir tutum ortaya koymadığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Hükûmetin gündemi ile Türkiye'nin gündeminin farklı olduğuna,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, ülkenin birliğini ve bölünmez bütünlüğünü her şeyin üstünde tutan bir AK PARTİ Hükûmetinin görevinin başında olduğuna ve devletin tüm birimlerinin terörle mücadele noktasında üzerlerine düşeni en iyi derecede yaptıklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, Meclisin, normal işleyişinin dışına çıkmayarak ve tüm kurumlara örnek olarak çalışmalarına devam edeceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, teröre karşı herkesin birlik olunması ve terörün amacına hizmet edecek her türlü davranıştan kaçınmak gerektiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Ankara Milletvekili Murat Emir'in 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Siirt Milletvekili Besime Konca'nın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Siirt Milletvekili Besime Konca, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 29 Haziran 2016 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 05.44'te birleşime son verildi.

Ahmet AYDIN

Başkan Vekili

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Zihni AÇBA

Sakarya

Kâtip Üye

Özcan PURÇU

İzmir

Kâtip Üye

Elif Doğan TÜRKMEN

Adana

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 144

29 Haziran 2016 Çarşamba

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM'de düzenlenen iftar davetlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6457) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2016)

2.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Diyarbakır ve Muş'taki operasyonlarda güvenlik güçlerinin yazdığı iddia edilen yazılara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6458) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Marşı'nın Başbakan için uyarlanarak söylenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6459) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

4.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara'da bulunan tarihi Çubuk Barajı Göl Gazinosu'nun yıkılacağı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6460) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

5.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türk Hava Kurumu Üniversitesi ile ilgili çeşitli hususlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6461) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2016)

6.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, son bir yılda gerçekleştirilen bombalı terör saldırılarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6462) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

7.- Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın, hac kontenjanlarına ve ücretlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6463) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

8.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Cumhurbaşkanlığı Sarayı'na kütüphane ve opera binası inşa edileceği yönündeki iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6464) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2016)

9.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, Kepez Belediyesine ait bir tedavi merkezinin ruhsatsız çalıştığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6465) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

10.- İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil'in, ülkemizdeki patlayıcı madde üretimine ve denetimlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6466) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2016 yılları arasında ensest istismara uğrayan çocuklara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6467) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, çocuk hastalıklarındaki artışa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6468) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Marmara Üniversitesi'nin yardımcı doçent alım ilanına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6469) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

14.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, geçici koruma statüsüne alınan Suriyeliler için temin edilen ilaçlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6470) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

15.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, 2003 yılından beri yapılan fidan dikimine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6471) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

16.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, kapanan küçük ölçekli ticari işletmelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6472) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TRT'de bir programa konuşmacı olarak katılan bir kişinin açıklamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6473) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

18.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, düşen bir askeri helikoptere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6474) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kömüre dayalı enerji santrallerinin desteklenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6475) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

20.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, bir vakıf tarafından 2013-2016 yılları arasında Suriye'ye yapılan araç geçişlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6476) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

21.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinin Karabulak köyünde yapılan afet evlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6477) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

22.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Trabzon'da bulunan tarihi Ayasofya Kilisesi'nin camiye dönüştürülmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6478) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul İmam Hatip Lisesinin yeniden inşasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6479) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

24.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Ankara'nın bir mahallesindeki kanalizasyon ihtiyacına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6480) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

25.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Kızılay semtindeki bir üst geçitte yaşanan çökmeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6481) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türk göçmenlerin entegrasyonuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6482) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Topluma Kazandırma Kanunundan yararlandıktan sonra tekrar suç işleyenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6483) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülke genelinde tek tip taksi durağı yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6484) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye genelinde imam hatibe dönüştürülen okullara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6485) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

30.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, üç öğretmenle ilgili olarak Başbakanlık İletişim Merkezi'ne yapılan bir ihbar üzerine yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6486) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

31.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, kayıp sığınmacı veya mülteci çocuklara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6487) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

32.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Siirt Türk Kızılayı Şubesi tarafından yapılan yardımlara ve bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6488) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

33.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Cumhurbaşkanının yurt dışı seyahatlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6489) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

34.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türk Hava Kurumu Üniversitesinin satılan bazı taşınmazlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6490) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

35.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, kamu kurumlarında ve özel sektörde engelli vatandaşların istihdamına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6491) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

36.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, Atık Valide Külliyesi'ndeki restorasyon çalışmalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6492) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

37.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, TİHEK'e yapılan başvurulara ve Kurulun faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6493) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

38.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2003-2016 yılları arasında kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen kurslara ve eğitim seminerlerine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/6494) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

39.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, 30.11.1925 tarihinden itibaren kapatılan dergah, tekke, türbe ve mescitlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Veysi Kaynak) yazılı soru önergesi (7/6495) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

40.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, 7 Haziran 2015 tarihinden itibaren gözaltına alınan, hakkında soruşturma açılan, yakalama kararı çıkarılan ve tutuklanan kişilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6496) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

41.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, gizli tanık ve ihbarcı statüsündeki çocuklara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6497) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

42.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir Aliğa Şakran Cezaevi T-4 bölümünde yaşadığı iddia edilen olayların soruşturulmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6498) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

43.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, FETÖ/PDY kapsamında yürütülen soruşturmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6499) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

44.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, bir işadamı hakkında yürütülen soruşturmaların kamuoyundaki etkilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6500) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

45.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2016 yılı adli ve idari yargı kararnamesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6501) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

46.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bir televizyon kanalının TÜRKSAT'tan ve Kablololu TV'den çıkarılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6502) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

47.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bir vakfa kayyum atanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6503) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

48.- Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın, bazı milletvekillerinin hapisshane terör örgütü üyelerini ziyaret ettiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6504) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

49.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, bir açıklamasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6505) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

50.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6506) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

51.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, bazı cezaevlerinde mahkumların temizlik malzemelerine el konulduğuna dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6507) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yargıya güven endeksine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6508) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

53.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, son on yılda işlenen kadın cinayetlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6509) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

54.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Cumhurbaşkanına hakaret suçu kapsamında Bakanlığın verdiği soruşturma izinlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6510) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

55.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Tekirdağ'da bir avukatın karakolda polisler tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6511) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

56.- İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner'in, bir açıklamasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6512) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

57.- İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner'in, 18-24 yaş arasındaki tutuklu ve hükümlülere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6513) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

58.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bakanlıkta istihdam edilen engelli vatandaşlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6514) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

59.- Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın, Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda çocuk tutuklulara işkence ve kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6515) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

60.- Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan'ın, Cumhurbaşkanının bir açıklamasına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6516) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

61.- Batman Milletvekili Saadet Becerekli'nin, kadın konukevi açan ve zorunlu olduğu halde açmayan belediyelere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6517) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

62.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, engellilerle ilgili projelere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6518) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

63.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Bakanlığın 2016 yılı Eylem Planı'ndaki bir hedefe ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6519) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

64.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, kadınların işgücü piyasasına katılmasını ve istihdamını artırmaya yönelik çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6520) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

65.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6521) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

66.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, çipli kart sisteminin uygulamaya konmamasına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6522) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

67.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6523) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kırşehir Şeker Fabrikasına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6524) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

69.- Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın, Suriye'de savaşıyan bazı gruplar için üretim yaptığı iddia edilen işletmelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6525) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

70.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, çocuk işçi sorunuyla mücadeleye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6526) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

71.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çalışma izninden muaf tutulan yabancılara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6527) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

72.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Aksaray ilindeki hizmet ve sanayi sektörlerindeki istihdam verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6528) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kırşehir ilindeki hizmet ve sanayi sektörü istihdam verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6529) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

74.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Nevşehir ilindeki sanayi ve hizmet sektörü istihdam verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6530) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Çankırı ilindeki hizmet ve sanayi sektörü istihdam verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6531) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

76.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çalışma izni bulunmayan yabancı çalıştıran işverenlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6532) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

77.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İŞKUR bünyesinde bulunan bir fona ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6533) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilindeki istihdam verileri ile ilgili açıklamalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6534) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

79.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Erzurum'da TOKİ inşaatında bir işçinin hayatını kaybettiği olaya ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6535) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

80.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6536) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

81.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, ev işçilerine ve iş kazalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6537) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

82.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, ev işçilerine ve iş sağlığı ve güvenliğine dair hususlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6538) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

83.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun, İŞKUR tarafından Zonguldak'ta Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında işe alım için belirlenen sayılara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6539) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

84.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, endüstriyel kazaların önlenmesine yönelik yönetmelik çalışmalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6540) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

85.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, İstanbul'un Fikirtepe Mahallesinde yürütülen kentsel dönüşüm projesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6541) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

86.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6542) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

87.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya'da 1923-2016 yılları arasında gayrimenkul satın alan yabancılara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6543) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

88.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Sur İlçesi Eylem Planı'na ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6544) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

89.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Birleşmiş Milletler Herkesin Zorla Kaybetmelere Karşı Korunması Hakkındaki Sözleşme'ye ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6545) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

90.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Ermeni soykırımı iddialarına karşı alınacak önlemlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6546) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

91.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Almanya'nın İncirlik Üssü'nün kullanımıyla ilgili taleplerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6547) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

92.- Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy'un, Cumhurbaşkanının bir yurtdışı ziyaretine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6548) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

93.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6549) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

94.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, 2002 yılından beri ekonomik sebeplerle kapanan spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6550) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

95.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğrenim kredisi alan öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6551) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

96.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, burs alan öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6552) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

97.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Görme Engelliler Spor Federasyonu Başkanı ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6553) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

98.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6554) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

99.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, bir birlik tarafından alınan aidatlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6555) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

100.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, güvenlik nedeniyle gübre satışlarının yasaklanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6556) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

101.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi Programına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6557) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

102.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, genel tarım sayımının ne zaman yapılacağına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6558) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

103.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, takviye edici gıdalarla ilgili bir düzenlemeye ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6559) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

104.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, tarım alanındaki girdi maliyetlerini düşürmek için alınan önlemlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6560) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

105.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, tarımda gübre olarak kullanılan amonyum nitratın satışının yasaklanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6561) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

106.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, tarımsal danışmanlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6562) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

107.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'de görülen şarbon hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6563) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

108.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Aksaray ilindeki tarla sulama sistemlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6564) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

109.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Nevşehir ilindeki tarla sulama sistemlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6565) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

110.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilindeki tarla sulama sistemlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6566) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

111.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de doludan zarar gören çiftçilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6567) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

112.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de mağdur olan çiftçilerin zararının karşılanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6568) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

113.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6569) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

114.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hastalıklı hayvanlardan elde edilen ürünlerin etiket bilgisine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6570) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

115.- Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı'nın, Mersin'de yaşanan dolu afeti sonrası üzüm ve diğer sebze meyve üreticilerinin zararlarının karşılanmasına ve borçlarının ertelenmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6571) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

116.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, tarımda kullanılan amonyum nitratlı gübrelerin satışının yasaklanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6572) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

117.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, esnaf ve sanatkar verilerine ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6573) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

118.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülke genelinde tüketilen temizlik malzemelerine ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6574) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

119.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6575) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

120.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı'nın Diyadin ilçesinde gerçekleşen bir olaya ve koruculuk sistemine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6576) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2016)

121.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde terör örgütü üyesi oldukları açıklanan iki kişinin öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6577) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

122.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde terör örgütü üyesi olduğu açıklanan bir kişinin öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6578) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

123.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde terör örgütü üyesi olduğu açıklanan bir kişinin öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6579) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

124.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde terör örgütü üyesi olduğu açıklanan bir kişinin öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6580) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

125.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde terör örgütü üyesi olduğu açıklanan bir kişinin öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6581) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

126.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde uygulanan sokağa çıkma yasağına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6582) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

127.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, 7 Haziran 2015 tarihinden itibaren gözetim altına alınan, hakkında soruşturma açılan, yakalama kararı çıkarılan ve tutuklanan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6583) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

128.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi Akdemir Köyü'nde Alevi vatandaşların yerine getirmek istediği Birlik Cemi'ne izin verilmemesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6584) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

129.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, yasaklanan siyasi parti mitinglerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6585) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

130.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Diyarbakır'da yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6586) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

131.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'de yapılması planlanan bir mitinge izin verilmemesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6587) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

132.- İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner'in, bir gazetenin Antakya'daki bazı atölyelerle ilgili iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6588) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2016)

133.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Ankara Büyükşehir Belediyesi panolarına bir vakıf tarafından asılan ilanlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6589) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

134.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, 7 Haziran 2015 seçimlerinden itibaren miting, toplantı ve gösterilere yapılan müdahalelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6590) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

135.- Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın, Suriye'de savaşan bazı gruplar için üretim yaptığı iddia edilen işletmelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6591) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

136.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, IŞİD terör örgütünün Gaziantep'teki faaliyetlerine yönelik iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6592) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

137.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep Valiliğinin talimatıyla yerel ve ulusal basınla yapıldığı iddia edilen bir toplantıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6593) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

138.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir sığınmacının Aşkale Geri Gönderme Merkezi'ndeki ölümüne ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6594) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

139.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Mardin'in Derik ilçesinde kaldırım taşlarının sökülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6595) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2016)

140.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Emniyet Teşkilatı'ndaki başpolis rütbesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6596) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

141.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'deki mezbaha ihtiyacına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6597) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

142.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Kars'taki bozuk yollara ve buna bağlı trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6598) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

143.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, motosikletlerin ruhsat ve plaka maliyetlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6599) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

144.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'un Çekmeköy ilçesinde yapılan bir bina yıkımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6600) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

145.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinin ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6601) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

146.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, 2015 yılında MOBESE sisteminin tespitiyle kesilen trafik cezalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6602) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

147.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Adana'da Alevi vatandaşlara yönelik saldırılara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6603) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

148.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, Bakanlığın bünyesinde bulunan ve çeşitli yetersizlikleri olduğu iddia edilen bir zırhlı araç modeline ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6604) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

149.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara'da korsan servis araçları bulunduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6605) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

150.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6606) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

151.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesi Belediye Başkanlığı makam aracına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6607) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

152.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, İzmir'de bir siyasi parti temsilciliğine yapılan saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6608) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

153.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'de bir siyasi parti temsilciliğine yapılan saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6609) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

154.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara'nın Çankaya ilçesinde yaşanan bir yol kayması olayına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6610) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

155.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli'deki tramvay projesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6611) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

156.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait bir kamyonun yaya yolunu kullanarak bir kişinin ölümüne neden olmasına ve Kurbağalıdere ıslah çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6612) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

157.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Kütahya Valisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6613) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

158.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin 2015 yılında spor kulüplerine yaptığı yardımlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6614) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

159.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, kayıp bir Demokratik Bölgeler Partisi yöneticisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6615) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

160.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, LGBTİ+ Onur Yürüyüşüne ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6616) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

161.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Telif Hakları Genel Müdürlüğünde yaşanıldığı iddia edilen bir olaya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6617) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

162.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, turizm sektörüne verilen desteklere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6618) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

163.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, çeşitli zamanlarda ortadan kaybolan, kaldırılan veya tahrip edilen bazı heykellere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6619) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

164.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6620) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

165.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Bakanlığın İzmir'e yapmış olduğu yatırımlara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6621) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

166.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, DMO'nun rekabet olanağının artırılmasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6622) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

167.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, DMO Yönetim Kuruluna üye atanmasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6623) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

168.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, gelir vergisi uygulamasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6624) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

169.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, yurt dışı çıkış harcı uygulamasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6625) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

170.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6626) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

171.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, İstanbul'daki bir ortaokulun imam-hatip lisesine dönüştürüleceği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6627) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

172.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, İstanbul'da bir okul müdürüyle ilgili bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6628) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

173.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ve açılan soruşturmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6629) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2016)

174.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, zorunlu din dersine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6630) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2016)

175.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'de bir okulda kitap dağıttığı gerekçesiyle hakkında soruşturma açılan öğretmene ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6631) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

176.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, Çorum'da yapılan müdürlük sınavında bir öğretmene haksızlık yapıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6632) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

177.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Öğretmenevi'nin kapatılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6633) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

178.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnu Bozkurt'un, Selçuk Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6634) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

179.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa'daki bir ilkokulun yaz döneminde bir vakıf tarafından kullanılacağı ve yaz okulu açılacağı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6635) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

180.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, Hatay'ın İskenderun ilçesinde Lisans Yerleştirme Sınavı yapılmamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6636) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

181.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Suriyeli çocukların eğitimi için KPSS şartı aranmaksızın öğretmen alımı yapılacağına dair iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6637) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

182.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6638) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

183.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Tekirdağ'da müdürlük atamaları için yapılan mülakat sınavı sonuçlarının toplu olarak açıklanmamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6639) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

184.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'un Yeşilova ilçesine bağlı Akçaköy ve Dereköy köylerinde bulunan okullar hakkında alınan karara ve yöre halkının katılım ve taleplerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6640) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

185.- İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner'in, fiziki yetersizlik sebep gösterilerek karma eğitime son verilen bir okula ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6641) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

186.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6642) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

187.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı-Patnos İçme Suyu Projesi ihalesine ve proje kapsamındaki bazı taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6643) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

188.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6644) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

189.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, doğum kontrol yöntemlerine dair yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6645) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

190.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, bazı sağlık görevlilerinin görev yaptığı unvan ile kadro unvanlarının farklı olduğu iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6646) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

191.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, Bitlis'in Tatvan ilçesinde hizmete başlayan Devlet Hastanesi'ne ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6647) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

192.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, süt izni kullanılması halinde döner sermaye ödeneklerinden kesinti yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6648) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

193.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, kadınların süt izinlerinin çalışılmayan süre olarak hesaplanmasını öngören bir genelge yayımlandığına dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6649) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

194.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Kars'ta sağlık çalışanlarına gizlilik sözleşmesi imzalatılmak istendiğine dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6650) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

195.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'da ilçeler bazında çocuk hastanesi ve çocuk doktoru sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6651) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

196.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, sağlık merkezlerinde çiçek hastalığı aşısı stoklarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6652) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

197.- Kırklareli Milletvekili Vecdî Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6653) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

198.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Diyarbakır'daki madde bağımlılarına ve tedavi imkanlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6654) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

199.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Bakanlığın kanserle ilgili çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6655) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

200.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, hastanelerdeki yoğunluğa ve devlet hastanelerinden başka hastanelere sevk edilen hastalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6656) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

201.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Kayseri Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde görevli sağlık personelinin kansere yakalanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6657) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

202.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, yurt dışından temin edilen ilaçlarda yaşanan aksamalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6658) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

203.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Bakanlık tarafından yayınlanan bir genelgeye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6659) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

204.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, bir ihaleyle ilgili çeşitli iddialara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6660) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2016)

205.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kandıra-İzmit karayolundaki kazaların önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6661) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

206.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, toplu taşıma araçlarının engellilere göre düzenlenmesini gerektiren bir kanunun uygulamasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6662) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

207.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 2003-2015 yılları arasında Kırklareli iline yapılan yatırımlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6663) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

208.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, yolcu garantisi verilen havalimanlarında gerçekleşen yolcu sayılarına ve işletmeci firmalara yapılan ödemelere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6664) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 22 milletvekilinin, Paris'te üç PKK'lı kadının öldürülmesi olayının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/249) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2016)

2.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk ve 22 milletvekilinin, çocuk cezaevleri ile ilgili yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/250) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2016)

3.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 22 milletvekilinin, Geri Gönderme Merkezlerinde yaşandığı iddia edilen şüpheli mülteci ölümlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/251) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2016)

29 Haziran 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 109’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz Türkiye’nin hibrit otomotiv sanayisi hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak’a aittir.

Sayın Çamak, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

Sayın milletvekilleri hatip kürsüye çıktı, lütfen, derin bir sessizlik bekliyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak’ın, Türkiye’nin hibrit otomotiv sanayisine ilişkin gündem dışı konuşması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ne yazık ki bir insanlık suçu olan terör, dün de Atatürk Havaalanı ve güneydoğuda bağrımızı yaktı. Nereden gelirse gelsin ülkemize yönelik her türlü terörü şiddetle kınıyorum. Bu saldırılarda yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, günümüzde, artık, ülkeler çevresel ve ekonomik faktörleri göz önünde bulundurarak yatırım stratejilerini yeniden planlamaya başladılar. Bu durumun en önemli örneklerinden birisi, dizel araçlar yerine çevre dostu hibrit araçların yaygınlaşmasıdır. Hava kirliliğini azaltan, çevre dostu, yüzde 50 elektrik, yüzde 50 benzinle çalışan hibrit otomobil üretimi teşvik edilmeli. Hava kirliliğinden ötürü sağlık sorunlarının her geçen gün arttığı ülkemizde, en azından geleceğimizi kurtarmak için, dizel arabalar yerine kendi elektriğini kendi üreten ve ekonomik açıdan tasarruflu hibrit araçların yaygınlaşması için gerekli teşvikler sağlanmalıdır.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından, çevreye ve insan sağlığına zararı raporlarla ortaya konan dizel otomobillerin, artık, tarihe karışması gerektiğinin bilincinde olan ülkeler gerekli tedbirleri alıp bunun yerine hibrit otomotiv sanayisinin yaygınlaşması için seferberlik başlatmış durumdadır. Örneğin, Fransa Avrupa’da en fazla oranda dizel araç satılan ülke iken Paris Belediyesi 2020’den itibaren dizel araç girişlerinin yasaklanacağını açıkladı. Hindistan Yeni Delhi’de dizel araçların girişi tamamen yasaklandı. Petrol üreticisi İran bile yüzde 90 olan ithalat vergisini hibrit araçlarda 0’a düşürerek yaygınlaşmasını teşvik etme kararı aldı. Hollanda ve Norveç Parlamentoları 2025’ten itibaren dizel araçların girişini yasaklama kararı aldı.

Peki, Türkiye’de durum nasıl dediğimizde, görüyoruz ki durum hiç de iç açıcı değil. Türkiye’de, 2016 yılı itibarıyla trafiğe kayıtlı yaklaşık 11 milyon aracın yüzde 32’si dizel, yüzde 27’si benzinli ve maalesef yüzde 40’ı tekerlekli bomba olarak anılan LPG’li araçlardan oluşuyor.

Değerli arkadaşlar, durum böyleyken Türkiye daha fazla gecikmeden dünyadaki değişime ayak uydurup yerli hibrit otomotiv sanayisinin geliştirilmesi için gerekli hamleleri bir an önce başlatmalıdır. Hibrit otomotiv sanayisinden maksimum fayda elde edilebilmesi için bu yatırımın gerçekleştirilebileceği en ideal kent Mersin’dir. Mersin, sadece Türkiye’nin değil, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz’in de en önemli lojistik merkezidir. Mersin, Avrupa Birliği ulaştırma ağı genişleme planında deniz otobanlarının projesine Türkiye’den kabul edilen 2 şehirden birisidir. Türkiye’deki bütün yerleşim birimlerine kara yolu bağlantısının bulunması, Mersin Tarsus’taki organize sanayi bölgeleri, serbest bölgenin varlığı ve liman faaliyetlerinin yoğunluğunun da etkisiyle kentimiz kara yolu taşımacılığı açısından da önemli bir merkez konumundadır.

Bir yatırım yapılırken iki temel nokta çok önemlidir: Bunlardan biri ham maddeye yakınlık, diğeri ise ulaşım ve pazarlama olanaklarıdır. Mersin bu açıdan Akdeniz’in sanayi lokomotifine hâline gelmeye aday bir kenttir. Mersin’in gelişmeye müsait organize sanayi bölgeleri bulunmaktadır. Stratejik konumdaki limanı, demir yolu hattı ve Orta Doğu’ya yakınlığıyla yatırımlar için her türlü olanağı mevcuttur. Merkezî yönetim ve yerel yöneticilerin uyum içerisinde gerçekleştirebilecekleri bir iş birliğiyle Mersin önemli bir hibrit otomotiv merkezine dönüşebilir. Böylece hem şehir sonucunu görebileceği bir ekonomik canlılığa sahip olacak hem de tüm yatırımların sıkıştığı diğer bölgelere oranla ülkemiz çok daha fazla kazançlı çıkacaktır. Mersinli sanayiciler böylesi çevre dostu bir yerli otomotiv sanayisinin gerçekleştirilmesi için her türlü katkıya ve desteğe hazırdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çamak.

Gündem dışı ikinci söz, Bursa ili hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir’e aittir.

Buyurun Sayın Koçdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir’in, Bursa iline ilişkin gündem dışı konuşması

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bursa, medeniyet mirasımızın örnek şehirlerinden birisidir. Özellikle, içinde bulunduğumuz zaman itibarıyla “Gelin, tanış olalım, /İşi kolay kılalım,” diyen Yunus’un, bu sözlerini hayata geçirmede örnek bir şehirdir fakat Bursa, günümüzde bazı problemlerle karşı karşıyadır. Bunları kısaca belirtmek gerekirse, öncelikle, bütüncülikle birlikte Bursa bütünlüğünü kaybetmektedir, Bursa iyi yönetilmemektedir ve Bursa, güncel risklerle karşı karşıyadır.

Bursa’nın 6 ilçesi, ilçelerin sosyoekonomik kalkınmışlık sıralamasında ilk 100 arasında yer alıyor. Mesela, Gemlik 46’ncı en gelişmiş ilçe Türkiye’de ama aynı Bursa’da 717’nci sırada olan Büyükşehir ve 607’nci sırada olan Keles de var. Yani Bursa, dengeli bir gelişmeyi sağlayamamıştır. Bütüncülikle birlikte, belediye başkanlarımızın, belki de işin tabiatı gereği, oy ve seçmen yoğunluğunu dikkate alarak şehirlerine bakması sebebiyle, bu durum daha da keskinleşmektedir. Bilhassa, dağ ilçelerimizin ulaşım ve yol problemi, 2016 Türkiye’si ortalamasının çok çok gerisinde olmaya devam etmektedir.

İkinci olarak: Bursa iyi yönetilmemektedir. Ehil, emin ve halka yakın kadrolar yerine, iktidara gelenin, herhangi bir gücü ele geçirenin, çocukluk hayallerini hayata geçirme zemini olarak gördükleri bir şehir durumundadır.

Bursa, kentsel dönüşümün en kötü örneği olan, iktidar partisi vekillerimizin bile kabul ettiği Doğanbey hatasının yaşandığı, buna zemin teşkil eden bir şehirdir ve yine Bursa, ulaşımın bu çocukluk hayalleri sebebiyle arapsaçına döndüğü, Bursalılara en büyük işkence hâline geldiği şehirlerden biridir. Hiçbir rasyonalitesi hiçbir ulaşımına katkısı olmadığı hâlde ipek böceği diye bir hayal hâlâ daha Bursalılara eziyet etmeye devam etmektedir.

Yine, Türkiye’de türünün tek örneği sadece Bursa’da ana görevlerinden olmadığı hâlde stadyum Büyükşehir belediyesi tarafından yapılmaktadır. Bu zamana kadar 600 milyon TL harcanmıştır, hâlâ daha bağlantı yolları ve stadyumun kendi inşaatı tamamlanamamıştır. Oysa bu 600 milyon lira ile Bursa’da belediyenin asli vazifeleri alanında çok önemli hizmetler yerine getirilebilirdi.

Dün burada bir iktidar partisi vekilimiz de söyledi, borcun itibar olduğunu, ne kadar borçlu olursak bunun itibara delalet ettiğini söyledi ve Bursa da bunu haklı çıkarmak, teyit etmek için belediyemiz borçludur, içme suyu paraları ve diğer gelirleri önümüzdeki dönemlere de sarf şeklinde ipotek altındadır.

Yine, günümüzde bugün acil risklerden birisi de yapımı tamamlanan otoban inşaatı sebebiyle oluşabilecek Bursa’daki yoğunluk; sanayi, İstanbul’daki sanayi tesislerinin Bursa’ya taşınması gibi durumlara karşı yeterli projeksiyonlar ayağı yere basar bir şekilde yapılamamıştır. Bu da Bursa’da çok ciddi bir riski gündeme getirmektedir.

Evliya Çelebi “Velhasıl Bursa sudan ibarettir.” demişti ama bugün Türkiye’nin en pahalı suyu Bursalılara içirilmektedir ama bunun yerine Bursa’ya gittiğinizde Orta Doğu ülkelerindeki gibi “billboard”larda boy boy şehir yöneticilerinin, mahallî idare yöneticilerinin resimlerini, posterlerini görüyoruz. Onun için bu sözü bugün belki şöyle diyebiliriz: Velhasıl Bursa “billboard”dan ibarettir. Tamam, Bursa güçlüdür ama herkesin kendi yanılgısını yaşatacağı kadar da güçlü bir şehir değildir. Yeşili yemyeşil, beyazı bembeyaz, kimliğini, kişiliğini koruyan, mirası, sahip olduğu mirası daha da zenginleştirip daha da çeşitlendiren bir Bursa’yı hep birlikte kurma umuduyla hepimize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Başkanım...

BAŞKAN - Buradan Bursa’ya biz de selam söylüyoruz.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Başkanım, kayıtlara geçsin diye söylüyorum, Bursa şehri Türkiye’nin en hızlı büyüyen, en çok göç alan bir şehri. Nasıl yönetildiği konusunda da kesintisiz süren bir AK PARTİ yönetimi var, son seçimlerde aldığımız oylar da bunun ispatı.

Aynı şekilde bugün bahsetmiş olduğu ipek böceği... Evet, Türkiye’de üretilen ilk yerli tramvay, biliyorsunuz çok önemli bir şey, yerli bir tramvay şu anda Bursa sokaklarında dolanıyor, Türkiye’nin birçok şehrinin sokaklarında da dolanıyor. Ben inanıyorum ki ileride dünyanın birçok sokaklarında da dolanacak, buna, yerli sanayiye fırsat tanımak lazım. Bursa’nın nasıl yönetildiğine de halkımız karar veriyor.

Kayıtlara geçsin diye söyledim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, merhum Adnan Menderes’in günlüğü hakkında söz isteyen Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’na aittir.

Buyurun Akbaşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, merhum Adnan Menderes'in günlüğüne ilişkin gündem dışı konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Çankırlı hemşehrilerim ve şahsım adına yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dün İstanbul'da gerçekleşen menfur terör saldırısını lanetliyor, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet ve mağfiret, yarahlara acil şifalar diliyorum.

Bugün hafızalarımızı tazeleyecek bir konuşma yapmak istiyorum. 16 Haziran 1950, tek parti döneminin uygulamalarından uydurma ezanın kaldırıldığı, orijinal asıl ezanın serbest bırakıldığı gün olarak siyasi tarihimizde yerini aldı. Merhum Adnan Menderes o günlerde yaşanan zulmü milletimizin hissiyatını ve kendi düşüncelerini 22 Haziran 1948'de günlüğünde şu şekilde kaleme almış: “Seçim bölgem Kütahya'dayım, aslında Aydın ol sam da öteden beri Kütahya'dan adaylığımı koyuyor ve seçiliyorum. Coşkulu bir kalabalığa hitap ettim, sözlerim sık sık ‘Yaşa! Var ol!’ nidalarıyla kesildi. Kütahya'ya bu gidişimde vatandaşı daha heyecanlı buldum. Halkın beni bağırına bastığına, samimi ve içten gelen muhabbetle kucakladığına bir kez daha şahit olmak ne güzel. Vatandaşın sevgisini ve güvenini sağladıktan sonra bu toprağın insanlarına hizmet etmek boynumuzun borcu olsun. Artık, Halk Partisi yıpranmış ve heyecanını kaybetmiş kadrosuyla, eskimiş fikir ve görüşleriyle tam bir aciz içinde kıvrılıyor dedim. Demokrat Parti İl Başkanlığı binasına girip orada partililerle kısa bir sohbet yapayım dedim ama ne mümkün. Yarım saat kalmayı planlarken üç saat çabucak gelip geçmişti. Sohbet sırasında bir ara akşam ezanı okundu. Partililerden biri dayanamadı, yüksek sesle bağırdı: ‘Minarelerden ne zaman Allah sesini duyacağız Adnan Bey?’ Bütün gözler bana çevrildi. Haklıydılar, 1932 yılından beri ezanlarda ‘Allah’ sözcüğü geçmiyor, onun yerine ‘Tanrı’ kelimesi kullanılıyordu. ‘Allah’ demek yasaktı, söyleyen hapse giriyordu. Minarelerden yükselen orijinal tevhit ‘La ilahe illallah’ yıllardan beri yasaklanmıştı ama Müslümanlar bu uygulamayı hoş görmemişti. Kur'an'da adı bile geçmeyen bir yaratıcıya ‘Tanrı’ demeyi halk benimsememiş, uygun görmemiş, kabul etmemişti. Çünkü ‘Tanrı’ kavramı çok ilahlı eski Yunan mitolojisini çağrıştırıyor, akla hemen ‘tanrılar’ olarak ismin çoğul hâli geliyordu oysa ‘Allah’ın çoğul hâli yoktu. Bu yasakçı zihniyetin gerekçesinde ‘halka rağmen halk için’ yutturmacası yatıyordu. Yüce İslam Peygamberi'nin emirleri doğrultusunda ezan orijinal şekliyle okunsa irtica mı gelecekti?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – On yıl CHP milletvekiliydi Adnan Bey o zamanlar. 1932'den 1948'e kadar CHP milletvekiliydi ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Din devleti mi kurulacaktı? Halktan kopuk, millete tepeden bakan, onu cahil cühela sanan üç beş bürokratin koyduğu bu yasak kalkmalı, isteyen ‘Tanrı’ demeli, isteyen ‘Allah’ demeliydi. Vatandaşın halisane dileği, samimi arzusu buydu. Merak etmeyin beyler, milletin isteği neyse o olacaktır. İçiniz rahat etsin, eğer iktidara gelirsek ilk görevimiz bu saçma sapan yasağı kaldırmak olacaktır. Yüce Allah'ın huzurunda size ve bütün millete söz veriyorum dedim. Beni hemen çembere aldılar, saatler süren bir kucaklaşma oldu. Ak sakallı ihtiyarlar göz yaşlarını tutamıyor, hıçkırıklarla beni bağırlarına basıyorlardı. Parti merkezi dolup dolup taşı. Bazıları da kahvelere gidip haber vermişler, gençler de koşuşturdular, ellerimi öpmeye başladılar. Gece yarısına doğru binadan çıktığımda kendimi bembeyaz başörtülerini takmış, nur yüzlü yaşlı ninelerin arasında buldum. Müjdeyi alınca onlar da kapı önünde saatlerce beni beklemişler, bana hem utangaç nazarlarla kaçamak bakıyorlar hem de “Allah razı olsun, Allah seni başımızdan eksik etmesin.” diye hayır dualarında bulunuyorlardı. Delikanlılar da beni otele kadar uğurladılar, hiç kimse benden ayrılmak istemiyor, biraz daha konuşmak, biraz daha dertleşmek için can atıyordu. Zor bela kendimi otel odasına attım. Soluk bir ampulün aydınlattığı küçük odada mavi renkli, eski bir demir karyolaya oturdum, ceketimi tahta bir iskemle üzerine fırlattım, gömleğim terden sırlıslık olmuştum. Artık fazla dayanamadım, ellerimi yüzüme kapadım, ağladım, ağladım.”

Değerli milletvekilleri, merhum Menderes’in samimi ve yoğun çabasıyla sona eren uydurma ezan işkencesi tam on sekiz yıl sürdü. “Tanrı uludur, Tanrı uludur” diye başlayan uydurma ezan “Allahuekber Allahuekber” sedalarıyla semalarda ve gönüllerde tekrar yankılanmaya başladı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O kararın altında Celal Bayar’ın imzası var, Celal Bayar’ın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Ezanın özgürlüğüne kavuştuğu gün öyle bir sevinç yaşandı ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – ...Çankırı’ımızda ve birçok ilimizde vakit ezanı defalarca okundu.

“Bu ezanlar, ki şahadetleri dinin temeli / Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli” duası tekrar kabul oldu.

Allah ezanlarımızı semalarımızdan dindirtmesin, bayrağımızı gönderimizden indirtmesin. Tek millet, tek vatan, tek bayraklı, tek devletten ayırmasın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Adı ne, adı, milletin, devletin?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Allah milletimize o günleri bir daha yaşatmasın. Allah bize, aziz milletimizin hayır duasını alacak işler yaptırın diyor, Kadir Gecenizi ve bayramınızı tebrik ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşoğlu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O kararı tebliğ eden Celal Bayar’dı, biliyorsunuz değil mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kararın altındaki imza Celal Bayar’a aittir.

BAŞKAN – Sayın Gürer, Sayın Altay’a söz verdim.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bir satışma nedeniyle söz almayacağım, bizim için satışılmış bir durum yoktur. Ancak, dün gece 41 insanımızın -misafirlerimizle beraber- hayatını kaybettiği, 239 insanın can çektiği, yaralandığı bir terör saldırısından sonra sayın milletvekilinin seksen yıl önceki eski defterleri karıştırması aklıma şunu getirdi: İflas eden müflis tüccar eski defterleri karıştırmış. Çok ayıp, çok yadırgadım; Cenab-ı Allah bu milleti Allah’la aldatanlardan korusun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yazıklar olsun, yazıklar olsun! Burada gündem değiştirecek, yazıklar olsun! Açtığın konuya bak.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, satışma olduğu için söz istiyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, kayıtlara geçirerek siz de söyleyin.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne satışması? Ne satışması?

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Özel, lütfen...

Meramını anlatsın.

ORHAR KARASAYAR (Hatay) – Ne bağıırıyorsunuz arkadaşlar. Adam düşüncelerini söylemeyecek mi? Adam konuşamayacak mı kürsüde? Sizin istediğinizi mi konuşmak zorunda arkadaş?

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne alakası var? Cevap bile vermiyoruz, ne sataşması?

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Ne bağıırıyorsun adama? Herkes sizin istediğiniz gibi mi konuşacak?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, bu konuşma daha önceden hazırlanmış, gündem dışı bir konuşmadır; bir.

İkincisi: Dün, menfur terör saldırısı sonucu vefat eden bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diledim, kayıtlara geçti, bütün yaralılarımıza acil şifalar diledim. Sözlerimin başında bunları zikrederek sözlerime başladım ve zaten gündem dışı konuşmanın başlığı da “Merhum Başbakanımız Adnan Menderes'in Günlüğü” idi. 22 Haziran 1948 tarihinde kendi günlüğünde kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmiş, bunları kaleme almış. Sonuç itibarıyla, milletimize böyle güzel bir hizmeti kazandıran, uydurma ezan işkencesini, zulmünü ortadan kaldıran merhum Adnan Menderes'i ve bu şekilde, bu güzel kanuna imza atan bütün milletvekillerimizi yâd etmek...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...ve onlardan hareketle “Kökü mazide olan atiyim.” cümlesindeki bakış açısıyla...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, beş dakika oldu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...milletimizin hayır duasını alacak işlere hep beraber imza atalım...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Boş konuşuyor, boş!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...duamızı ortaya koyduk, Kadir Gecenizi ve bayramlarınızı da hep beraber tebrik ettik. Bundan daha olağan ve doğal ne olabilir ki?

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, sisteme giren...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne yapmaya çalıştığını anladık da yakışmıyor bu çatının altına. Oradan istismar çıkmaz sana daha.

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

Sisteme giren ilk on beş sayın milletvekiline birer dakika süreyle İç Tüzük 60'a göre söz vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birazcık utanma olur. Böyle bir günde yaptığım istismara bak. Neyi alet ediyorsun? Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İstismar yok, samimiyet var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Alçakça bir istismar, başka bir şey değil. Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Sayın Topal, buyurun.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, dünkü terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum, terörü bir kez daha kınıyor ve lanetliyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Grup Başkan Vekilisin ya, “alçak” ifadesini kullanma. Böyle bir şey olabilir mi? O zaman “istismar” de, “alçak” ne ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Abi, sen istismar olduğunu kabul ediyorsan ben de “alçak” lafını geri alıyorum.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın AKP milletvekilleri, sayın AKP Hükûmet yetkilileri, Sayın AKP grup başkan vekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grup Başkan Vekiliniz “İstismar oldu, tamam.” dedi, ben de “alçak” lafını geri alıyorum.

SERKAN TOPAL (Hatay) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın CHP grup başkan vekiline de seslensen ya böyle, en çok sözünüzü kesen o.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ne istismar ne de alçaklık var, onu aynen iade ediyorum, bütün sözleri aynen iade ediyorum.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ben şunu söylüyorum, cumhuriyet tarihinin en büyük terör olayları yaşanıyor. Bunun sorumlusu kim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Alçakça bir istismar, alçakça!

BAŞKAN – Sayın Özel, istirham ediyorum, yakışmıyor. Sayın Özel, lütfen... Kapandı bu konu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Alçakça uygulamaları millete rağmen...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, siz de susun lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Millete alçakça uygulamaları sizler yapmışsınız, Menderes kaldırmış. Merhum Menderes’i tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Alçakça bir istismar! Nelerden medet umuyorsun, yazıklar olsun? Böyle bir günde neden medet umuyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gündem değiştirecek, yazıklar olsun!

BAŞKAN - Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Sayın Özel... Bir saniye...

Sayın milletvekilleri, gündem dışı söz talebinde her siyasi parti grubunun oradaki konuşmasına hiç kimse müdahale etmiyor. Bu her milletvekilinin kendi takdiridir. Bunun içeriği şöyle ya da böyle olmuş, onu bizim kalkıp yorumlamamız da doğru değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Size bir şey dediğimiz yok Sayın Başkan, sana bir şey dediğimiz yok.

BAŞKAN - Sayın Özel, konuştu, gündem dışını bitirdi, Sayın Altay cevabını verdi, Sayın Akbaşoğlu da karşılığını verdi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, size bir şey dediğimiz yok. Hatta, ben alçakça bir istismar tanımlaması yaptım, Sayın Muş dedi ki: “Ya, istismar ama ‘alçakça’ deme.” “Alçak” lafını da geri aldım. Ama istismar...

BAŞKAN – Bakın, bir saniye...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yazıklar olsun ya! Böyle bir günde nelerden medet umuyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ne istismardır? Samimiyet uygulamamızdır. Mendere nasıl düşünüyorsa ben de öyle düşünüyorum ve milletin adamı olmak istiyorum, o kadar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

Sayın Muş, Sayın Özel “alçak” lafını geri aldı, lütfen bu işi kapatalım, bu doğru değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İstismar söz konusu değil.

ATILA SERTEL (İzmir) – İstismar ediyorsunuz, istismar; işiniz gücünüz istismar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hayır, şöyle, düzeltmeyi yapalım da: Eleştiri yapabilirsin, beğenmeyebilirsin, istismar kelimesini kullanıyorsun, tamam, kendince kullan ama “alçak” kelimesi ağır bir ifade.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben demin geri aldım dedim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bu çatının altına yakışmaz.

BAŞKAN – Tamam, geri aldı Sayın Özel.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben onun istismar noktasında aynı görüşüne katılmıyorum ama böyle şey edince...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Geri alacağın sözü bir daha söyleme o zaman, milletvekilisin artık. Geri alacağın lafı bir daha söyleme.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır, itiraz edince tekrar söyledim zaten. Tekrar söyledim çünkü hak etti.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tamam yani ama...

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

Sayın Muş siz de...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Aynen iade ediyorum, size aynen iade ediyorum ne diyorsanız.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grup başkan vekiliniz istismar ama alçak deme dedi, geri aldım dedim ama madem aranıyorsun söylüyorum: Alçakça bir istismar!

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen, hiç yakışmıyor, bir grup başkan vekiline hele ki hiç yakışmıyor. Bir milletvekilinin nasıl, ne şekilde ifade kullanacağına karşılık bu şekilde ifade kullanmanızı doğru bulmuyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, bu hakikaten hoş olmayan bir tutum. Benim neyi onaylayıp onaylamadığıma Sayın Özel karar veremez. Ben kendisine diyorum ki, ısrarla aynı şeyi

yapıyor, bak diyorum burada hatibin konuşmasını beğenmiyor olabilirsin, sen hatibin konuşmasına “istismar” diyebilirsin, tamam bunu diyorsun ama “alçak” kelimesi ağır bir ifadedir. Ben hatibin yaptığı konuşmanın istismar olduğunu düşünmüyorum ama kendisinin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hatibe alçak demedim, konuşmaya alçakça dedim, istismara alçakça dedim, ben ne dediğimi biliyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tamam, konuşmaya; bu çatının altına bu kelime yakışmaz.

BAŞKAN – Şimdi, sizin yaptığınız konuşmayı bir başka arkadaş aynı yaklaşımda bulunursa bunu kabullenir misiniz Sayın Özel, doğru mu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bakın, bu doğru değil, doğru ifadeler değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, makamınız ilkokul öğretmenini makamı değil.

BAŞKAN – Sizin de kimseye hakaret edecek hakkınız yok burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu bir hakarettir, tartışma böyle sürecek, tartışma böyle, tartışmanın özüne yönelik kanaat bildiremezsiniz.

BAŞKAN – Kimseye hakaret edecek hakkınız yok, konuşmanın içeriğine de karışamazsınız, kusura bakmayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tartışmanın özüne yönelik kanaat bildiremezsiniz, saçma bir şey.

BAŞKAN – Kanaatin gerekirse gelirsün kürsüde kullanırsın ama kimseye hakaret etmeye hakkınız yok sizin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, lütfen bu konuyu kapatıyoruz, lütfen.

Evet, Sayın Tuncer, buyurun...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi için söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, lütfen istirham ediyorum.

Sayın Tuncer, buyurun...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkanım ama ben kullanamadım ki.

BAŞKAN – Sayın Özel, bırakmadı ki konuşasınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Burada ifade edilenleri aynen sahiplerine iade ettiğimi bildiriyorum ve samimi bir şekilde...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, lütfen istirham ediyorum, oturun bir, lütfen arkadaşım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...aynen düşüncelerimi, Menderes'in düşüncelerine katıldığımı ifade ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Kamuoyu takdir edecek kimin ne konuştuğunu, herkes haklılığını burada ispat etmek zorunda değil, siz konuştunuz, karşılıklı konuşmalar oldu, takdir kamuoyunundur.

2.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını lanetlediğine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Taşova-Ayvacık kara yolunun durumuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, Atatürk Havalimanı'nda yapılan terör saldırısını lanetliyor, ölen yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Taşova ilçemiz, özellikle bu ilçemize bağlı Alpaslan, Çaydibi, Borabay, Destek, Esençay, Uluköy, Ballica, Dereli, Belevi, Andıran, Gürsu gibi köylerimiz hem bölgenin hem de ülkenin önde gelen önemli meyve ve sebze yetiştiren yöreleridir. Taşova ilçemiz ve köyleri yetiştirdikleri meyve ve sebzeleri Karadeniz Bölgesi'ne, oradan da yurt içine ve yurt dışına gönderebilmek için çok uzun olan Amasya-Samsun kara yolunu kullanmaktadırlar. Oysa yolu yarıdan daha fazla kısaltan ve hâlihazırda ham yol olan Taşova-Ayvacık yolu kullanılabilir duruma getirilirse hem üretici hem ilçe halkı hem de ülke ekonomisi büyük kazanç sağlayacaktır.

2002 yılında iktidara geldiğinizde söz verilen ancak geçen on dört yılda unutulmuş Taşova-Ayvacık kara yolunun 2016...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Atatürk Havalimanı'nda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, istikrarlı bir şekilde canlı bomba eylemlerinin devam ettiğine ve hiç kimsenin istifa müessesesini aklına getirmediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, dün akşam Atatürk Havalimanı'nda hayatını kaybeden içlerinde misafirlerimizin de olduğu 41 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum, yaralı vatandaşlara da acil şifalar diliyorum.

Maalesef, son bir yıl içerisinde özellikle 7 Hazirandan sonra “400’ü vermediniz ve kaos gelecek.” şeklinde başlayan ve bugüne kadar 15 tane canlı bomba eyleminde 285 kişi hayatını kaybetti, bunun yanında da 1.497 kişi yaralandı, istikrarlı bir şekilde canlı bomba eylemleri devam ediyor; dün İstanbul’da oldu, bugün ve bundan sonra nerede olacağını maalesef bilemiyoruz. Buna rağmen, en yüksek yetkililer, Sayın Başbakan “Güvenlik zafiyeti yok.” diyor, İçişleri Bakanı aynı şekilde söylüyor ve hiç kimse istifa müessesesini aklına getirmiyor. Normal demokratik bir ülkede 1.500 tane kuş hayatını kaybetse sorumlular görevinden istifa eder ama burada yok.

BAŞKAN – Sayın Uslu...

4.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, Osmaniye Kampı'ndaki aslında 4 metrekarelik bir atölyeyi yüzlerce askeri üniformanın dikildiği bir yer olarak, Antalya Kemer'deki yangın fotoğraflarını Lice'de gibi gösteren zihniyete ilişkin açıklaması

ATAY USLU (Antalya) – Teşekkür ederim.

Mülteci Komisyonu olarak Osmaniye Kampı'nı ziyaret ettik. Kampta tek bir dikiş makinesi, tek bir Suriyeli usta gördük; sökükları dikiyor, kadınlara şalvar dikiyor. Kampta bulunan 4 metrekarelik bir yerde bir terzi ve tek haki pantolonla, yüzlerce makine ile yüzlerce terzi ile yüzlerce metre askeri üniforma dikiliyor algısı oluşturmak ya halüsinasyondur ya da kirli ve kara propagandadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Antalya) – 4 metre karelik bir büfeyi, eski bir dikiş makinesini suç aleti olarak görmek zehirlenmedir. Aynı zihniyet Antalya Kemer yangın fotoğraflarını, Lice’de gibi gösterdi. Lice’de kenevir imhasıyla terörün finans kaynağına darbe vuruyoruz. Kenevirini görmeyenler ormanı kullanmaya çalıştılar yalan fotoğraflarla. Aynı zihniyet yüzlerce bombayı göremiyor, çukuru göremiyor, terör örgütünü göremiyor, korkuyor çünkü “PKK terör örgütüdür.” diyemiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Akın...

5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın’ın, Atatürk Havalimanı’nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet dilediğine ve güvenlik zafiyetinin sorumlularının hesap vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Maalesef ülke olarak yine bir terör saldırısıyla karşı karşıya kaldık. Ülkemizin en iyi korunan ya da korunduğunu sandığımız havalimanına çok sayıda terörist uzun namlulu silahlarla ve bombalarla girebilmiş, masum insanları katletmiştir. Öncelikle bu saldırıda hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyoruz; terörü en güçlü şekilde bir kez daha lanetliyorum.

Güzel ülkemizi terörün hedefi hâline getiren politikaların, teröristlerin elini kolunu sallayarak her yerde cirit atmasına engel olamayan güvenlik zafiyetlerinin sorumlularının da artık çıkıp bir hesap vermesi gerekiyor. Başka ülkelerin istihbarat örgütlerinin zafiyetini sorgulayanlar, bir yıl içerisinde yüzlerce insanımızın katledildiği ülkemizdeki istihbarat ve güvenlik zafiyetini umursamıyorlar. Kendini bilmez bazı müsveddeler de, bütün bu sorumluluklardan kurtulma çabasıyla başka yerleri suçlama telaşı içerisine girebiliyor. Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Sayın Gürer...

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, terörü şiddetle lanetlediğine, Atatürk Havaalanı’ndaki terör saldırısının toplumu derinden etkilediğine ve terör konusunda sorumluluk mevkinde olanların başarısızlığının açık olduğuna, derhâl istifa etmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul Atatürk Havaalanı’nda terör saldırısı ve farklı illerde şehit haberleri toplumu derinden etkilemiştir. Havaalanlarında uçağa giden yolcuların aranmasına rağmen havaalanı girişlerinde araçlarıyla gelenlerin aranmaması terörün erdiği boyut ve yapabileceklerinden bihaber güvenlik zafiyetinin açık göstergesidir. Atatürk Havaalanı terör saldırısına karşı korunamıyorsa bu güvenlikten sorumlu olanlar nereyi korumak için strateji üretiyorlar, bunun sorgulanması gerekir.

Hükûmet, İçişleri Bakanı, istihbarat örgütleri, Cumhurbaşkanına muhalefet edenlerin peşine düşüp onları terörist göstereceğine terör için faaliyet gösterenlerin peşine düşmesi en azından bu olaylarla anlaşılmalı ve kavranmalıdır. Terör konusunda yaşananlar can acıtıcı bir süreçtir. Terör konusunda sorumluluk mevkinde olanların başarısızlığı açıktır, derhâl istifa etmelidirler.

Hükûmet istediği yasa çıkarak çoğunluğa sahiptir. Terör konusunda getirdiği her yasa Meclisten çıkmıştır. Başarısızlığın kılıfı yoktur. Terör kimden gelirse gelsin şiddetle lanetliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

7.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen katliamın bir insanlık suçu olduğuna ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, terörün ve teröristlerin her türlüünü lanetlediğine ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Değerli arkadaşlar, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda dün yapılan katliam bir insanlık suçudur. Terörün ve teröristlerin her türlüünü lanetliyorum. Bu saldırılar alçakça, kallesçe tasarlanmış ve birlik ve bütünlüğümüze yönelmiştir. Yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa diliyorum.

İŞİD'i terör örgütü olarak tanımlamakta zorlananlar, İŞİD teröristlerini öfkeli gençler olarak tanımlayanlar, İŞİD'in ülkemizde palazlanmasına ve yandaş devşirmesine seyirci kalanlar, İŞİD teröristlerini ülkemizde tedavi ettirdikten sonra emniyet güçlerine teslim etmek yerine Suriye'ye savaşa gönderenler, İŞİD teröristlerine yardım ve yataklık edenler, İŞİD teröristlerine lojistik ve silah desteği sağlayanlar bugün pişmanlık duysalar ne fayda. Onları da lanetliyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, terörü lanetlediğine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı gündem dışı konuşmasıyla gündemi değiştirmek istediğine ve İçişleri Bakanını istifaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Terör yine canımızı yaktı. Dün Atatürk Havalimanı'nda ve güneydoğuda meydana gelen terör olayları neticesinde 45'e yakın vatandaşımız hayatını kaybetmiş, askerlerimiz şehit olmuştur. Bu terörü meydana getirenleri lanetliyorum ve şiddetle kınıyorum. Şehitlerimiz ve ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, ailelerine ve ulusumuza başsağlığı diliyorum.

Böyle acılı bir günde AKP'li bir milletvekili arkadaşımız gündem dışı konuşmasıyla acılarımızı unutturmak için camide vaaz verir gibi eski defterleri karıştırıp karıştırıp gündemi değiştirmek istiyor. Hâlbuki İçişleri Bakanını güvenlik ve istihbarat eksikliğini görmemesi nedeniyle istifaya davet etmesi gerekirken maalesef bunu söylemiyor ve gündemi değiştirmek istiyor, kendisini kınıyorum. İçişleri Bakanını da istifaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yeşil...

9.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, ülkedeki istihbarat zafiyetine ilişkin açıklaması

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, dün Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşen 41 vatandaşımızın yaşamını yitirdiği ve 239 yurttaşımızın da yaralandığı hain terör saldırısından dolayı büyük üzüntü duyuyorum ve bu saldırıyı kınıyorum. Yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Yaşanan saldırıdan önce ABD, Türkiye terör saldırılarına ilişkin bir uyarı yapmıştı. Bu uyarının üzerinden kırk sekiz saat geçmeden Atatürk Havalimanı'nda malum saldırı yaşandı. Türkiye terör saldırılarıyla ilgili istihbaratı her defasında yabancı ülkelerin açık istihbarat kaynaklarından mı alacaktır? MİT'in istihbarat zafiyetini görmek için daha kaç terör eylemine kaç şehit vermeyi bekleyeceksiniz? MİT Müsteşarını görevden almayı düşünüyor musunuz veya istifa etmeyi düşünüyor mu Sayın Bakanla birlikte? 2016 Ocak ayından beri her ay en az iki bombalı saldırı yaşanmış ve yüzlerce yurttaşımız yaşamını yitirmiştir. Ülkeyi teröre teslim...

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

10.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sağlıkta yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Ben de öncelikle İstanbul Atatürk Havalimanında gerçekleştirilen saldırıyı lanetliyorum; sebep olanları kınıyorum, ölenlere rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Maalesef sağlıkta yaşanan sorunlar hiç bitmiyor. Yatağa bağımlı hastası olanlar hasta bezi alırken sıkıntı yaşamaktadırlar. Asgari ücretle geçinen aileler kendileri için büyük paralar olan 200, 300 lirayı medikal firmalara peşin olarak vermek ve kendilerine iadesi için de bir iki ay beklemek zorunda kalıyorlar. Hasta bezi kullanan bu ailelerin zorunlu olan bu ihtiyaçlarının giderilmesi sosyal devlet olmanın bir gereğidir diyorum ve bu sorunun çözülmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir.

11.- Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in, terörü kınadığına, Datça İlçe Millî Eğitim Müdürünün eğitimin sorunlarıyla ilgilenmek yerine AKP militanı gibi çalıştığına ilişkin açıklaması

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Terörü kınıyorum. Öncelikle ülkemizin ve insanlığın başı sağ olsun. Ey yetkililer, artık bir nebze olsun sorumluluk alın ve istifa edin.

Yaklaşık bir buçuk yıl önce Datça'ya atanan İlçe Millî Eğitim Müdürü, eğitimin sorunlarıyla ilgilenmek yerine, AKP militanı gibi çalışıyor, özellikle EĞİTİM-SEN, EĞİTİM-İŞ Sendikasına üye öğretmenlere baskı uyguluyor. Öğretmenleri “AKP karşıtı” diye fişliyor, yandaş sendika EĞİTİM BİR-SEN'e üye olmaya zorluyor. Bununla birlikte, Datça İlçe Millî Eğitim Müdürü izinli olan engelli bir çalışanına hakaret ettiği, aşağıladığı için davalıktır. Bu iddialar ciddidir. Datça sadece bir örnektir Türkiye’de. Birçok il ve ilçede millî eğitim müdürleri, eğitimin sorunlarıyla ilgilenmek yerine, AKP yöneticisi gibi çalışmaktadır. Çalışanlar ve öğretmenler üzerindeki bu baskı, yıldırma sayısı oldukça artmıştır.

BAŞKAN – Sayın Kuyucuoğlu...

12.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sorumluları istifaya davet ettiğine, emeklilerin birçoğunun geçimlerini sürdürebilmek için çalışmak zorunda olduklarına ve emeklilere promosyon ödemesi yapıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul'daki terör saldırısında ölenlere rahmet, yaralılara şifa diliyorum. Ülkemizin başı sağ olsun. Görevini yapamayan sorumluları da onurlu davranmaya ve istifaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, ülkemizde geçim sıkıntısı içerisinde yaşayan 10 milyondan fazla emeklimiz bulunmaktadır. Birçoğu emekli olup rahat bir yaşam sürecekleri yerde geçimlerini sürdürebilmek için ikinci bir işte çalışmak zorunda kalmaktadır. Uzun süre çalışan emeklilerimizden sosyal güvenlik destek primi kesilmiş ve çok sayıda emeklimiz bu kesintiyi ödemek zorunda kalmış, birçoğuna binlerce lira borç çıkarılarak mağdur edilmişlerdir. CHP'nin seçim vaatleri sonrası Hükümet yetkilileri de bu yanlıştan partimiz sayesinde dönmüş ve kesinti kaldırılmıştır.

Yine Hükümet uzun zamandan beri emeklilerimize promosyon ödemesi yapılacağını söylemekte ama bir türlü net rakam ve tarih belirtmemektedir. Promosyon ödemeleriyle ilgili olarak yetkililere sormak istiyorum: Emeklilerimize promosyon ödemesi yapılacak mı? Yapılacaksa kaç lira ve ne zaman yapılacak?

BAŞKAN – Sayın Yılmaztekin...

13.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, terörün yapmak istediği tahribatın tamamlayıcısı rolüne soyunan birtakım istismarcılar olduğuna ilişkin açıklaması

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İstanbul'da düzenlenen adi terör saldırısını kınıyorum, Allah'tan şehitlerimize rahmet, yaralılarımıza şifa, ailelerine sabır temenni ediyorum.

Bu saldırının elbette ki uluslararası ve politik mesajları var ancak ne yazık ki terörün yapmak istediği tahribatın tamamlayıcısı rolüne soyunan birtakım istismarcılar da dün akşam boş durmadılar. Onlar kendilerini biliyorlar, özellikle de belirtmeme hiç gerek yok. PKK terörü bu kadar açık, ahlaksızken bu gayrimillî ve kör IŞİD yaftalaması siyasetinizi ve kariyerinizi zehirleyerek tahammül edilemez bir hâle getiriyor. Bu ve bu gibi şahıslar kendi itibarlarına kıydıklarının, kendi izanlarını harcadıklarının umarım geç olmadan farkına varırlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akaydın...

14.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sorumluları istifaya davet ettiğine ve Antalya'da Kumluca ve Adrasan orman yangınlarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de öncelikle İstanbul'da kaybettiğimiz vatandaşlarımıza Tanrı'dan rahmet, yaralılara şifa diliyorum ve sorumluları istifaya davet ediyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz hafta Antalya'nın Kumluca ve Adrasan orman yangınlarında 550 hektar orman, dönümlerce sera ve onlarca konut ve hayvan kül oldu. Bölge köylülerinin ikazlarına rağmen gevşeyen elektrik tellerinin şelale yapması sonucu çıktığı bildirilen bu yangınların arkasında rant sabotajı olmadığını umuyoruz çünkü elektrik dağıtım şirketinin patronu çok ünlü yüklenici Mehmet Cengiz'dir.

Diğer taraftan, her zaman olduğu gibi uzman itfaiyecileri sürüp, orman mühendislerini sürüp yandaşları işe alan Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi ve Orman Bakanlığı sınıfta kalmıştır, söndürme işlemini başaramamıştır. Yeni bütüncül yasası'ndan sonra lağvedilen ilçe itfaiyeleri sonrası artık Büyükşehir Belediyesi yangınlara yetişememektedir. Son iki buçuk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bayır...

15.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve bu iktidarın göstermelik tedbirler ve terör politikalarıyla terör belasını bitiremeyeceğine ilişkin açıklaması

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Terör saldırısını kınıyorum ancak havalimanlarının güvenlik kontrollerinde kızlarımızın saç tokası, evlatlarımızın kemerleri, torunlarımızın oyuncak tabancaları bile alıkonulurken nasıl oluyor da Keleş silah ve canlı bombalar geçebiliyorlar? Ne yazık ki, göstermelik tedbirler ve terör politikalarıyla bu terör belasını iktidarınızın bitiremeyeceği bir iş gibi görünüyor. Terörün her türlüsüne karşı bir milletvekili olarak özel güvenliği kaldırıp polisimize ve askerimize itibarlarını iade etmeyi düşünüp düşünmediğini ve bu özelleştirmeden AKP'nin vazgeçip vazgeçmeyeceğini sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Topal...

16.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sorumluların istifa etmeyi düşünüp düşünmediklerini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, dünkü terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Terörü kınıyor ve bir kez daha lanetliyorum. Teröre ve teröristlere yardım edenleri, övgüler düzenleri, onları onurlu ve gururlu gören herkesi de buradan bir kez daha kınıyorum.

Sayın Hükümet yetkililerine, sayın AKP milletvekillerine sesleniyorum: Cumhuriyet tarihinin en büyük terör olaylarını yaşıyoruz. Peki, soruyorum: Burada sorumlu kim? Bunun önlemini, terörün önlemini alamayan, beceriksiz olan sorumlular onurlu bir şekilde istifa etmeyi düşünüyorlar mı ya da siz onlara istifa etmeleri için herhangi bir şekilde bir telinde bulunuyor musunuz? Ya, sizden rica ediyorum, elinizi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Akçay, sisteme girmişsiniz, buyurun.

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, terör saldırılarının günbegün arttığına, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Devlet Bahçeli'nin Başbakanı arayarak Türkiye'nin teröre karşı yürüttüğü kararlı mücadelede devletin ve milletin yanında olduğunu ifade ettiğine, Amerika Birleşik Devletleri ne zaman Türkiye'deki bazı şehirler için uyarı yapsa hemen bir saldırı gerçekleştiğine ve ülkede güvenlik zafiyeti olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemiz vahşi terör saldırılarına maruz kalmaya devam ediyor ve terör saldırıları günbegün artmakta. Son bir yılda sadece kent merkezlerinde canlı bomba yöntemiyle 12 terör saldırısı gerçekleştirildi. Dün de İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşen terör saldırısında 41 vatandaşımız hayatını kaybetti, 239 vatandaşımız da yaralandı. Diyarbakır Lice'de 2 güvenlik görevlimiz şehit oldu ve muhtelif yerlerde çok sayıda yaralımız var. Bu vesileyle, saldırıda hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize ve kederli ailelerine, yakınlarına başsağlığı ve yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli de bugün Sayın Başbakanı telefonla arayarak Türkiye'nin teröre karşı yürüttüğü kararlı mücadelede devletin ve milletin yanında olduğunu ifade etmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri ne zaman Türkiye'deki bazı şehirler için uyarı yapsa uyarının yapıldığı günlerde hemen bir saldırı gerçekleşiyor. 28 Haziran sabahı gazetelerde ABD'nin uyarısı yer alıyordu ve akşamı saldırı gerçekleşti. Yani “Amerikan istihbaratı Türkiye’de bilgi topluyor, bizim güvenlik ve istihbarat teşkilatlarımız ne yapıyor?” haklı sorusu cevabını bekliyor. Maalesef devletin terörle mücadele etme iradesi ve yeteneği zaaf içindedir. Sayın Başbakan “Güvenlik zafiyeti yok.” diyor. Ne millet ne de bizler bu sözlere inanmak istiyor ancak inanamıyoruz. Bu zafiyetin idari, istihbari ve güvenlik boyutları vardır. Bütün veriler elimizde iken “İstihbarat zafiyeti yok.” demek mümkün mü? Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet ve istihbarat birimlerinin çalışmaları hangi yöndedir? Türkiye terör örgütlerinin cirit attığı bir ülke hâline gelirken Hükümet nerededir? Yani sadece kısa açıklamalarla yetinmekten ziyade icraata yoğunlaşması ve ülkenin gerçek gündemiyle meşgul olması gerekir. Hükümet “Bu saldırılarda güvenlik zafiyeti yoktur.” diyemez. Üstüne basa basa söylüyorum: Güvenlik zafiyeti vardır. Yeter artık diyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Demirel...

18.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, bu vahşette güvenlik zafiyeti ve Hükûmetin sorumluluğunun büyük olduğuna ve 29 Haziran Şeyh Said'in ölümünün 91'inci, Orhan Doğan'ın ölümünün 9'uncu yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün akşam Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen bu vahşetin sonucunda, şu anki son bilgiler üzerinden değerlendirdiğimizde -ki sayılar gittikçe artıyor- 41 vatandaşımız yaşamını yitirdi ve 239 vatandaşımız da yaralı. Yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Ama belki bugün biraz daha siyasi olarak değerlendireceğimiz bir süreçtir. Sadece bir örnek vermek istiyorum ki biz milletvekilleri, seçildiğimiz ilçelere giderken onlarca kontrolden geçerek, hatta engellenerek ilçemize giremezken canlı bombalar havalimanlarında kendilerini patlatacak, silahlarla halkın üzerine ateş açacak bir süreçtir ve bunu “Güvenlik zaafı yok.” diyerek ya da Hükûmet hiçbir şekilde üstüne almayarak bunun üstünü kapatmaya çalışıyor oysa bu vahşette güvenlik zafiyeti de ve Hükûmetin sorumluluğu da çok büyüktür, buna ilişkin değerlendirmelerimizi gün içinde yapacağız.

Onun dışında, bugün, özelde, 29 Haziranda gerçekleştirilen Kürt halkının yüzyıllardır sürdürdüğü onurlu yaşam mücadelesinin sembolü olmuş 2 önemli ismin bugün ölüm yıl dönümü. Bunlardan birincisi, Şeyh Said. Bundan doksana bir yıl önce arkadaşlarıyla birlikte Diyarbakır'da Dağkapı meydanında Kürt halkının özgürlüğü için mücadele ettiğinden kaynaklı idam edilmiştir ve hâlâ bir mezarı bile yoktur ve bugün yine aynı şekilde Orhan Doğan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – ...yine bu Parlamentoda yer almış siyasetçi, milletvekili yoldaşımız ve 1994 yılında apar topar gözaltına alınmış şeklini tüm Türkiye kamuoyu ve dünya kamuoyu gördü.

Bugün Orhan Doğan'ın ölüm yıl dönümü. Ben Orhan Doğan'ın Kürt halkının ve tüm Türkiye halklarının barışı, özgürlüğü ve kardeşliği için mücadele ettiğini bir kez daha buradan ifade etmek istiyorum. Kendisini rahmetle, minnetle anıyor, tekrar ailelerine ve tüm Türkiye halkına ve partimize de bir kez daha başsağlığı diliyorum.

Orhan Doğan'ın mirasına sahip çıktığımız bugünlerde yine yaşanan sürecin bir kan gölüne döndürüldüğünü bir kez daha ifade ederek, ben hem Şeyh Said'i hem de Orhan Doğan'ı vermiş oldukları mücadeleden dolayı saygıyla anıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Altay, buyurun.

19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, terörün dünyanın her ülkesinde olabileceğini ama dünyanın hiçbir ülkesinde Türkiye'deki kadar kronikleşmiş bir terör saldırısı yaşanmadığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin inisiyatif almasının bir zorunluluk olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten, her vesileyle söylediğimiz gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin vatandaşlarımıza, güvenlik kuvvetlerimize yönelik terör saldırılarından sonra bir taziye çadırına dönüşmesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı açısından da üzüntü vericidir. Dün yaşadığımız terör saldırısı neticesinde kimisi konuğumuz olmak üzere 41 insanımız yaşamını yitirdi, 239 insan yaralı.

Sayın milletvekilleri, terör dünyanın her yerinde, en gelişmiş, az gelişmiş, orta gelişmiş her ülkesinde olabilir ama dünyanın hiçbir ülkesinde Türkiye'deki kadar kronikleşmiş bir terör yoğun saldırının yaşandığını da yakın tarihte bilmiyorum. Türkiye'nin bunu kabul etmesi, Türkiye'nin bu duruma düşmesi hepimiz açısından da utanç verici bir tablo olarak algılanmalıdır. Bunun değişik sebepleri olabilir. Orta yerde cenazeler var, can çekişen, acı çeken yaralılar var. Elbette hiç şüphe yok siyasi ve idari sorumlularla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi zemininde her türlü mücadeleyi zaman içinde vereceğiz. Ancak unutulmamalıdır ki ilk elden kandan, kinden ve gözyaşından beslenmek; kandan, kinden ve gözyaşından siyasi çıkar ummak bu ülkeye, bu millete yapılabilecek ayıpların ve günahların en büyüğüdür, bunun altını çizmek isterim.

Öte yandan, MİT'in siyasallaşması, devlet organlarına yapılan atamaların ehliyet ve liyakatten yoksunluğu, Hükûmetin dış politikadaki tutarsızlığı, Adalet ve Kalkınma Partisinin siyasi diskurunu yaşam tarzı, inanç aidiyeti ve etnik aidiyet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Altay.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Adalet ve Kalkınma Partisinin yaşam tarzı üzerinden, inanç aidiyeti üzerinden, etnik ve ırk aidiyeti üzerinden siyaset yapması geldiğimiz sonuçtur.

Öte yandan, devletin cürüdüğü, Hükûmetin aciz içinde olduğu bu dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce milletimiz adına bu konuda inisiyatif alması bir zorunluluktur. Parti olarak bu konuda önümüzdeki saatlerde Genel Kurula teklifimiz olacaktır. Bunun da diğer siyasi partiler tarafından olumlu değerlendirileceğini ummak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Muş, buyurun.

20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, AK PARTİ Grubu olarak İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını bir kez daha kınadıklarına, hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet dilediğine, AK PARTİ'nin hiçbir zaman, hiçbir dönemde, hiçbir terör olayının üzerini örtmediğine, terörün üzerine kararlılıkla gittiğine ve terör örgütlerine çok büyük darbeler indirdiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de dün İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşen terör saldırısını bir kez daha AK PARTİ Grubu olarak kınadığımızı, lanetlediğimizi ifade etmek istiyorum. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Terörün yönü yoktur, terörün a'sı b'si yoktur, terörün her türlü lanetlenir ve terörün her türlüşüne karşı da Türkiye geçmişten günümüze kadar çetin bir mücadele vermektedir, bugün de aynı mücadeleyi sürdürmektedir.

AK PARTİ Hükûmeti, AK PARTİ hiçbir zaman hiçbir dönemde hiçbir terör olayının üzerini örtmemiştir, böyle bir çabanın içerisinde olmamıştır; terörün üzerine kararlılıkla gitmiştir ve terör örgütlerine çok büyük darbeler indirmiştir. AK PARTİ toplumun tamamını kucaklayan, toplumun ihtiyaçlarının tamamına cevap veren bir partidir. Hiç kimsenin yaşam tarzını, etnik aidiyetini veya inanç duygularıyla alakalı hiçbir siyasal düsturu oluşturmamıştır; aksine, milleti olduğu gibi kabul etmiş, milleti değerleriyle kabul etmiş, milletin arzu ve isteklerini kabul ettiği için milletimiz tarafından

ülke yönetimi için yetkilendirilmiştir. Hükümetimiz, dün de ifade ettiğim gibi, iş başındadır. Sayın Başbakanımız, Başbakan Yardımcımız, İçişleri Bakanımız, Ulaştırma Bakanımız olayın gerçekleştiği andan itibaren hızlı bir şekilde olay mahalline intikal etmiş ve oradan gelişmeleri bire bir takip etmişlerdir.

Terörle alakalı, bu saldırılar hem Hükümetimizin hem devletimizin kararlılığını zedeleyemeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çok daha güçlü bir şekilde bu terör örgütlerinin üzerine gideceğimizi buradan ifade etmek istiyorum.

Dün nasıl kapsamlı ve sonuç getirici operasyonlar gerçekleştirdiyse devletimiz, bugün de yarın da terör örgütlerinin Türkiye'nin gündeminden çıkması noktasında bu azmini sürdürecektir.

Tekrar milletimizin başı sağ olsun. Hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hakk'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak terörü lanetlediklerine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Biz de Başkanlık Divanı olarak bir kez daha terörü lanetliyoruz. Ölenlere Allah'tan rahmet diliyoruz, yaralıları acil şifalar diliyoruz, milletimizin başı sağ olsun.

Her zamankinden çok daha fazla birlik ve beraberliğe ihtiyacımızın olduğu bugünlerde azami hassasiyet beklediğimizi ifade etmek istiyorum. Hepinize bu konudaki katkılarınız için çok çok teşekkür ediyorum.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç adet önerge vardır, önergeleri ayrı ayrı okutacağım.

İkinci ve üçüncü sırada okutacağım Meclis araştırması önergeleri 500 kelimeden fazla olduğu için önergelerin özeti okunacaktır ancak önergelerin tam metni tutanak dergisinde yer alacaktır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 22 milletvekilinin, 9/1/2013'te Paris'te yaşanan Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez suikastinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/249)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

9 Ocak 2013'te Fransa'nın başkenti Paris'te katledilen Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'le ilgili soruşturmayı yavaşlatan güçlerin deşifre edilmesi, tetikçi Ömer Güney'in istihbaratla olan ilişkilerinin açığa çıkarılması, Güney'in Türkiye'yle ilişkileri, kiminle iletişim hâlinde olduğunun ve katliamın üstündeki sır perdesinin aydınlatılması için Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

1) Sibel Yiğitalp (Diyarbakır)

2) İdris Baluken (Diyarbakır)

3) Filiz Kerestecioğlu Demir (İstanbul)

4) Garo Paylan (İstanbul)

5) Hüda Kaya	(İstanbul)
6) Müslüm Doğan	(İzmir)
7) Ali Atalan	(Mardin)
8) Erol Dora	(Mardin)
9) Mithat Sancar	(Mardin)
10) Ahmet Yıldırım	(Muş)
11) Burcu Çelik Özkan	(Muş)
12) Besime Konca	(Siirt)
13) Kadri Yıldırım	(Siirt)
14) Aycan İrmez	(Şırnak)
15) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
16) Ferhat Encu	(Şırnak)
17) Leyla Birlik	(Şırnak)
18) Dilek Öcalan	(Şanlıurfa)
19) İbrahim Ayhan	(Şanlıurfa)
20) Osman Baydemir	(Şanlıurfa)
21) Alican Önlü	(Tunceli)
22) Nadir Yıldırım	(Van)
23) Tuğba Hezer Öztürk	(Van)

Gerekçe:

9 Ocak 2013'te Fransa'nın başkenti Paris'te Kürdistan Enformasyon Bürosunda Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez susturucu silahla başlarından vurularak katledildiler.

Devrimci Kürt kadın siyasetçilere yapılan bu suikaste ilişkin, Paris Savcılığı 1982 Sivas Şarkışla doğumlu Ömer Güney hakkında baş fail olarak dava açmıştır. Her ne kadar suikast; örgüt içi bir hesaplaşmaymış gibi lanse edilmek istense de katliamın Türkiye'nin İmralı'da tecrit altında tuttuğu Sayın Abdullah Öcalan ile başlattığı barış görüşmelerinden sonra yaşanmış olması ve sonrasında fail hakkında açığa çıkan bilgiler katliamın karanlık güçler tarafından kasıtlı olarak yapıldığı kanaatini yaratmıştır.

Basına ve kamuoyuna yansıyan bilgilere göre; Ömer Güney, 2003'te Almanya'ya gitmiş ve 2009'a kadar Waakirchen/Marienstein köyünde bulunan "Kinshöfer GmbH" isimli bir fabrikada kaynakçı olarak, 2009'dan sonra ise Hausham kasabasında bulunan Türkspor Derneğinin lokalinde çaycı olarak çalışmıştır. Güney, 2012 yılında toplamda on kez Türkiye'ye giriş yapmış, bu ziyaretlerinde kimlerle görüştüğü ve nerede kaldığı hâlâ bilinmemektedir. 2012 yılında; Ağustos ayında Ankara'da 8 gün kaldığı, katliamdan 19 gün önce yani 18 Aralıkta, Paris'ten İstanbul aktarmalı olarak yine Ankara'ya gelip 3 gün kaldığı ve aynı yolla Paris'e döndüğü uçuş kayıtlarına girmiştir. Bu süre zarfında onlarca telefon görüşmesi yaptığı ve adına düzenlenmiş çok sayıda pasaport olduğu ortaya çıkmıştır. Son olarak üç Kürt kadın siyasetçiyi katletmeden bir gün önce; 8-9 Ocak 2013 gecesi saat 02.00-03.00 saatleri arasında Paris'teki Kürt derneğine gizlice girerek, derneğe üye 360 kişinin üye formlarını fotograflamıştır.

Bu menfur katliamdan sadece birkaç hafta sonra Devrimci Karargâh soruşturmasında deşifre olan MİT elemanı Murat Şahin'in Ömer Güney'i tanıdığı, Güney'in MİT tarafından eğitildiği ve bu konuya dair ilgili makamlara ifade vermeye hazır olduğu bilgisi de basına yansımıştır. Yine Paris Emniyet Müdürlüğüne 20 Ocak tarihinde kimliği tespit edilmeyen bir kişi tarafından bir elektronik posta gönderilmiş ve postanın; Ömer Güney'in Türk istihbaratı için çalıştığı, kendisinin cinayetten önce Türkiye'de 3 gün kaldığı ve PKK'nin yönetici kadrolarını öldürmek için emir aldığı gibi bilgileri içerdiği de basına yansımıştır.

Katliamın yaşanmasından kısa süre önce İçişleri Bakanlığı Terörle Mücadele Kanunu'nun "Ödüllendirme" başlıklı 19'uncu maddesi kapsamında Asayişe Müessir Bazı Fillerin Faillerinin Yakalanmasına Yardımcı Olanlara Verilecek Ödül Hakkında Yönetmelik taslağı oluşturmuştur. Taslak Yönetmelik; KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan, KCK Yürütme Konseyi Üyesi Cemil Bayık, Duran Kalkan, HPG Anakarargâh Komutanı Fehman Hüseyin ile Oslo görüşmelerine katılan Mustafa Karasu, Sabri Ok ve Zübeyir Aydar gibi isimlerin yer aldığı; PKK'nin 20'si Avrupa'da bulunan 50 kişilik yönetici kadrosunun yakalanmasını sağlayanlara 4 milyon liraya kadar ödül verilmesini kapsamaktaydı. Üstelik Avrupa'da bulunanlar, siyasi sığınma statüsü içinde olduklarından ancak hukuki yollarla ilgili devletlerden iadeleri istenilebilmektedir.

Tüm bunlarla beraber dava sürecinde, Türkiye'deki 9 Ocak Paris katliamı davasının üzerindeki gizlilik kararının kaldırılmaması, Türkiye'nin Fransa adli makamlarına iş birliğinden uzak olması gibi tutumlar, Türkiye'ye bağlı iç ve dış destekli derin yapıların katliamdaki sorumluluklarının gizlenmesi isteğini akıllara getirmektedir. Bu sebeplerden hareketle, öncelikle suikastın aydınlatılması için gerekli delillerin ortaya çıkarılması için bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

2.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk ve 22 milletvekilinin, çocuk cezaevleri sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/250) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizin kanayan yarası olan ve büyük bir utanca dönüşen “çocuk cezaevleri” sorunu acil çözüm bekliyor. Çocuklara yönelik ağır işkence ve hak ihlallerinin sürekli gündemde olması ve çocuklara yönelik suçların da “cezasızlık” hâliyle bırakılması Türkiye'de vakayıyadiyeden sayılıyor artık. Çocuklar hakkında onarıcı olabilecek bir sistemin tartışılması ve çocuk cezaevlerinin kapatılması için nelerin yapılabileceğinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

1) Berdan Öztürk	(Ağrı)
2) İdris Baluken	(Diyarbakır)
3) Filiz Kerestecioğlu Demir	(İstanbul)
4) Garo Paylan	(İstanbul)
5) Hüda Kaya	(İstanbul)
6) Müslüm Doğan	(İzmir)
7) Ali Atalan	(Mardin)
8) Erol Dora	(Mardin)

(x) (10/250) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin tam metni tutanağa eklidir.

9) Mithat Sancar	(Mardin)
10) Ahmet Yıldırım	(Muş)
11) Burcu Çelik Özkan	(Muş)
12) Besime Konca	(Siirt)
13) Kadri Yıldırım	(Siirt)
14) Aycan İrmez	(Şırnak)
15) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
16) Ferhat Encu	(Şırnak)
17) Leyla Birlik	(Şırnak)
18) Dilek Öcalan	(Şanlıurfa)
19) İbrahim Ayhan	(Şanlıurfa)
20) Osman Baydemir	(Şanlıurfa)
21) Alican Önlü	(Tunceli)
22) Nadir Yıldırım	(Van)
23) Tuğba Hezer Öztürk	(Van)

Gerekçe Özeti:

“Çocuk” dendiğinde, genelde insanın aklına 0-7 yaş arasındaki belirli bir kategori gelir. Bu kategorideki çocuk, bakıma, eğitime ve korunmaya ihtiyaç duyar. Bu tanımlanmanın yanında asıl “çocuk” kavramı Rönesans’la birlikte kullanılmaya başlanmış ve Aydınlanma Dönemi’nde bugünkü içeriğine kavuşmuştur. Günümüzde tüm uluslararası sözleşmelerde ve temel kaynak olan Çocuk Hakları Sözleşmesi’nde ve iç mevzuattaki Çocuk Koruma Kanunu’nda çocukluk dönemi 0-18 yaş arası olarak belirlenmiştir. Nell Postman’ın “Çocukluk düşüncesi Rönesans’ın en büyük buluşlarından biridir, belki de en insanca olanıdır.” derken işaret ettiği gerçek “modern çocukluk paradigması”dır. “Modern çocukluk paradigması, tahayyül edilen, bu anlamda hedeflenen yetişkinliğin ve yaratılmak istenen toplumsal yapı içinde en başta eğitimde ulaşılmak istenen ‘ulvi’ amaçların da varacağı sınırları belirler.”

Kapitalist modernitenin bizatihi ürünü olan bu paradigma bütün çocukları kapsayan ve içine alarak eşit, adil ve güvenli bir gelecek sunan bir içeriğe hiçbir zaman sahip olmadı. Bazı çocuklar; emekçi çocuklar, siyahi çocuklar, engelli çocuklar hep bu paradigmanın dışında kaldılar. Kürt sorunu bağlamındaysa, son otuz yıldır, özellikle kamuoyunda yaygın bilinen adıyla “taş atan çocuklar” sıfatıyla ötekileştirilen Kürt çocukları hepten bu paradigmanın dışına itilmişlerdir.

Çocukların birey olarak kabul edildiği ve haklarının hukuksal olarak güvence altına alındığı modern zamanlarda, çocuk hak ve ihlalleri de bütün hukuksal düzenlemelere rağmen hız kesmedi. Çocuklara yönelik şiddet, ayrımcılık ve istismar, evde, sokakta, okulda, ıslahevlerinde, cezaevlerinde kısacası çocuklara devletin ve yetişkinlerin elinin uzanabileceği her yerde görüldü. Çocuklara dönük hak ihlalleri ve istismarı salt şiddet, taciz, tecavüz biçiminde değil, aynı zamanda neoliberal politikaların da kısacası alındı. Küresel pazarlama stratejileri yeni tütün ve alkol bağımlıları üretmek için 14 yaşından küçük çocukları hedef alıyor örneğin.

Sağlıksız ve yetersiz beslenmeden şiddet, taciz, tecavüz ve ayrımcı politikalara varana kadar geniş bir spektrumda seyreden çocuk hakları ihlallerinde Türkiye hatırı sayılır ölçüde kötü bir sicile sahip ve bu sicil her geçen gün kabarak artmaya devam ediyor. Türkiye’de çocuk sorunlarında en büyük etken

yoksulluk ve şiddet. 4 çocuktan biri yoksul, 5 çocuktan biri çalışıyor. Yoksulluk, yoksunluk ve şiddet sarmalında suça bulaşan, bulaştırılan çocukları bekleyen en büyük tehlike ağır cezaevleri koşullarında sürdürecekleri kâbus dolu bir yaşam.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin, dünyada çocuklara bayram armağan eden tek ülke olmasıyla övünen ve böbürlenlen devlet erkânının hamasiyeti cezaevlerinde çürütülen çocukların bedenlerine çarparak tuzla buz olmaktadır. Bir yanda çocuk bayramında şaşaalı nümâyişler yapan, öbür yanda Adalet Bakanlığının 2013 yılında 5 adet olan çocuk cezaevlerinin sayısını 2017'ye kadar 15'e çıkaracağını ve yapılacak cezaevlerinin F tipi ve tek kişilik hücrelerden oluşacağını muştulayan yeni Türkiye hâlleri, şanslı illeri de şöyle sıralıyor: 2016 yılında Diyarbakır, Tarsus ve Mersin'de; 2017 sonuna kadar ise Kayseri, Tekirdağ ve Çorlu'da yeni çocuk cezaevleri inşaatları tamamlanacak ve çocuklar için 1.500-2.000 yeni hapis hane kapasitesi oluşturularak çocukların hayatı cehenneme çevirmeye devam edilecek.

Çocukların suç tasnifleri arasında en ağır kategori “siyasi çocuklar” kategorisi. Medyada “taş atan çocuklar” olarak adlandırılan ve toplumsal olaylar gerekçesiyle gözaltına alınarak tutuklanan Kürt çocuklarına Pozantı Cezaevinde adli mahkûmlar tarafından cinsel istismarda bulunulduğu, şiddet uygulandığı, ırkçı uygulamalara maruz bırakıldığı, daha önce de Sincan Cezaevinde çocukların zorla çıplak arama, dayak ve hakaretlere maruz kaldıkları gözler önüne serilmiş ve kamuoyu tarafından büyük bir tepki almıştı.

Güven Gürkan Öztan'ın da dediği gibi “Çocukları savunmak, amasız, elindeki taş, molotofkokteyline bakmadan savunmak temel sorumluluğumuz.”dur çünkü “Çocukların çocukluklarını savunmak, savaşa hayır demenin en iyi yoludur.” Ve biz vekiller olarak bunun gereğini yerine getirmek zorundayız.

3.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 22 milletvekilinin, 31/12/2015'te Aşkale Geri Gönderme Merkezi'nde şüpheli biçimde gerçekleşen ölümlerin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/251) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Aralık 2015 günü Aşkale Geri Gönderme Merkezi'nde şüpheli bir biçimde yaşamını yitiren Dılo Derviş ile Dılo Derviş nezdinde geri gönderme merkezlerinde yaşamını yitiren sığınmacı-mültecilerin şüpheli biçimde gerçekleşen ölüm nedenlerinin araştırılması ve tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz.

1) Meral Danış Beştaş	(Adana)
2) İdris Baluken	(Diyarbakır)
3) Filiz Kerestecioğlu Demir	(İstanbul)
4) Garo Paylan	(İstanbul)
5) Hüda Kaya	(İstanbul)
6) Müslüm Doğan	(İzmir)
7) Ali Atalan	(Mardin)
8) Erol Dora	(Mardin)
9) Mithat Sancar	(Mardin)
10) Ahmet Yıldırım	(Muş)

(x) (10/251) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin tam metni tutanağa eklidir.

11) Burcu Çelik Özkan	(Muş)
12) Besime Konca	(Siirt)
13) Kadri Yıldırım	(Siirt)
14) Aycan İrmez	(Şırnak)
15) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
16) Ferhat Encu	(Şırnak)
17) Leyla Birlik	(Şırnak)
18) Dilek Öcalan	(Şanlıurfa)
19) İbrahim Ayhan	(Şanlıurfa)
20) Osman Baydemir	(Şanlıurfa)
21) Alican Önlü	(Tunceli)
22) Nadir Yıldırım	(Van)
23) Tuğba Hezer Öztürk	(Van)

Gerekçe Özeti:

31 Aralık 2015 günü Aşkale Geri Gönderme Merkezi'nde şüpheli bir biçimde yaşamını yitiren Dılo Derviş ile Dılo Derviş nezdinde geri gönderme merkezlerinde yaşamını yitiren sığınmacı-mültecilerin şüpheli biçimde gerçekleşen ölüm nedenlerinin araştırılması önem arz etmektedir. Zira, geri gönderme merkezleri sığınmacı ve mültecilerin can güvenliklerinin yüksek risk altında olduğu yerleri tarif eden mekanizmalara dönüşmüş durumdadır. Kolluk görevlilerinden oluşan geri gönderme merkezi çalışanları bu merkezleri âdeta karakol yahut cezaevi mantığı ile idare etmektedirler. Bu itibarla, geçtiğimiz günlerde yaşamını yitiren Dılo Derviş'in ölüm olayının araştırılması ve açıklığa kavuşturulması ile yine bu bahisle geri gönderme merkezlerinin durumlarının ve çalışma şartlarının yerinde tespiti büyük önem arz etmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre vermiş olduğu bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- MHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde MHP Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından, terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zaafiyetlerin giderilmesi ve sorumluluğu ve ihmali olanların tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/06/2016 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

MHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

29 Haziran 2016 tarih, 1790 Sayı ile TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz MHP Grubu Başkanvekili ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın “Terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi ve sorumluluğu ve ihmali olanların tespit edilmesi amacıyla verdiğimiz Meclis araştırması açılması önergemizin 29/06/2016 Çarşamba günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü Birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisi lehinde ilk söz Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi, sorumluluğu ve ihmali olanların tespit edilmesi konusunda vermiş olduğumuz araştırma önergesi hakkında konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen saldırıda; yine, Lice'de yapılan bombalı saldırıda, Van Gürpınar'da yapılan saldırıda hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza, askerimize, polisimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Yine, bugün sabah, bu olaylardan sonra, Sayın Genel Başkanımız Sayın Başbakanı telefonla arayarak Türkiye'nin teröre karşı yürüttüğü kararlı mücadelede devletin ve milletin yanında olduğumuzu ifade etmiştir. Bu konuda Milliyetçi Hareket Partisinin tutumu ortadadır ve nettir.

Tabii ki, dün İstanbul'da yaşanan saldırıdan sonra hepimizi hayretler içerisinde düşüren bir açıklama Sayın Başbakandan gelmiştir. “Bu olayda güvenlik zafiyeti yoktur.” diyor Sayın Başbakan. ABD, dün sabah kendi personelini ve Türkiye'yi uyarıyor; yine, yirmi gün öne istihbarat güvenlik birimlerini uyarıyor. Eğer böyle bir ortamda bu saldırı gerçekleştirilebiliyorsa bunun adına “güvenlik zafiyeti” demeyeceksek bunun adını ne koyacağız? Değerli iktidar partisi yetkilileri bunun adını bir koysunlar, biz de bunun adını bundan sonra böyle kullanalım.

Bir başka konu da tabii ki böyle bir olay olunca herkes “Birlik, beraberlik içerisinde olalım, bu konuda beraber hareket edelim, bu olaya karşı tavrımızı beraber koyalım.” diyor. Koyalım arkadaşlar, olması gereken bu ama bu tavrın ortaya konması için normal zamandaki tavrın da birazcık gözden geçirilmesi lazım.

Bakın, Bülent Arınç ne diyor: “Biz yüzde 50'nin oyunu alıyoruz ama diğer yüzde 50'nin de nefretini kazanıyoruz.” Bunun sebebini hiç düşündünüz mü? Bunun sebebi hep ayrıştırma politikası. İç Güvenlik Paketi çıktı geçen dönem, 24'üncü Dönemde burada. 24'üncü Dönemde İç Güvenlik Paketi çıkarken de bunu çok uzun uzadıya konuştuk. O paketeki şey neydi? Ehliyet, liyakat vesaire önemli değil, her kademede bir mülakat koymak suretiyle “Benden misin, değil misin?” diye emniyeti bir ayırıştır.

Şimdi görüşmekte olduğumuz 400 sıra sayılı Danıştay, Yargıtayı yeniden yapılandıran kanun buradaki olay nedir? Bununla birlikte, gene hâkim alımlarında getirilen ikinci mülakat ve Yargıtaydaki, Danıştaydaki üyelerin görevlerinin sona erdirilip yeniden atanması nedir? Benden misin, değil misin? Bendensen problem yok, benden değilsen, o zaman olmaz!

Arkadaşlar, polis alımında da aynı bu mülakat sistemi; aldığınız polis memurunu mülakatlara alıyorsunuz, bir sene sonra eğitimini bitirince acaba bu bir sene içinde bizim tespit edemediğimiz bir

durum ortaya çıktı mı, yeni bir mülakatla göreve başlamadan işiğini keselim yani benden misin, değil misin? Şimdi, bu kadar ayrımla kamu görevlisi seçerseniz, kucaklamazsanız insanları, böyle bir günde beraber olmak o kadar kolay değildir.

Bakınız, Londra Emniyet Müdürü süresiz atanır. Londra Emniyet Müdürünün görevden ayrılmasıyla ilgili üç tane yol vardır: Ya ölür ya emekli olur ya da istifa eder.

Şimdi, siz benden olmayana hayat tanımadığınız için benden olana da öyle bir sahip çıkıyorsunuz ki onun hiçbir yanlısını görmüyorsunuz, sorgulamıyorsunuz. Bu bakımdan, bu yaşanan olayların sorumlularını ortaya koyma konusunda da hiçbir girişiminiz, çalışmanız ve sonuca ulaştığınız hiçbir olay yok.

Bakın, Brüksel’de yaşanan terör olayları sonrasında adalet bakanı ve içişleri bakanları istifa etti. Türkiye’de bu kadar olay oluyor, hiç bunun siyasi sorumluluğu yok mu? Hiç bunun bürokratik sorumluluğu yok mu? Hükûmetin bu manada ortaya koyduğu bir tane tavrı gösterin “Filanca istifa etti.”, “Filancayı görevden aldık.” Var mı böyle bir şey? Yok.

Yine Belçika Hükûmeti bu Brüksel saldırısından sonra Fransa’yla sınırlarını kapattı. Bakın, Türkiye bu kadar terör olayı yaşıyor, etrafımız bataklık hâline gelmiş, terör bataklığı hâline gelmiş –Suriye, Irak ve diğer ülkeler- bizim sınırlarımızı koruma konusunda aldığımız tedbirler o, Belçika Hükûmetinin aldığı tedbirlerle mukayese edilebilir mi?

Yine Paris’te terör saldırısı oldu, o saldırıdan sonra Hükûmet ülke genelinde olağanüstü hâl ilan etti, aylarca bunu uyguladı. Şimdi, bu kadar olay oluyor, aldığımız kalıcı, toplumu tatmin edecek hiçbir tedbir yok.

Arkadaşlar, demokrasinin diğer rejimlerden en önemli farkı hesap vermedir. Yani bu hesap birkaç türlü olur: Siyaseten hesap verilir, birisi, sorumlu olan istifa eder. Hukuki olarak bürokratların sorumluluğu vardır, siyasetçiler o, işini yapamayan bürokratları görevden alır. Bir günde 3 tane bombalı saldırının yaşandığı ülkede hâlâ MİT Müsteşarı yerinde duruyor, İçişleri Bakanı yerinde duruyor. Yani bunlara da Allah rızası için bir el atın. Ya da bu bürokratik sorumlularla ilgili bir işlem yapılır, bunların hiçbirisi yok.

Efendim, şimdi, tabii ki, dün bazı iktidar partisi milletvekillerinin paylaştığı “tweet”ler var, işte, “Bizim diplomatik başarılarımızı kısıkanan ülkeler, işte böyle yollara tevessül ediyorlar.” Arkadaşlar, bu doğru bile olsa, yabancı ülkeler kendi adına bir iş yapıyor; bizim işimiz onlara laf üretmek değil, onların Türkiye’ye uyguladıkları politikaya karşı ortaya bir tavır koymak, bunun tedbirlerini almak. Bizim, devlet olarak eğer bu olayları engelleyecek birikimimiz yoksa, teknik eksikliğimiz varsa bunları giderelim, bunların açığını kapatalım. Başka ülkeleri suçlayarak bir yere gidemeyiz. Başka ülkeleri biz değiştiremeyiz. Biz, kendimize çekidüzen vererek, kendi güvenlik yapımızı kontrol ederek, kendi savunmamızı yaparak bu işlerin içerisinde çıkabiliriz.

Bakınız, Nizamülmülk, Siyasetname’sinde üç önemli konuya dikkat çeker: Birincisi adalet, ikincisi liyakat, üçüncüsü rüşvet ve yolsuzluk. Bunlar da tabii ki demokrasinin temel taşları. Bunlar olmazsa demokrasiden diktatörlüğe doğru gidersiniz, diktatörlüğe gittiğinizde de sonucu iyi düşünün. Yani Hitler de seçimle gelerek diktatörlüğe gitmiştir. Yani “Seçimle geldik, yüzde 50 oy aldık.” demeniz, sizi diktatörlüğe giden yoldan ayırmaz; sizin davranışınız sizi diktatörlüğe ya götürür ya götürmez, ama diktatörlerle ilgili de hem tarihtekilere hem de yakın tarihte çevremizde yaşananlara bir bakarsanız, diktatörlerin çoğu eceliyle ölmüştür. Toplumu ayrıştırarak bir yere varamazsınız, toplumu birleştirin. Bugüne kadar yaptığımız yanlışları masaya doğru yatırın. Habur’da yaptığınız karşılama törenini masaya doğru yatırın. İmralı’daki bebek katilini meşrulaştıracak, onu kahramanlaştıracak tutumlarınızı

gözden geçirin. Bugüne kadar terörle ilgili yaptığınız ne kadar yanlış varsa... Efendim, milleti bir araya getiren, birliğimizi sergileyen, o “Ne mutlu Türk’üm.” yazılarını sildiniz, kurumların başındaki Türkiye Cumhuriyeti tabelalarını kaldırdınız, Andımızı ortadan kaldırdınız; ortak olmayı gerektiren, birlikte yaşamayı gerektiren şeylerin hepsini bertaraf ettiniz, bunların hepsini gözden geçirin. Olaylar olduktan sonra ağlamak para etmez, kınamak para etmez. Türk milleti yüce Meclisten artık kınama lafı istemiyor; Türk milleti, kendisinin seçtiği yüce Meclisten bu olayların karşısında topyekûn, istikrarlı, kararlı bir mücadele iradesi istiyor. Tabii ki bu ortaya çıkan iradeyi somut olarak alanda uygulamak da iktidarın işidir, demokraside seçilmiş iktidarlar bu işi yapar. İktidarın bugüne kadar gelgitler yaşayarak terörle mücadeleyi bugünkü hâle getirmesinin sonucu hâlâ biz terörü konuşuyoruz. Terörü gündemden çıkarmamız için iktidarın terörle mücadele konusundaki kararlılığını, burada ortaya serdikleri kararlılığı doğru ve sürekli uygulaması gerekmektedir.

Ben bu duygularla, buna benzer yeni olayları yaşamamak temennisiyle yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Hatip konuşmasında grubumuza bir Hitler benzetmesi yapmıştır, bu açık bir sataşmadır. Bundan dolayı söz almak istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Muş, iki dakika süre veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hitler bir diktatördür. Türkiye’de düzenli seçimler yapılır. Diktatörlerin olduğu yerlerde düzenli seçimler yapılmaz. Şu anki, mevcut yasalarımıza göre dört yılda bir hepimiz seçmenin karşısına gideceğiz. Bizler iktidar olarak gideceğiz, diğer partiler de şu anki görevlerinden dolayı muhalefet olarak gidecekler.

AYDIN USLUPEHLİVAN (Adana) – Yalnız, beş ayda bir gidiyoruz.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Millet bir değerlendirme yapacak. O değerlendirmeye göre ya bize ülkeyi yönetme yetkisini tekrar verecek ya da bu yetkiyi bizden alıp başka bir siyasi partiye verecek. Bu yetki kimin elindedir? Bu yetki milletin elindedir ve Türkiye’de millete rağmen hiç kimse iktidarda kalmadı, kalamaz.

Bakın, 2002 seçimlerinde, çok enteresan, 5 siyasi parti Meclis dışı kalmıştır. Bunu kim gerçekleştirmiştir? Bunu millet gerçekleştirmiştir. Milletin gücü işte böyle bir güçtür...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Yüzde 10 barajı, yüzde 10 barajı.

MEHMET MUŞ (Devamla) – ...ve AK PARTİ her girdiği seçimde, bakın, oylarını artırır artırır gelmiştir. O açıdan, AK PARTİ’ye bir Hitler benzetmesi yapmak kabul edilebilir bir şey değildir, bunu kabul edemeyiz, reddediyoruz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sen söylediğinden onu söyleyeceğiz, mecburuz yani. Böyle bir ölçü olur mu?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakınız, şimdi seçime gireceksiniz, iddialarınızı ortaya koyacaksınız, aldığınız oy ortada ve ona göre size bir görev verilecek Parlamentoda. Bu ifade ettiklerinizi, bu söylediklerinizi seçim meydanlarında da dile getiriyorsunuz. Millet nezdinde eğer karşılık bulursa sizi bir noktaya getirir, bulmazsa getirmez.

Bu açıdan, dediğim gibi, AK PARTİ’ye böyle bir benzetme yapmak bizim kesinlikle reddedeceğimiz bir şeydir, kabul etmeyiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, yaptığım bütün konuşmanın bir bölümünü alarak hatip konuşmamı saptırmıştır. Ben cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – İsterseniz yerinizden söz vereyim Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yerimden değil, ben buna kürsüden cevap vermek istiyorum, o da kürsüden cevap verdi.

BAŞKAN – Peki, buyurun, iki dakika söz veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

2.- *Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Muş benim burada yaptığım on dakikalık konuşmanın, sözlerimin bir cümlesini alarak açıkça amacından uzaklaştırmış, saptırmıştır. Bugün bizim söylediğimiz konuyu baştan aşağıya dikkatlice dinleyin, buna göre değerlendirin.

Demokraside iktidar vardır, muhalefet vardır, demokraside kurumlar vardır ama siz, 2002’den bu yana, burada sayısal çoğunluğunuza dayanarak sürekli olarak diktatörlüğe giden bir yol tercih ediyorsunuz. “Yargı benim olacak, Parlamento benim olacak, emniyet benim olacak...” Devletin, milletin değil bak, benim olacak... Bunların sonucu, sizi isteseniz de istemeseniz de oraya doğru götürür.

Biz düünden beri bu yargı paketiyle ilgili neyi anlatmaya çalışıyoruz? Yargı iktidarın olmaz, yargı bağımsız olur.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Doğru.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Emniyet, ordu...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tarafsız olur.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – ...devletin ordusu, milletin ordusu olur; iktidarın polisi, iktidarın ordusu olmaz. Bu konuştuğumuz hususları saptırarak “Efendim, Türkiye’de seçim oluyor...” Seçim olabilir. Seçimin olması bu gerçekleri ortadan kaldırmaz ve seçimin olması sizi yanlış yola götürmekten alıkoymaz. Bu bakımdan, arkadaşlar, demokrasiyi işletecek kurumları ve kuralları doğru koymak lazım. Siz bunu bu Parlamentoda beceremezseniz, hep birlikte bunu beceremezsek sonuçta bunun faturasını -siz, efendim, iktidar olabilirsiniz bir süre daha ama- millet ve toplum çok pahalı öder. Bu, etrafımızda çok yaşandı, tarihte çok yaşandı. Bu bakımdan buna benzer yeni bir olayın yaşanmaması için demokrasiyi bütün kurumlarıyla ve kurallarıyla işletmeyi istiyoruz.

Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- MHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde MHP Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından, terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi ve sorumluluğu ve ihmali olanların tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi aleyhinde ilk söz Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ’a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyada 5 büyük imparatorluk kuruldu, 3 tanesini Türkler kurdular; Büyük Hun İmparatorluğu, Büyük Selçuklu ve büyük Osmanlı İmparatorluğu ve imparatorlukların ömrü de üç yüz sene ortalama. İstisnası Osmanlı İmparatorluğu’ydı, altı yüz yirmi sene yaşadı. Daha sonra, her imparatorluk ve her devlet gibi -devletlerin hayatı da insanların hayatına benziyor; doğuyorlar, büyüyorlar, gelişiyorlar ve daha sonra da yıkılıyorlardı- Osmanlı da yıkıldı. Daha sonra biz küllerimizden bir Anka kuşu gibi Sakarya önlerinde 1920’de Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarıyla beraber yeniden bir Türkiye Cumhuriyeti devleti inşa ettik ve Türkiye Cumhuriyeti devleti doksan üç yıldır ayakta duruyor. Bu cumhuriyet kurulduğundan beri de dışarıdaki egemen güçlerin dikkatini çekiyor ve onlar diyorlar ki bu coğrafyada yaşayanlar için: “Bu coğrafyada yaşayanlar hiçbir zaman büyük devlet olmasınlar çünkü bu coğrafyada yaşayanlar geçmişte büyük imparatorluklar ve büyük devletler kurdular, yeniden kurabilirler.” Churchill şöyle söylüyordu cumhuriyet kurulduktan sonra: “Türkler seksen beş kilodur, bunlar doksan kiloya çıkarsa seksen beşe indiririz, seksene inerse seksen beşe çıkartırız. Bu Türkiye Cumhuriyeti devleti ve Türkler asla onmamalı ve asla ayağa kalkmamalı, sürünmeli.” ifadesini kullanıyordu. Biz, buna rağmen, Gazi Mustafa Kemal’le beraber o günden bugüne kadar bütün parti liderleriyle ve bütün iktidarlarla birlikte Türkiye Cumhuriyeti devletini eğitimde, sağlıkta, kalkınmada, teknolojiye ve bilgide, her alanda zirveye taşıma noktasında büyük gayret sarf ettik ve sarf etmeye de devam ediyoruz. Ama egemen güçler bizi hiçbir zaman yalnız bırakmadılar.

Çok partili hayata geçtikten sonra... Önce Cumhuriyet Halk Partisi, tek bir iktidar vardı Türkiye’de -benim dedem de İnönü’nün koruma muhafızıydı- bir Cumhuriyet Halk Partisi vardı. Daha sonra çok partili hayata geçtik, neden geçtiğimizi hep beraber biliyoruz. Rusya’dan çekilmiştik, İnönü çekilmişti. Daha sonra Batı dünyaya sığınmak istedik “Batı dünyası acaba bizi koruyabilir mi Rusya’dan, komünist Rusya’dan?” diyerek ve onlar da bize şunu söylemişlerdi: “Çok partili hayata geçerseniz sizinle iş birliği yapabiliriz.” ve biz çok partili hayata geçtik, İnönü döneminde başladı -1946- çok partili hayat.

İlk defa ayıplı bir seçim yaşamıştık açık oy, gizli tasnifle beraber. 1950 yılında ise ilk defa gizli oy, açık tasnif yapıldı, Demokrat Parti iktidara geldi. İlk çatışma ortamları da bu zamanlarda doğmuştu; Cumhuriyet Halk Partisi ve Demokrat Parti kavgası. Partiler araçtır, amaç milletimizin mutluluğu, devletimizin ebet müddet yaşaması ve aynı zamanda devletimizin ve insanların müreffeh bir şekilde, zengin bir şekilde yaşamasıdır. Ama nedense genellikle -Cumhuriyet Halk Partililer de, Demokrat Partililer de- dil kültüründen yani kültürümüzden uzaklaştığımız için bir noktada partileri amaç hâline getirdik, araç olmaktan çıkardık ve bunun karşılığında da bir kutuplaşma meydana geldi. Cumhuriyet

Halk Partililer ve Demokrat Partililer aynı mezarlara gömülmediler, ayrı mezarları oldu, ayrı kahveleri oldu, birbirlerinden kız alıp kız vermediler, aynı Allah'a yönelen insanların ayrı camileri oluştu ve ilk defa kutuplaşmalar başladı. Bu kutuplaşmaların sonunda bir darbe meydana geldi, 1960 darbesi. Vesayetçiler, egemen güçlerin vesayetçi uzantıları vardı. Önce bizi çatıştırmak, kutuplaştırmak ve kamplaştırmak, ardından da Türkiye Cumhuriyeti devletinde darbelerle tekrar yeniden bizi terbiye etmek istediler. Bu darbelerin tamamı önce bizim demokrasimize, sonra bizim zenginliğimize, özgürlüğümüze ket vurdu, set vurdu, her şeyden önemlisi de kültürel savrulmaları meydana getirdi. Milletler kültürleriyle yaşarlar, eğer kültürel savrulmaların içerisine girerseniz bu da sizin militleşme vasfınızı ortadan kaldırır.

Daha sonra 1960 darbesi. 1960'da biliyorsunuz Menderes -bu kürsüden söylemişim- artık yaşadığı çilelerden dolayı "Bir daha siyaset yapmayacağım buradan çıkarsam." ifadesini kullanmıştı. Ve darbeler Anadolu çocuklarını korkutmak, Anadolu çocuklarının bu Parlametoya gelmesini engellemek, Anadolu çocuklarının millet iradesinin tecelligâhı olan Parlamentoda neşet etmesine ket vurmak noktasında çok mahirdiler ve bunu başardılar da bir noktada. Daha sonra 1960'dan 1971'e geldik. Yine, darbeler, önce sol hareketler. 1968'de meydana gelen Fransa'daki komünist faaliyetlerle beraber Türkiye'de bunun taklitleri meydana geldi. 1971 darbesi, daha sonra 1980 darbesi. Türkiye'nin çok iyi yetişmiş yaklaşık 2 milyona yakın insanı sağcısıyla solcusuyla, devrimcisiyle, ülkücüsüyle birbirleriyle uğraştılar. Gençler, adları üzerinde delikanlıydılar ve kanları deli deli akıyordu. Gençler, onlar kavga ettiler, kavga ettirildiler, aslında konuşmaları gerekiyordu, tartışmaları gerekiyordu, anlaşmaları gerekiyordu ama maalesef egemen güçler bu gençleri dövüştürdüler. Dünyada hiçbir zaman gençler iktidar olmamıştır. Her zaman gençlerin omuzlarına basarak başkaları iktidar olmuştur, bunlar da ya egemen güçler veyahuta egemen güçlerin vesayetçileri olmuştur. 1980'de darbe yaptılar. Daha sonra yine bu darbelerin uzantıları meydana geldi. Özal direndi.

Daha sonra Demirel 6 defa gitti, 7 defa direndi, geldi ve Demirel şöyle söylüyordu: "İlk Başbakan oldum, Giresun'a gittim, bir miting yaptım. Mitingden otobüsüne biniyordum, bir şahıs yanıma geldi, bana bir resim gösterdi 'Anladın değil mi?' dedi. Baktım resme Menderes'in idama giden resmi. 'Anladın değil mi?' Anladım dedim, otobüsüne bindim." Ve şöyle söylemişti Demirel: "Kim Başbakan olursa Başbakanlık makamına girdiği zaman her zaman Menderes'in idam edilmiş resmini gösterirler ona. Dikkat et, egemen güçler ve vesayetçiler. Dikkat et, bizim dediklerimizi yap yoksa sana Başbakanlık yaptırmayız." Egemen güçler darbe yaptılar. Daha sonra kirli ve şantajcı medya patronlarıyla, daha sonra kirli ve şantajcı sermayedarlarla beraber siyaseti terbiye etmek istediler. 1970'li yıllardan itibaren ise terörle bizi terbiye etmek istiyorlar. Önce sağ sol olayları, burada illegal örgütler neşet etti. İşte bunların türevlerini biliyorsunuz, isimlerini saymamıza gerek yok. Ardından, sağ sol kavgasından sonra yine darbeler, egemen güçler, egemen güçlerin siyasi uzantıları, buradaki medya patronları ve sermayedarlar, kirli ve şantajcı sermayedarlar siyasetçileri daima terbiye etmek için gayret sarf ettiler. Bir noktada başarılı oldular.

Bizler de on dört yıldır iktidardayız Adalet ve Kalkınma Partisi olarak. Bize de aynı şekilde Sarıkız, Ayışığı, Balyoz, Ergenekon gibi girişimlerle bizi de terbiye etmek istediler, burada başarılı olmadılar. Daha sonra bu şahıslar yargılandılar, beraat ettiler ama beraat etmiş olmaları o dönem içerisindeki konuşmaların yok olması manasına gelmiyor, onlar yapıldı ve konuşuldu.

Türkiye'de nedense iktidarlar daima bir kişi olmuyordu. Kim erken kalkarsa, mikrofonu kim eline alırsa o başbakan oluyordu. Zaman zaman YÖK başkanı zaman zaman Yargıtay başkanı zaman zaman Anayasa Mahkemesi başkanı zaman zaman bir rektör zaman zaman bir medya patronu zaman zaman bir sermayedar genellikle kendisini başbakan yerine koyuyordu ve bizlere de diyorlardı ki: "Bizim

iktidarımızla ancak ve ancak siz bizim iktidarımızı paylaşabilirsiniz.” Oysaki iktidar paylaşılmazdı, iktidar sadece ve sadece milletle paylaşıldı. Bunun için direndik, bunlara karşı, vesayetçilere karşı ciddi şekilde meydan okuduk, yasaklara karşı çok ciddi şekilde başarılı olduk. Türkiye’de artık Türkiye Komünist Partisi de var, Türkiye’de herkes her fikri söyleyebiliyor, İslami faaliyetler içerisinde bulunuyor, herhangi bir tasavvuf faaliyeti içerisinde bulunabiliyor, yasaklar konusunda da oldukça başarılı olduk ve bu noktada da yoksulluk konusunda başarılı olduk.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi, bu noktada bize “Terörle ilgili siz şunları şunları yaptınız.” diyerek bir Meclis araştırma önergesi veriyor ve ben diyorum ki: Türkiye’de 1980’li yıllardan sonra 1984’te PKK terör örgütü meydana geldi. Bu da egemen güçlerin çok ciddi şekilde dizayn ettikleri bir olguydu ve siyasal Kürtçülüğün, ırkçılığın neşet etmesi için gayret sarf ettiler. Türkiye’yi geçmişte sağ solla bölemeyenler, darbelerle bölemeyenler, Türkiye’yi ciddi şekilde vesayet altına alamayanlar, “Acaba PKK’yla vesayet altına alabilir, kalkınmasını önleyebilir miyiz?” diyerek gayret sarf ettiler ve otuz dört yıldır da Türkiye’de 50 bin kişi öldü, 1 trilyon dolarımız gitti ve bu insanlarla ilgili de terörle ilgili bir çalışma yapalım, bir gayret sarf edelim istedik. Bu terörle ilgili faaliyetleri...

Öncelikle şunu söyleyeyim: Kürtçülük faaliyetlerinden önce Güneydoğu Anadolu’da Kürtler yaşıyordu. Bu Kürtlerle ilgili olarak Yavuz Sultan Selim döneminde Şah İsmail’le kavga başladığı zaman Şah İsmail’e karşı İdrisi Bitlisi’yle beraber, Osmanlı’yla Yavuz’la birlikte oldular belki de ilk çözüm sürecinin başladığı noktaydı. Ardından Hamidiye Alayları’na Abdulhamit devreye girdi. Aynı şekilde, “Acaba, Kürtler Müslümandır, Kürtler Osmanlı’nın bir parçasıdır, beraberce, birlikte egemen güçlere, vesayetçilere meydan okuyabilir miyiz, İngiliz İmparatorluğu’na meydan okuyabilir miyiz, Almanya, Avusturya, Macaristan İmparatorluğu’na meydan okuyabilir miyiz?” diye gayret sarf etti Abdülhamid. Ardından, Mustafa Kemal Atatürk dönemi geldi biliyorsunuz. Bu dönemde de çeşitli isyanlar meydana geldi; Dersim olayları gibi, Şeyh Sait olayları gibi, Ağrı, Koçgiri olayları gibi. Burada da Mustafa Kemal devreye girdi, çok ciddi çözüm süreci için devreye girdi, araçlar kullandı, özellikle Ağrı olaylarında, 1926-1930 yılları arasında ve buraya gönderdi. “Dağlardan inin, silahlarınızı bırakın. Cezaevindekilerini bırakayım. Sürgüne gönderilenler tekrar gelsinler ve Türkiye’de birlikte yaşayalım.” ifadelerini kullandı. Dinlemediler, daha sonra devlet gereğini yaptı. Aynıysa Dersim’de oldu. 1938’den sonraki tartışılabilir. Bu arada kantarın topuzu fazla kaçmış ve burada kurunun yanında yaş da yanmış olabilir. Ardından, 1980’li yıllarda bu olaylar başladıktan sonra Menderes döneminde de gayretler sarf edildi. Olaylar olmadı Menderes’te. Menderes aşiret liderleriyle çok iyi geçindi. 1960 darbesiyle beraber de kırım noktası meydana geldi. O bölgedeki Kürt aşiret reisleri Sivas’ta toplandılar ve burada çok ciddi şekilde bir ayrımcılık, çok ciddi şekilde bir sürgün başladı. Belki de Türkiye Cumhuriyeti devletindeki -ilk defa, Atatürk dönemindeki o isyanlar haricinde- en önemli kırım noktalarından bir tanesi burasıydı, bu sürgündü, aşiret reislerinin toplanmasıydı. Ardından Özal dönemi geldi, olaylar başlamıştı. Özal döneminde de aynı şekilde bu olayları dindirmek ve ortadan kaldırmak için Özal’la gizli gizli görüşmeler meydana getirdi, Özal’la gizli gizli görüşmeler yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Selçuk Bey, önerge hakkında ne diyorsun?

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Daha sonra, Özal’ın ömrü vefa etmedi. Bu olaylar devam etti.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Tarih dersi veriyorsun ya, böyle bir şey olur mu?

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, şimdi, bu çözüm süreciyle ilgili çok önemli bir şey söyleyeceğim.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Bugünü anlat, bugünü.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Aynı şekilde, Milliyetçi Hareket Partisi, DSP ve de Anavatan Partisi iktidarında da Türkiye’de bir çözüm süreci yapılmak istendi.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Hâlâ tarihtesin ya! Böyle bir şey olur mu?

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Abdullah Öcalan’ın idamı buraya getirilmedi. Neden getirilmedi? İyi niyetle getirilmedi.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Başkan, uyarmıyorsunuz da hiç.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Hatibi uyarmıyor.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar, bitiyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Çünkü eğer asmazsak, buraya getirmezsek terörü önleyebiliriz diye düşündüler ve bu da bir doğrudur. Ardından, Recep Tayyip Erdoğan döneminde yapıldı bu tür şeyler.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, teşekkür ediyoruz.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – AKP’yi anlat Selçuk Bey.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Şunu söyleyeceğim: Bu tür olayları kınıyorum. Türkiye’de bu olayları egemen güçler başlatırlar.

BAŞKAN – Sayın Özdağ...

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Selçuk Bey, tarih istemiyoruz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Türkiye’de İŞİD, DAESH, PKK, TİKKO, DEV-YOL, DEV-SOL gibi örgütler olabilir. Bu örgütlere karşı birlikte mücadele edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, süreniz dolmuştur. Çok teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Selçuk Bey, senin tarihini dinlemek istemiyoruz. Selçuk Bey, önergeyi anlat, önergeyi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Fransa’da da oluyor, Belçika’da oluyor, İspanya’da oluyor, İngiltere’de oluyor ve bu olaylara karşı parlamentoları birlikte hareket ediyorlar.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Selçuk Bey, önergeyi anlat, önergeyi! AKP’nin PKK’yla işbirliğini anlat.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Orada terörü öven, terörü kutsayan hiç milletvekili yok; terörü öven parlamenterleri yok. Olmayacak bizim ülkemizde... İnşallah, egemen güçlere karşı birlikte meydan okuyacağız ve birlik ve beraberliğimizi sağlayacağız. Daha sonra da Allah nasip ederse Türkiye’yi daha zengin, daha özgür yapacağız.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Seni dinlemek zorunda değil insanlar. Sürene uy.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özdağ. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

Lütfen...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Konuşmacı konuşması esnasında önergemizle hiç alakası olmayan konuları da dile getirerek 57’nci Hükümet döneminde...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum. Lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yani, on dakikalık konuşmada, ta Osmanlı'dan, Selçuklu'dan bugüne kadar geldi Selçuk Bey, sağ olsun ama bir türlü bu önergemizin konusuna gelemedi. Konuşmasıyla önergemiz arasında bir rabita kurmak mümkün değil.

Bir kere, 57'nci Hükûmet döneminde çözüm süreci başlatılmak istendi, kim başlatmak istemiş, onu bilemeyiz. Milliyetçi Hareket Partisinin kendi programı, seçim beyannamesinde ifade ettiği görüşler ve politikaları açık ve nettir. Terörle, teröristle müzakere olmaz, buna da çözüm süreci mantığı içerisinde devam edemezsiniz, terörle mücadele olur, terörizmle mücadele olur. Defaatle tekrarlamaya da gerek yok.

Bundan birkaç ay evvel de Hükûmetin bu konuda kapsamlı bir terörle mücadele politikası, konsepti, vizyonu olmadığından bahisle, burada önerileri de tekrarladık, bu kürsüde de tekrarladık, diğer yerlerde de.

Ülkücülerin mücadelesi vatan ve millet mücadelesi olmuştur, onu birtakım spekülasyonların konusu edemezsiniz. Kendisinin kafası bu konuda karışık olmuş olabilir; geçmişte ülkücü hareketin içinde bulunmuş bir arkadaşımız olarak biliyoruz ama bu değerlendirmesine de katılmak mümkün değildir.

Efendim “Eline mikrofon alan başbakan oluyordu.” diyor. Olabilir yani o konuda bir eleştiri getirilebilir ama şimdi tek mikrofon var. O tek mikrofon isterse başbakan oluyor, isterse YÖK Başkanı oluyor, yargı başkanı da oluyor, Yargıtay Başkanı da, Danıştay Başkanı da oluyor, emniyet müdürü oluyor, belediye başkanı oluyor; oluyor da oluyor, “Sadece ben varım.” oluyor. Hangisini kabul etmek mümkün? En tehlikelisi bu ikinci saydığımdır değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Ve ayrıca, bu Selçuklu eserleri daha çok Diyarbakır'da, Mardin'de yani bu eserleri veya tarihi serencamı iyi görmek lazım. Tabii, bunu on dakikada özetlemek de mümkün değildir, yanlış anlamalara meydan vermemek gerekir.

Hepinize saygılar sunuyorum ama şu önergemize gelelim. Yani önergemizde ne diyoruz? Terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti. Sorun yok mu?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

İhtiyaçların belirlenmesi. İhtiyaçlar yok mu? Zafiyetlerin giderilmesi. Zafiyet yok mu? Zafiyet var.

Teşekkürler, saygılar. (MHP sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özdağ...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Efendim, geçmişime atıfta bulunarak bir ithamda bulundu, düzeltmek istiyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ne dedi?

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – İthamda bulunmadı, hayır.

BAŞKAN – Kafa karışıklığından bahsetti.

Buyurun efendim.

4.- Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – 1975-1980 yılları arasında Ülkü Ocaklarında çalıştım, Ülkü Ocakları yönetiminde bulundum. 1980 darbesiyle beraber de Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkücü Kuruluşlar davasında idamla yargılanarak yedi yıl cezaevinde kaldım ve 12 Eylül öncesi sağ ve sol kavga etmemeliydi diye hâlâ düşünüyorum. Türkiye'nin sağcıları da, solcuları da bu ülkenin çocuklarıydılar. Belki solla ilgili şunu değerlendirebiliriz: Sol, Türkiye'nin solu olmalıydı. "...”(x) derken "...”(x) dememeliydi, onlara da aynı ifadeyi kullanmalıydı. Onlar da yerli ve millî olmalıydılar. Olanları vardı, onlara saygı duyarım ama keşke dövüşmeseydik, keşke ölmeseydik, keşke cezaevlerine girmeseydik ve özellikle şuna da vurgu yapmak isterim ki: Yeniden bizi dövüşürmek isteyenler var, dövüşmeyelim, konuşalım. Konuşanlar kazanır, tartışanlar kazanır, konuşanlar ve tartışanlar anlaşılır. O nedenle, benim mazimle ilgili en ufak bir tereddüdüm yok. Geçmişte de Büyük Birlik Partisinde Genel Başkan Yardımcılığı yaptım. Muhsin Yazıcıoğlu döneminde nasıl dik durduysam burada da aynı şekilde düşüncelerini söyleyen bir milletvekili arkadaşınızım. Doğruları söylüyorum. Tek adam yoktur Türkiye'de. Demokrasilerde tek adam olmaz. Özellikle, Cumhurbaşkanlığı noktasında tek adam ithamınızı kabul etmem mümkün değil. Cumhuriyet Halk Partisi var, Milliyetçi hareket partisi var, Türkiye'de sivil toplum kuruluşları var. Tek adamlık kötüdür, hiç kimse de kötülüğe özenmez. Özellikle buna vurgu yapmak istiyorum. Türkiye'de Emniyet de görevini yapıyor, askeriye de görevini yapıyor, MİT de görevini yapıyor ama bunu istismar etmek isteyen egemen güçler var ve içerideki uzantıları var. Bunlara karşı da gelin bir ve beraber olalım.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – AKP Grubu adına konuşan sayın hatip, demin, sıralarımızı da göstererek “Dünya parlamentolarında terörü destekleyen, öven milletvekilleri yoktur ama bu Parlamentoda vardır.” demek suretiyle bize sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Böyle bir şey söyledi mi, bilmiyorum ben.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tabii tabii, söyledi söyledi, sıralarımıza dönerek de söyledi. Eğer, kastettiği HDP değilse...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siyasi Kürtçülüğü eleştirdi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir saniye...

Ben onun için tutanaklara bakayım. Öyle sıralarınızı göstererek... Çünkü, ne şahsınıza ne grubunuza yönelik...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yok, tutanaklara bakmayın. Yani “Bizim Parlamentomuzda terörü öven, destekleyen milletvekilleri ve Parlamento grubu var.” dedi.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Niye üstünüze alınıyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Eğer kastettiği HDP ise bu sataşmadır, değilse...

BAŞKAN – Böyle bir kastınız oldu mu Sayın Özdağ?

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Şöyle söyledim efendim: Başka ülkelerin parlamentolarında eğer o ülkede bir terör olmuşsa asla hiçbir milletvekili terörü kutsamamıştır, orada bir ve beraber olmuşlardır. Bizim ülkemizde, Türkiye’de maalesef terörü kutsayanlar vardır.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kimdir o kutsayanlar?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – “Şu terör bendendir, bu terör şundandır.” PKK’yı kutsayanlar vardır, KCK’yı, TAK’ı kutsayanlar vardır. Türkiye’de TAK’ı kutsayanlar vardır, adam öldürenler vardır, Türkiye’de masum çocukları öldürenler vardır.

BAŞKAN – Siz üzerinize alınıyor musunuz?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sıralarımıza dönerek...

BAŞKAN - Buyurun o zaman.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Ne demek “alınıyorsanız”?

BAŞKAN – Nasıl sıranıza dönerek...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet, söylüyor zaten.

BAŞKAN - Eğer, üzerine alınıyorsanız, buyurun.

İki dakika...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok. Adam, teröriste destek verenleri eleştiriyor.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Ne alakası var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Hayır, sataşma nasıl olur?

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Niye üzerine alınma olarak değerlendiriyorsunuz?

BAŞKAN - Üzerine alınırsa sataşma olur, üzerinize alınmıyorsanız sataşma olmaz, üzerinize alındığınıza göre sataşma var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gayet açık söylüyor. Bir Meclis Başkan Vekili böyle konuşamaz.

BAŞKAN - Buyurun.

5.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ’ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sizi tarafsız yönetime davet ediyorum. Size açık şekilde gerekçemizi ortaya koydum, sayın milletvekili de onu yalanlayacak bir şey söylemedi. Sıralarımıza dönerek terörü destekleyen ve öven milletvekillerinden bahsetti.

Bakın, ben size şunu söyleyeyim sayın vekil, dünkü patlamadan sonra yabancı basını takip ediyor musunuz, çıkan haberlerin içeriğini okuyor musunuz? “Ankara’nın gönderdiği silahlar İstanbul’a geri dönmeye başladı.” diyorlar. “İŞİD militanları Atatürk Havalimanını çok iyi biliyorlardı, o nedenle böyle vahşi saldırı gerçekleştirdi.” diyorlar.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Hadi oradan, ne alakası var?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Çünkü dünyanın dört bir yanından Suriye’ye, Rakka’ya geçiş için en fazla kullandıkları havalimanını ellerinin içiyle koymuş gibi gidip patlattığını yazıyorlar, bunu biliyorsunuz değil mi? Bu haberleri okuduğunuzda herhâlde terörü destekleyen, terörü övenin kimin olduğu hakkında aklınızda bir fikir, intiba oluşuyor sanırım.

Bakın, bu Parlamentoda Kürt meselesi başta olmak üzere Türkiye'nin temel meselelerine alternatif çözüm önerileri sunan tek parti HDP'dir. Kırk yıldır üç partinin savunmuş olduğu yöntemlerle gidiliyor ve oluk oluk kan akıyor, sadece iki yıl HDP'nin önerdiği masa yöntemi denendi, o masa yöntemi denendiği süre içerisinde kan akıyordu, çatışmalı süreçlerden dolayı cenazeler kalkmıyordu. Siz bütün bunlarla ilgi kendi grubunuzun düşmüş olduğu yanlış göreceğinize gelip burada bir toplumsal linci bir daha HDP üzerinde yoğunlaştırmak istiyorsunuz. Paniktesiniz, korkudasınız...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hiç de öyle değil.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - ...çünkü yapmış olduğunuz ittifaklar bu ülkenin önüne maalesef acı faturalar olarak geri dönmeye başladı. Bu yol yol değildir, buradan rasyonel bir akılla çıkmayı size tavsiye ediyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkanım, ben hiç HDP demedim.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, bunu, bu tartışmayı kapatalım lütfen istirham ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkanım, HDP demedim, lütfen kayıtlara geçsin.

Çözüm süreci döneminde 61 askerimiz, polisimiz öldürüldü ve hanımının yanında asker öldürüldü. Hanımının ve çocuğunun yanında polis öldürüldü, bunu öldüren PKK'ydı. Eğer HDP milletvekilleri PKK'nın bu ölümlerine atıfta bulunarak "İyi yaptılar." diyorlarsa ben onlara hiçbir şey söylemeyeceğim. 61 kişi öldüğü dönemde bine yakın bombalı eylem yapıldı, insanlar kaçırıldılar ve insanlar orada tehcir edildiler, "Gidin buradan." dediler.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Özdağ tutanaklara geçmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisi...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, tutanaklara geçmesi açısından da şunu ifade edeyim: Hiçbir zaman hiçbir askerin, hiçbir polisin ölümüyle ilgili HDP'nin memnuniyet duyan tek bir açıklaması yoktur, olamaz da. Eğer mevcut durumu kıyaslamak istiyorsa sayın milletvekili iki buçuk yıllık süre içerisindeki çatışmasız süreçten kaynaklanan can kayıplarıyla son altı ay, dokuz ay içerisindeki can kayıplarını kıyasın kürsüden okusun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – 39 askerimizi öldürenin cenazesine katılan milletvekilleri vardı.

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Veriler ortada, bilgiler ortada, aklın mantığın gerektirdiği şeyler ortada. Bu grubun da yaptığı en büyük yanlış, o aklı, mantığı bir kenara bırakarak, bu otuz yıldır denenen ezberlere saplanmış olmasıdır.

BAŞKAN – Sayın Baluken, tutanaklara geçmiştir.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Gördüklerimiz var, gördüklerimiz. Tabutları kim taşıdı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sadece bir hassasiyetimizi belirtmek gereği duydum. 63'e göre usul tartışması açmayacağım ancak 63'lük bir hâl var ortada.

Sayın Özdağ'ın konuşması esnasında kendisine ayrılan süre bittikten sonra -çok doğal bizce tabii de- bir süre aşımı oldu yaklaşık iki dakika kadar. Aynı durum, dün Sayın Tanal konuşurken de yaşandı. Siz, Sayın Tanal'ı, birinci dakikadan sonra bir uyarı yaptınız, müteakiben idare amirlerle tehdit ettiniz ya da o da bir işiniz, ona da bir şey demem ama biz o makamda oturan hangi partiye ait, hangi menşeden olursa olsun oturumu yöneten her Sayın Başkanın bu Genel Kuruldaki herkesi bir ve eşit görmesini diler ve arzularız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay, hassasiyetlerinize katılıyorum.

Sayın Tanal'a, Sayın Özdağ'a da defalarca çağrıda, ikazda bulundum; bu, tutanaklarda da yazılıdır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Özdağ'a ne zaman ikazda bulundunuz?

BAŞKAN – Bizim için aslanan, her ikisinde de süresi dolduktan itibaren... Mikrofon zaten otomatik olarak kesiliyor. Mikrofon kesikken uzun süre kalması hiçbirimizin de işine yaramaz, orada kalan kürsüdeki hatibin de işine yaramaz. Şık bir görüntü de değil.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- MHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde MHP Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından, terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi ve sorumluluğu ve ihmali olanların tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisi lehinde ikinci söz, Bursa Milletvekili Erkan Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; MHP'nin grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Atatürk Havalimanı'nda dün akşam gerçekleşen, 41 vatandaşın, bir kısmı yabancı uyruklu misafirlerimizin hayatını kaybettiği, şu an için 240'a yakın da yaralının olduğu bu hain terör saldırısını lanetle kınıyorum. Umarım ülkemiz bundan sonra bu tür saldırılarla karşılaşmaz diyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Evet, gene acı günler yaşıyoruz, gene teröre çok sayıda kayıplar verdik. Geçen yıldan bu yana, 7 Hazirandan bu yana toplam 15 canlı bomba saldırısı, neredeyse 300'ye yakın can kaybı, 2 bine yakın yaralı ve terörle mücadelede verdiğimiz yüzlerce şehit, 800'e yakın şehit. Her seferinde aynı şey oluyor, “Kimdi bu insanlar?” diye soruyoruz, “Bunlardan tanıdıklarımız var mıydı, içlerinde eş dost, akraba var mıydı?” diye üzüldüğümüz, içimizin kan ağladığı süreçler yaşıyoruz. Aslında biliyoruz kim olduklarını, içimizden birileri, bizim yurttaşlarımız. Her seferinde bir türlü yapılamayan soruşturmalardan, her seferinde “Güvenlik zafiyeti yok.” diyenlerden, her seferinde bir iş yapıyormuş gibi gösterilip sadece yayın yasağı koyulup yapanlardan... Üstlenilmeyen sorumlulukların bedelini ödeyen masum, sade, günahsız yurttaşlarımız.

Herhangi bir ülkede bırakın bu kadar insanı, 1.500'e yakın yaralı kuş olsa, 300'e yakın bir canlı hayatını kaybetse emin olun o çevre bakanı istifa etmek zorunda kalır ama bizim ülkemizde bırakın istifayı, sadece kınayarak, “tweet”ler üzerinden olayı kınayarak sorumlular olayı geçiştirme telaşında.

Herhangi bir ülkede teröristler elini kolunu sallayarak gelse, o ülkenin istihbaratının başındakiler yetkili koltuğunda oturabilir mi, hiçbir şey olmamış gibi hayatlarına devam edebilir mi? Ama bizde maalesef bu iş bir alışkanlığa dönüştü, sorumlular sadece kinayarak ve de “Güvenlik zafiyeti yok.” diyerek o işi öteleme alışkanlığına girdiler. Suruç’tan bu yana işi öteleyerek geldiğimiz noktada yarın nerede bir bombalı eylem olacağını bilemeden yaşıyoruz.

Biz ne dedik? Hemen hemen geçen sene bu zamanlardaydı, “Şu Suruç katliamını hep birlikte bu Büyük Millet Meclisi çatısı altında araştıralım.” dedik, “Bir araştırma komisyonu kuralım.” dedik, “Nereden geliyor bu terör, kimler destek oluyor, finansmanı ne, burada, milletin çatısının altında araştıralım.” dedik ancak iktidar partisinin oylarıyla bu iş reddedildi ve sadece gene kinama yapıldı. Peki ne oldu? 7 Haziran seçimlerinden sonra “Millet kaosu seçti.” dediler, 1 Kasım seçimlerinden sonra da “Millet istikrarı seçti.” dediler. Bakalım istikrar tablosuna: 20 Temmuz Suruç patlaması, 10 Ekim Ankara Gar patlaması, 12 Ocak Sultanahmet patlaması, 17 Şubat Ankara Merasim Sokak patlaması, 13 Mart Ankara Kızılay patlaması, 19 Mart İstanbul Taksim patlaması, 27 Nisan Bursa patlaması, 1 Mayıs Gaziantep patlaması, 7 Haziran Vezneciler ve en son 28 Haziranda Atatürk Havalimanı. Gerçekten istikrarlı bir şekilde ortalama her ay bir canlı bomba vakası ve bunun sonucunda da hayatını kaybeden binlerce vatandaş.

En son sorumlulara baktığınızda sorumlular diyor ki, biraz önceki hatip de söyledi: Egemen güçler, dış güçler, bu iş içinde oyun oynayanlar. Mutlaka parmağı vardır ama iktidarda olanların sorumluluğu işi başkalarına havale etmek değil bunu çözmektir. (CHP sıralarından alkışlar) Varsa bunların bu konuyla ilgili istihbaratı, bilgisi o zaman çıkıp da işte “Biz Rusya’dan özür diledik, ilişkilerimiz iyi gidecekti, hemen devreye girdiler, bomba patlatıldılar.” Bu mudur iktidarın mesuliyeti? Siz bunu önlemekle mesulsünüz. Varsa böyle bir bilginiz engelleyeceksiniz. Bunu da yapamıyorsanız bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi o koltukların sorumluları hesap verecek ve istifa mekanizması devreye girecek. (CHP sıralarından alkışlar) Baktığımızda son bir yılda verdiğimiz şehit sayısı Kıbrıs çıkartmasından daha fazla. Bütün egemenliğimizi kazandığımız, Kıbrıs’taki çıkarlarımızı koruduğumuz çıkartmadan çok daha fazla sayıda şehidi burada vermişiz.

Burada birçok defalar söyledik, sesimizi duymadınız. Şimdi bunları söylememize rağmen herkes soruyor: Bu insanlar neden öldü? Neden ölmeye devam ediyor? Bu, Orta Doğu bataklığına Türkiye’yi kim soktu? Yurt dışındaki basında uyarıların yapıldığı, ülkeye giderken konsolosluklarda “Kalabalık yerlere gitmeyin, belli alışveriş merkezlerine gitmeyin.” diye uyarıların yapıldığı ve bunun sonucunda sadece ölümlerle değil, ekonomik anlamda da ödenen bedeller var. Aslında bu...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Başkanlık olmadığı için bunlar oldu. Başkanlık olsa...

ERKANAYDIN (Devamla) – Aslında hepimiz bunun sorumlusunu çok iyi biliyoruz, yani başkanlık sevdası için kimin, neler yaptığını hepimiz biliyoruz. Bu ülkenin Başbakanı çıkıp “Ülkenin tek sorunu başkanlık sistemi.” diyorsa, o zaman dün akşamki sorunun ne olduğunu da çıkıp izah etmesi gerekir. Burada iki gündür sabahlara kadar çalışıyoruz. Neyi çıkarmaya çalışıyoruz? Danıştay Kanunu, Yargıtay Kanunu. Eminim vatandaş da sokakta bizden şunu bekliyor: “Hadi çıkarın şu Danıştay Kanunu’nu da biz de rahat bir nefes alalım.” Çok bunalmıştık. Ekmeğimiz yoktu, işimiz rast gitmiyordu. Yarın sabah biz sabahlayacağız 6’ya kadar, Danıştay Kanunu çıkacak, herkes bizi telefonla arayacak, “Çok şükür, rahatladık.” mı diyecek? Bu mu şu anda ülkenin sorunu yoksa ülkenin gerçek gündemi, orada patlayan bombalar, Antalya’da, İstanbul’da, Bursa’da esnafın, iş adamının, sanayicinin yaşadığı sıkıntılar mı? Lütfen, sizleri, iktidar partisi milletvekilleri ve heyetini bu milletin gerçek gündemine dönmeye davet ediyorum. Bu sistem nereye kadar sürdürülebilir? Sizler de gayet iyi biliyorsunuz ki, suni gündemle, tek 1 kişinin isteğiyle, 78 milyonu hızla uçuruma doğru sürüklüyorsunuz ve bunun bedelini maalesef tek 1 kişi değil, 78 milyon ödemek zorunda kalacak korkarım. Tek adam iktidarı sürdüğü sürece hiçbirimize istikrar, huzur ve rahat gelmeyecek. Bu da çok açık.

Devlet kadroları Anayasa dışına kaymış durumda. Bu suçun bedelini ödemekten delicesine korkan insanlarla dolu bir ülkede huzur ve istikrar bekliyoruz. Düşmanlık, şiddet, adaletsizlik, yolsuzluk, ölüm bu iktidar önleyemediği sürece devam edecek ve bedelini hep birlikte ödeyeceğiz.

Dün “Teröre karşı tüm bir Meclis olarak birlikte karşı duralım.” dedik ve burada birlikte terörü lanetleyen açıklamalar yaptık. Ama bunlar birkaç gün sonra geçerliliğini yitiriyor ve hepimiz normal hayata devam ediyoruz ve birkaç gün sonra nerede patlayacağını bilmeden de hep birlikte yaşamımıza devam etmeye çalışıyoruz. Eğer bizim geçen sene verdiğimiz araştırma önergesi kurulsaydı, bu terör kaynakları Adıyaman’dan mı, Gaziantep’ten mi, Kilis’ten mi, Hatay’dan mı, Suriye’den mi nereden geldiğini araştırabilmiş olsaydık, bugün terör örgütü bu eylemleri yapabilir duruma gelmezdi. Şehirlerimiz silah deposu hâline gelirken valilere talimat verip “dokunmayın” diyenlerin bunların bedellerini ödemedi, bugün gündemi başkanlık sistemine getirmelerini de gene yüce milletimizin huzurlarına ve takdirlerine tekrar sunuyorum.

Dış politikayı kendi kişisel politikaları ve iktidarı için kullanmaya başladılar, iç politika malzemesi yaptılar ancak bunu yaparken bir baktılar ki sıfır sorun derken, sıfır komşuya dönüşmüş bir dış politikayla karşı karşıya geldiler. Bugün az da olsa bundan geri dönüş yapıp milletin menfaatleri çıkarında bir şeyler yapmaya çalışmayı da olumlu buluyoruz. Umarım bu tavırları da devam eder.

Aslında dış politikanın kendine özgü ayrı bir dili vardır. Dış politikada konuşan insanların, boğazın dokuz düğümünün olduğunu bilerek, satranç oynar gibi hareket ederek üç adım sonrasını, beş hamle sonrasını ne olacak diye düşünerek hareket etmek zorundadırlar diyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer bunu yapmazsak bugün yaşadığımız kaos, “kontrollü kaos” diye başlayan ama bugün kontrolsüz hâle gelen ve daha kaç yurttaşımızın, günahsız çocuğun hayatını kaybedeceğini bilemediğimiz bir sürece doğru hızla gidiyoruz.

Diyorum ki: Ülkenin gerçek gündemine lütfen geri dönün. Bu ülkenin gündemi başkanlık falan değildir. Böyle sabahlara kadar çalıştırılarak Danıştay, Yargıtay kanunu falan hiç değildir. Milletin gerçek gündemini görün diyorum ve derhâl hep birlikte yüce Meclis olarak buraya yönelim diyorum.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin aleyhinde ikinci ve son söz Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu’ya aittir.

Buyurun Sayın Aydoğdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; çok zor bir günde zor bir konuyu görüşüyoruz. İçimiz yanıyor. 40 küsur vatandaşımızı kaybettik. Şehitlerimiz var aynı gün. Kayıplarımız için Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza şifa diliyorum. Milletimizin sabrının, metanetinin, basiretinin tezyidini Cenab-ı Hakk’tan niyaz ediyorum.

Kıymetli arkadaşlar, demokrasi güçlülerin rejimidir, güçsüzler için ancak bir lüks olabilir. Bu açıdan içinde bulunduğumuz süreçte, Türkiye’nin neredeyse, 20’nci yüzyılın son çeyreği ve 21’inci yüzyılın ilk çeyreğinde yaşadığı terör belasını... Türkiye’nin güçlenmesi, Türkiye demokrasisinin kurulması, inşası sürecine mütemmim cüzi gibi bakabiliriz. Neden mütemmim cüzi gibi diyorum? Türkiye ne anlama geliyor konusu bizim şu anda üzerinde düşündüğümüz meselenin özüdür.

Biz 10'uncu yüzyılda buraya geldik, 1071'den beri yüzümüz Batı'ya dönük ve hâlâ da öyle. Batı'ya doğru asırlarca süren bir koşu devam ediyor. Ancak, ilginç bir şey, bizim bu topraklarda bütün insanlığa mesaj ileten bir medeniyet kurduğumuz yıllarda bugün dünyayı zapturapt altında tutan Batı kapitalizmi de inşa ediliyordu. Yani, "Osmanlı" dediğimiz cihan harikası şey aynı zamanda kapitalizmle yaşıttır ve kapitalizmin karşıtıdır. Kapitalizme dünyada meydan okuyan, hakikaten meydan okuyan yegâne güç Osmanlı Devleti'dir. 13'üncü yüzyılda kapitalizm oluşmaya başlıyor. Dünyada görünür olmaya başlaması 16-17'nci yüzyıllardır. Kapitalizmin güç kazanması 18'inci yüzyılın başıdır. Bizim Avrupa'dan tökezleyip dönmemiz de işte, Kaynarca'yı alırsak 1774'tür. O günden bugüne Türk milletinin kapitalizmle mücadelesi devam ediyor arkadaşlar ve bugün Türkiye'de yaşayan halk kaçınılmaz olarak bu mücadelenin bir bakiyesi. Türkiye'de yaşayan halk kaçınılmaz olarak Osmanlının...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – AVM'leri niye yapıyorsunuz o zaman?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Esnafı bitirdiniz. Her yer AVM doldu.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Osmanlıdan elimize kalan şeye Türkiye dedik.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Her yer AVM, her yer.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Kapitalizmi yendik demedim, mücadelemiz sürüyor dedim Sevgili Milletvekilim.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Yeni kapitaller yaratarak mı oluyor bu mücadele? Yeni kapitalistler yaratarak mı oluyor mücadele?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Her yeri AVM yaptınız, her yeri.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, millet hayatında hiçbir başlangıç sıfırdan olmuyor. Hiçbir şekilde millet hayatında sıfırdan başlanmıyor, millet hayatı bir devamdır.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Esnafı yok ettiniz. Her şey AVM oldu, her şey AVM.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, müdahale etmeyelim.

Sayın Aydoğdu, buyurun.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Birinci Dünya Savaşı'nda bu topraklarda yani Ekim, Kasım 1918'de "Türkler bitti." dendi, "Türklerin ruhuna Fatih!" dendi fakat hepinizin bildiği, Türkler kendilerine has bir mücadeleyle gövdesinden vazgeçen bir ağaç gibi, kökleri üzerinde kalıp gövdeden vazgeçtik ve gücümüzün yettiği kadar burada bir devlet kurduk.

"Şu anda Türkiye ne anlama geliyor?" dedim başta. Türkiye o gün kurduğumuz devletin, köklerimiz üzerinde kalarak kurduğumuz devletin kökünün de kazanması mücadelesiyle uğraşılıyor. Dünya üzerinde bizim ülkemizin bulunduğu bölge dışındaki bütün bölgeler İkinci Dünya Savaşı'nın neticeleriyle yaşıyor, sadece Türkiye ve Orta Doğu Birinci Dünya Savaşı'nın neticeleriyle yaşıyor. Şimdi, Türkiye ve çevresinde Birinci Dünya Savaşı'nın neticeleri tasfiye edilmek isteniyor ve yüz yüze kaldığımız terör belası da bunun bir şekilde farklı bir görünüşüdür. Şark meselesinin, o Batı zihnindeki şark meselesinin devamıyla karşı karşıyayız. Biz küresel ve millî bir ufuk oluşturmak zorundayız, aksi hâlde kendi içimizdeki aidiyetlerin tazyiki altında ezilip gideceğiz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, İstanbul'da Araplara sattınız, sen anlatıyorsun ya. Her yeri sattınız, her yeri.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Geçtiğimiz yıllarda Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti terör meselesinde hiç kimsenin denemeye cesaret edemeyeceği bir şeyi denedi: "Gelin konuşalım." dedi. Bu konuşma bütün dünyayı rahatsız etti. O süreçte pek çok hatalar da yapılmış olabilir ama arkadaşlar terörle mücadele öyle bir şey ki bir şekilde buradan başarılı çıkmak için, millet olma sürecinizi, millî

kültür inşa sürecinizi, küresel millî tahayyül inşa sürecini tamamlamış olmanız gerekiyor. Aksi hâlde, hem demokrasiyi muhafaza ederek hem halkınızın demokrasiyle olan macerasını devam ettirerek hem de size karşı yapılan küresel bir saldırıyı aynı metanetle sürdürmek... Evet, bunu yapıyor Türkiye ve arada pek çok sıkıntılar yaşıyoruz.

1918’de Gandi açlık grevi yapıyor. Kendisini ziyarete gelen İngiliz subayı Gandi’ye diyor ki: “Türkler öldü. Türklerden umudu kesebilirsiniz Hintliler olarak.” Gandi diyor ki: “Hayır, Türkler ölmediler. Onlar cenaze merasimlerine gelen insanları, gelenleri parçalamak için tabutlarını kırıp sizi dağıtacaklar.” Hakikaten de öyle oluyor, biliyorsunuz.

Arkadaşlar, 1918’de Batı kapitalizminin bir zaferiydi, dünyanın en korkulacak yeri, en güvensiz yeri Türk Bayrağı’nın altıydı. Herhangi bir bayrağın altında durmanın ne kadar cesaret isteyeceği... Türk Bayrağı’nın altında durmak kadar hiçbir bayrağın altında durmak cesaret istemiyordu. O gün Türk Bayrağı’nın altında durmak büyük bir cesaret istiyordu. Şu anda tekrar, Türk Bayrağı’nın altını dünyanın en korkulacak yeri yapmak istiyorlar. Yeşilköy’e, Atatürk Havalimanı’na yapılan saldırı böyle bir şey. Türk Bayrağı’nın altında durmanın korkulacak bir şey olmasını istiyorlar yeniden. Bu savaşı kazanacağız. Türkiye, dünyaya söyleyecek, insanlığa söyleyecek sözleri olan Türkiye yeniden büyük ve güçlü bir ülke olacak. Esasen şu anda da o süreçte onun için birtakım sıkıntılar yaşıyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – O metni kim yazdı size Sayın Valim? Metni kim yazdı? Bir gözden geçirin.

BAŞKAN – Sayın milletvekili, lütfen... Ayıp oluyor!

Sayın Aydoğdu, buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bi sussana ya!

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, bu metnin çok küçük fragmanlarını okudum ben size, bu metnin çok küçük fragmanlarını okudum. Türkiye Cumhuriyeti devletinin ne anlama geldiği üzerinde lütfen düşünelim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Millî olan her şeyi sattınız, millî olan her şeyi.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Valim, onların bilgisi sana yetmez zaten.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti devleti yeniden dünyanın içinde bulunduğu buhrana bir cevaptır. Türkiye önce kendi yaralarını saracak, sonra insanlığın yaralarını saracak bir mesajın taşıyıcısıdır. Bunun için biz muhteşem bir maziye daha muhteşem bir istikbale bağlayan köprü olmak için illaki içimizde çok güçlü olmalıyız. Herkes kendi kalbine sorduğunda bu dediklerimin böyle olduğunu bilir. Güçlü bir devlete sahip olmanın ne demek olduğunu, güçlü bir millete sahip olmanın ne demek olduğunu yakın çevremizdeki ülkelere baktığımızda görürüz. Şu anda Türkiye, çevresinde sorun çıkan her ülkenin sığındığı bir limandır ama bizim başımıza bir şey gelirse gideceğimiz hiçbir yer de yoktur Türkiye’den başka.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydoğdu.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Hürmetler ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, bir dakika lütfen...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu'nun MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşma*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi sözcüsü, konuşmacısı milletvekili arkadaşlarımız bir türlü mevzuya gelmiyorlar ve konu dışına çıkmakta ısrar ettiler. Şu anda Mardin Derik'te 1 askerimiz şehit, 4 askerimiz yaralı şu terör hadiselerini konuştuğumuz sırada. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçların belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi için bir önerge verdik buna ilişkin bir değerlendirme beklerdik.

Bir de calibidikkat bir cümle sarf etti, izaha muhtaçtır. “Demokrasi güçlülerin rejimi, güçsüzlerin lüksüdür.” dedi. Ee, bu görüşleri kabul etmek mümkün değildir. Bu, üstünlerin hukukunu kabul eden bir anlayıştır. Güç haklının olmalıdır, haklı da ancak demokraside hukukun üstünlüğünün yürürlükte olduğu bir rejimde olur. Ülkeyi bir şirket gibi yönetemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Son cümle itibarıyla Sayın Başkan.

Türkiye'nin şu anda hukuk ve kuvvetler ayrılığı sorunu vardır; bir de yönetim sorunu vardır, bir yönetim krizi vardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- *MHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde MHP Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından, terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi ve sorumluluğu ve ihmali olanların tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Evet, Milliyetçi Hareket Partisi Grup önerisini...

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Aydoğdu..

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamaya sunmadan önce bir yoklama talebi var. Bu yoklama talebini karşılayacağım.

Sayın Altay, Sayın Kayan, Sayın Tanal, Sayın Gürer, Sayın Uslupehlivan, Sayın Aydın, Sayın Purçu, Sayın Sarıhan, Sayın Arslan, Sayın Özdemir, Sayın Yiğit, Sayın Hürriyet, Sayın Usluer, Sayın Erdem, Sayın Akkaya, Sayın Tanrıkulu, Sayın Akaydın, Sayın Yıldız, Sayın Kök, Sayın Topal.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.16

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.35****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 109’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- MHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde MHP Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından, terör örgütleriyle mücadelede yaşanan idari, istihbari ve güvenlik sorunlarının tespiti, ihtiyaçlarının belirlenmesi, zafiyetlerin giderilmesi ve sorumluluğu ve ihmali olanların tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Gaziantep’te IŞİD’in bütün faaliyetlerinin açığa çıkarılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/238) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde ön görüşmelerinin yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/6/2016 Çarşamba günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan (10/238) esas numaralı, Gaziantep’te IŞİD’in bütün faaliyetlerinin açığa çıkarılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin görüşmelerinin Genel Kurulun 29/6/2016 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi lehinde ilk söz, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’a aittir.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, dün ülkemizde İstanbul Atatürk Hava Meydanı’nda yaşanan bir patlama sonucu resmî açıklamalara göre 41 yurttaşımızı kaybettik, 239 yurttaşımız yaralandı. Ölen tüm insanlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum; yaralılara da acil şifa dileklerini iletiyorum.

Değerli Başkan, aslında biz IŞİD’e dair eleştirilerimizi, önerilerimizi öteden beri burada dile getirmeye çalışıyoruz. Bu anlamda, IŞİD için Gaziantep’in özellikle bir üs olarak seçildiğini, Gaziantep’te aslında birçok IŞİD militanının tedavi edildiğini, yine birçok IŞİD militanına ait hücre evinin olduğunu ve gerekli önlemler alınmazsa ülkemizin Pakistanlaşacağı, Gaziantep’in de Peşaverleşeceği uyarısını öteden beri defaatle bu kürsüde dile getirmiştik. Maalesef, yeterli önlemler alınmadı, alınmadığı gibi, hâlâ daha biz Pakistanlaşma yolunda hızla ilerliyoruz.

Kaygımız odur ki bugün dile getirdiğimiz, önerdiğimiz araştırma önergemiz kabul edilip bir araştırma komisyonu kurulmazsa, önümüzdeki süreçte Azez-Cerablus hattının kesilmesiyle Suriye’deki çeteler ile Türkiye’deki çeteler arasındaki bağlantının kopmasıyla beraber bu patlamaların ve ülkemizdeki kan akışının daha artarak devam edeceğini düşünüyoruz. Bu anlamda, verdiğimiz öneri son derece önemlidir.

Şimdi, Gaziantep’te meydana gelen birtakım olayları dikkatlerinize sunmak isterim.

Değerli arkadaşlar, IŞİD çeteleri, sınırda canlı bomba yeleklerinin yakalanmasıyla beraber bunları Suriye’den taşımak yerine Gaziantep’te bir atölye, canlı bomba yeleği üretim atölyesi kuruyor. Yine bunun yanında, Gaziantep’te sadece bir noktada 120 ton patlayıcı niteliğinde amonyum nitrat gübresi ele geçiriliyor. Şimdi, ortaya çıkan bilgi ve belgelere bakıyoruz ki, aslında bu olaylar yaşanmadan, bu olayların tamamını -fiziki, teknik takip altında- polis iki yıl boyunca izliyor, bunları kayıt altına alıyor ama maalesef, dün “öfkeli çocuklar” olarak tarif edilen bu kesimin üzerine gidilemediği için ülkemiz kan gölüne dönüşme yolunda hızla ilerliyor.

Dikkatinizi şuna çekmek isterim: Gaziantep öyle bir hâle gelmişti ki değerli arkadaşlar, dünyanın her ülkesinde çeteler rahatlıkla Atatürk Havalimanı’nı kullanarak, Gaziantep Havalimanı’nda ve Gaziantep-Kilis sınır hattını kullanarak karşıya geçmişler, orada savaşımlar ve tekrar ülkeye dönerek maalesef, ülkemizi kan gönlüne çevirmişler. IŞİD’in sınır emiri olan, sözde sınır emiri olan “Ebubekir” kod adlı İlhami Balı’nın aslında bu sınır geçişlerinin tamamını yönlendirdiği ve tüm irtibat noktalarının bilindiği, şu anda Gaziantep’te yürüyen bir mahkemede, Gaziantep 2. ve 5. ağır ceza mahkemelerinde yürüyen bazı davarlarda bu “tape”lerin mevcut olduğu anlaşıyor. Yine, hem Suruç patlamasını yapan hem Ankara Gar Meydanı’ndaki patlamanın tasarısını çizen Yunus Durmaz’ın da kayıt altında takip edildiği, tüm faaliyetlerinin izlendiği ortaya çıkıyor ama ne hikmetse bu kadar veriye rağmen, bu kadar istihbarata rağmen, bu kadar fiziki ve teknik takibe rağmen, bunların kendilerini patlatması ve ülkemizi kan gölüne çevirmesi engellenemiyor.

Değerli arkadaşlar, eski Başbakan Davutoğlu şunu söylemişti: “Elimizde listeler var ama kendilerini patlatmadıkları için, maalesef bir işlem yapamıyoruz.”

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Nerede söyledi, nerede?

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Şimdi anlıyoruz ki gerçekten ellerinde bu listeler varmış, biliniyormuş ama gerekli işlem yapılmadığı için bu insanlar kendilerini patlatmışlar.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kim demiş, kim demiş?

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bu insanlar ülkemizin, maalesef, bir kan gölüne çevrilmesini istemiş.

Yine, bu IŞİD çetelerinin Gaziantep’i Ezidi kadınlarının satıldığı bir köle pazarına çevirdiği de Alman radyo ve televizyonlarına, 2 kanala sızan bilgilerden açıkça ortaya çıkıyor.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sur’u ne hâle getirdiğinizi söyleyin.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Sen oradan susarsan, dinlersen...

Önlem alırsak... Bakın, buna çözüm olun.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Cizre’yi, Sur’u ne hâle getirdiğinizi söyleyin, onun hesabını verin.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Senin orada konuşmanın bir faydası yok. Siz bu konuşmalarla bu ülkenin kan gölüne dönüşmesinin bir aracı oluyorsunuz. Sizi ciddiye bile almıyorum

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu belgeler, 1.786 sayfalık veriler -maalesef- polisin elinde; irtibat bürosu biliniyor, basılıyor ve bu pazarlamayı yapan ofise baskın yapılıyor, gözaltına alınıyorlar ama birkaç gün sonra, on beş günlük bir mahkemeye tekrar serbest bırakılıyorlar.

Bugün, yine, bu çetelerin, özellikle, bu, İstanbul’daki patlamanın kaynağında, aslında, Hatay Geri Gönderme Merkezinden firar eden, içinde 5 tane üst düzey IŞİD yetkilisinin bulunduğu bir grubun olma ihtimalinden bahsediliyor basında.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – İstihbarat komiseri yapalım seni ya! Bu kadar çok şeyi biliyorsun ya!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, evet, istihbarat var ama bunda sorumluluğu bulunanlar, niye bu istihbaratlar kullanılarak bu engellenememiş, bunu sorgulamıyorlar. Bunda sorumluluğu olanlar bugün İstanbul’un kan gölüne dönmesinin başlıca sorumlularıdır.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Ya beraber çalışıyorsunuz ya da bu kadar istihbaratı alamazsınız.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – IŞİD’e sizin nasıl yaklaştığınız biliniyor. IŞİD’le; maalesef, sadece, Suriye’de, size bir çakıl taşı atılmamış olan Rojava’da...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Çiçek mi suluyorlar, ne yapıyorlar, şöyle bakayım.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - ...Kürtlerin bir statüye sahip olmasını engellemek adına nasıl bir yılanla, nasıl bir çuvala girdiğiniz ve beraber iş tuttuğunuz dünya kamuoyunda.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Zaten kökünüz dışarıda, kökünüz dışarıda.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Bugün dış basında, yine, aynı şekilde bizim söylediklerimiz bir kez daha ifade ediliyor, deniyor ki: “Türkiye’nin elindeki silah bumerang gibi kendisine döndü.”

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kökünüz dışarıda...

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Evet, dolayısıyla, bugün bu araştırma komisyonlarının kurulmaması maalesef, önümüzdeki sürecin daha da tehlikeli bir hâl alacağının açık işaretidir.

Yine, Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesinin kayıtlarında geçiyor, fotoğraflarla belgeli; Gaziantep'te Burç ormanlık alanındaki IŞİD çeteleri, isimleri isim isim biliniyor. Orada silahlı eğitim aldıkları, orada eğitim çalışması yaptıkları ve tüm kayıtlarının iki yıl boyunca polis tarafından izlendiği yine mahkeme kayıtlarında sabittir.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Beraber gidelim, bakalım; var mıymış, yok muymuş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Dilipak, müdahale etmeyelim lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Siz gerçekten bu halkın bir vekili misiniz? Siz bu akan kandan memnun musunuz ki oradan ikide bir bana laf yetiştiriyorsunuz? Size yakışmıyor.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Antep öyle bir yer değildir, beraber gidelim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Antep'in vekili olarak Antep'in imajı birinci derecede benim sorumluluğumdadır ama Gaziantep Valisi tüm yerel basını toplayarak, önlem olarak bu kadar elinde bilgi, belge olmasına rağmen bunu kullanmıyor, basına sansür uygulayarak şunu söylüyor...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Ormanlara beraber kampa gidelim, yürüyelim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - “Gaziantep’le ilgili bu olumsuz haberleri yapmayalım. Örneğin ‘Gaziantep Havaalanı’na bomba düştü.’ demeyelim, ‘Havaalanına bomba düştü.’ diyelim.” Kenardan, etrafından dolanarak Antep’in ismini kurtaracağını düşünen mülki idare amirleri var maalesef. Mülki idare amirleri IŞİD’i, “öfkeli çocuklar”ı hâlâ bugün itibarıyla bile terör örgütü gibi algılamıyorlar, IŞİD çetelerini de birer terörist gibi görmüyorlar. Onun için bizim buradaki çağrımız, acil bir şekilde bu konunun araştırılması, Antep’in gelecekte Peşaverleşmesinin önüne geçilmesi açısından bizim verdiğimiz önergeye desteklerinizi bekliyoruz. Yurtseverlik kendi ülkesinde muhtemel olayları önlemeye katkı sunmaktır, orada oturup akşama kadar laf yetiştirmek değildir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerinin aleyhinde ilk söz, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar’a aittir.

Buyurun Sayın Tayyar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

HDP’nin araştırma önergesi üzerine söz aldım. Önergeyle ilgili, grubum adına kanaatlerimi, görüşlerimi paylaşmak istiyorum.

Hepimizin çok iyi bildiği gibi terör artık küresel bir nitelik, bir boyut kazanmış, sadece Türkiye değil bütün ülkeler için ciddi bir tehdit hâline gelmiştir. Aslında, bunu bizim kadar bu önergeyi verenler de çok iyi bilir ama ne hikmetse bir terör eylemi Türkiye’de meydana geldiği zaman hemen bir sorumlu arama çabasına girilirken benzer bir eylem bir Avrupa başkentinde, bir Batı ülkesinde meydana geldiğinde hemen insanlık duygularını hatırlarlar.

Yine hepimizin iyi bildiği gibi, uluslararası kriterlere göre terörle mücadelede fiziki tedbirlerin önleyici oranı yüzde 15 ile yüzde 20 arasındadır. Yani ne kadar ciddi tedbir alırsanız alın, buna katkı yüzde 20’dir. Daha fazla tedbire ihtiyaç var, bunlarla ilgili çok fazla konuşacak değilim ama şunu söyleyeyim: Teröre karşı en etkili silahın birlik ve beraberlik olduğunu biliyoruz. Bütün uluslar, kendilerinin varlığına yönelik bu tür eylemlerle karşılaştığında iktidar partisiyle, muhalefet partisiyle fikri, zikri ne olursa olsun bir araya gelirler ve ortak bir tavır ortaya koyarlar. Bu en etkili silahtır ama maalesef, Türkiye’de biz bunu başaramıyoruz.

Dün, İstanbul'da meydana gelen hadiseden hemen sonra, 4 partinin temsilcileri olayı kınadılar, olayla ilgili fikirlerini ifade ettiler, doğru bir tavidir. Bir araya geldiler ve bu, toplumda da olumlu bir mesaj bıraktı.

Peki, geçtiğimiz günlerde benzer canlı bomba eylemleri olduğu zaman aynı tavrı ortaya koyabildik mi? Koyamadık. Misal, Ankara'da yine 28 vatandaşımızın hayatını kaybettiği, içinde sivillerin de olduğu, askerlerin de olduğu bu canlı bomba eyleminden sonra Mecliste bir ortak karar, bir kınama kararı alınmak istendi. 3 siyasi parti bu karara imza verdi; sadece bir parti, HDP buna imza atmadı.

Peki, bunda ne vardı? Ben metinden birkaç cümleyi size hatırlatmak istiyorum, diyor ki: “Ülkemiz bugün vahim bir terör saldırısıyla karşı karşıya kalmıştır. Öncelikle, bu menfur saldırıda hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri personelimize ve aziz vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz. Milletimizin başı sağ olsun. Bizler, Mecliste grubu bulunan siyasi partiler olarak birlik ve bütünlüğümüze, huzur ve güvenliğimize yönelik insanlık dışı terör saldırılarını şiddetle kınıyoruz. Terör ve şiddet hiçbir zaman hedefine ve amacına ulaşamayacaktır. Aziz milletimizin teröre asla boyun eğmeyeceğini, Türkiye Cumhuriyeti'nin bu oyunu bozacak güç ve kudrete sahip olduğunu kararlılıkla ilan ediyoruz.”

Peki, bu eylemin arkasında PKK ve PYD'nin olduğunu biz biliyoruz, sizler de biliyorsunuz. Terör örgütü PKK olduğu zaman, o insanların canını alan, o insanların kanını akıtan PKK olduğu zaman sesinizi çıkarmayacaksınız, bir mutabakat metnine imza atmayacaksınız ama IŞİD olduğu zaman hemen buraya bir araştırma önergesi vereceksiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bunu da siz mi sahipleneceksiniz?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, PKK ve IŞİD tek yumurta ikizidir; ikisinin de Allah belasını versin, destekleyenin de Allah belasını versin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Araştırma önergesine destek ver o zaman.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Biz IŞİD için de PKK için de aynı tavrı ortaya koyuyoruz ama bu ülkede vatandaş olarak yaşayan herkesin herkesin bir tepkiyi göstermesini de bekliyoruz.

Bakın, İstanbul'daki hadiseden sonra CHP'li milletvekilleri de sosyal medyada bazı paylaşımlarda bulundular. Mesela, CHP'nin Sözcüsü Sayın Selin Sayek Böke diyor ki: “Acımız büyük. Basiretsiz siyaset ülkemizi teröre teslim etti. Terörün bütün nedenleriyle yüzleşmek ve gerekeni yapmak zorundayız.”

MURAT EMİR (Ankara) – Çok yerinde söylemiş, harika.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Yerinde mi? Peki, eyvallah.

Elbette ki Hükûmete bir eleştiri yöneltebilirsiniz, Hükûmetin terörle mücadelesine ilişkin fikirlerinizi ifade edebilirsiniz, buradaki cümlelerin doğru olduğunu sizin gibi burada söyleyen CHP'liler de olabilir. Ben sayfasına baktım, acaba bu terör örgütüyle ilgili de tek bir cümle var mı dedim. Tek bir cümle yok. Peki, Hükûmetin bu konuda zaafı olduğunu düşünüyorsunuz, velev ki de haklısınız. Peki, orada onlarca insanın hayatını kaybettirecek o eylemi gerçekleştiren terör örgütü için de bir lafınız olamaz mı?

MURAT EMİR (Ankara) – Sürekli söylüyor, her hafta söylüyor. Her hafta söylüyor, emin olun.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Niye peki o terör örgütünü lanetleyen, o terör örgütüyle ilgili olarak tek bir laf etmiyorsunuz?

MURAT EMİR (Ankara) – Söylüyor, söylüyoruz, çarpıtmayın.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Edemezsiniz, edemezsiniz çünkü...

MURAT EMİR (Ankara) – Ediyoruz, her hafta söylüyor, her hafta söylüyor.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Edemezsiniz. Niye etmiyorsunuz peki? Partinizin sözcüsü, partinizin sözcüsü...

Bakın, muhtemelen de az sonra kürsüye gelecek diye tahmin ediyorum. Yine, sizin İstanbul Milletvekili bir “tweet” atıyor. Diyor ki: “Saldırıyı, MİT’in silah verdiği, tüm hücreleri görmezden gelinip bizzat AKP tarafından desteklenmiş IŞİD yapmış.” Eren Erdem’in “tweet”i. Muhtemeldir ki AK PARTİ bununla ilgili hukuki süreci başlatacak. Sakın ola ki Can Dündar gibi kıvırmayacaksın, bak, Can Dündar gibi kıvırmayacaksın. (CHP sıralarından gürültüler)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yuh sana be!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bir saniye... Bir saniye, dinle.

Can Dündar sosyal medya paylaşımında...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan...

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ya, bir saniye dinleyin.

...IŞİD’e giden silahları yazdığı için gözaltına alındığını ve tutuklandığını ifade ediyordu ancak tutuklandıktan sonra savcılıkta verdiği ifadede o yazdıklarının tamamını inkâr etti. Umut ederim ki sen inkâr etmezsin. Ama, size şunu söyleyeyim: Yazdıklarının hepsi yalan ama iddiayı ispat edecek olan iddianın sahibidir.

EREN ERDEM (İstanbul) – Konuşacağım, ispatlayacağım.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 10 kitap yazmışsın, 10’u da yalan!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Eğer bu iddianı ispat etmezsen namussuzsun, şerefsizsin, haysiyetsizsin! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Başkan, uyuma!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, istirahat ediyorum, kullandığınız dile dikkat edelim. Sayın vekiller de siz sonradan...

EREN ERDEM (İstanbul) – Ben belgelerle konuşurum. İspatlamazsam şerefsizim.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Konuşacağız, konuşacağız.

Orada, 2 tane ne idüğü belirsiz ifade tutanağı üzerinden değil, belgelerini ortaya koyacaksın. Delikanlı adamsan, yiğit adamsan belgelerini koyacaksın. (CHP sıralarından gürültüler)

EREN ERDEM (İstanbul) – Ben ispatlamazsam şerefsizim, ben ispatlamazsam şerefsizim.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Eğer koyamazsan namussuzluğun, şerefsizliğin ve haysiyetsizliğin tarihi belgelere geçecek.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Senden mi öğreneceğiz delikanlılığı?

EREN ERDEM (İstanbul) – İspatlayacağım, ispatlayacağım.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ne demiş?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 10 kitap yazdın, 10’unda da mahcup oldun.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Terbiyesizlik yapma, otur yerine!

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 10’unda da mahcup oldun.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Terbiyesizlik yapma!

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Terbiyesiz sensin!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Terbiyesizlik yapma, otur yerine! Ahlaksız herif, ahlaksız herif!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Şamil Bey, konuş, konuş.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – En sonunda hatırladın değil mi CHP’li olduğunu? En sonunda hatırladın.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Ben hep CHP’liydim, hep CHP’liydim. Senin gibi DSP’nin kapısında dolaşmadım.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Sen, bir televizyon kanalında, televizyona bağlanıp sana “CHP’li” dediğim zaman bunu bir hakaret olarak kabul ettin.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Ben “CHP üyesi değilim.” dedim o zaman.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Allah’ın sopası yok ki bugün CHP sıralarında oturuyorsun. Bak, bugün CHP sıralarında oturuyorsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Ben hep CHP’liydim.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Niye o zaman onu hakaret olarak kabul ettin?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Senin gibi 28 Şubatta Ecevit’in kapısında dolaşmadım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 28 Şubatta Ecevit’in kapısında dolaşıyordun.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, ben konuşuyorum, sözcünüz çıkar konuşur.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Hikâye anlatma.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Tayyar, lütfen siz de kullandığınız dile dikkat edin, temiz bir dil kullanın.

Sayın milletvekilleri, lütfen, sizler de... İstirham ediyorum...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hele şükür Başkan, hele şükür yani.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Tayyar, devam edin lütfen.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – CHP İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel bir “tweet” atıyor...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Niye ona söylemiyorsun? Her şeyi söylüyor.

BAŞKAN – Herkese söylüyorum, herkese söylüyorum, ona da söylüyorum.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – ...diyor ki: “Atatürk Havalimanı’ndaki terör saldırısını ve iş birlikçileri AKP’yi kınıyor, yaralıları acil şifa, ölenlere Allah’tan rahmet diliyorum.” Eren Erdem için söylediklerim senin için de geçerli, tekrar etmeyeceğim ama bir şey söyleyeceğim: Bu arkadaşımızın Paris katliamından sonra paylaştığı bir “tweet” var, bir de onu okuyacağım.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hepsinde de kınıyorum dedim.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, Paris’ten sonra şunu yazıyor: “Yeryüzünde insanlığa yönelen her türlü terörü nefretle kınıyorum. Bu acı tablo karşısında söyleyecek söz bulmak zor.” Peki, Paris’te yaşayan yurttaşların hassasiyeti senin için önemli de Türk vatandaşının hassasiyeti önemli değil mi? Orada hayatını kaybeden insanların ailelerinin hassasiyeti önemli değil mi?(CHP sıralarından gürültüler)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Orada sizin zorunuza giden “AKP”nin olması, değil mi? Biz terörü kınıyoruz.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ya, ancak bu kadar ikiye bölünmüş olursunuz, ancak bu kadar ikiye bölünebilirsiniz. Niye peki... (AK PARTİ VE CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – Sizin gibi milletvekili olmaz olsun! Yazıklar olsun sana be!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Tayyar, lütfen siz de kaba ve yaralayıcı dil kullanmayın, temiz bir dile davet ediyorum.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Eyvallah.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Lütfettiniz Sayın Başkan, nihayet lütfettiniz.

BAŞKAN – Daha önce de söyledim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şamil Bey, son dakikanız, devam edin.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Şunu söyleyeyim: Tabii -cümle uzadı- Gaziantep’le ilgili söylediklerinizin, iddialarınızın tamamı yalan. Bununla ilgili eğer...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hangisi yalan?

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hayatın yalan!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, eğer Gaziantep’te o başarılı operasyonlar olmasaydı sizin İstanbul’daki il binan, Cumhuriyet gazetesi ve birçok yere çok daha kanlı saldırılar düzenlenebilirdi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama bunların hepsinin bilgisi sizde vardı zaten. Doğru söylüyorsun, patlattıktan sonra durdular.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) - Ama şunu söyleyeyim: Türkiye, Gaziantep, asla Peşaver olmayacak ama Kandil de olmayacak. Bunu bilin, Kandil de olmayacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Efendim “İŞİD’le aynı çuvala giriyorsunuz.” diye konuşuyorsunuz. Biz, İŞİD’le aynı çuvala falan girmedik ama siz, PKK’nın yatağına girdiniz ve bunun da hesabını bu milletin nezdinde vereceksiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, İŞİD’le ilgili, bakın, Gaziantep’te 2016 yılı içerisinde 25 operasyon yapılmış, 259 İŞİD’li yakalanmış. Bu yakalananların 155’i Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, 104’ü yabancı uyruklu. Bakın, bunlardan 156’sı da tutuklanmış.

Ayrıca, diğer operasyonlarda, başta İŞİD’in Gaziantep sorumlusu Yunus Durmaz olmak üzere de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – ...çetenin bütün elebaşları öldürülmüş ve onlarla da ciddi bir mücadele verilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Tayyar, süreniz doldu.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Buradan, Gaziantep Valisini de, Gaziantep Emniyetini de tebrik ediyorum, kutluyorum, Gaziantep’e selamlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Toğrul’dan başlayalım olmazsa.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, hatip, benim konuşmam üzerine “Gaziantep’le ilgili verdiğiniz bilgilerin hiçbirisi doğru değil, yalandır.” dedi. İkincisi ise...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Toğrul.

İki dakika süre veriyorum sataşmadan dolayı.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’un, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın hatip şunu inkâr ediyor mu Gaziantep’te bugün insanların sokağa çıkamaz hâle geldiğini...

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Biz rahat dolaşıyoruz Gaziantep’te.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - ...Gaziantep’te tüm insanların hayatlarından endişe ettiklerini ve yine, aynı şekilde, Gaziantep’te binlerce IŞİD çetesi üyesinin hastanelerde tedavi edildiğini, yine bunlara göz yumulduğunu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Yazıklar olsun sana!

ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) – Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim lütfen, müdahale etmeyelim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Dinleyin, dinleyin!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Bunların geçişine sebep sizsiniz.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Yazıklar olsun!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ama dinlemiyorlar milletvekilini.

BAŞKAN – Ne yapabilirim, söyledim, kaçtır söylüyorum.

Müdahale etmeyelim sayın milletvekilleri...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Ne var Gaziantep’te?

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – “Ne var?” değil mi? İnsanlar sokağa çıkamıyor, AVM’lere gidemiyor. Siz Antep’e gidebiliyor musunuz?

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Hadi oradan!

ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) – Hep beraber gidelim.

AHMET UZER (Gaziantep) – Sen esas gelemiyorsun.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Sen gidemezsin.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Siz burada oturup sadece konuşuyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen... Sayın Erdoğan... Sayın Uzer... Lütfen, müdahale etmeyelim, konuşsun.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bakın, bugün, dünyanın çeteleri rahatlıkla geliyor Gaziantep’e ve rahatlıkla sınıra gidiyor, Türk askerine, “Biz karşıda IŞİD saflarında savaşmaya geliyoruz.” diyor ve bunu söyleyebilecek, dünyada bir algı oluşturdunuz. Bugün dünyanın hepsi sizin IŞİD’le aynı çuvala girdiğinizi biliyor.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Karkamış Sınır Kapısı kapalı, haberin yok!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Siz, Gaziantep’teki halktan bihabersiniz.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – İftirayla, yalanla dolanla uyduruyorsunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Oraya gidip o halkla bu konuşmaları yapabiliyor musunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Gidin, biraz Antep'e gidin.

ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) – Gel, beraber gidelim. Gel, hafta sonunu beraber geçirelim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Her gün ben oradayım ve sizler Antep'in ne hâle geldiğini, İŞİD'in nasıl yuvası hâline getirdiğinizi, bunun hesabını vereceksiniz. Bu akan kanın hesabını vereceksiniz. Ankara Gar Meydanı'nın hesabını vereceksiniz. Suruç'un hesabını vereceksiniz. Bunun tamamı sizin eserinizdir, bunun tamamı sizin yarattığınız şeydir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZEHRA TAŞKESENLIOĞLU (Erzurum) – Ya, gittiğiniz yerden kovuluyorsunuz! Diyarbakır'dan kovuldunuz, Mardin'den kovuldunuz.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Bütün bu terör örgütleri sizden cesaret alıyorlar. İŞİD de sizden cesaret alıyor. İŞİD'i de siz cesaretlendiriyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Gaziantep'in bugün artık yaşanamaz bir kent olduğunu Antep'in tüm yerel basını her gün yazıp çiziyor. Siz biraz dikkatli olsanız, Antep'e yakışır bir milletvekilliği yapsanız bunu engellemek hepinizin boyun borcu olur.

Teşekkür ederim.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) - Terör örgütlerini siz cesaretlendiriyorsunuz. İŞİD'i siz cesaretlendiriyorsunuz.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Yazıklar olsun! Celal Bey de orada oturuyor, dinliyor.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Ne Antep'i ya? Gaziantep'i dilinize doladınız ya.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, sizin...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, AKP adına konuşan hatip kürsüden HDP olarak bizim işte, yaşanan katliamlarla ilgili ayırım yaptığımızı, Ankara'daki bazı katliamları kınamadığımızı ifade etti.

BAŞKAN – Buyurun, size de iki dakika süre vereceğim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Meral Danış Beştaş...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Danış Beştaş.

7.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrusu, çünkü acı olaydan, katliamdan sonra iktidar partisinin bu rahatlığını ve hâlâ bağırabilmesini büyük bir hayretle karşıladığımı ifade etmek istiyorum.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ne rahatlığı ya?

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Mardin'deki şehitlerimizi de bir an bakayım.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Bugün Mardin'de 2 askerimiz şehit, sebebi kim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Sanki iktidarda olan muhalefet, bu kadar katliamın olduğu ülke Türkiye değil, hiçbir sorumluluk üstlenmeden, hiç kimse görevden alınmadan, hiç kimse

istifa etmeden ve olaydan hemen sonra yayın yasakları koyarak katliamın izlerini de kamuoyundan gizleyen iktidar partisi değilmiş gibi bir de üste çıkmaya çalışıyorsunuz. Ya, bu katliama ilişkin demin haberler düştü, yirmi gün öncesinden MİT -sözde, iddiaya göre, ki doğrudur- tıpkı Suruç'ta olduğu gibi, Diyarbakır'da olduğu gibi, Ankara'da olduğu gibi IŞİD'in Atatürk Havalimanı'na saldıracağını istihbari bilgi olarak vermiş. Neredeydi bu ülkenin iktidarı, İçişleri Bakanı neredeydi, Emniyeti neredeydi? Cumhurbaşkanı her olaya sos oluyor, neredeydi acaba? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sözüünü geri al sen!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ağzını topla!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Siz de her olaya ketçap oluyorsunuz, ketçap.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – 46 insan orada can verirken siz neredeydiniz? IŞİD'le ilgili son konuşacak kişi sizlersiniz. Siz IŞİD'le ilgili konuşma hakkına sahip değilsiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ne demek sos oluyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Doğu, güneydoğuda insanları paramparça ederken hiç sesiniz çıkmıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz bir terör örgütünü destekleyip uluslararası alanda yargılanacak bir partiyi temsil ediyorsunuz. Şu anda Kuveyt Türk, ABD'de yargılanıyor.

SAİT YÜCE (Isparta) – Cumhurbaşkanı'na "Sos oluyor." diyemezsin, Cumhurbaşkanı'na öyle hitap edemezsin, seviyesizce konuşamazsın. Terbiyesiz!

BAŞKAN – Sayın Yüce, lütfen oturun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sizi dinlemiyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Otur yerine!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ve gerçekten bu kadar katliamdan sonra güllük gülüstanlıkmış gibi hâlâ boy göstermenizi de esefle karşılıyoruz.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sen kimin sosusun, onu söyle. Sen PKK'nın sosu musun, onu söyle.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sen neye sos oluyorsun, sen?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bizim burada konuşmalarımıza tahammül edememeniz tek bir görüntüyü hatırlatıyor.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Senin hakaretlerine tahammül edemiyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Herkesi susturmaya çalışıyorsunuz ya, hani ABD'de Cumhurbaşkanı protestosunda polisler "Aa, uu!" sesleri çıkarıyordu ya aynı roldesiniz.

SAİT YÜCE (Isparta) – O cinayetleri o işledi. O cinayeti, İstanbul'daki cinayeti senin sırtını dayadıkların işledi. Bunu böylece bil.

BAŞKAN – Sayın Yüce...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, otur yerine!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – PKK'nın sosu, yürü...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz, gerçekleri söylemeyelim diye sadece ses çıkarıyorsunuz. Bunun hiçbir anlamı yok. Bu sesle bizim sesimizi susturamayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sen öyle zannet.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Herkese uyguladığınız sansürü burada kabul etmeyeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sen neyin sosusun, onu söyle.

ZEHRA TAŞKESENLİÖĞLU (Erzurum) – Meral Hanım, Ankara katliamına ses çıkarıyorsunuz da beslediğiniz terör örgütüne niye ses çıkarmıyorsunuz?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sen kimin sesisin, onu da söyle. Terör örgütünün sesisin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, sırayla geliyorum.

Sayın Muş, bir saniye...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – PKK'nın sosu.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sesi aynı zamanda.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum, lütfen, herkes ağzından çıkan kelimeye dikkat etsin. Böylesi bir günde bu tartışmalar hiç sık kaçmıyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, hatip o lafları kürsüde söyledi.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Tamam, biz de size diyoruz aynısını, hakaret etmiyoruz: PKK'nın sosları.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Edep yoksunu bir konuşma.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu Parlamentoda sataşma, laf atmanın bir ritüel olduğunu hep söyledik, tacize dönüşmemek kaydıyla dedik; bir.

İkincisi: Buradan kötü söz olabilir ama o kürsü milletindir. O kürsüden hiç kimsenin hiç kimseye hakaret etme hakkı yoktur Sayın Başkan, küfür hakkı yoktur Sayın Başkan ve daha vahimi şudur: Bu kadar, benim şimdi ağzıma almak istemediğim kelimeler bu kürsüden dökülürken hatibi temiz bir dille konuşmaya davet etmemenizden dolayı size de teessüf ediyorum Sayın Başkan.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Etti, etti.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Etti Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok sonra, çok sonra.

BAŞKAN – Kaç defa söyledim, ısrarla söyledim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok sonra ettiniz, benim buradaki uyarımdan sonra ettiniz; bu, bir.

BAŞKAN – Öncesinden de söyledim, sonrasında da söyledim herkes için.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu, bir.

BAŞKAN – Hem bu kürsüdeki hem de oradakiler için, herkes için aynı şeyi söyledim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama olmadı Başkan.

İki: Hatip 3 ayrı milletvekilimize isim vererek açıktan sataşmanın çok ötesinde ağır hakarete bulunmuştur. Onursal Adıgüzel, İstanbul Milletvekili ve Barış Yarkadaş, İstanbul Milletvekiline ağır hakarete bulunmuştur.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Yalansa söylesin.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Engin Başkan, söylediklerini söyledi ya.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu sebeple, 2 milletvekilimiz için satışmadan dolayı söz istiyorum.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Eren Erdem’e dedi ya.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Eren Erdem’e de hakarete bulunmuştur. Eren Erdem nasıl olsa biraz sonra on dakika konuşacak ama Eren Erdem’in şahsında partimize hakaret olarak saydığım için ben de ayrıca söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Daha vahimi şudur: 40 insan ölmüş, şöyle böyle.

AHMET YILDIRIM (Muş) – 46.

ENGİN ALTAY (Devamla) – 46. 230 yaralı var. Böyle bir günde...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İŞİD’i savunuyorlar.

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Yeter, ayıp ya!

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...gelip bu kürsüden aklınızca ya da o zat akli sıra aklanmak için bu kürsüden...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – O “tweet”i atmasın o zaman. Ölülerimiz varken o “tweet” atılır mı?

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Dinle, dinle!

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...muhalet milletvekillerinin “tweet”lerinden yola çıkarak -ki arkadaşlarımız gerekli cevabı vereceklerdir- laf ediyor da iktidar partisinin çok sayın milletvekilleri bunu masum, meşru görüyor; buna çok üzüldüm, buna çok üzüldüm.

Bu şuna benziyor: Kervan sahibi ölüyormuş, develerinden helallik istemiş: “Ey develerim!” demiş, “Bunca yıl sırtınızdan para kazandım, yükümü taşıdınız, sizi susuz bıraktım, aç bıraktım, bana hakkınızı helal edin.” demiş.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Onu CHP’ye mi söylüyorsunuz?

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Dinle ya!

ENGİN ALTAY (Devamla) – “Bana hakkınızı helal edin.” demiş. Develer demiş ki: “Ey sahip! Bütün hakkımız helal, bir hakkımız var ki helal etmeyiz.”

BAŞKAN – Müdahale etmeyin, lütfen arkadaşlar, müdahale etmeyin.

ENGİN ALTAY (Devamla) – “Nedir ey develerim?” demiş.

BAŞKAN – Sözü olan gelir, kürsüde konuşur, lütfen.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Hakaret edecek.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Edeceğim tabii.

“Nedir ey develerim?” demiş. “Bizi yıllarca bir eşeğin peşinden yürüttün.” demişler. Bu ayıp AKP Grubuna yeter. (CHP sıralarından alkışlar)

SELİM DURSUN (Sivas) – Yuh be!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, yuh!

SELİM DURSUN (Sivas) – Senden daha büyüğü olmaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Demin “Yuh!” diyecektin arkadaşına sen. Onun adını bile anmadın, çık cevap ver hadi.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, söz vereceğim.

Sayın Onursal Adıgüzel, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sana eşek demek bile az gelir be!

SELİM DURSUN (Sivas) – Haydi be! Seviyesiz!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir sürü adama “şerefsiz” dedi “namussuz” dedi, duymadınız mı?

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Ben öyle bir şey söylemedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bir taneniz bir şey demedi.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Ben ispat etmeye bağlı olarak söyledim. İspat edebilirsiniz olabilir.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hayır, ispat edemez.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) - İspat ederse mesele yok.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – “Haysiyetsizsin.” dedi. “Siz eşeksiz.” demeye getirdi.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – O iddiayı da...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, bu Mecliste bu kadar ağır hakaretler gerçekten Meclisin mehabetine yakışmıyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, siz kendinize bakın önce.

BAŞKAN – Kötü söz sahibine aittir, kim ne derse desin, muhatabını değil hatibi bağlar.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bundan sonra hiçbir şey olmamış gibi devam edemeyiz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sizi de rezil ediyor, siz de seyrediyorsunuz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ayıp ya! Bir grup başkan vekilinin ağzından çıkan laflara bakın. Hayret bir şey!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Adıgüzel.

9.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel’in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Atatürk Havalimanı’nda gerçekleşen saldırıyı tekrar lanetliyorum buradan. Ölenlere Allah’tan rahmet diliyorum ve yaralıları da acil şifalar diliyorum.

ŞAMİR TAYYAR (Gaziantep) – Fransa’da ölenler için de.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) - On dört yıldır iktidardasınız. Ne yazık ki hiçbir sorumluluğu üzerinize almıyorsunuz. Havuz medyanızla, bütün kalemşorlerinizle bizi hedef göstermeye çalışıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sen kendine bak.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) - Yaşadığımız süreci size özetliyorum: Son bir yılda 300’e yakın vatandaşımız hayatını kaybetti. Bunların kanı sizin ellerinizde. Ne yazık ki hesap vermiyorsunuz. 300’e yakın insanımız öldü. Dediniz ki: “Fırat’ın kenarında koyun kaybolursa bunun mesulü biziz. Biz hesabını sorarız.” Nerede?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Kendi milletini sevemez misin sen ya?

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) - 300 insanımız öldü. Dün 44 vatandaşımız hayatını kaybetti. Neden hesap sormuyorsunuz?

Burada bize şeref dersi verenler paralelcilerin ellerine tutuşturduğu belgelerle kitaplar yazıyordu. Bugün de kendilerini yalanlıyorlar “Yanlış yazmışız.” diyorlar. Bunun hesabını da versinler önce.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Hiç kimsenin öyle bir şey söylediği yok. O kitapların sonuna kadar arkasındayım, bütün iddiaların da arkasındayım. Yalan söyleme, kimsenin öyle bir lafı yok.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) - Şeref dersi öyle verilmez, buradan verilir. Dün, sizin milletvekilleriniz attıkları “tweet”lerle kimi hedef gösterdi? Bunu hep birlikte anlatın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – O “tweet”leri sil Fransızsever!

ŞAMİR TAYYAR (Gaziantep) – Kim o sözü söylemiş? Yalan söylüyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Tayyar, lütfen, buyurun oturun yerinize.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Ben bu ülkenin milletvekiliyim, bu ülkenin vatandaşıyım. Eğer terör can alıyorsa bunun hesabını size sorarım. IŞİD’i de PKK’yı da lanetlerim ama dünyanın neresinde bir vatandaşımızın başına kötü bir olay gelirse, teröre kurban edilirse bunu da buradan lanetlemekten çekinmem.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Fransa’ya...

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) - Siz de sorumluluğunuzu başkasının üstüne atmak için trollerinize, bütün gücünüzle algıyı değiştirmeye çalışmayın. Bu ülkenin annelerini adli tıpların önünde çocuklarını teşhis etmek zorunda bırakmayın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONURSALADIGÜZEL (Devamla) – ...mahkeme önlerinde adalet aramak zorunda bırakmayın...

İLKUR İNCEÖZ (Aksaray) – Attığın “tweet”in suçluluk psikolojisiyle konuşuyorsun. Yazık!

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – ...bu hesabı verin, gelin... Defalarca “Terör araştırılsın.” dedik, “Elinizi taşın altına koyun.” dedik, neden koymadınız? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Adıgüzel.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Hadi git! Fransa seni bekliyor, git!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Attığın “tweet”lere bak.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, size de iki dakika süreyle söz veriyorum, ama lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun.

10.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Şamil Tayyar katıldığımız bir televizyon programı üzerinden demagoji yapmaya çalışıyor.

Ben o televizyon programında Beyaz TV'deydim ve Şamil Tayyar'ın Fethullahçı çeteden istihbarat olarak yazdığı kitapları anlatıyordum. O gün, cebimde bu kart vardı, gazeteci kartıydı, basın kartıydı...

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Yalan söylüyorsun!

BAŞKAN – Sayın Tayyar, lütfen müdahale etmeyin, gerekirse kalkar cevabını verirsiniz. Lütfen...

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – ...gazeteci olarak konuşuyordum ve Şamil Tayyar'ın Fethullahçı çetenin polislerinden aldığı kitapları anlatıyordum, Ergenekon'un ve Balyoz'un nasıl bir yalan olduğunu anlatıyordum.

Şimdi, Şamil Tayyar o kitaplardan dolayı yargılanacak çünkü 10 kitap yazdı, 10'u da yalan çıktı.

Yargıtay “Ergenekon diye bir örgüt yoktur.” dedi, Şamil Tayyar'ın yalancılığı da böylece tescillendi. (CHP sıralarından alkışlar)

Sadece o mu tescilledi? Hayır. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Fethullahçı çeteyle yaptığı iş birliği sonucunda “aldatılmışız” dedi, “kandırılmışız” dedi, böylece Şamil Tayyar'ın da kim tarafından kandırıldığı ve aldatıldığı da ortaya çıkmış oldu.

Şimdi, Şamil Tayyar bana diyor ki: “Efendim, o gün CHP'liyim demiyordun.” CHP üyesi değildim ama Cumhuriyet Halk Partisini her koşulda savunan bir gazeteciydim.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Ama kendine hakaret olarak görüyordun, “Ben CHP'li değilim, gazeteciyim.” diyordun.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – 28 Şubatta asker bildiri yayınlarken, cebimdeki bu kartla “Kışlalar sizinse, meydanlar bizimdir.” diyordum, Şamil Tayyar o zaman kapağı DSP'ye atmaya çalışıyordu, acaba Ecevit'in yanında olurum da ben de buradan bir faydalanabilir miyim diye. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AKP ne zaman iktidara geldiyse birdenbire muhafazakâr olduğunu hatırladı. Ben dün neredeysem bugün de oradayım, yarın da orada olacağım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Sayın Başkan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye...

Sayın Muş, size söz vereceğim ancak bir hatırlatmayı yapmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre konuşmanın Genel Kurula hitaben yapılacağı, 65'inci maddesine göre hatibin sözünün kesilemeyeceği, 66 ve 67'nci maddelerine göre hatibin sözünün ancak Başkan tarafından kesilebileceği, yine 60'ıncı maddeye göre sözü Başkanın vereceği, 67'nci maddeye göre temiz bir dil kullanılması gerektiği çok açık bir şekilde belirtilmiştir. Dolayısıyla söz almadan konuşulmamasını, hatibin sözünün kesilmemesini ve karşılıklı konuşulmamasını, lütfen, istirham ediyorum. Aynı şekilde, konuşmaya ilişkin -varsa- itirazın da söz almak suretiyle kürsüde yapılacağını bir kez daha belirtmek istiyorum. Azami hassasiyetle hepinizin dikkatini istirham ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Muş, buyurun. Ne için?

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Şimdi, iki sataşma var burada; ben birincisinde söz istedim, beklettiniz beni.

Birincisi şu: Biz...

BAŞKAN - Tek bir sataşmada çözeceğiz yalnız.

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) - Sayın Başkan, direkt ismim zikredildi. Buradan söz almak istiyorum.

BAŞKAN - Size söz vereceğim, tamam.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Uluslararası mahkemede yargılanacak bir partiyi temsil ettiğimizi iddia eden “tweet”teki...

BAŞKAN - Tamam, buyurun, iki dakika süre veriyorum size de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lütfen, toparlayalım, yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada muhalefet, tabii, eleştirilerini ortaya koyuyor ama Sayın Altay her konuştuğumuz zaman temiz dilden...

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Teşbih, teşbih yaptım ben. Size deve mi demek istedim?

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...“Ya, bu hakaret olmasın. Şunda ağır konuştu.” gibi ifadeler kullanır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Evet, canıma tak etti kardeşim, ne yapayım? “Namussuz, şerefsiz...”

MEHMET MUŞ (Devamla) - Şimdi, Sayın Tayyar direkt hakaret etmiyor, diyor ki: “Böyle bir iddia ortaya attınız. Bu iddiayı eğer ispat etmezseniz...”, geri kalanını sayıyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sonra tekrar “şerefsiz” dedi, sonra tekrar başka bir arkadaşımıza söyledi.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Ederse bu laflar boşa çıkar, ederse kimsenin alınması gereken bir nokta yok. Adama “şerefsiz” demiyor, “haysiyetsiz” demiyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sonra dedi Mehmet, aç tutanakları bak, bir başka arkadaşına söyledi.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bu iddiayı diyor. Diyor ki...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) - Temiz dil, temiz dil...

MEHMET MUŞ (Devamla) - “İŞİD’e AK PARTİ’nin destek olduğunu söylüyor, iş birliği yaptığını söylüyor. Ya bunu, bu iddiayı ispatlamazsan namussuz, şerefsizsin.” diyor. İspatlarsan boşa çıkar bu.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Temiz bir dil mi bu?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Söylediği bu. Ama kalkıp da buradan bizleri başka bir şeye -Sayın Tayyar size cevap verecektir- benzetmek bir grup başkan vekiline yakışmaz. Tecrübenize de yakışmaz, size de yakışmaz Sayın Altay, size yakışmaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Hak etti, hak etti.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Şimdi, yani, buradan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) - O kürsüden her ağzına geleni söyleyemez, onu öğrenecek...

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...İŞİD'in vahşetine ses çıkarak PKK'nın vahşetini görmezlikten gelmeyeceğiz. İŞİD'in de -az önce Şamil Bey ifade etti- Allah belasını versin, PKK'nın da Allah belasını versin. İkisi de eli kanlı terör örgütleridir.

Bakın, çok değil, daha dün tek kelime edilmedi burada PKK'ya, daha dün. Bakın, bu roketler nereden çıktı, havan mermileri, nereden? Şırnak Belediyesinden. Bunlar, sokakları aydınlatmak için kullanılacak kandiller değil, sokak lambalarına takmıyorlar bunları. Bir belediyenin bodrum katında bunlar ne arıyor? Kimin bu belediye? Ne arıyor burada onlar? Bunlar hediyelik eşya mı? Ne bu roketler?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Biz de size onu soruyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Onların içine girerken sizin eliniz armut mu topluyordu?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bu silah ne? Terörle arasına mesafe koyacak olanlar önce bu roketlerin hesabını verecekler. Bu roketlerin orada ne aradığının, bunun hesabını gelip bu Meclise, bu millete verecekler. Adli makamlar zaten bunun hesabını soracak. Ondan sonra, gelip terör örgütlerinden bahsedecekler.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sokağa çıkma yasağı var, kimsenin oraya gitmesine izin vermiyorsunuz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tayyar...

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Efendim, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

12.- Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

10 kitabım var yayımlanmış. Bu kitaplarımdan sadece 1'i Ergenekon'la doğrudan ilgilidir, diğeri de çok zorlarsanız onun devamı gibi kabul edilebilir, toplam 2'dir. Şimdi, belli ki kitaplarımı okumamış. 10 kitabın tamamının da...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Okunmaya değer bir şey yok ki, neden okuyayım?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ya, saçmalama! Sen konuştun, ben de burada konuşuyorum.

8 kitabımın bununla hiçbir alakası yok. Şimdi, burada, gelip bizatihi yalancılığı yapan sensin. 10 kitabın 8'inin Ergenekon'la alakası yok. Demek ki sen bunları okumamışsın.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Okunacak bir şey olsaydı okurdum.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Eğer okusaydın feyzalırdın ve burada da saçmalamazdın.

Şunu söyleyeyim: Eğer, burada, bir Fethullahçı cemaat örgütünün verdiği bilgilerle iş birliğinden söz ediyorsak o iş birliği yapanlar şu anda senin partinde, beraber siyaset yapıyorsunuz.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sen DSP'den niye çark ettin?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Kimin, ne zaman, nerede, hangi dehlizlerde, kirli ilişkilerin içerisinde olduğunu çok iyi biliyoruz. Geldiniz, burada demokrasi dersi vermeye çalışıyorsunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Söylemezsen alçaksın!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Darbecilerle beraber iş birliği yapanların hangi dehlizde ne tür fırlıdak çevirdiklerini, bugün nerede olduklarını biz çok iyi biliyoruz. Ama, şunu söyleyeyim...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Söylemezsen alçaksın!

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Bunu ispatlamazsan şerefsiz, haysiyetsizsin!

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Söyle o zaman, söyle.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, bir saniye...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Söylemezsen alçaksın!

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Bu kadar açık söylüyorum, bunu ispatlamazsan şerefsiz, haysiyetsizsin!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – AK PARTİ'nin İŞİD'le ilişkisi olduğunu söylemek basit bir iddia mıdır?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Söylemezsen alçaksın! Söylemezsen alçaksın!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Siz bunu söyleyeceksiniz, ondan sonra kalkıp konuşacaksınız.

Son cümle şunu söyleyeyim, bakın, son cümle şunu söyleyeyim: Demek ki eğitim, diploma her şeyi halletmiyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Söylemezsen alçaksın!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Eğitim cehaleti alıyor, eşeklik baki kalıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.19

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.33

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 109’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Gaziantep’te IŞİD’in bütün faaliyetlerinin açığa çıkarılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/238) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde ön görüşmelerinin yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Öneri lehinde ikinci konuşma İstanbul Milletvekili Eren Erdem’e aittir.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

EREN ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sataşmalara cevap vermeyeceğim. Cevaba layık insanlar vardır, layık olmayan insanlar vardır. Sadece, burada yapacağım konuşmanın içeriğine göre konuşmamı yapacağım.

Değerli arkadaşlar, IŞİD dünyanın başına musallat olmuş tehlikeli bir terör örgütü ve maalesef Türkiye’de de yapılanmakta olan, hücre evleri olan, bu hücre evleri takip altında olan, hakkında -yanlış biliyorsam düzeltme hakkı bakidir, bildiğim kadarıyla söylüyorum- 14 ayrı soruşturma olan -iller bazında, mesela İstanbul soruşturması ayrı, Van ayrı, Antep ayrı, Urfa’daki soruşturma...- ve tüm bu soruşturmalarda Emniyet tarafından teknik takipler yapılmış olan, bu teknik takipler sonucunda da birtakım teknik verilerle, çok rahatlıkla kamuoyunun ulaşabildiği teknik verilerle IŞİD’in Türkiye’de somut bir yapılanma içinde olduğu tescilli olan bir terör örgütüdür.

Arkadaşlar, geçtiğimiz gün, biliyorsunuz, Ankara’da yaşanan gar saldırısının iddianamesi yayımlandı. İddianame yayımlandı, ben şöyle size göstereyim. İddianamenin birinci şüphelisi -ismini zikretmeyeceğim- İ.B., birinci şüphelisi.

Arkadaşlar, birinci şüpheli şu suçlardan dolayı iddianamenin başşüphelisi sıfatıyla dosyaya girmiş: İ.B., anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etmek, kasten öldürmeye teşebbüs, terör örgütü üyeliği... Yani terör örgütünden kasıt IŞİD üyeliği.

Şimdi arkadaşlar bakınız, tamamında “gizli” ibaresi bulunan şu belgelerde İ.B.’nin 2011 yılı itibarıyla Türkiye’den Suriye’ye 1.800 militan taşıdığı, bu militanları üçerli, dörderli gruplar hâlinde götürdüğü, bunları taşıırken telefonda “Falanca petrolün önünde bekleyin. Akşam şu otelde kalın, şurada bekleyin. 10 kişilik kafiye şuraya gelsin.” Bu şekilde, üçerli, dörderli gruplar hâlinde 1.800 teröristi taşıdığı, tamamı teknik takiple izlendiği, tek bir operasyon dahi yapılmadığı ortadadır arkadaşlar.

Bakın, somut bir veri paylaşayım. Mesela diyor ki: “Ben bir adres söyleyeceğim, sizi oradan alacak araba.” Adresi söylüyor telefonda. Ertesi gün araba gidiyor, onları alıyor, Suriye’ye götürüyor. Arkadaşlar, nerede emniyet? Adres belli. Bakın, ben burada 10 bin tane adres tespit ettim. Bu 10 bin tane adres, tamamı... Buyurun arkadaşlar, bakın, kamuya açık. Bu soruşturmayı paralelciler de yapmadı, şu anda görevinin başında olan hâkimler, savcılar yürütüyor. Dosyayı vereyim, inceleyin, beraber görelim içeriğini de arkadaşlar.

Falanca otelde... İsmi paylaşılmayacağım, Antep’te bir otel. İstanbul’dan telefon ediyor, diyor ki: “Akşam şu otelde kal. Yarın biz seni arabaya bindireceğiz, göndereceğiz.” Emniyet biliyor arkadaşlar. Akşam o otelde kalınmış, orada yatılmış, orada uyumuş, ertesi gün arabaya bindirilmiş ve gönderilmiş. Şimdi bunun adı nedir arkadaşlar? Bunun adı nedir? Bu görmezden gelme nedir?

Şimdi, arkadaşlar, bakın bu şahsı tanıyorsunuz, değil mi? Bu şahıs serbest. Bu şahsın adı üç ayrı soruşturmada geçiyor. Bir soruşturmada Afganistan’daki El Kaide yapılanmasına Türkiye’den militan devşirdiği iddiası var. Bir diğer soruşturmada Suriye’de Rakka’daki “merkez kamp” dedikleri IŞİD terör örgütünün merkez kampına Türkiye’den militan gönderdiği tescillenmiş, yapılan operasyonlarda evinden çıkan silah, mühimmat, patlamaya hazır hâlde tutulan bir araba... Arkadaşlar, bu kişi serbest. Bir gazeteci, bir akademisyen, bir öğrenci bir şey söylediği zaman cezaevinde. Nedir arkadaşlar bunun adı? Bu düzenin adını söyleyebilecek biri var mı değerli arkadaşlar?

Bakın, IŞİD terör örgütünün dergisi 5’inci sayıyı çıkarmışlar. İlk 4 sayıyı tespit edemedim, bulamadım. 5’inci sayı, Kur’an-ı Kerim’deki bir ayetikerimeyi çarpıtarak, onun manasını değiştirerek “Küfredenler ise tağut yolunda savaşsınlar.” ibaresini askerimizin altına koyuyor. Arkasında da bir ifade: “Firavunun askerleri.”

Arkadaşlar, dergi üzerinden örgütleniyor, kitabevlerine dergileri gönderiyor, hücrelerine gönderiyor. Devletin haberi var, bu derginin basıldığı matbaa dâhil hiçbir yere operasyon yapılmıyor.

Bakın arkadaşlar, Ankara Garı katliamının başfaily İ.B. diyor ki: “Beni bulmak isteyen buraya gelir.”, adresini veriyor. Nerede arkadaşlar bu adamlar? Niçin bu adamlar cezaevinde değil değerli arkadaşlar?

Şimdi, çok iddialı bir ifade kullandı bir milletvekili, ben cevap vermeyeceğim, sataşma yapmayacağım, “Efendim, ispatlamayan şerefsizdir, namussuzdur.” dedi. Arkadaşlar, bu komisyonu kurun, eğer ben onu ispatlamazsam şerefsizim ve namussuzum, bunun da sözünü veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar) On binlerce sayfa belge. Çok basit bir soru arkadaşlar, çok basit ya: “MIT tırları dosyasındaki gizliliği niye kaldırmıyorsunuz?” Koydunuz hepsini paralelci kefesine. Ya, içinde öylesi varsa da onu kamuoyu bilsin yoksa da bilsin. Öyle olmayan da var, öyle olan da var, şu da var, bu da var. Laf kalabalığı yapıyorsunuz arkadaşlar. “Vallahi de billahi de o tırlar Türkmenlere gitmiyordu.” diyen sizin bakanınız değil mi değerli arkadaşlar? Aynı zamanda, geçmiş Sayın Başbakan Davutoğlu, o tırların Türkmenlere gittiğini ifade etmiyor muydu? Şimdi, bu çelişki üzerine bile arkadaşlar tartışmak yasak.

Hazreti Ali ile Muaviye arasında yaşandığı iddia edilen bir hadise arkadaşlar, çok bilindik bir fıkradır. Kûfe, bilirsiniz Ali taraftarlarının yaşadığı bir kenttir, Şam’da da Muaviye validir. Kûfe’den bir Arap, devesine biner, dişi deveye, Şam’a gider. Şam’ın girişinde bir Şamlı gelir der ki: “O deve erkektir ve benimdir.” “Nasıl oluyor ya? Deve benim deve kardeşim. Nasıl oluyor, ben devenin sırtında geldim buraya.” “Hayır, öyle değil, gel gidelim bunu halifeye soralım.” Gidiyor Muaviye’ye, Muaviye halkı topluyor, tarafları dinliyor, diyor ki: “Ben de bu devenin erkek olduğuna ve Şamlının olduğuna inandım.” Bunun üzerine halka soruyor: “Siz ne diyorsunuz?” “Evet, evet, deve erkektir ve Şamlındır.” Bunun üzerine Kûfeli şoka giriyor, Şamlı deveyi alıp gidiyor. Muaviye de Kûfeliye diyor ki: “Git Ali’ye söyle, Şam’da dişi deve ile erkek deveyi ayırt edemeyen, Muaviye ne derse ona biat eden 10 bin adam var, ayağını denk alsın.” Bunun gibi bir hikâyeye döndü arkadaşlar, biz ne söylersek doğru diyorsunuz, belgeleri görmüyorsunuz.

Bu Gar katliamı sonrası... Bakın size bir tane belge, arkadaşlar, bir terör örgütü üyesi, IŞİD teröristi. Bakın, size göstereyim, burada, gelmiş arkadaş. Bu fotoğraf ne biliyor musunuz, bu fotoğraf? Bu fotoğraf Suriye’de IŞİD’in kendi teröristlerini tedavi ettirdikten sonra oluşturduğu veri tabanının arayüzü arkadaşlar. Hani biz hastaneye gittiğimizde bizim bütün bilgilerimiz çıkıyor ya, Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında da artık, o, hani çok daha derli toplu bir şekilde de muhafaza edilecek. Onun bir benzerini yapmışlar. Ne diyor biliyor musunuz? “Antep’teki tedavi üssü.” Bu adam gelmiş arkadaşlar buraya, ağır yaralanmadan dolayı, ateşli silah yaralanmasından dolayı tedavi olmuş, Emniyet takip etmiş. Fezlekeler de var, belge var, doküman var, evrak var, ben belgesiz konuşmam arkadaşlar, ben belgelerini gösteriyorum. Bu adam geliyor, tedavi oluyor burada, daha sonra hastaneden çıkıyor, elini kolunu sallayarak Suriye’ye gidiyor. Şimdi, gelecek belki de kendini patlatacak, nereden biliyorsunuz? Arkadaşlar, niçin bir tahkikat yürütülmüyor bu insanlar hakkında? Çok net sorular bunlar.

Bakın, bir nokta daha... Denildi ki: “Antep’te böyle bir oluşum yok.” Tamam, bu iddiayı ispatlamak lazım çünkü bilinen, yaygın görüş böyle bir oluşumun olduğu yönünde. Yunus Durmaz dosyası arkadaşlar. Yunus Durmaz, Suruç katliamı dâhil... Zaten bakın, ben şu iddiada değilim: Antep’te bağımsız bir hücre var demiyorum, Antep ile Adıyaman hücreleri müşterek hücreler. Yani, Dokumacılar iddianamesi ortaya çıktığında o hücrenin bir uzantısı olarak Antep hücresi vardı, o “İ.B.” dediğimiz, Ankara Garı saldırısını yapan hücrenin başındaki şahısla hep müşterek çalıştı bunlar. Diyor ki: “Biz Suruç katliamını beraber yaptık.” Poliste kaydı var. İfadesi alınıyor, serbest bırakılıyor arkadaşlar. Yazıktır, günahtır, ayıptır. Niye böyle bir şeye göz yumuluyor arkadaşlar? Bunlar kabul edilemez. Yunus Emre Alagöz 2011 yılında gözaltına alındı, serbest bırakıldı arkadaşlar. Adıyaman hücresindeki adamların tamamı gözaltına alındı, serbest bırakıldı. Arkadaşlar, bu serbest bırakılan adamlar şu ana kadar 300-400 -tam rakamını bilmiyorum- insanımızı öldürdü. Buna karşı, bu komisyon kurulmalıdır, bunu araştırmalıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EREN ERDEM (Devamla) – Son cümle olarak... Yayın yasağı getirmekle yanlış yapıyorsunuz arkadaşlar. Siz yayın yasağı getirdiğiniz için Hakan Fidan patlamalardan haberdar olamıyor. Yapmayın arkadaşlar, Hakan Fidan sadece televizyondan öğreniyor mevzuyu madem, yayın yasağı getirmeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, sistemi açıyoruz.

EREN ERDEM (İstanbul) – Sayın Bostancı, en ufak sataşma yapmadım.

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Burada olmayan kişinin ismini niye anıyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Sayın Erdem, IŞİD’e karşı yürütülen mücadele hakkında bazı değerlendirmelerde bulundu. Türkiye Cumhuriyeti devleti, kamuoyunun da çok yakından bildiği, televizyon ve gazete haberlerine konu olan birçok başarılı operasyonu gerçekleştirdi, birçok yerde hücre evlerine baskın yaptı, IŞİD kökenli birçok canlı bombayı yakaladı. Bütün bunların arkasında Emniyetin yürüttüğü teknik takibin, çalışmanın büyük payı var. Eğer Sayın Erdem o değerlendirmeleri yaparken Emniyetin sosyal zemini olan terör örgütlerine karşı nasıl bir mücadele yöntemi yürüttüğüne ilişkin de bilgi sahibi olsaydı 1.800 teröristi sürekli olarak bir yerden bir yere götüren, bir yerlerde konaklatan kişinin niçin hemen enselenmediğini de tahmin edebilir, bilebilirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EREN ERDEM (İstanbul) – Hâlâ enselenmedi Sayın Başkan, hâlâ enselenmedi. Ne zaman enselenecekler?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Üç yıl bilgi edinmek için mi takip ediyoruz?

EREN ERDEM (İstanbul) – Bunun öyle bir şeyi olur mu? 1.800 kişi gitmiş, gelmiş, kendini patlatmış burada, hâlâ enselenmemiş. Ne zaman enselenecek?

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Emniyet bildiği kişiler marifetiyle bu insanları kontrol altında tutuyor. Eğer siz 3 kişiyi yakalarsınız operasyon yaptığınızda, 5 kişiyi yakalarsınız ama sürekli “network”ü, oradaki insanları takip edemezsiniz. Dolayısıyla, sosyal zemini olan teröre karşı mücadelede, teknik takip, başka tür yöntemler hususunda daha geniş bir perspektifle bakmak ve siyasi polemik malzemesi de yapmamak gerekir.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Allah’ından bulsun diye patlayana kadar bekletiyorsunuz adamı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarih 22 Ekim 2015, dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu, Gaziantep ve Şanlıurfa mitingleri... “DAEŞ ne kadar nankörse, ne kadar hainse, ne kadar alçaksa PKK da o kadar alçak, o kadar hain, o kadar korkaktır.” Türk Dil Kurumuna bakıldığında, “nankör”ün karşılığı “İyilik gördüğü kimseye hainlik yapan, aldığı yardımı inkâr eden.” demektir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bir kelimeden hareketle imalarda bulunmak uygun bir değerlendirme değildir Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nereden hareket edeceğiz? “Oradan hareket etme, buradan hareket etme.” Tabii, tabii.

Ne nankörlüğü yaptı İŞİD size?

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, her konuşmadan sonra yorum yapma gereği duymayalım.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Gaziantep’te İŞİD’in bütün faaliyetlerinin açığa çıkarılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/238) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günkü birleşimde ön görüşmelerinin yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar’dır.

Buyurun Sayın Yaşar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bir ara konuşsam mı konuşmasam mı diye düşündüm ama nihayet... (CHP sıralarından “Konuş konuş.” sesleri)

Konuşayım mı? Müsaade ediyor musunuz?

Bizim ünlü, değerli bir şairimiz var, İsmet Özel, sanıyorum duymuşsunuzdur, duymayanlara da ben duyurmuş olayım. Onun bir dizesi vardır, “İnsan, hangi dünyaya kulak kesilmişse öbürüne sağır.” diye. Herhâlde, bizim için mi yazdı, bugünleri mi öngördü ya da o zaman, onu yazdığı zamanki Meclis de böyle bir Meclis miydi bilmiyorum ben ama karşılaştığımız manzara beni bu dizeyi okumak zorunda bıraktı.

Şimdi, burası demokrasi mabedi diyoruz, burası bir ülkenin siyasetinin üretildiği ana mecra, ana merkez diyoruz, burası millî iradenin tecelli ettiği yer diyoruz. Hatta, bazen burayı kutsayanlarımız bile oluyor. Mekânları kutsamak dinen çok caiz değil, ben de dindar bir insanım, o yüzden kutsamıyorum ama değerli bir mekân burası, değerli bir kurum. Burada biraz önce de yaşadığımız gibi, bir kelime üzerinden, bir fotoğraf üzerinden, bir kesit üzerinden, günlük bir olay üzerinden siyaset üreteceksek bunun adına “magazinel siyaset” denir, bunun adına “kesit siyaseti” denir, “fotoğraf siyaseti” denir ama bunun adına “siyaset” denmez. Siyaset, bir ülkenin temel meseleleri ile geleceğini ilgilendiren, bölgesini ilgilendiren, varlığını, bekasını ilgilendiren ve normal hayatlarını kaliteli bir şekilde, o ülkenin insanların hayatlarını kaliteli bir şekilde sürdürmelerini sağlayan, sağlamayı amaç edinen, o konuda verilen uğraşın adıdır.

Siyaseti bir yerde doğru dürtüst tanımlarsak belki birçok kavramı yeniden tanımlamamız gerekecek çünkü değişik kesimlerin, ideolojik, siyasi, dinî, mezhebî kesimlerin ipoteklerinde kalmış kavramlarımız var, demokrasi gibi, barış gibi, özgürlük gibi, bağımsızlık gibi -çoğaltabiliriz bunları- hatta, sömürgecilik gibi, emperyalizm gibi veya unuttuğumuz, “kültür emperyalizmi” diye bir kavram vardı, onun gibi bazı kavramlarımız var. Dolayısıyla, bağlamından kopmuş, sadece tekil, güncel, polemik için üretilen siyasetin bu ülkeye bir faydası yok, şu anda Meclisimize bir faydası olmadığı gibi. Bir konuyu aldığımız zaman bu konudan ne fayda tahsil ederiz... Yani buna bir işletmeci, bir iş adamı gözüyle de baksak oradan elde edilecek toplumsal fayda, bireysel fayda, ülkesel fayda, bölgesel fayda, bundan bağımsız, amaçsız bir şeyi ele aldığımız zaman siyaset kendi kendini tüketen bir meta hâline dönüşür, anlamından sapar, bağlamından sapar. O yüzden, bir süreç siyaseti, bağlam siyaseti, bütüncül bir siyaset, kuşatıcı bir siyaset ve gelecek zamana sarı bir siyaset yapmak zorundayız, bu hepimizin ortak yükümlülüğü. Yani dönüp haddimi aşarak şunu diyebilirdim, demedim, yine de diyorum: “Ya, ne yapıyoruz arkadaşlar?” filan diyecektim.

Yani, alındınız, Engin Bey, kusura bakmayın, kişisel bir şey değil, sataşma da değil. Ben de yapabilirim, herhangi bir kelimeyi alırım, oradan bir şey çıkarırım. Bunu bu ülkede yapıyoruz, sürekli yapıyoruz. Kime, ne fayda sağlıyor? Konuştuğumuz konu İŞİD, DAESH.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Arkadaşına da söyle de dengele, arkadaşına da söyle.

NURETTİN YAŞAR (Devamla) - Herkese söylüyoruz.

Biraz önce Engin Bey, gene söylüyorum, oturduğunuz...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben teşbihte bulundum, çok bilinen bir fıkra.

NURETTİN YAŞAR (Devamla) - Doğru söylüyorsunuz.

Yani “nankör” kelimesinin sözlükteki karşılığını hepimiz öğrendik. Teşekkür ederiz, bu da bir katkı. Ama, şunu da öğrendik: Engin Bey biraz önce “Burası kürsüdür, halkın kürsüsüdür, buradan hakaret edilmez, buradan yaralayıcı, incitici, kaba sözler söylenmez.” diyerek söz aldı oturduğu yerden, geldi buradan, affedersiniz, “eşek” dedi. Şimdi, bunu sizi tekzip etmek için, yaralamak için, incitici söz söylemek için söylemiyorum ama gerçekten burası değerli bir kürsü. Sizi takdir ediyorum, tebrik ediyorum, bir gün dediniz ki: “Arkadaşlar, burada sataşma olur, polemik olur. Bu bir düzey gerektirir, bir seviye gerektirir, bir kalite gerektirir ama taciz olmaz, dolayısıyla hakaret olmaz.” Kişilere yönelik...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de insanım, ne yapayım! Allah Allah ya!

NURETTİN YAŞAR (Devamla) - Sizinle ilgili söylemiyorum. Yani biraz sizi bu anlamda kullanayım, iyi bir şey için kullanılmış olacaksınız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Çünkü, IŞİD’i kaybettiniz.

NURETTİN YAŞAR (Devamla) - Burada ne kadar bağırırsak, çağırırsak, ses tonumuzu ayarlayamayabiliriz, sataşmada bulunabiliriz, polemik yapabiliriz, espri de yapabiliriz. Sürekli gergin suratlarla, sürekli kavgaya hazır böyle dipçiği elinde, süngü takmış pozisyonda buraya çıkmanın, konuşmanın bize bir faydası yok ama bütün bunları yaparken... Hepimizin kişiliği saygındır, hepimizin annesi, babası, çocukları ailesi vardır ve hepimizin buradaki işimiz, buradaki görevimiz bir şekilde sonlandıktan sonra çocuklarımıza onurla, gururla izleteceğimiz bir videomuz, bir görüntümüz olsun istiyorum ben.

Dün 41 vatandaşımız hayatını kaybetti, vatandaşımız ya da olmayan 41 insan. Hepsinin de biraz önce söylediğim gibi ailesi var, yakınları var, dostları var, sevenleri var. 130 civarında insanımız hafif ya da ağır yaralı olarak hastanelerde tedavi görüyor ve birden, birçok yerden, birçok odaktan, birçok kurumdan, birçok siyasetten lanetlemeler, başsağlığı dilekleri ve bunlar akın akın bütün kanallardan, bütün ajanslardan, medyadan hepimizin gözüne, kulağına aktı; bu bir rutin. Biz yine bir şiddet ve dehşet sarmalının içine düştük, her zaman olduğu gibi, her şeyi ilk defa yaşıyormuşuz gibi, hiç daha önce böyle bir şey yaşamıyormuşuz gibi geldik, yine lanetledik, başsağlığı dileğinde bulunduk ama arkasından gittik, yerimizden, yine kaldığımız yerden devam ettik, hepimiz aynı şeyi yaptık. Bunu bu ülke hak etmiyor, bunu DAES’i üretenler, IŞİD’i üretenler, -adını ne koyarsanız koyun- onlar bize gündem dayatmak için, bizim gündemimizi belirlemek için, bizim o veriler, o dataalar üzerinden konuşmamızı sağlamak için bunu bize dayatıyorlarsa yapacağımız şey buradaki konuşmalar değil, onların amacına karşı gelmek. Mesela Mecliste grubu bulunan dört partinin liderleri kalkıp da “Biz bu oyuna gelmeyeceğiz, oyununuzu gördük, blöfünüzü gördük, bu oyunu oynamayacağız, bu oyuna aracılık etmeyeceğiz, bu amaca hizmet etmeyeceğiz.” diye bir görüntü verseler, bir fotoğraf verseler kim ne kaybeder?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Keşke, keşke, ah nerede?

NURETTİN YAŞAR (Devamla) - Kim ne kaybeder?

Ben, Mahmut arkadaşımızı tebrik ediyorum yani teröre karşı böyle bir araştırma önergesi verdiği için onu kutluyorum, kutlamaya değer bir şey. Ama, beklediğimiz...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Layığını yapalım Başkanım.

NURETTİN YAŞAR (Devamla) – Evet, aynı şeyi söyleyecektim, layığını yapalım.

Terör kimden gelirse, kime yönelirse, hangi amacı taşırsa, adı ne olursa, etnisitesi ne olursa, mezhebi ne olursa, kimin adına, nereden hareket ederse etsin aynı tonda, aynı volümle, aynı kelimelerle karşı çıkmadığımız müddetçe, lanetlemediğimiz müddetçe yaptığımız şeyin samimiyetine kimseyi inandıramayız Mahmut Bey, hiç kimseyi, kimseyi inandıramayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Önerge verdik diğerleriyle de ilgili. Bunların hepsini siz reddettiniz, bunu da reddedeceksiniz, bakın, sayın hatip bunu da reddedeceksiniz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – PKK için de bir önerge bekliyoruz sizden Mahmut Bey. Mahmut Bey, PKK için de bir önerge bekliyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, lütfen...

NURETTİN YAŞAR (Devamla) – Bakın, herkes için geçerli bu, ben yapıyorsam benim için de geçerli. Ben yapıyorsam benim için geçerli, Ahmet Bey yapıyorsa Ahmet Bey için geçerli, Tahir Ağabey şu genç hâliyle yapıyorsa onun için de geçerli, hepimiz için geçerli. Bunu yapabildiğimiz zaman bize dokunulunca, bizi harekete geçirecek zayıf noktalarımız olmayacak. Bunu yapabildiğimiz zaman...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Destek vereceksiniz, anlaşıldı.

NURETTİN YAŞAR (Devamla) – ...DAEŞ bomba patlatmayacak. O canlı bombada ölen çocuklar da nihayet bir anne babanın çocukları, o canlı bombalar da; PKK'dan olsun, DAEŞ'ten olsun, şundan olsun, bundan olsun fark etmez, onlar da ölmeyecek. Dolayısıyla, bu ülke hassas noktalarını, zayıf noktalarını tamir etmedikçe ki bunu tamir edecek olan bizleriz hangi siyaset, hangi muhalefet, hangi iktidar olursa olsun...

Burada anlatacağım bir sürü şey olabilir, bir sürü polemik malzemesi var, yaparım da hallederim yani beceririm. Ama, kimden, nereden gelirse gelsin aynı duyarlılıkla, aynı vicdanla, aynı samimiyetle, aynı tonda, aynı kelimelerle karşı çıkmadığımız müddetçe bizim yaralarımız kaşınır, biz bu belalardan kurtulamayız ve halk bize rahmet okumaz, halk bize lanet okur.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamadan önce bir yoklama talebi vardır, o talebi karşılayacağım.

Evet arkadaşlar, isimleri alıyoruz: Sayın Altay, Sayın Aydın, Sayın Yeşil, Sayın Tümer, Sayın Yedekci, Sayın Hürriyet, Sayın Özdemir, Sayın Arslan, Sayın Arık, Sayın Özdiş, Sayın Akaydın, Sayın Budak, Sayın Üstündağ, Sayın Purçu, Sayın Erdem, Sayın Sarıhan, Sayın Yüceer, Sayın Çıray, Sayın Bozkurt, Sayın Balbay.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Gaziantep'te İŞİD'in bütün faaliyetlerinin açığa çıkarılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan (10/238) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günkü birleşimde ön görüşmelerinin yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, son dönemde yüzlerce yurttaşın ve güvenlik personelinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan terör saldırılarına zemin oluşturan yanlış politikaların tespit edilmesi, terör saldırılarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu; 29/6/2016 Çarşamba günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkanvekili Engin Altay tarafından, “Son dönemde yüzlerce yurttaşımızın ve güvenlik personelimizin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan terör saldırılarına zemin oluşturan yanlış politikaların tespit edilmesi, terör saldırılarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması” amacıyla 29/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (696 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 29/6/2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisi lehinde ilk söz Manisa Milletvekili Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Dün akşam İstanbul Atatürk Havalimanı'nda yaşanan bombalı saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz ve yaralıların daha fazlasının hayatını kaybetmemesini ümit ediyoruz, onlar için de dua ediyoruz.

Bugün burada Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir grup önerisi getirdik. Aslında bu grup önerisi konusunda biraz önce Adalet ve Kalkınma Partisinden konuşan son hatip konuştuğunda bir yerde umutlandım. “Benzer bir grup önerisi biraz önce oylandı, acaba Adalet ve Kalkınma Partisi, ‘evet’ oyu kullanacak mı?” dedim. Bu mümkün olmadı ama CHP'nin grup önerisinde eğer “evet” oyu kullanırsanız şunu yapma imkânı bulacağız: İç Tüzük'e göre yine çoğunluğu Adalet ve Kalkınma Partililerden oluşan bir Meclis araştırma komisyonu kurulacak. Terörü... Bu noktaya nasıl geldik? Özellikle son bir yıldır Türkiye'de ne oluyor? Her türlü iddiayı, her türlü bağlantıyı ve buna karşı dört partinin birlikteliğiyle çözüm önerilerini hem Hükûmete hem devletin tüm kurum ve kuruluşlarına katkı da sağlayabilecek şekilde bir komisyon kurulmasını teklif ediyoruz. Aslında bunu biz ilk kez yapmıyoruz. Övünmek için söylemiyorum ama geçen sene 7 Haziran akşamı bir seçim sonucuna karşı Adalet ve Kalkınma Partililer “Millet kaosu seçti.” diye “tweet”ler atıp hiçbirimiz anlam veremezken, takip eden süreçte Suruç'ta bir canlı bomba 32 kişinin hayatına mal olduğunda, 32 evladımızın bedenleri paramparça olduğunda, 70 milyonun yüreklerine ateş düştüğünde biz Meclisi olağanüstü toplantıya çağırıp bu konuda bir araştırma komisyonu kurulmasını önermiştik. Buna iktidar partisi “hayır” oyu verdiği için herkes gerisin geriye, seçim bölgelerine gitti ve gittiğimiz yerlerde yeni taziyelere gitmek zorunda kaldık. O günden bugüne kadar 11 tane bombalı terör saldırısı yaşandı bomba yüklü araçlar ya da canlı

bombalarla. O 11 saldırının sonucunda, 273 kişi hayatını kaybetti, ayrıca, Suroç saldırısı, arkasından yaşanan ve her geçen gün Şiddetin ve terörün tırmandığı süreçte 700’n üzerinde de Şehidimiz var; geçtiğimiz gün, dn resmî makamlarca açıklanan. Eğer biz o gün bu Meclis olarak bir irade koyabilmiŐ olsaydık, araŐtırabilseydik, belki bunlar yaŐanmıyor olacaktı. Bu Meclisin sicili bu anlamda fevkalade kötü, iktidar partisinin sicili çok kötü.

“Hekime karşı Őiddeti araştıralım.” 10 kez önerilmiŐ, Gaziantep’te Doktor Ersin kardeŐimizin bğrne bıçak girip çıktıktan sonra 11 kere, gelip burada o komisyonu kurduk.

Türkiye uluslararası camiada rezil oldu doping skandallarıyla, 7 kez önerdik, ancak Kırkpınar baŐpehlivanında ve olimpiyat Őampiyonu kızımızda doping çıkınca geldiniz, “Onu araştıralım.” dedik.

Soma Komisyonunu Soma faciasından sonra kurdunuz.

“İŞİD’in ve diğer terör rgtlerinin yaptıklarına karşı bu Meclis ortak bir tavır sergilesin”i her dediğimizde karşı çıktınız.

Ama bildiğiniz bir Şey var: Bir patlama, bir cinayet, bir saldırı ardından, “Hadi, birlikte oturalım, terörü kınayan bir bildiri imzalayalım.” Cumhuriyet Halk Partisi olarak, gün geldi, bu tip bildirilere de, Türkiye’nin birlik, beraberlik içinde, Parlamentonun bir bütünlük içinde cevap vermesi ümidiyle bir imza da attık. Ama bugün gelinen noktada, biraz önce sayın hatip söylüyor, diyor ki: “Teröre karşı başka ülkelerde olduğunda iktidar partisine herkes destek veriyor, birlik, beraberlik içinde oluyor.” Arkadaşlar, bu konuda iktidar partisiyle birlikte değiliz çünkü halkımızla birlikteyiz, vatandaŐlarımızla birlikteyiz, evlatlarımızla birlikteyiz. Ancak doğrudan sorumlu olan, engellemeyen, her türlü destek vaadine karşı sırtını eviren, “Birlikte araştıralım.” deyince “hayır” diyen, bu saldırıları engelleyemeyen iktidar partisi bu ölümlerin tamamından doğrudan ve birinci derecede sorumludur. (CHP sıralarından alkışlar)

Yarın -biraz önce sayın grup başkan vekillerine ifade ettim- bir genel görüşme talebi getiriyoruz Meclise. zerinde onar dakika gruplar konuşacak. Eğer bu konu enine boyuna konuŐulsun diyorsanız, gizli kapaklı bir Şey kalsın diyorsanız biz birer saat de verebiliriz gruplara sözü. Tahmin ediyorum, böyle bir genel görüşmeye evet derseniz diğer muhalefet partileri de zaman ekonomisi açısından katkı sağlayacaklardır, tek bir öneride birleŐiriz ama dört saat burada bunu konuŐuruz. İŐiyorsanız, kapalı oturum önergesi verirsiniz, kapalı oturuma geçeriz, her Şeyi konuŐuruz. Böyle bir genel görüşme yapılacak olursa Sayın Genel Başkanımızın burada yer alacağını ve bu genel görüşmede oturumda bulunacağını ve Cumhuriyet Halk Partisinin en st düzeyde katkısı sağlayacağını da buradan açıkça ifade ediyoruz. Ve yarın bu genel görüşmede iktidar partisinin tavrını merak ediyoruz. Birazdan kullanacağınız oylarla terör araştırılsın mı yoksa “Böyle kalsın. Biz iŐimizi biliyoruz, biz iktidar etmeye, evlatlarımız ölmeye devam etsinler.” mi diyeceksiniz, onu da birazdan tüm Türkiye’ye göstereceksiniz.

Şimdi, on dört yıl mukayeseleri bu kürsüde çok yapıldı. On dört yıl önce 2002 yılında sadece 7 Şehit veren bir Türkiye’den geliyoruz. On dört yılın sonunda son bir yılda 730 Şehit. 2002 yılında bütün dünyadan gelen turistler yılbaŐını Taksim Meydanı’nda kutluyorlardı. Şimdi bütün dünyadan gelen turistler dünyaya açılan kapımızın patladığı yerde hayatlarını kaybediyorlar; Sultanahmet’te, Atatürk Havalimanı’nda, Bursa Ulu Camisi’nin yanında, İstiklal Caddesi’nde, Ankara Kızılay’da. Evlatlarımız, ocuklarımız uçağa binemez, otobüse binemez, metroya binemez oldular. Anneler ocuklarına “Metrodan çıkınca bir mesaj at, rahat edeyim çocuğum, aklım sende kalıyor.” diyor. Televizyonlarda altıyazıları herkes, analar, babalar nefeslerini tutarak -o kırmızı Őerit geldiğinde- izliyorlar ve geldiğimiz noktada, öyle bir noktadayız ki Adalet ve Kalkınma Partisi hem seçimden sonra, diğer seçim arasındaki süreçte, terörün tırmanmasını istikrarsızlığa, mevcut seçim sonuçlarına bağlayıp 1 Kasım günü eğer iktidara gelirse bu işin bıçak gibi kesileceğini bilinaltlarına aŐladıktan ve istediği oyu

belli partilerden devşirdikten sonra gelinen nokta ortada. Ama biz şunları hatırlıyoruz: “Millet kaosu seçti.”yi unutmadık. Eski Sağlık Bakanının Bursa’da “Başkan seçilseydi şehitler gelmezdi.” dediğini unutmadık. Cumhurbaşkanının Dağlıca saldırısının üzerine katıldığı ortak yayında, alttan Dağlıca şehitleri geçerken, “400 vekil alınsaydı bunlar olmazdı.” dediğini unutmadık.

Ama, o günden bugüne unutmadığımız pek çok şey daha var. Örneğin şunu unutmadık: Temmuz 2014 İstanbul Ömerli’de IŞİD, önce piknik yaptılar 3 bin kişi, sonra birlikte namaz kıldılar ve cihat yemini ettiler; iktidarda siz varsınız. Ardından, yine, Nisan 2015, Fatih Camisi. Suriye’deki Cizr El Şuğur katliamının üzerine, Alevi katliamının üzerine lokum dağıtıyor bir canı ve bunun üzerine sizin örgütünüzden “Cizr El Şuğur kurtarıldı diye Fatih’te lokum dağıtan “Bağımsız Fikriyat”ı kınıyorum! -Bağımsız Fikriyat, Twitter hesabı bunu paylaşan- İnsan bir lokma ayırmaz mı?” diyor. AKP’li söylüyor bunu, Fatih Tezcan söylüyor bunu.

“IŞİD store” açıldı Türkiye’de. Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Trabzonspor forması satılıyor ya; IŞİD formaları, IŞİD hediyelik eşyaları satılıyor. İktidarda Cumhuriyet Halk Partisi yok, kimi neyle ilişkilendiriyorsunuz? Bunları görmek lazım, bunlara söyleyecek bir sözünüzün olması lazım.

Arkası Atatürk heykeli, önünde IŞİD’le dayanışma masası, bağış topluyor adamlar. Nerede emniyet güçleriniz, nerede istihbarat örgütünüz? Bu adamları kim izliyor, ne yapıyor? Bu adamın yarın kendini nerede patlatacağı belli mi veya sağladığı finansmanı nerede kullanacağı?

Bir gerçek var: Lübnan’da yüzde 1 IŞİD’e destek, İsrail’de 2, Ürdün’de 4, Endonezya’da 4, Filistin’de 6; Türkiye’de direkt destek olan 8, 6 milyon kişiye karşılık gelir. Hani övünüyoruz, hakkımız da, on yılda 15 milyon genç yarattık ya, on dört yılda 6 milyon IŞİD’li yarattınız her yaştan. (CHP sıralarından alkışlar) Sonra çıkıp efendim, iktidar-muhalefet bir olsun...

Milletvekiliniz Sayın Metiner “İstanbul havalimanında patlayan bombayla Kılıçdaroğlu’nun bugünkü konuşması tesadüf değil.” demiş. Ardından da demiş ki: “Hendek arkadaşları patlattı bombayı.” Bakın, Şamil Tayyar ifadeleri: “Bu kullanılan ifadeler, net söyleyelim, siyaset seviyesinde değil, bir çukur seviyesindedir, foseptik çukuru.” (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sizden öğrendik foseptiği. Sizden öğrendik o hayasızlığı, arsızlığı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Normal siyaset manivelasıyla baş edilemez, sizi bu işten arındırmak için size bir vidanjör lazım, başka türlü paklanmaz bu siyaset.

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Özgür Bey yapmış olduğu konuşmada...

MEHMET METİNER (İstanbul) – O çukur siyasetini sizden öğrendik, seviyesizliği, dipsizliği, çapsizliği.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Senin çapında işte.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Senin çapın da ortada, genel başkanımızın çapı da ortada.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Senin çapın belli ya.

BAŞKAN – Sayın Bostancı’yı dinliyorum sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – CHP Grubunun vermiş olduğu önergeye bizim desteğimizin teröre karşı tavrımızı araştırılsın, araştırılmasın bu konuda âdeti bir turnusol kâğıdı olacağını, bizim iktidar, keyif içerisinde iktidar olmayı seçip yahut da teröre karşı mücadeleyi seçeceğimize ilişkin önemli bir karine teşkil edecek bağlamına yerleştirdiği bir konuşma yaptı. 6 milyon İŞİD’li yarattığımızdan bahsetti. Bunlar açık bir sataşmadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun iki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Türkiye’de birçok terör olayları yaşandı. Aslında uzun yıllardan bu yana var, yaşadığımız coğrafyanın getirdiği bir problem. Burası Patagonya değil. İkinci Dünya Savaşı, Birinci Dünya Savaşı, çevremizde yaşanan olaylar, enerji havzaları vesaire bütün bunlarla bağlantılı uluslararası arka planı da olan birtakım olaylar yaşanıyor. Biz bunları soğukkanlı bir akılla ne olup bittiğini gerçekten görmeye çalışan ve millet iradesini de bu çerçevede siyasi partilere bir fayda sağlama anlayışının ötesinde ortak bir duruş temelinde millet iradesini oluşturma istikametinde bir dil ve üslupla teröre yaklaşırsak zannediyorum ülkeye daha fazla faydamız olur.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ya göremiyorsan niçin bakalım diyorsun? Göremiyorsun sen. Tek başımıza giremiyoruz. Komisyon kuralım diyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Yoksa polemikçi bir dille şuradan da terör kanı var, acısı var, ızdırabı var...

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Bundan niye korkuyorsun Hocam?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...buradan nasıl ucuz bir dille, polemikçi bir üslupla ben ne sağlayabilirim yaklaşımı yahut da sosyal medyada -kimin yaptığı önemli değil, kim yaparsa yapsın ayıptır- birisine ben buradan çakayım, buradan da bir ekmek çıkartayım, yaklaşımının, emin olun, bu ülkenin terörle olan mücadelesine hiçbir faydası olmaz.

Türkiye, İŞİD’le mücadele ediyor. İŞİD de sosyal temeli olan bir terör örgütü, unutmayalım. İŞİD’in ortaya çıkışının arkasında Irak’ta yaşanan gelişmeler var. Bunu biliyoruz.

EREN ERDEM (İstanbul) – Hangi sosyal tabana dayanıyor Sayın Hocam?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bunları biz soğukkanlı konuşabilmeliyiz, soğukkanlı. Böyle ateşli, volümü yüksek bir dil uygun bir dil değil. Sayın Özgür Özel burada birçok örnek gösterdi. Ben hatırlıyorum, yine CHP’den bir hatip İstanbul’da köfteçileri göstermişti, sakallı, “Bunlar İŞİD üyesi” diye. Öyle olmadı çıktı.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ne alaka ya?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ne alaka değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bakın, bunlar gösterildi, yapıldı.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Belgeli Hocam, bunlar belgeli yalnız.

EREN ERDEM (İstanbul) – Orada IŞİD para toplamıştır, yardım toplamıştır, Emniyet de bundan haberdardır.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Bunlar basına çıktı Hocam ya.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Biz, teröre karşı mücadelede lütfen daha dikkatli bir dil kullanalım.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bostancı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Konuşmasının son kısmında Sayın Grup Başkan Vekili, gösterdiğimiz bazı belgelerin gerçeğe aykırı olduğunu ima ederek, daha önce de gösterilen bazı belgelerin yanlış çıktığını söylemek suretiyle konuşmamı itibarsızlaştırdı ve söylemediğim bir sözü söylenmiş gibi söyledi. Ayrıca konuşmasının başında da böyle polemikçi bir dilin kimseye, ülkeye faydası olmayacağı gibi konuşmamı ve şahsımı itham eden sözler kullandı. Cevap vermek istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, bir konuşmanın itibarı kendisidir. On dakika konuştu. Benim bir kelimem onun konuşmasını itibarsızlaştırıyorsa buyursun, konuşsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun, iki dakika süre de size veriyorum.

Lütfen Sayın Özel..

14.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Grup Başkan Vekili, bir konuşmanın itibarı kendisindedir, doğru. On dakikalık konuşmayı itibarsızlaştırmanız bir cümlemlenizle mümkün değil ama on dört yıllık yaptığınız icraatın tamamının ülkeyi uluslararası camiada nasıl itibarsızlaştırdığı ortadadır.

Paris'te 14 insan Charlie Hebdo saldırılarında hayatını kaybetti. Türkiye de dâhil 50 lider ve 100 ülkenin temsilciler Paris'e aktılar, Paris'te yürüdüler. Türkiye'de dün akşam 41, son bir yıl içinde 274 Türk vatandaşı ölüyor ve Türkiye'ye, bırakın buraya liderlerin gelmesini, Başbakanı, Cumhurbaşkanı hitaben bir taziye yerine “Türkiye’de hayatını kaybedenlerin aileleriyle yas tutuyoruz.” diyorlar. Türkiye Cumhuriyeti’nin, dünya ölçeğinde vatandaşlarımızın itibarını getirdiğiniz nokta ortada.

Milletvekilleriniz dün akşam “tweet” yarışına girdiler. Önceden bir hazırlık olmaksızın yapılabilecek iş değil. Burada saldırının PKK tarafından yapıldığı da söyleniyor ve buna Cumhuriyet Halk Partisinin destek verdiği de söyleniyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tabii IŞİD’i aklamaya çalışıyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Siz bunlara karşı dün 2 tane çukur seviyesindeki Twitter silahşorunu, bugün birini yanınıza oturtursanız grupta, öbür bir tanesini alıp grup adına konuşturursanız ve o seviye ki...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Çukur sizin seviyenizi göstermek için bile yetersiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - O seviye ki biraz önce anlatıyordum, bir siyaset üslubu değil, bir çukur da değil, bir foseptik çukurudur.

BAŞKAN – Sayın Özel, sizin üslubunuz da doğru bir seviye değil, lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bunları siyasetten arındırmanın yolu sadece vidanjördür.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bunları sizden öğrendi, Türkiye siyaseti sizden öğrendi.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bir vidanjör gelmeli, Mehmet Metiner ile Şamil Tayyar'ı layık oldukları yere deşarj etmelidir.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Kendi arkadaşlarına bak sen.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Foseptik çukurunu sizden öğrendi.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başka türlü bu Meclis arınmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sizi temiz bir dile davet ediyorum Sayın Özel, lütfen.

Buyurun Sayın Metiner.

İki dakika süre veriyorum Sayın Metiner, yeni bir sataşmaya meydan vermeyin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Özgür Bey'in yaptığı konuşma...

BAŞKAN – Sayın Metiner'i kürsüye davet ettim Sayın Bostancı.

15.- İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET METİNER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu ülkede herkesin söz söyleme özgürlüğü var. Herkesi eleştirme özgürlüğü var.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Edeple, edeple!

MEHMET METİNER (Devamla) – Çukur siyasetini de, foseptik siyasetini de bu ülke Kılıçdaroğlu'ndan öğrendi.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yok ya!

MEHMET METİNER (Devamla) – Her grup toplantısında ağzından kin akıyor, lağım akıyor, irin akıyor. (CHP sıralarından gürültüler)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yuh sana, yuh!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Senin ağzına yakışır, ağzına. Utanmaz adam! Utanmaz adam!

MEHMET METİNER (Devamla) – Liderimize söylediği her bir sözü kendisine ziyadesiyle iade ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmaz adam seni! Utanmaz! Ağzına nasıl yakışıyor.

MEHMET METİNER (Devamla) - Evet, Kılıçdaroğlu'nun siyaseten yapmak istediği şeyi o terör örgütleri yapıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - O lağım bile senin ağzına... O lağım bile senin ağzına... Utanmaz adam!

BAŞKAN – Temiz bir dil lütfen Sayın Metiner.

MEHMET METİNER (Devamla) - Hepsinin ortak amacı bir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – O lağım bile senin ağzına... O lağım senin ağzına...

MEHMET METİNER (İstanbul) – O, Genel Başkanınıza yakışıyor!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Lağım bile senin ağzına... Lağım... Lağım... Ağzına başka şeyler yakışıyor. Utanmaz adam!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Utanmaz sensin!

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, son dönemde yüzlerce yurttaşın ve güvenlik personelinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan terör saldırılarına zemin oluşturan yanlış politikaların tespit edilmesi, terör saldırılarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerinde ilk söz aleyhte olmak üzere Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy’a aittir.

Sayın Ersoy, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Lağımdan başka ağzına başka şeyler yakışıyor senin. Utanmaz, ahlaksız!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Utanmaz da sizsiniz, arlanmaz da sizsiniz.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen... Sayın Ağbaba, sözlerinize dikkat edin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Oraya söyleyeceksin.

BAŞKAN – Oturun...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Oraya söyleyeceksin.

BAŞKAN - Oraya da, size de, ikinize de, hepinize söylüyorum: Herkes sözlerine dikkat edecek.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu kadar ahlaksızlık, bu kadar alçalma olur mu?

MEHMET METİNER (İstanbul) – O ahlaksızlık, o alçaklık size ait.

BAŞKAN – Kötü söz sahibine aittir, kim ne derse desin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onun ağzına başka şeyler yakışıyor.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Ersoy.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Arkadaşlar, henüz daha 41 kişinin ölümünün üzerinden yirmi dört saat geçmedi ve ölümler üzerinden...

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Siyaset yapıyorlar...

RUHİ ERSOY (Devamla) - ...yapılan genel siyaset memleketi bu hâle getirdi.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Mehmet Metiner gibi adamlar yüzünden.

RUHİ ERSOY (Devamla) – Bu insanların akıbetini öğrenmeden bunun sonucu kime yarar konusunda bir tartışmanın bu yüce Meclise yakışmadığını düşünüyoruz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Daha çok konuşacaksınız.

BAŞKAN – Kürsüdeki hatibe saygılı olalım lütfen sayın milletvekilleri.

RUHİ ERSOY (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak burada sağlıklı bir zeminin, olgun bir müzakerenin, tartışmanın yapılmasıyla meselelerin üzerine daha ciddi gidilmesinin gerektiği kanaatindeyiz.

İnancımız o ki Cenab-ı Allah Maide suresi 32’nci ayette “Kim bir insanı bir can karşılığı veya yer yüzünde bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini hayatını kurtararak yaşatırsa sanki bütün insanlığı yaşatmış gibidir.” der. Biz bu

inançtan, bu ülküden beslenen bir medeniyetin çocuklarıyız. Dolayısıyla, cana kastedenin referans kaynakları din olamaz, cana kastedenin referans kaynakları insanlığın ortak mirası asla olamaz. O sebeple, üzerinde tartışılan bu cinayeti kimlerin işlediğiyle ilgili örgütlerin kaynaklarının hele dinle, Müslümanlıkla yan yana gelmesini şiddetle kınıyoruz.

Öte yandan, gönül köprüleri yıkılmış bir ülkede Boğaz’a 100 köprü kursak da, bütün göletlerin üzerini inşaatlarla doldursak da hiçbir fayda getirmez arkadaşlar, öncelikle gönül köprülerini inşa etmek lazım. Ölüm sıradanlaşıyorsa, toplum ölümleri sıradan görmeye başlıyorsa ve bayağılaşıyorsa, bu bayağılaşmanın iklimi bu milletin ortalaması olarak bizlere kadar, Parlamente’ye kadar yansıyor. Ülkemizde ciddi bir toplumsal çürümeye başlamış demektir. Bunun kaygısını çekmek, buna göre tedbirler almak zorundayız.

Üzerinde grubum adına söz aldığım, terörle olan mücadelelerin kapsamlı bir şekilde araştırılmasıyla ilgili biz de bugün bir önerge verdik. Buradaki kastımız şudur: Evet, siyaset müessesesi, devlet kurumunu yöneten iktidarlar problemlerini çözmeye muktedir olmalıydılar fakat son zamanlarda iktidarda taze fikirlere duyulan ihtiyaç var. Uzun soluklu iktidarın ve iktidarın içerisinde de devlet meselelerini çözmenin ötesinde, siyaseten içerisine düştükleri durumdan çıkmak, kurtulmak adına pozisyon değiştirmelerinin sıklıkla yaşandığı bir dönemde yeni fikirlere, yeni düşüncelere ihtiyaç var. Yeni fikirler ve düşünceleri üretecek olan müessese Parlamente’deki komisyonlardır, Meclisteki konuşmalardır ve oluşturulacak olan komisyonlardır. Biz de bu komisyonun kurulmasını bu gerekçeden, bu sebepten dolayı istiyoruz.

Evet, Türkiye’de DEAŞ, IŞİD, PKK, DHKP-C, adını bile sayarak Meclisi kirliletmek istemediğimiz bilimum terör örgütlerinin büyük bir operasyonu var, bunu kabul ediyoruz. Ama “Bunu dış güçler yaptı. Tarihin arkasından bu tarafa Haçlı orduları yeni bir sürüm olarak üzerimize geliyor, ondan böyle oluyor.” diyerek bu işin içerisinden çıkamayız. Siyasi iradenin ve siyaset müessesesinde -iktidarından muhalefetine kadar, sivil toplumuna kadar- kafa yoran insanların bu konuda sorumlulukları var. “Ben muhalefetim, benim bir sorumluluğum yok.” diyemem. Dolayısıyla, muhalefet olarak biz önerilerimizi ifade etmek istiyoruz.

Örneğin “İstanbul’da en son yaşanan bu acı olayda istihbarat eksikliği var mı?” diye soruyoruz, istihbarat eksikliğinin olmadığı, on beş yirmi gün öncesi, böyle bir eylemin orada yapılacağına dair bilginin varlığı haberini alıyoruz. Pekâlâ “Bu bilgi olduğu hâlde eylemi önleyebilmek için daha tedbirli olunamaz mıydı?” sorusunu sormak hakkımızdır diye düşünüyoruz.

Buradan bir adım sonra ileriye geçiyoruz ve diyoruz ki: Türkiye’ye 35 civarında teröristin yabancı uyruklu olarak girdiği ama çıkmadığı veya çıkarılmadığı ya da çıkmadığına dair bilgiler var, bu bilgi doğru mu? Bu girenler nereden girdiler? Bu uyruklar hangi uyruklar ve bu eylemi yapanların bunlarla ilgisi var mı? Bu sorulara cevap arıyoruz. Bu sorularla sınırlı kalmadan, beraberinde şu soruyu da Milliyetçi Hareket Partisi olarak soruyor ve Hükûmeti uyarıyoruz: Eğer bu eylemi DEAŞ, IŞİD yaptı ve kamuoyu IŞİD’i PKK’ya eş değer görsün “6 milyon sempatizan, 5 milyon şu” tartışmaları bir yana “Önceliğiniz IŞİD’le mücadele olsun, PKK’yla mücadele ya da PYD’yle mücadele olmasın.” gibi bir alana çekiliyorsanız siyasi irade olarak, Hükûmet olarak sakın böyle bir hataya düşmeyin diyoruz. “Türkiye Cumhuriyeti devletinin terörde öncelik sıralaması IŞİD’tir, PKK’dır.” diye bir tasnif olmaz. Önceliklerimiz vardır, önceliklerimizde terörle mücadelenin hepsine aynı kararlılıkla mücadele önceliğimiz vardır.

Uluslararası güçlerin, PYD’nin Suriye’deki yapılanmasına karşı Türkiye’yi içeriden sıkıştırarak bir adım sonra “PYD’yle birlikte hareket edin ve Irak’ın Suriye’nin kuzey yapılanmasına sessiz kalın, biz de sizi içeride rahatlatalım, PKK’yı içeride kısık ateşe alalım, içeride aldığımız kısık ateşle beraber

siz de PYD'yle tokalaşın, öncelikle PYD'yi de yanınıza alarak IŞİD'le mücadele verin.” gibi bir durumla karşı karşıya Türkiye. Buna karşı Türkiye'yi masaya çekmek ve ikna etmek için bu tür olayları da yaptırıyor olabilirler diyoruz. Sakın ha sakın böyle bir hataya düşmeyin.

Türkiye Cumhuriyeti devletin kurucu iradesi, Türkiye Cumhuriyeti devletin dışındaki Türkmen politikasında gerek Kerkük'le ilgili, Musul'la ilgili gerek Türkmen Dağı'ndan Çobanbey'ine kadarki Bayır Bucak'la ilgili bir kurucu akılla orayı muhafaza etti. O mübadeleyi, Bulgaristan'dan arkadaşlarımız, Yunanistan'dan arkadaşlarımız Lozan'la mübadele anlayışını yaparken buradaki Türkmen unsurunu muhafaza etmesinin sebebi aynı zamanda bir millî güvenlik konseptiydi. Suriye meselesinde, iktidar, Türkmen meselesini bu şekliyle okuyamadı. Biz mücadelede etnik kimliklere göre o bölgeye katkı verelim demiyoruz. Ezidi'ye de Kürt'e de bu manada katkı, sığınma noktasında yardımcı olalım diyoruz ama Türkmen politikası millî bir konsept olduğu için bu görülmeliydi diyoruz. Görülmediği için bugün Çobanbey IŞİD kontrolü altına girebildi diyoruz. İşte, siz Suriye'de Türkmen'e kör kalırsanız birileri sizi İstanbul'da ve Ankara'da kör edebilecek eylemleri yapabilir. Bu tehlikeleri yerinde ve vaktinde görerek tedbirlerimizi almakla mükellefiz.

Bütün bunları değerlendirirken Rusya'yla olan ilişkilerin yeniden normalleşme emareleri ekonomik gelir açısından, turizm açısından iyiymiş gibi gözükabilir ama daha düne kadar, 18/10/2015 tarihinde Rusya'nın Ankara Büyükelçisinin “PKK terör örgütü değildir.” açıklamaları hâlâ önümüzde duruyor ve Rusya'nın uluslararası terör örgütleri listesi konusunda PKK'yı, PYD'yi nerede gördüğü tartışmalı. Bu konudaki kararlılığımızı ciddi anlamda... Birileri bizi test etmesin diyerek savunma yapamayız.

Evet, son zamanlarda terör insanlığın ortak sorunu, tıpkı 65 milyon mültecinin dünyadaki varlığı gibi. Bu ortak sorunu görebilmeliyiz. Doğru, kabul ediyoruz, ortak sorun ama bu ortak sorunun çözümü için neden ortak adımlar atamıyoruz?

Yani Fransa'ya benim, dönemin Başbakanı oradaki patlamaları kınamak için, Avrupa Birliği liderleriyle beraber kendini göstermek için gitti. Ama 41 insanın öldüğü, uluslararası bir havalimanının terminalinin bombalandığı bir ortamda Avrupa'dan bir tık yok. Avrupa basınına baktım, Merkel “Şaşkınlık içerisindeyim.” diyor, bir başka Alman siyasetçi “Türkiye'de bu işle ilgili sorumluluk üstlenen kimse yok.” diyor. Ama birileri “Türkiye'ye gidelim de İstanbul'da, Atatürk Havalimanında bir yürüyüş yapalım. Terörü bu manada kınayalım, lanetleyelim.” diye bir hareket de yapmıyor. Neden acaba? Uluslararası anlamda Türkiye'nin yalnızlaşmasının sonucu mu bu? Bunu da ayrı bir problem alanı olarak düşünmek lazım.

Bir başka konu: Milliyetçi Hareket Partisi lideri Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi, 22 Mart 2016 günü grup konuşmasında 8 maddelik terörle mücadeleyle ilgili yeni bir konsept tavsiyesinde bulundu. Ben, buradan iktidar partisinin yetkililerini ve bununla ilgili güvenlik politikalarını takip eden arkadaşları 22 Mart 2016 günü Sayın Bahçeli neler önerdi, bunları yeniden bir okumaya davet ediyorum.

Sürem burada tamamlandığı için burada okuyamadığım için özür diliyorum fakat gönül köprülerini yıkarak biz memlekette hayırlı işler yapamayız. Siyasetin doğasında elbette muhalefet vardır, eleştiri vardır, yer yer hakarete varan cümleler vardır ama nihayetinde birlikte Türkiye olduğumuzu, büyük Türk milleti ailesinin mensubu olduğumuzu, geleceğe birlikte yürümek zorunda olduğumuzu unutmadan hareket etmek durumundayız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ersoy.

Şimdi önerinin lehinde olmak üzere ikinci söz, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'e aittir.

Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

CHP grup önerisinin lehinde olduğumuzu en başından ifade etmem gerekir.

Tabii, benzer bir önergeyi biraz önce Genel Kurul oyladı. 41 cenazenin yerde olduğu bir ortamda, HDP Grubunun getirmiş olduğu Türkiye’de IŞİD yapısının araştırılması ve gerekli tedbirlerin alınmasıyla ilgili önerge, AKP milletvekillerinin oylarıyla reddedildi; bütün Türkiye kamuoyu bunu bilsin. Yani son bir yıl içerisinde yapmış olduğu katliamlarla 250’nin üzerindeki yurttaşımızın yaşamına mal olan bir terör örgütünün Türkiye’deki yapılanmasının açığa çıkarılması için grubumuzun vermiş olduğu önerge, AKP oylarıyla reddedildi. Muhtemelen biraz sonra CHP Grubunun da benzer gerekçelerle getirmiş olduğu önerge, yine oylarınızla reddedilecek. Zaten yaşanan bütün bu katliamların aslında temel sebebi, Suruç katliamından hemen sonra bu Meclise getirilen o önergenin, bir komisyon kurulmak üzere getirilen o önergenin yine sayısal çoğunluğunuzla reddedilmesiydi. Biz o dönemde, Hükûmetin, bu katliamlarla ilgili etkin bir mücadele yürütemediğini, etkin tedbirler alamadığını, dolayısıyla Meclisin mutlaka bu süreçlere müdahil olması gerektiğini ifade etmiştik. 33 insanın cenazesi Suruç’ta yerdeyken siz burada bu getirilmiş olan komisyon önergesini reddetmiştiniz.

Peki niye reddediyorsunuz? Buna bir bakmak gerekir. Bakın bu IŞİD’in yaptığı katliamlarla ilgili AKP neden çekiniyor? Niye Meclisin bir komisyon kurmasını istemiyor? Bunları biraz konuşmak lazım. Bunun için, her katliamdan önceki, katliam sırasındaki ve katliam sonrasındaki süreçlere göz atmak lazım. Bakın katliam öncesindeki o olayları tek tek burada anlatmaya zamanım elvermez. Ancak, Diyarbakır katliamından başlayarak bazı şeyleri söyleyelim.

AKP, niye Diyarbakır katliamının araştırılmasından çekiniyor? 5 Haziranda benim 50 metre ötemde patlayan bir bombayla yapılan katliamdan bahsediyorum. Çünkü, bir gün öncesi, bombayı oraya yerleştiren IŞİD militanı göz altına alınmış. Bir gün öncesi, sözüm ona bir güvenlik soruşturmasından geçirilmiş. Ama sonra sırtı sıvazlanmış ve miting alanına âdeta teşvik edilerek gönderilmiş. Bu kişi, Türkiye’ye gelmeden önce bir yıl boyunca teknik takipte tutulmuş. Ancak Türkiye’ye geldikten sonra bir hafta içerisinde o teknik takip kesilmiş ve bu kişi, bütün bu kolaylaştırıcı faktörlerle de Amed İstasyon Meydanı’nda, Diyarbakır İstasyon Meydanı’nda 5 yurttaşın yaşamını yitirmesi, 500’e yakın yurttaşımızın da yaralanmasına yol açan bu katliamı gerçekleştirmişti.

Aynı şey, Suruç’ta geçerli, Ankara’da geçerli. Suruç ve Ankara katliamlarından önce emniyet ve istihbarat raporlarına göre, orada saldırıların yapılacağına dair net bilgiler var. Hatta basına da yansıdı, polise hem Suruç’ta hem de Ankara’da katliamdan önce “Canlı bomba saldırısı yapılabilir, o nedenle kendinize yönelik tedbirler alın.” diye yazılar gönderilmiş. Yani, polise göndermiş olduğunuz yazıyı, oraya giden yurttaşlarla ilgili riski ortadan kaldırmak üzere siz resmi olarak bir tutanağa bile dökmemişsiniz. Zaten tedbir almadığınız ortada işte. Ankara’da 100’ü aşkın cenaze, yine Suruç’ta da 33 gencin cenazesi, bu konuda ortaya çıkan ihmalleri, kasıtları ya da yetersizlikleri ortaya koymaya yetiyor.

Bakın, olay öncesindeki bütün bu bilgilerle beraber -detaylandırarak çok şey var- olay sırasında neler oluştu? Suruç’ta, Diyarbakır’da, Ankara’da, İstiklal’de bu IŞİD’in yaptığı katliamlardan sonra nasıl bir tavır ortaya koydunuz diye hepinizi biraz kafa yormaya, biraz incelemeye davet ediyorum.

Ben, Diyarbakır katliamında -dediğim gibi- konuşmam bittiği esnada patlamayı gören bir milletvekiliyim. Diyarbakır’da ne olduysa Suruç’ta da Ankara’da da o oldu, ambulans yerine TOMA’lı, müdahaleli ekipler gönderildi; gazlı, coplu, tazyikli sulu müdahaleler yapıldı. Bir hekim olarak, bir doktor olarak söylüyorum: Hem Diyarbakır’da hem Suruç’ta hem Ankara’da kurtarılabilecek onlarca

can o ilk müdahalede, yapılan gazlı müdahalelerin neticesinde yaşamını yitirdi. Ambulans yerine siz gazlı müdahaleyi Ankara'nın orta yerinde yaparsanız, tabii ki insanlar, sizin bu katliamlarla ilgili ilişkinizi sorgulama hakkını kendinde görür. Aynı şekilde, cenazelerle ilgili tutumda bile tavrınızı ortaya koydunuz.

Ankara'da katledilen 100 insanın bir cenaze merasimine bile Ankara'da izin vermediniz. Yasaklamalar getirildi. Biz, o cenazeleri yakınlarıyla birlikte buradan Türkiye'nin dört bir tarafına yolculamak istedik, karşımızda polis ekiplerini, polis müdahalelerini gördük. Yani, olay sırasındaki yaklaşımlarınız da bu konuda aslında neden korktuğunuzu çok rahatlıkla ele veriyor.

Hemen yayın yasağı getiriyorsunuz. Gerçeklerin üstünü örtme, kamuoyunun gerçekleri tartışmasının önüne geçme anlayışını hemen sergiliyorsunuz.

Peki, olay sonrası ne oluyor yani katliam geçtikten, cenazeler defnedildikten sonra ne oluyor? Bugüne kadar etkin bir tek soruşturma süreci yürütülmüş değildir. Eğer etkin soruşturma süreçleri yürütülmüş olsaydı, Diyarbakır'dan sonra Suruç olmayacaktı, Suruç'tan sonra Ankara, Ankara'dan sonra Sultanahmet, İstiklal ve nitekim, en son Atatürk Havalimanı'na kadar gelen bu katliam süreçleri yaşanmayacaktı. Bütün bu soruşturmalardaki süreçleri kamuoyunun gözünün önünden saklamak için de soruşturmalara gizlilik kararı getiriyorsunuz. Yani, âdeta bir rutin hâline gelen AKP pratiklerinden bahsediyorum. Bu pratiğiniz ortada olduğu için de bu gelen önergelere bu şekilde ret oyu veriyorsunuz.

Bakın, bu İstiklal Caddesi'ndeki patlamada bir IŞİD militanının ismi geçti, Savaş Yıldız. Bütün sosyal medyada ve emniyet birimlerinden yapılan ilk açıklamada Savaş Yıldız'ın İstiklal'deki canlı bomba saldırısını gerçekleştirdiği bilgisi paylaşıldı. Ancak, sonrasında ortaya çıktı ki bu Savaş Yıldız sizin Hükûmetiniz döneminde yeşil kart almış, Türkiye'de birçok tedavi sürecinde AKP'nin bilgisi dâhilinde sağlık hizmeti görmüş, Suriye'ye ve Türkiye'ye sürekli bir giriş çıkış yapmış ve İstiklal Caddesi'ndeki patlamayı da o yapmamış. Savaş Yıldız nereden çıktı biliyor musunuz? Savaş Yıldız, Gire Spi'de, Tel Abyad'da çıktı, YPG tarafından esir alındı ve Savaş Yıldız, YPG'ye yapmış olduğu itiraflarda Adana ve Mersin'deki HDP binalarını bombalama eylemini bizzat kendisinin, MİT elemanlarıyla birlikte planladığını söyledi ve bunlar çarşaf çarşaf itiraflar şeklinde, Hükûmetinizin IŞİD'le ilişkileri noktasında hangi noktada olduğunu ortaya koyması açısından kamuoyunda yoğun bir şekilde tartışıldı.

Tabii, anlatacak çok husus var yani burada zaman yetmeyecek ama neden IŞİD'le ilişkilerden rahatsızlık duyduğunuzu artık bütün dünya tartışıyor. Bakın, bugün Kuveyt Türk başta olmak üzere, Türkiye'deki 6 büyük bankanın -ki birçoğu kamu bankası- IŞİD'e finans sağladığına dair çok ciddi dosyalar hazırlanıyor ve önümüzdeki dönemde önünüze gelecek.

Yine, bu Meclis tutanaklarına geçecek şekilde, Akçakale Tel Abyad kapısından, Karkamış Cerablus kapısından Hükûmetiniz döneminde 2014-2015 yılında IŞİD'le 10 milyon doları aşan bir ihracat yaptığınız ortaya çıktı, Meclis tutanaklarında var. Madem terör örgütü diyorsunuz, o zaman bu terör örgütüyle nasıl bir ticaret yaptınız, nasıl bir ihracat yaptınız? Ekonomi Bakanınızın ağzından çıkan cümlelerle 10 milyon doları aşan bir ticaret hacmi neyi açıklıyor? Bunu çıkıp kamuoyuna açıklamak zorundasınız.

Demin CHP'den arkadaş burada gösterdi. Yani, Ebu Hanzala'nın, işte, böyle güler adım soruşturma süreçlerinde yürümesi ile Şebnem Korur Fincancı'nın, Türkiye'deki aydınların eline takılan kelepçeler bile aslında bu noktada nerede olduğunuzu ortaya koyması açısından önemlidir.

Biz çok iyi biliyoruz. Suruç Kobani sınırından, Kamışlı Nusaybin sınırından IŞİD militanları ile Silahlı Kuvvetler mensupları arasındaki ilişkileri, orada yapılan lojistik destekleri, oradan getirilen IŞİD’li militanların nasıl tedavi edildiğini çok iyi biliyoruz ama size kötü bir haberim var: Münbiç’te devam eden operasyonda ele geçirilen hastanede bol miktarda Türkiye’den giden ilaç...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...ve yine bol miktarda AKP’nin bilgisi dâhilinde giden silahlar ele geçirildi. Önümüzdeki dönemde bunlarla ilgili savunmanızı şimdiden hazırlayın diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce Mehmet Metiner bana cevaben çıktığında çok sayıda laf atıldı. Benim kaçırdığım bir nokta olmuş, o sırada arkadaşlar uyardı; tutanak talep ettim, bir nüshasını da size yolladım. Tekrarından utanç duyacağım cümleler var. Genel Başkanımıza yapılan bu hakaret için cevap hakkımızı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – İki dakika süre vereceğim ama lütfen Sayın Özel, yeni bir satışmaya meydan vermeyelim.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, aslında en kolay yolu “Bir lafa bakarım, bir söyleyene bakarım.” deyip oturmak ama öyle sözler söylemiş ki Sayın Genel Başkana... Burada mı değil mi, bilmiyorum.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Burada, burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Mehmet Metiner, benim genel başkanımın geçmişi belli. Geçmişle ilgili 300 tane müfettiş görevlendirdiniz, beş yıl çalıştı, bir tane leke bulamadı.

Ama soruyorum şimdi Sayın Metiner? İstanbul Büyükşehir Belediyesinden neden görevden azledildiniz?

HADEP Genel Saymanıydınız, neden o görevinizden atıldınız?

Recep Tayyip Erdoğan’a laf söylediniz, daha sonra “cahiliye dönemi” deyip gittiniz önünde diz çöktünüz.

Bir siyaset insanı düşünün ki geçmiş mesai arkadaşları “tacizci”, geçmiş siyaset arkadaşları “hırsız”, mevcut siyaset arkadaşları “yalaka” diyorsa ben ona ne söyleyeyim?

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Metiner.

Size de iki dakika süre veriyorum.

17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner 'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel 'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında tekraren şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET METİNER (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, foseptik siyaseti bu işte. Söyleyecek sözünüz yoksa, aşağılık bir biçimde, bel altına çalışırsınız. (CHP sıralarından gürültüler)

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sen, sen...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sen başlattın.

MEHMET METİNER (Devamla) - Genel Başkanlarından öğrenmişler. bunu.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Siz onun ansiklopedisini yazdınız.

MEHMET METİNER (Devamla) - Tek tek cevap veriyorum.

Ben, hem lafa bakarım, adam değilse bile, söylediği lafa gene bakarım ama kendisi hem adam değil hem de söyleyecek hiçbir sözü olmayan, sık, derinliksiz, çapsız bir adam. (CHP sıralarından gürültüler)

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Ayıptır!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Seni tutma...

MEHMET METİNER (Devamla) - Büyükşehir Belediyesinden niye ayrıldığımı, beraber çalıştığımız arkadaşlar buradadırlar, bilirler.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tutma...

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Dönme, dönek!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sayın Cumhurbaşkanımız oradadırlar, bilirler. Verilmeyecek hiçbir hesabımız yok. Azledilmedim, kendim görevden ayrıldım. Aksini iddia edip de ispatlamayana, evet, Şamil Tayyar gibi söylüyorum, namussuz derim, şerefsiz derim, alçak derim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Seni tutma, seni...

MEHMET METİNER (Devamla) – HADEP’te Genel Sayman değildim. Önce, ne olduğunu bileceksiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Paraları diyorlar, götürdü diyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Paraları götür, götür.

MEHMET METİNER (Devamla) - HADEP’ten niye ayrıldığımı da herkes bilir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Parayı seviyor ağabey. 4 gazetede köşe yazarlığı yapıyor havuz medyasında, haram medyasında.

MEHMET METİNER (Devamla) - Onu, her yerde, her platformda savunurum. HADEP’e niye gittiğimi de niye ayrıldığımı da herkes bilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kayıp paralar ne oldu, kayıp paralar?

MEHMET METİNER (Devamla) - Recep Tayyip Erdoğan’a söyledığım sözler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kayıp paralar...

MEHMET METİNER (Devamla) - Hangi paralar?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Canlı yayında söylesen ya.

MEHMET METİNER (Devamla) - İspat etmezsen, sen o sırada oturan, o sırada oturup da iddia edecek olanlar, ispat etmezse, onları müfteri ilan ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Canlı yayında söylesen ya. Cevap versene canlı yayında.

MEHMET METİNER (Devamla) - Hodri meydan! Verilemeyecek hiçbir hesabımız yok.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Canlı yayında niye cevap vermedin?

MEHMET METİNER (Devamla) - Şunu da söyleyeyim: Fail, PKK olunca arkasında duran, İŞİD olunca karşısına dikilen anlayışları ayaklarımızın altına alıyoruz. Hem İŞİD terörünü hem PKK terörünü lanetliyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hem İŞİD’e destek ver...

MEHMET METİNER (Devamla) - Biz, Kılıçdaroğlu’nun siyasetinin o terör üzerinden Türkiye’yi dizayn etmeye çalışan güç odaklarının siyaseti olduğuna inanıyoruz, bunu söylemeye de devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen de kanıtlamazsan şerefsizsin, alçaksın! Kılıçdaroğlu’nun terörü desteklediğini kanıtlamazsan alçaksın, şerefsizsin sen de! Kanıtlamazsan sen de alçaksın, kanıtlamazsan şerefsizsin, namussuzsun!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Şerefsizsiniz, şerefsiz!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, şu tutanakları millet okuyacak, millet okuyacak.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kılıçdaroğlu’nun teröre destek verdiğini kanıtlamayan alçaktır, namussuzdur, şerefsizdir!

BAŞKAN – Bakın, Sayın Ağbaba, bunu derken dahi sözümü kesiyorsunuz, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kanıtlamayan alçaktır!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Alçak sizsiniz! Şerefsiz sizsiniz! İspatlamazsan sizi şerefsiz ilan ediyorum.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Hayatın boyunca nerede iktidar var oraya dönüyorsun!

BAŞKAN – Herkes eleştirisini çıksın yapsın, herkes tenkidini yapsın ama ne olursunuz kullandığımız dil bu millete uygun bir dil olsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Oraya söyleyeceksin, oraya. Oraya söyleyeceksin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Herkese söylüyorum, herkese söylüyorum. Herkese, üslubu aykırı olan herkese söylüyorum ben. Herkes temiz bir dille konuşmak zorundadır.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Oraya söyle. Oraya söyle.

BAŞKAN – Ben size de söylüyorum, oraya da, herkese söylüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Ağzından lağım akıyor.” diyor, “Ağzından irin akıyor.” diyor. Onun ağzına o da yakışmıyor, onun ağzına başka şeyler yakışıyor.

BAŞKAN - Herkes diline dikkat edecek, herkes hâl ve hareketine dikkat edecek. İç Tüzük’e göre, 67’nci maddeye göre kaba ve yaralayıcı sözler sarf etmeden, düzgün bir üslupla, milletin hak ettiği, onuruna yaraşır bir üslup kullanmak mecburiyetindeyiz arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bize söylemeyeceksin, bize söylemeyeceksin.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Başkanım, bize değil, o tarafa söyle.

BAŞKAN - Lütfen, istirham ediyorum. Bakın, istirham ediyorum, çok kez tekrar ettim bunu, tekrar etmek de istemiyorum. Her bir milletvekili muhakkak ki bunu düşünebilecek bir pozisyonda ama bu millet böyle bir üslup, böyle bir dil hak etmiyor, bu Meclis hiç hak etmiyor. Dolayısıyla, lütfen eleştirimizi yaparken de buyurun, eleştirelim ama üslubuna uygun bir şekilde.

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Baştan sona hakaret etti, herhangi birisi için söz istiyorum, hangisini takdir ederseniz. Her cümlesi hakaret.

BAŞKAN – Buyurun lütfen, yeni bir hakarete meydan vermeyelim. (CHP sıralarından alkışlar)

18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Metiner'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar, karşı karşıya olduğumuz organizma, bir terör eylemi yaşansın diye bekliyor. Önceden hazırlıklarını yapmış, bilgisayarını hazırlamış, kanlı bir terör eylemi yaşandığında oradan siyasi rakiplerine kara çalmak, çamur atmak, hakaret etmek ve bunun üzerine sahibine yaranmak ve ensesini okşatmak için hazır bekleyen bir organizmayla karşı karşıyayız. (CHP sıralarından alkışlar)

Dün akşam bu organizmanın attığı “Tweet”lerden bir tanesinin altına imza atarım diyen bir AKP milletvekilinin çıkacağına inanmıyorum.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Hepimiz atarız.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sen attın ama bu insanlar, bu hakaretlerin, bu iğrençliklerin altına imza atmaz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – O iğrençlik size ait. Sizin grubunuzun ve Genel Başkanınızın o iğrenç...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bakın, kendi grubu içinde yalnızlaşmış bir adamsın sen.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şahsiyatla uğraşmayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Çok net olarak söylüyorum: Bugüne kadar seninle temas etmiş herkes, kendini bir ölçüde kirlenmiş hissediyor.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Hadi oradan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Aynen öyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bugüne kadar seninle sosyal hayatında birlikte olanlar, seninle birlikte İstanbul Büyükşehir Belediyesinde görev yapan insanlar, senin o görevden yüz kızartıcı suçtan el çektiliğini biliyor.

MEHMET METİNER (İstanbul) – İspatlamazsan namertsin, alçaksın, şerefsizsin!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Seninle birlikte siyaset yapmış arkadaşların “Ne oldu bizim 4 trilyon?” diyor, ispatlamıyorsun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Buyurun, kim iddia ediyorsa çıksın. İspatlamayan şerefsizdir!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Senin bugünkü siyaset arkadaşların, senin saray adına, saraydan aferin almak için neler yaptığını biliyor.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Hadi oradan!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Çünkü 2004’lerde, 2005’lerde hakaret ediyordun, sonra gittin “Cahiliye dönemim efendim.” dedin böyle.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Geçin bunları, geçin.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sen busun Metiner, sen busun.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ben aslanlar gibi bir adamım.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Seninle bu çatı altında olmaktan utanıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, benim bir istirhamım var. Ben isterim ki her bir konuşmacı daha sonra televizyonda kendisini bir seyretsin, her bir konuşmacı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bence de, yazılanları, okunanları...

BAŞKAN – Bu üslubu uygun mu, değil mi; millet bu üslubu hak ediyor mu, etmiyor mu ona göre bir tahlil etsin, analiz etsin, ondan sonra tekrar gelsin.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.49

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.58****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 109’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, son dönemde yüzlerce yurttaşın ve güvenlik personelinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan terör saldırılarına zemin oluşturan yanlış politikaların tespit edilmesi, terör saldırılarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, önerinin aleyhindeki ikinci ve son konuşmacı, İzmir Milletvekili Hüseyin Kocabıyık.

Buyurun Sayın Kocabıyık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Sayın Başkan, zatıalınızı ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin terör saldırılarına zemin oluşturan yanlış politikaların tespit edilmesi, terör saldırılarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasını talep eden önergesi üzerine düşüncelerimi arz edeceğim.

CHP’nin söz konusu önergesinin altında Sayın Grup Başkan Vekili Engin Altay Beyefendinin imzası var. Sayın Altay, benim hem gazeteci olarak hem de kısa milletvekilliğim süresince Meclis çatısı altında ilgiyle izlediğim, vicdan sahibi, saygıdeğer bir insandır. Araştırma önergeleri, Meclis sistematigi içerisinde gerçekten yararlı çalışmalardır. Ancak, keşke bu önergeler, araştırma önergeleri görüşülmekte olan kanunların çıkmasını engelleme amacıyla kullanılmasa, bu amaçla verilme, keşke memleket meselelerinin enine boyuna tartışılması ve çözüm yolları bulunması maksadıyla verilse bundan herhâlde Türkiye de siyaset de Meclis de çok büyük faydalar görür diye düşünüyorum.

Ama yine de sayın başkanın kaleme aldığı önerge gerekçesi doğrusu benim için konuşmama temel teşkil edecek kadar ilham verici olmuştur. Önergenin gerekçesi şu cümleyle başlıyor: “Terör olayları gelişmiş ülkelerden gelişmemiş ülkelere kadar tüm ülkeler için ortak bir tehdit hâline dönüşmüştür.” Tamamen doğru bir tespittir bu. “Terör, 21’inci yüzyılın ilk çeyreğinde ülkesel ve bölgesel olmaktan çıkıp tüm insanlığın hayat alanını tehdit eden küresel bir felakete dönüşmüştür. Tarihin bu evresinde bir tür vebadır terör. İnsanların tüm hayatını etkileyen, toplumları örseleyen, hükümetleri çaresiz bırakan ve veba gibi yayılan bir felaket. Terör belası esasen sadece hükümetlerin doğru veya yanlış kararlarına göre ortaya çıkan ya da ortadan kalkan bir sorun da değildir. Bu tehdidi bu kadar vahşi, bu kadar acımasız, bu kadar kanlı yapan bir yığın tarihî sebep, birikim vardır ve tüm bu birikimin örtüsünü kaldırdığınız vakit, hiç şüphesiz emperyalizmin Müslüman coğrafyalarda iki yüz yıllık faaliyetinin sırtıttığını görürüz.”

Değerli arkadaşlar, CHP önergesi ve Sayın Altay yukarıdaki tamamen doğru tespiti yaptıktan sonra özellikle dış politikada izlenen yanlış çizgiden söz ediyorlar ve çok haksız bir iddiada bulunuyorlar, Türkiye'nin terör örgütlerinin üssü hâline geldiğini belirtiyorlar. Keşke Sayın Engin Altay ülkemizle ilgili hiç de gerçek olmayan böylesine imaj bozucu bir cümleyi bu önergeye hiç koymamış olsaydı.

Türkiye, Sayın Altay'ın da işaret ettiği üzere, birçok Avrupa ülkesi gibi terörün hedefidir ve terörle onlar nasıl mücadele ediyorsa öyle mücadele etmektedir. Sayın Altay önergelerinin gerekçe bölümünde, DAES ve PKK terör örgütünün büyük çaplı eylemlerini sıralamış. Evet, bu eylemler, burnunun dibinde iki bölünmüş ülkeden onlarca terör örgütüyle aşağı yukarı bin kilometrelik bir sınır hattında gelip Türkiye'yi vuruyor. Peki, söyler misiniz Fransa'yı niye vuruyor bu terör, Belçika'yı niye vuruyor, İngiltere'yi niye vuruyor? Kaldı ki, gururla ifade etmeliyim ki, Türkiye Cumhuriyeti devleti ve Hükûmeti bunca mukayeseli zorluklara rağmen, içerideki kronik terör faaliyetlerine rağmen, hem DAES terörüyle hem de PKK terörüyle çok etkili bir biçimde mücadele edebilmektedir. Sadece terörle mücadele rakamlarına bakmak bile, Türkiye'nin ne kadar güçlü bir ülke olduğunu, Hükûmet politikalarının ise gerçekçi ve doğru esaslar üzerine oturduğunu gösterebilir. İşte, PKK terörüyle mücadelemiz ortadadır, şehir teröristlerini kazdıkları çukurlara gömerek mücadelemizi sürdürüyoruz, kırsalda 7 bine yakın PKK'lı terörist etkisiz hâle getirilmiştir; irademizin hedefi nettir, kökünü kazıyacağız.

DAES terörüne gelince, maalesef, muhalefetin en fazla haksızlık ettiği husus burasıdır. CHP önergesinde de sıralandığı gibi, DAES Türkiye'ye karşı Türkiye'nin içinde onlarca eylem yapıyor, yüzlerce Türk vatandaşını katlediyor; ondan sonra da muhalefet, DAES ile Türkiye'nin ilişkilerinden bahsediyor. Bu, tutarlılık bakımından üzücü bir durumdur. Diğer taraftan da Türk Silahlı Kuvvetlerinin Komutanı Orgeneral Hulusi Akar açıklama yapıyor, "Şu ana kadar 1.300 DAES'li terörist Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından etkisiz hâle getirilmiştir, yüzlerce DAES hedefi imha edilmiştir." diyor.

Arkadaşlar, istediğiniz gibi muhalefet yapmak sizin hakkınız ama bunu yapmayın, olabilir ki muhalefet olarak rekabet hâlinde olduğunuz Hükûmete saygınız azalmıştır ama kendinize saygınızı kaybetmemeniz bakımından bunu yapmayın. Terör organizasyonunun siyasi uzantıları ferasetlerini iyice kaybettikleri için bir yalan makinesi gibi çalışıyorlar ama bunu CHP gibi Türkiye'nin asli bir siyasi kurumunun yapmaması lazım. Bu temennim inanın ki çok içten bir temennidir. Ben, CHP'yi çok önemli bulan, önemli bir siyasi kurum olarak gören, hatta kompleksiz söyleyeyim, Türkiye'nin temel güvencelerinden biri olarak gören bir insanım. Ama, şu önergede dile getirdiğiniz iddialarla bu vasfınızı aşındırıyorsunuz.

Merhum Cemil Meriç şöyle derdi: "Kendi varlığına iftira atan bir milletiz biz." Yapmanız gereken ve yapmamız gereken şu: Bizi terörle mücadele konusunda acımasızca eleştirin, bu demokrasi açısından iyidir, yanlışlarımız varsa gösterin, bu bizim için de ülkemiz için de faydalıdır ama lütfen, Türkiye Cumhuriyeti hükûmetine iftira atmayın. İftiralar bize zarar vermez, bunlar bizi kınından çıkmış kılıç gibi yapar ama Türkiye'ye zarar verir, kollarını sıvamış "Büyük Türkiye'yi nasıl durdururum." diye hazır bekleyen düşman unsurlarının işini kolaylaştırmış olursunuz. Biliyorum, bunun böyle olmasını istemezsiniz ama inanın böyle olur.

Bu belaya karşı ortak mücadele kodu yine CHP'nin önergesinde mevcuttur. Şöyle deniyor önergede: "Terörün sadece bir ülkenin değil, tüm ülkelerin ortak mücadelesiyle sonuç alınabilecek bir olgu olduğuna kuşku yoktur. Bununla birlikte, uluslararası dayanışmanın yanında ülke içindeki dayanışmanın yükseltilmesi de terörle mücadelenin en önemli unsurudur."

Bakınız, size, kendi arkadaşlarıma ve tüm yüce Meclise tarihi bir anekdot arz edeceğim: Merhum İsmet İnönü Lozan Antlaşması'nı imzaladıktan sonra Şükrü Saracoğlu'na şu tarihî sözü söylüyor -kızı Özden Toker Hanımefendi açıkladı- dediği şey şu rahmetli İnönü'nün: "Şükrü, bir yüzyıl kazandık."

Şimdi, herkesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün üyelerini, Türkiye’de yaşayan herkesi bu söz üzerine düşünmeye davet ediyorum. Lozan’ı imzalıyor ve Şükrü Saracoğlu’na diyor ki: “Şükrü, bir yüzyıl kazandık.” Bu söz, bana göre, tüm olup bitenleri açıklama imkânına sahip bir sözdür.

Diğer taraftan, terör örgütü PKK’nın siyasi kolu olarak çalışanların DAESH terörü üzerinden PKK terörünü gizleme çabasını da milletin huzurunda yapılmış bir komiklik olarak gördüğümüzü belirtmek isterim. Bizim için DAESH terörü ile PKK veya DHKP-C terörü arasında en ufak bir fark yoktur, hepsi varlığımıza düşmandır ve hepsi yok edilmelidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip önergemizin mahiyeti bakımından olumsuz eleştiri ve sataşmalarda bulundu. Çok kısa...

BAŞKAN – Çoğunlukla güzellemede bulundu şahsınıza yönelik ama. Nezaketle ve nezahetle bunu ifade etmeye çalıştı Sayın Kocabıyık.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önergede yer alan ifadeleri asılsız olarak ifade ettiği için, bu önergeyi kaleme alan biri olarak ben Meclise ve bu millete asılsız bir şey söylemem.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Altay, aynı nezaketi sizden de bekliyoruz her zamanki gibi.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, İzmir Milletvekili Hüseyin Kocabıyık’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın milletvekilime çok teşekkür ederim. İktidar partisinden uzun zamandır böyle siyasetin bir nezaket ve vicdan işi olduğunu tam, dört dörtlük ortaya koyan konuşma izlememiştik. Bu bakımdan teşekkür ederim Sayın Milletvekilim.

Ancak şunu söyleyeyim: Türkiye Büyük Millet Meclisinde zaman zaman engelleme amaçlı da önerge verilir Sayın Milletvekilim. Bunu niye verir muhalefet? Bu öyle bir şey değil, Türkiye’nin içinde bulunduğu hâl bakımından bu önerge Meclisin görüştüğü bütün kanunlardan çok daha önemlidir. Eğer bu Meclis, bugün oturduğum yerde de söyledim, bu meseleye el atmayacaksa bu Meclisi kapatalım gitsin yani Türkiye’nin bu kadar can yakıcı, can alıcı bir sorununa Meclis “neme lazım” diyemez, görmezden gelemmez. Bu sıralar gördüğünüz gibi boş, bunu söylüyoruz.

Sürem çok kısa, şunu da belirtmem lazım: “Türkiye’nin, terör örgütlerinin üssü olduğu” ifadesini ezbere yazmadım. 70 vilayetimizden IŞİD terör örgütüne insan transferi yapılabiliyorsa, Türkiye’de 70 vilayette IŞİD’in hücreleri varsa, Sayın Milletvekilim, Türkiye gerçekten maalesef, terör örgütlerinin üssü hâline gelmiştir.

Ayrıca, bu patlayan bombaların gübre kısmı bir tarafa, elektronik aksamı, bombanın mühimmatı, bomba yapımında kullanılacak malzeme ve mühimmat, Sayın Milletvekilim, hiç şüpheniz olmasın ki Avrupa’dan, Türkiye üzerinden IŞİD terör örgütlerine ya da PKK terör örgütlerine gidiyor. Yani Türkiye terör örgütlerinin hem lojistik üssüdür maalesef hem de insan kaynağı bakımından üssü olmuştur. Bu iddiamızda bir eksik ya da bu iddiamızda bir yanlışlık yoktur.

Son söz: “Eleştirin” dedi sayın milletvekilim. Sayın Milletvekilim, partinizi ve yöneticilerini defaatle terör örgütlerine yardım ve yataklık yapmaktan dolayı eleştirdik, bir tane dava açılmadı. Bekliyoruz ki, bir iktidar partisi yöneticisi bir Cumhuriyet Halk Partili milletvekiline...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) - ...ya da bana terör örgütlerine yardım ve yataklık yaptığım ile ilgili iddia nedeniyle dava açsın.

HARUN KARACA (İstanbul) – Sizi millete havale ediyoruz.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum.

III.-YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Oylamadan önce bir yoklama talebi var, onu karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Altay, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Gürer, Sayın Purçu, Sayın Yıldız, Sayın Kayışoğlu, Sayın Budak, Sayın Yedekci, Sayın Aydın, Sayın Hürriyet, Sayın Arslan, Sayın Ertem, Sayın Gökdağ, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Akaydın, Sayın Demirtaş, Sayın Çiçek, Sayın Balbay, Sayın Nurlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 29/6/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, son dönemde yüzlerce yurttaşın ve güvenlik personelinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan terör saldırılarına zemin oluşturan yanlış politikaların tespit edilmesi, terör saldırılarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşimde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Böylece, alınan karar gereğince sözlü soru önergelerini görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 1’inci bölümünde yer alan 11’inci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi, 12’nci madde üzerinde üçü aynı mahiyette olmak üzere dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 12’nci maddesiyle 2575 sayılı Danıştay Kanunu’na eklenmesi öngörülen geçici 27’nci maddenin birinci fıkrasında yer alan “Ancak” ibaresinden sonra gelmek üzere “vekalet edenler hariç olmak üzere,” ibaresinin eklenmesini, beşinci ve altıncı fıkralarında yer alan “Genel Kurulu” ibarelerinin “ilgili dairesi” şeklinde değiştirilmesini, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu” ibaresinden sonra gelmek üzere “asıl” ibaresinin eklenmesini ve sekizinci fıkranın son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş	Markar Eseyan	İlyas Şeker
İstanbul	İstanbul	Kocaeli
Mücahit Durmuşoğlu	Abdulkadir Yüksel	Ahmet Uzer
Osmaniye	Gaziantep	Gaziantep
	Mehmet Erdoğan	
	Gaziantep	

BAŞKAN – Şimdi okutacağım üç önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu	Mustafa Kalaycı	Ahmet Kenan Tanrıkulu
İstanbul	Konya	İzmir
Mehmet Parsak	Kamil Aydın	Mehmet Günal
Afyonkarahisar	Erzurum	Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Dirayet Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı
Meral Danış Betaş	Berdan Öztürk	Erol Dora
Adana	Ağrı	Mardin

(x) 400 S. Sayılı Basmayazı 27/6/2016 tarihli 107’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ.

Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Beş dakika süre veriyorum.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının 12’nci maddesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maddeye ilişkin görüşlerimi paylaşmadan önce, dün İstanbul’da Atatürk Havalimanı’nda yaşanan terör saldırısını şiddetle kınadığımı ve lanetlediğimi belirtmek istiyorum. Hain saldırıda yaşamını yitirenlere, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, yakınlarına ve ülkemize başsağlığı, yaralılara acil şifa diliyorum. Umuyorum ve diliyorum ki can kaybı daha fazla artmaz.

Sayın milletvekilleri, on dört yıldan beri ülkeyi tek başına yöneten AKP iktidarları, AKP üyeleri, AKP yandaşları iki ellerinin arasına başlarını alıp biz ne yaptık diye düşünüyorlar mı acaba on dört yılda bu ülkeyi ne hâle getirdik diye düşünüyorlar mı? Değerli milletvekilleri, bunu terör saldırısı üzerinden siyaset yapmak için söylemiyorum. Elbette, teröre karşı iktidarıyla, muhalefetiyle birlikte hareket etmeliyiz çünkü aynı gemideyiz ve bu gemi batarsa birlikte batarız. Ancak, on dört yıldan bu yana ülkemizi tek başına yöneten AKP anlayışı biz nerede yanlış yaptık diye kendilerini samimi olarak sorgulamazlarsa, yetkililer sorumluluklarının gereklerini yerine getirmeyip sanki bu terör olayları yaşanırken ülkeyi kendileri yönetmiyormuş gibi davranırlarsa hiçbir soruna çözüm bulamadığınız gibi terör sorununa da çözüm bulamazsınız.

Değerli arkadaşlar, bu hain saldırıyla ülkenin ciğerine ateş düşmüş, ocaklar sönmüş, siz burada sabahın altısına kadar AKP’nin yargıyı tam olarak ele geçirme tasarısını yasalaştırmaya çalışıyorsunuz. 12’nci maddeyle, bir günde Danıştay üyeliklerinin sona ermesini dolayısıyla Danıştayın lağvedilmesini, sonra da beş gün içerisinde yeni bir Danıştay oluşturma yarasını hazırlıyorsunuz. Ayıptır, bu halka karşı saygısızlıktır!

Değerli milletvekilleri, elbette teröre teslim olmayacağız. Meclis çalışmalı, hem de çok çalışmalı ancak bu çalışma, tek adam otoritesinin egemenliği için değil, terörün kökünü nasıl kazırız, halkımızın başta can güvenliği olmak üzere sorunlarının çözümü için çalışma olmalı.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı AKP iktidarlarının yüksek yargıyla ilgili getirdiği 4'üncü düzenleme. Yüksek yargı yapboz tahtasına döndü. Neden? Çünkü, düzenlemeler tarafsız, bağımsız, etkin bir yargı için değil, iktidarın ihtiyacına göre, yargıyı düzenleme anlayışıyla yapılmıştır. Bu tasarı da aynen, iktidarın ihtiyacına göre, AKP iktidarının yargıyı tam olarak ele geçirme anlayışıyla hazırlanmıştır. Sayın Adalet Bakanı tasarıyla ilgili verdiği röportajında şunları söylüyor: “Yargının içinde çok net bir şekilde Pensilvanya’yla irtibatlı bazı kişiler var ve oranın irtibatına göre hareket etmeyi kendilerini cennete götürecek büyük bir ibadet gibi görüyorlar. Anayasa’ya ve yasaya aykırı hareket etmek onlar için önemli değil çünkü başka yerlere sadakat var.” diyor. Demek ki Anayasa’ya ve yasalara aykırı davranmak güzel bir şey değil. Herkes ama herkes Anayasa’ya ve yasalara uygun davranmalı. Bu herkesin içinde Cumhurbaşkanı da var, Başbakan da var, bakan da var, milletvekili de var. Öte yandan, bu durumda olan üyeleri başka bir yere göndermeyi düzenliyor yasa.

Değerli arkadaşlar, Anayasa’ya, yasaya aykırı karar veren, başka yere sadakatle karar veren bir üyeyi başka bir kürsü hâkimliğine göndererek orada görev yapmasını nasıl kabulleniyorsunuz? Eğer böyle birileri varsa bunlar hâkimlikten ve savcılıktan uzaklaştırılmalı.

Değerli milletvekilleri, yargıyı siyasallaştırmak çok tehlikeli bir şeydir. Bakın, bu durum, güçlü iktidarların çantalarında kendi hâkimleriyle gelmesinin yolunu açar. Bugün sizin iradeniz yargıyı şekillendirirse, yarın başka bir siyasi irade yargıya yön verir. Oysaki, unutulmamalı ki, bağımsız ve tarafsız bir yargı herkese olduğu gibi size de gerek olur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (HDP sıralarından alkışlar)

BERDAN ÖZTÜRK (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu madde birçok ilkeye aykırı olduğu gibi eşitlik ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir. Danıştay başkanları, daire başkanları ve savcılar işlem dışında tutularak açık bir ayırım yapılmaktadır. Hukuka ve Anayasa’ya aykırı düzenlemelerle yargı bağımsızlığı zarar görmektedir.

Söz konusu düzenleme, yargıyı daha ileriye taşıyacak, değişim ve dönüşümün önünü açacak bir düzenleme değildir. Kamuoyuna “reform” olarak sunulan bu yasa tasarısı tam bir tasfiye ve ayıklama tasarısıdır. Bir hukukçu ve avukat olarak mevcut düzenlemeye “reform” demek aldığım eğitime ve mesleğime ihanet olacaktır.

Yeni bir yasa yapılırken veya mevcut yasa değiştirilirken dikkat edilmesi gereken temel düstur, hukuki ve siyasi tercihlerin sağlıklı bir bilgilendirme ve tartışma süreci sonunda ortaya konması düsturudur.

Peki, Sayın Bakana soruyorum: Bu tasarı hangi bilgilendirme ve tartışma süreçlerinden geçti? Konuyla ilgili hangi kurumların görüşlerini aldınız? Hatırı sayılır hangi hukukçunun görüşüne başvurdunuz? Hadi bunların hepsini bir kenara bırakalım, Parlamentoda grubu bulunan hangi siyasi partinin görüşlerini dikkate alıp değerlendirdiniz? Sayın Bakanın bu sorulara verecek bir cevabı yoktur. Yoktur çünkü baskın yapar gibi, hırsızdan mal kaçıran gibi komisyondan geçirilen bu tasarı, parmak demokrasisiyle de Meclisten geçirilip yasalaştırılacaktır. Alın size ilerici demokrasi.

Yeni bir yasa yapılacaksa ya da değiştirilecekse değişikliğin geniş kitleler tarafından kabul görmesi ve uzun ömürlü olması gerekmektedir. Oysa yargı sistemi tam bir yapboz sistemine dönüştürüldü. Dün çıkardığınız bir yasaya kendiniz bile güvenmeyip bugün yeniden bir düzenlemeye gidebiliyorsunuz. Bu düzenleme, yargı bağımsızlığına iktidarın ayan beyan müdahalesidir. Oysa yargı bağımsızlığı söz konusu olduğunda, 1985 tarihli Birleşmiş Milletler yargı bağımsızlığının temel ilkeleri, 1994 tarihli Avrupa Konseyi hâkimlerin bağımsızlığı, etkinliği ve rolü konusunda tavsiye kararı, 2007 tarihli Venedik Komisyonu yargısal atamalar raporu ve 2010 tarihli Venedik Komisyonu yargıçların bağımsızlığı raporu gibi bütün dünyanın referans aldığı uluslararası belgeler orta yerde dururken kendi hukuk garabetinizi bu ülkenin kaderi hâline getirmeye çalışıyorsunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa tasarısının asıl amacını halkımızla paylaşmak bizim boynumuzun borcudur. Burada her ne kadar “paralel yapı” adı altında hâkim ve savcıların soruşturulması, kovuşturulması amacıyla yargının temizlenmesiyle, bunların görevden uzaklaştırılmasıyla ya da bir şekilde tasfiye edilmesiyle yargı bağımsızlığının sağlanacağı iddiasında bulunuluyorsa da buradaki asıl amaç, gerçek amaç, hâlâ kendi vicdanına göre, Anayasa’ya göre, evrensel hukuk ilkelerine göre, Türkiye’nin bağlı olduğu uluslararası sözleşmelere göre hareket eden, karar veren hâkimleri ve bu anlamda soruşturmada bulunan savcılarını aslında bir nevi tasfiye etmektir. Bu kanun tasarısının asıl amacı budur. Bu kanun tasarısıyla getirilmek istenen yargı sistemini tamamiyle otoriter bir zihniyetin emri altına almaktır. Dolayısıyla, bu düzenlemelerin er ya da geç, yarın öbür gün iktidar, Hükümet değiştiğinde bu düzenlemelere onay verenlerin, bu düzenlemeleri getirenlerin de vicdanıyla karar veren, vicdanıyla soruşturmada bulunan hâkim ve savcılara ihtiyaç duyacağını tekrar hatırlatır, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki üçüncü önerge üzerinde söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak.

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; 400 sıra sayılı Kanun’un 12’nci maddesi üzerinde verdiğimiz önerge hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bu tasarının temelde 2 önemli maddesi var; birincisi bu madde, ikincisi de 22’nci madde ve temelde asıl hedefi ortaya koyan maddeler de bunlar. Birincisi, Danıştayda, 22’nci madde üzerinden de Yargıtayda daire sayılarının, üye sayılarının azaltılması, eksiltilmesi; başkanlar, başkan vekilleri, başsavcılar ve daire başkanları dışındaki tüm üyelerin üyeliklerini düşürülmesi; ardından, beş günlük süre içerisinde yeni üyelerin seçilmesinin teminine yönelik bir düzenleme. Bu, 12’nci maddeyle de bu çerçevede, Danıştaya ilişkin olarak aynı amaca matuf bir düzenleme öngörülmüş.

Şimdi, burada, ben birinci bölüm üzerinde yaptığım konuşmada da... Tasarının gerçekteki amacının, iş yüklerindeki değişimler olmasından kaynaklı olarak buralardaki hâkimlerin, üyelerin bölge adliye mahkemelerine, bölge idare mahkemelerine kaydırılması değil, temelde -bakın, bu tabirimi özellikle ifade ediyorum- AKP tarafından paralel hâle getirilmiş yapının öncelikli olarak yargıdan tasfiye edilmesi noktasında olduğunu, artık, bugün herkes biliyor. Ben, birinci bölümle ilgili olarak yaptığım konuşmada bununla ilgili, meselenin özüne dönük tüm açıklamaları yaptım, burada onları tekrar etmek istemiyorum. Nihayetinde, Danıştay çerçevesinde de böyle bir yaklaşım söz konusu.

Evet, bir paralel yapının olduğu, AKP tarafından paralel hâle getirilmiş olan bir yapının olduğu gerçek, bundan kurtulunması gerektiği de bir gerçek. Bu noktada da öncelikli olarak Yargıtaydan, Danıştaydan, yüksek yargıdan başlamak suretiyle, devletin tüm mekanizmalarından sadece sözü edilen yapının değil, Türk devletinin binlerce yıllık geleneğine uygun olmayan, Türk milletinin yapısına uygun

olmayan herhangi bir yapı varsa bunlardan kurtulmak gerektiği de bir gerçek. Fakat bunu yaparken bunun yolu bu değil yani bunu bu şekilde hayata geçirmek, bunu bu şekilde nihayete erdirmek doğru değil. Çünkü bunu hepimiz biliyoruz ki bir yanlışla başka yanlışlar örtülüyor ve bu noktada, özellikle, işte, Danıştay Başkanı, Başsavcısı, Danıştay Başkan Vekili, Danıştayın ilgili dairelerinin başkanlarının muhafaza edilip diğerlerinin üyeliklerinin düşürülmesi son günlerde önemli tartışmaları da beraberinde getiriyor.

Yüz elli yıllık bir müessesemizden söz ediyoruz. Danıştay Başkanı, kızı ve damadı üzerinden şu anda ülkemizde tartışma konusu. Yargının çivisi çıkmış, adalete güvenin son derece azaldığı bir dönemde Sayın Bakanın bunu “Yani işte, Danıştay Başkanıysa kızı, oğlu işsiz mi kalsın?” diye savunmak durumunda kaldığı günlerden geçiyoruz şu anda. Evet, kimsenin çocuğu falan işsiz kalmasın, belki de o noktada bir adaletsizlik de yoktur ama şu önemli: Hâkimler tarafsız olmak durumunda. Tek başına oralarda çocuklarının çalışıyor olması belki tarafsızlığını ortadan kaldırmaz ama hâkimlerin tarafsız olması yetmiyor, aynı zamanda tarafsız da görünmek zorundalar. Dolayısıyla, bu tarafsız görünmek zorunda olması ilkesine de uygun olmayan durumların tartışılıyor olması ve bunun idari yargı sistemimizin en tepe noktasında, Danıştayın Başkanı noktası üzerinden tartışılıyor olması gerçekten hepimizin vicdanlarını, akıllarını yaralayıcı bir durum değil mi? Evet, idari yargının en tepe noktasından bahsediyoruz; Danıştay ve idari yargı ki sadece taraflarının bir tarafında vatandaş, bir tarafında devlet ya da herhangi bir başka -ama mutlaka- idarenin olduğu bir yargılama sistemi.

Daha önceki konuşmalarımda da burada ifade etmiştim, AKP dönemine kadar, 2002 yılına kadar vatandaşın devletle nizalaşması yani açılan dava sayısı ile 2002 yılından bu yana açılmış olan idari yargıdaki dava sayısı ne yazık ki aynı durumda. Burada çok çeşitli hukuksuzluklar var. Biz gerçekte bunları konuşmak isterdik ama ne yazık ki bunları konuşmıyoruz. Biz o idari yargıdan adaletili kararlar çıkmasını konuşmak isterdik, konuşmuyoruz. O idari yargıdan adaletili kararlar çıksa bile o kararların uygulanmasını isterdik. Binlerce, sırf eğitim kadrosundaki yöneticilerin davalarının uygulanmaması çerçevesinde bile çok ciddi hukuksuzluklarla karşı karşıyayız, bunları da konuşmıyoruz.

Netice itibarıyla, verdiğimiz önerenin kabulünü talep ediyor, hepinizi bir kere daha saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Parsak.

Şimdi, aynı mahiyetteki önereleri...

III. – YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN - ...oylamadan önce yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Ağbaba, Sayın Karadeniz, Sayın Gürer, Sayın Aydın, Sayın Yiğit, Sayın Purçu, Sayın Yıldız, Sayın Torun, Sayın İrgil, Sayın Hürriyet, Sayın Özdemir, Sayın Arslan, Sayın Yedekci, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Demirtaş, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Şeker, Sayın Kayışoğlu, Sayın Toprak.

Üç dakika süre veriyorum yoklama için.

Buyurun.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 12'nci maddesiyle 2575 sayılı Danıştay Kanunu'na eklenmesi öngörülen geçici 27'nci maddenin birinci fıkrasında yer alan "Ancak" ibaresinden sonra gelmek üzere "vekalet edenler hariç olmak üzere," ibaresinin eklenmesini, beşinci ve altıncı fıkralarında yer alan "Genel Kurulu" ibarelerinin "ilgili dairesi" şeklinde değiştirilmesini, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" ibaresinden sonra gelmek üzere "asıl" ibaresinin eklenmesini ve sekizinci fıkranın son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutuyoruz Sayın Muş?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

2575 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca vekâleten görev yapanların durumlarının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Önergeyle ilk olarak uygulamada tereddüt yaşanmaması amacıyla, Danıştay Başkanlığı, Danıştay Başsavcılığı ve daire başkanlığı görevlerine vekâlet eden üyelerin de Danıştay üyeliklerinin sona ereceği vurgulanmaktadır.

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'na göre hâkim ve savcılar atama ve nakletme görevi, Kurulun Birinci Dairesinin görevleri arasında olması nazara alınarak, bu kanunla uyumlu olması için önergeyle, yeniden seçilmeyen Danıştay üyelerinin idari yargıda bir göreve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu yerine, ilgili daire tarafından atanmaları öngörülmektedir.

Yine önergeyle, uygulamada tereddüt yaşanmaması amacıyla Danıştay üyeliğinden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu asıl üyeliğine seçilmiş olup da, kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla asıl üyeliği devam edenlerin, bu görevlerinin bitmesine üç ay kala ilgisine göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu veya Cumhurbaşkanlığı tarafından yeniden Danıştay üyeliğine seçilebilecekleri vurgulanmaktadır. Danıştay üyeliğinden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yedek üyeliğine seçilmiş olanların bu kapsamda olmadıkları ve Danıştay üyeliklerinin sona ereceği açıklığa kavuşturulmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesi okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesindeki "ibaresi" kelimesinin "ifadesi" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günal

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Erkan Akçay

Manisa

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Nurhayat Altaca Kayışoğlu

İstanbul

İstanbul

Bursa

"MADDE 13- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan " , çalışmaya ara verme süresi içinde ise idare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararlara en yakın nöbetçi mahkemeye veya kararı veren hâkimin katılmadığı nöbetçi mahkemeye," ibaresi yasa metninde çıkarılmıştır."

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Danış Beştaş

Erol Dora

Adana

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’dir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu Demir. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Adalet Bakanının burada olacağını düşünmüştüm ama yok, biraz belki arkasından konuşuyor gibi olacak.

Ben Sayın Adalet Bakanını, yıllar önce bir avukat meslektaşımız F tipi cezaevleriyle ilgili, orada yaşanan işkenceler ve ihlaller üzerine ölüm orucuna başladığı ve ölüm sınırına geldiği zaman avukatlar olarak topluca Meclise ziyarete geldiğimizde tanıdım. Ne o meslektaşımın görüşleri benim görüşlerimi ne de cezaevlerinde o ihlalleri yaşayan insanları tanıyordum ama bir grup avukat olarak o ihlalleri durdurmak, gerçekten ölüm sınırına gelmiş bir insanın -çünkü başkalarının yaşadıkları için hayatını ortaya koymuş ve ölüm sınırına özellikle gelmiş bir insanın- ölmesini engellemek için buraya gelmiştik. Kendisi “Onlar terör örgütleriyle bağlantılı.” demişti o zaman.

Aynı şekilde, bu ölüm orucunu durdurabilmek için uğraştığımız bir başka meslektaş ise, o zaman bunlara “terör, terörist” demeyen ama şu anda ne dediğini çok merak ettiğim bir başka meslektaş ise Cumhurbaşkanının başdanışmanı. Evet, nereden nereye demek istiyor insan bazen.

Şimdi, Sayın Adalet Bakanı gerçekten o günden bugüne hiç değişmemiş. Dün de burada yargıyla ilgili, cezaevleriyle ilgili ihlaller aktarıldığında “Yalancısınız, yalan söylüyorsunuz.” ya da “terör” laflarını kullanarak tepkiler veriyor. Oysa, bir demokratik ülkede olması gereken aslında nedir? Eğer birileri, milletvekilleri size bir mecliste “Cezaevlerinde ciddi ihlaller var.” diyorsa ve o mahpusların isimlerini de vererek bunları ifade ediyorsa ve siz de bir bakarsanız bunları not alırsınız, tespit edersiniz ve var mı yok mu bakarsınız. Eğer varsa bunun açıklamasını yaparsınız, önlemeye çalışırsınız ama yoksa da yine o şekilde kalkıp da “Yalan söylüyorsunuz.” demezsiniz. Dersiniz ki “Hayır, biz ihlal tespit etmedik, bunda yanlışlık var.” Ama bu ülke böyle bir ülke değil, bu Bakan da öyle bir bakan değil; keşke olsaydı gerçekten.

Evet, dün yaşananlardan sonra... Dün gece -41 veya 46 sözleri dolaşıyor ama sayılar önemli değil- hepsinin bir hikâyesi olan insanları kaybettik hem Türkiye’den hem dünyanın çeşitli yerlerinden. Ama biz sabaha kadar, sabahın altısına kadar Danıştay Kanunu’nu konuşmaya devam ettik çünkü yargının, daha fazla zapt edilmeye ihtiyacı vardı.

Gerçekten, olması gereken bir şeyi daha ifade etmek istiyorum: Evet, Sayın Cumhurbaşkanı “Bu, her yerde olabilir.” dedi. Doğru, her yerde olabilir ama her yerde olduğunda, olan bir başka şey daha var. 11 patlama oldu bu ülkede, bir yılda 11 patlama oldu ve tek bir istifa olmadı.

Soma oldu, Tayyip Erdoğan “Başka yerlerde de oluyor.” dedi ve neredeyse, 1800’lü yıllarda yaşanan maden kazalarını örnek verdi.

Güney Kore’de, 300 kişinin öldüğü feribot faciası sonrası Başbakan istifa etti.

Hindistan’da, akrabaları yolsuzlukla suçlanan Ulaştırma Bakanı istifa etti.

Fransa’da, hakkında vergi kaçırma soruşturması açılan Bütçe Bakanı istifa etti. Bunlar yakın zamanlar -2012, 2013- çok uzak değil.

Mısır’da, bir trenin okul otobüsüne çarpması sonucu 47 kişi öldü, Ulaştırma Bakanı -2012’de- istifa etti; bizde Başbakan oldu.

Gürcistan’da, bir hapishanede mahkûmlara işkence ve cinsel taciz olduğu görüntüleri ortaya çıkınca, İçişleri Bakanı istifa etti.

Japonya’da nükleer santral kazası sonrası Ekonomi Bakanı istifa etti.

Kosova’da protesto gösterilerinde 3 kişi ölünce, İçişleri Bakanı istifa etti.

Evet, her yerde olur ama olan başka bir şey daha var, insanlar, gerçekten sorumluluklarını alıyorlar, biliyorlar ve istifa ediyorlar. 11 patlama olan bu ülkede istifa edin artık.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 13’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nurhayat Altaca Kayışoğlu (Bursa) ve arkadaşları

“MADDE 13.- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “, çalışmaya ara verme süresi içinde ise idare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararlara en yakın nöbetçi mahkemeye veya kararı veren hâkimin katılmadığı nöbetçi mahkemeye,” ibaresi yasa metninden çıkarılmıştır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurun Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Yasa Tasarısı’nın 13’üncü maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önergeyle ilgili söz almış bulunuyorum.

Bir kez daha dünkü saldırıyı lanetliyorum ve bu saldırılar, bu katliamlar bize şunu gösteriyor aslında: Tek tip insan modeli hayali, farklılıklardan nefret etme duygusu yaratıyor ve o duygu da kendisi gibi olmayanları hep tarih boyunca katletti, katlediyor. Bundan ders çıkarıp farklılıklarımızı zenginlik olarak göreceğ ve hoşgörü kültürünü yerleştirmeyi amaç edinen kanunlar çıkarmayı umarım bir gün hep birlikte başarırız.

Günlerdir, gecelerdir Komisyonunda, burada, Genel Kurulda, bu kürsüde birtakım ilkelerden, hukuki kavramlardan bahsediliyor; ben size onlardan bahsetmeyeceğim. Sizlere hukukun üstünlüğünü katlettiniz, üstünlerin hukukunu tesis ettiniz demeyeceğim. Size yargı bağımsızlığını ayaklar altına aldınız demeyeceğim. Adil yargılanma hakkını ihlal ediyorsunuz, hâkimlik teminatını yok ettiniz hiç demeyeceğim. Size arkabahçeler yaratıyorsunuz demeyeceğim çünkü zaten her şeyi ön bahçe hâline getirdiniz. Sayenizde hukuki güvenlik ilkesi maalesef kalmadı ve insanlar kanunlara güvenerek hareket edemez oldular. Anayasa’yı delmeyi alışkanlık hâline getirdiniz demeyeceğim çünkü bu ilkelerin, bu kavramların sizin nazarınızda maalesef hiçbir kıymetiharbiyesi yok. Çünkü siz demokrasiyi, hukuku, insan haklarını bir araç olarak görüyorsunuz. Bizlerse her zaman, her yerde, her koşulda insan haklarını, demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü savunmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Siz bizim bu davranışlarımıza akıl sır erdiremiyor olabilirsiniz, mazlumun ve zalimin kimliğine bakmadan bu ilkeleri savunmamız size tuhaf gelebilir. Bu yüzden konjonktüre göre bazen darbeci, bazen Ergenekoncu, bazen terörist, ocu, bucu, şucu diye bizi yaftalayabilirsiniz. Her yaptığınıza kendinizi kandıran haklı gerekçeler bulabilirsiniz. Örneğin, “28 Şubat.” diyebilirsiniz, “Millet bizi seçti, demek ki doğru yapıyoruz.” diyebilirsiniz. Mesela, bu kanun için çocuk kandırır gibi “İstinaf mahkemeleri kuruluyor, o yüzden Yargıtayın, Danıştayın iş yükünü hafifletmemiz lazım.” diyebilirsiniz. Biz de size “İdari yargıda zaten istinaf vardı.” dediğimizde yüzünüz kızarmıyor olabilir.

Çıkardığımız bütün kanunların, aldığımız bütün kararların, uyguladığımız bütün uygulamaların öznesi nihayetinde insan. Bir kere de bu pencereden bakın. Bu ilkeleri bir kenara bırakalım. Bir kez olsun insanların hayatını etkilediğinizi, duygularını değiştirdiğinizi, geleceğini etkilediğinizi, kararttığınızı görün ve bir kere de insan olarak bakın. O yüzden, ben sizin vicdanınıza seslenmek istiyorum, tabii, eğer biraz kısıntısı varsa.

Evet, tanıdığım biri vardı, bir kasabada okuyup avukat olmuştu, büro açmıştı ve babasını kaybedince hayata tutunmak için idealist bir hâkim olmaya karar verdi. Hâkimlik sınavına girdi, yazılıyı kazandı, sonra mülakatta elendi. Bir daha hazırlandı, bir daha sınava girdi, bir daha mülakatta elendi. Ona dediler ki: “Boşuna uğraşma çünkü senin doğum yerin sakat.” O “Yok canım, bu kadar da insafsız olamazlar.” dedi, bir daha girdi, bir daha elendi ve sonra gecelerce şöyle dedi: “Allah’ım beni sen yarattın, doğduğum yeri sen belirledin; ailemi, dinimi, dilimi, ırkımı sen seçtin ve eğer bunları ben seçmediysem Allah’ı sevdiğini, Allah’a inandığını söyleyen insanlar neden bu özellikleri yüzünden benim hayatımı belirliyor, beni yok sayıyor, beni ötekileştiriyor.” Ama ilahi adalete de hep inandı.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Aynı yerde doğan başkaları giriyor ama.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Evet, siz bu mağduriyetleri hep yaptınız ama sizin döneminizde binlerce insan bu mağduriyeti her gün her gün yeniden fazlasıyla yaşıyor; bir kere de buradan bakın, bunu da bilin istedim.

Bu yüzden, eğer siz de gerçekten ilahi adalete inanıyorsanız, gerçekten demokratsanız, gerçekten insan haklarından, hukukun üstünlüğünden yanaysanız artık bu kanunları, yargıyı katletmeyi bırakın ve bir kez olsun, bir kez olsun geleceğimiz için, insanlar için doğru düzgün kanunlar yapın diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN - ...sunacağım ama öncesinde bir yoklama talebi var.

Sayın Kayışoğlu, Sayın Özel, Sayın Ağbaba, Sayın Karadeniz, Sayın Yüksel, Sayın Purçu, Sayın Yıldız, Sayın İrgil, Sayın Yedekci, Sayın Arslan, Sayın Hürriyet, Sayın Özdemir, Sayın Kayan, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Demirtaş, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Budak, Sayın Akaydın, Sayın Gürer, Sayın Köksal.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Buyurun.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesindeki "ibaresi" kelimesinin "ifadesi" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay (Manisa) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Manisa Milletvekili Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Akçay kürsüde konuşuyor, sessizlik lütfen.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Dün, dış politikada meydana gelen önemli değişikliklerle ilgili Genel Kurulda parti grupları olarak görüşlerimizi dile getirirken ben de Türkiye-İsrail ilişkileri hakkında bir söz almıştım; tabii, zamanın da yetersiz olması nedeniyle sözlerimiz biraz da yarım kalmıştı. Şimdi, önemli gördüğüm bu Türkiye-İsrail ilişkileri konusunda Hükûmet politikasını eleştirmek üzere diğer hususları dile getirmeyi uygun gördüm.

Malumunuz, daha önce de ifade ettiğim gibi, iktidarın dış politikasını çelişkili, tutarsız ve ilkesizlikle itham etmiştik. Bu çelişki, tutarsızlık ve ilkesizlik en çok İsrail'le ilişkilerde kendisini göstermiştir. 30 Ocak 2009'daki "..."(x) hadisesi, 11 Ocak 2010'da İsrail'deki Türk büyükelçisine karşı gösterilen yanlış muamele ve 31 Mayıs 2010'daki Mavi Marmara gemisini hadiseleri olduktan sonra zamanın Başbakanı Sayın Erdoğan ve AKP'li yetkililer kameralar karşısında İsrail'le ilgili sert eleştiriler yaparken bir taraftan da İsrail'le gizli görüşmelere de devam etmişlerdir. Mavi Marmara baskınından tam altı ay sonra, Haziran 2010'da dönemin Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve İsrail Ticaret Bakanı Binyamin Ben Eliezer Brüksel'de gizli görüşmeler yapmıştır. Yine, AKP'li yetkililer ile İsraili diplomatlar arasında dokuz ay süren gizli görüşmeler de yapılmış ve 5 Aralık 2010'da Cenevre'de Dışişleri Müsteşarı Feridun Sinirlioğlu ile İsrail'in Birleşmiş Milletler temsilcisi görüşmüştür. Yine, Temmuz 2011'de de Dışişleri Müsteşarı başkanlığında bir heyet İsrail Başbakan Yardımcısı Moşe Yaalon'la New York'ta bir araya gelmiştir ve 2011'de ve takip eden tarihlerde de bu gizli görüşmeler devam etmiştir.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Şimdi, yine zamanın Başbakanı “Ticari ilişkilerimizi askıya alıyoruz.” açıklaması yaparken aslında İsrail’le ticari ilişkilerin de katlanarak arttığı görülüyor. Yine, ekonomik ambargodan bahsedilirken zamanın Başbakanı Erdoğan’ın oğlu Burak Erdoğan’ın da İsrail limanlarına yük taşıdığı herkesin bildiği bir sırdır. Yani, bu AKP-İsrail ilişkilerinin iki yüzü vardır: Birincisi, kamuoyuna yansıtılan ve siyasi rant toplamaya yönelik İsrail düşmanlığı politikası. İkincisi de el altında yapılan gizli görüşmeler, tavizler ve verilen ihalelerdir. İsrail Başbakanı ile Türk Başbakanı arasında kırmızı telefon hattı kurulmuş, askerî ve ekonomik 60’a yakın anlaşma imzalanmıştır. Yine 15 Temmuz 2004’te Ankara’da imzalanan mutabakat zaptıyla İsrail’e âdeta Türk tarımını çokertecek tavizler sunulmuştur. Hibrit tohumları kastediyorum.

Bir zamanlar Anıtkabir’i ziyareti “Kazık gibi dikiliyorlar.” diye suçlayanlar, 2 Mayıs 2005 İsrail ziyaretleri esnasında Beyrut kasabı Ariel Şaron’u ziyaret ediyor ve Osmanlı İmparatoru Abdülhamid Han’ın huzurundan kovduğu, siyonizmin kurucusu Theodor Herzl’in anıtına çelenkler bırakılıyor ve saygı duruşunda bulunuyor. Hatırlatmak bakımından tekrar bu fotoğrafı görmek gerekiyor.

Şimdi, sınai AR-GE alanında iş birliği anlaşmasıyla İsrail’e birçok tavizler veriliyor ve Suriye sınırındaki mayınlı arazilerin kırk dört yıllığına İsraili şirkete verilmesine karşı çıkan Milliyetçi Hareket Partisini de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Bunları şunun için söylüyorum: Elbette diğer ülkelerle iyi ilişkiler içerisinde olmamız gerekir. Yani bu politikaların tutarlı ve çelişkisiz, ilkeli olması gerekmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Keyfî bir şekilde birtakım gerekçelerle önce ilişkileri bozup sonra düzeltmeye çalıştıktan sonra bundan bir başarı ve zafer hikâyesi çıkarmamak gerekir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

14’üncü madde üzerinde üç adet önerge vardır.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 14’üncü maddesindeki “ve sadece bir idare veya bir vergi mahkemesi bulunan yerlerdeki idari yargı mercileri” ibaresinin “ve sadece bir idare ya da vergi mahkemesi bulunan yerlerdeki idari yargı mercileri” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanırıkulu

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günal

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Erkan Akçay

Fahrettin Oğuz Tor

Manisa

Kahramanmaraş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Muharrem Erkek

İstanbul

İstanbul

Çanakkale

“MADDE 14- 2577 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “idare ve vergi mahkemeleri” ibaresi “ve sadece bir idare veya bir vergi mahkemesi bulunan yerlerdeki idari yargı mercileri” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘2. Çalışmaya ara verme süresi içinde; Bölge İdare Mahkemesi başkanının önerisi üzerine, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, birden fazla idari yargı mercii olan yerlerde idare veya vergi mahkemeleri üyeleri arasından görevlendirilecek yeteri kadar hâkimin katıldığı bir nöbetçi mahkeme kurulur. Bölge İdare Mahkemeleri için ise Bölge İdare Mahkemesi başkanının önerisi üzerine, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, tüm daire üyeleri arasından görevlendirilecek yeterli sayıda nöbetçi daire kurulur.’”

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14'üncü maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Danış Betaş

Erol Dora

Adana

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 14'üncü madde üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Aslında bu ülkede yargı hiçbir zaman bağımsız, tarafsız ve adil olmadı. Her dönem yargı, iktidarın elinde muhalifleri cezalandıran bir araca dönüştü. Şeyh Sait'in yargılandığı İstiklal Mahkemeleri de, birçok siyasinin yargılandığı DGM'ler de, siyasi soykırım operasyonları olan KCK davalarının görüldüğü özel yetkili mahkemeler de bu mantık ve amaçla kullanıldı. Yargının bağımsız olmama hâli bu ülkede maalesef süreklilik göstermektedir.

Siz bu durumdan şikâyetçiydiniz aslında, tabii iktidar olmadan önce. Bu durumun mağduriyetinin siyasetini çokça da yapıyordunuz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir uyarı yapar mısınız? Uğultu var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, salonda uğultuyu keselim.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Bugün iktidarın gücüyle ele geçirmediğiniz tek bir kurum kalmadı. Şimdi bu güçle aslında sizden farklı düşünen vatandaş, seçilmiş, akademisyen, avukat, yazar, gazeteci demeden kopya davalar ve pilot kararlarla, kendisine muhalifim diyen herkesi terörle mücadele adı altında sindirmeye çalışıyorsunuz. Şu an cezaevleri bu suçlamalarla tıklım tıklım dolu insan.

Sizden farklı düşünen kim varsa aslında susturmak amacınız. Öyle ki bu kürsüde yaptığımız konuşmalara bile çoğu zaman müdahale ediliyor ve şiddetli yaklaşımlarda bulunuyorsunuz. Sokakta insanlar linç ediliyor. Çeteler hukukun yerini alıyor. Özellikle resmî ideolojiye aykırı demeç, etkinlik ve girişim dava konusu hâline getiriliyor.

Yargı, tüm sorunlu geçmişine rağmen hiçbir zaman bu kadar ayaklar altına alınmamıştı. Yargı sisteminin bu derece siyasallaştığı, yargı mensuplarının büyük çoğunluğunun hukuk ve kanunlar yerine resmî ideolojinin yönlendirmesine tabi olduğu bir dönem yaşanmadı. Aslında mevcut hukuku ortadan kaldırmışsınız; fiilî olarak yasalara aykırı şekilde ülkeyi yönetmeye çalışıyorsunuz, kafanızdaki dünyaya uygun şekilde değişiklikler yapıyorsunuz. Bu uygulamayla aslında hep birlikte bağımsız yargıya rahmet okuyacağız. Yargı mensuplarının artık siyasal iktidarın yanında alenen yer alarak, herhangi bir bağımsızlık kaygısı gütmemesi son dönemdeki değişimi anlatmak açısından önemli. Türkiye’de hukukun üstünlüğü yerine üstünlerin hukukunun egemen kılındığı bir yargı sistemi aslında yaratmaya çalışıyorsunuz. Zaten yasaları tanımıyorsunuz ve birçok anlamda da işlevsizleştirmişsiniz. Şimdi denetimin tamamen dışına çıkma çabası içerisindeyiz ki bu yasal değişikliklerin de amacı aslında bu. Yargıda hâkim olan cezasızlık yetmedi, bir de son dönem askere, polise, korucuya yargısal zırh getiren düzenlemelere giriştiniz. Yargıdaki ikiyüzlülüğü aslında bir anlamda kurumsallaştırmaya çalışıyorsunuz.

Sadece İç Güvenlik Yasası’nın ardından 218 kişi polis kurşunuyla yaşamını yitirirken tek bir polis bile maalesef ceza almadı. Polis ve askerler tutuksuz yargılanırken meşru savunma gerekçesiyle aklanıyor. Son dönemde muhaliflere en az 4.752 gözaltı yapıldı, 1.125 kişi tutuklandı. Genellikle gerekçesiz mahkeme kararlarıyla delil aranmaksızın yapılan tutuklamalar yargıdaki bu hoyratlığın da bir göstergesi. Çetelerin yargılanmasında takipsizlik, iyi hâl ve zaman aşımı cezasızlık araçları olarak süreklilik kazanıyor.

“Her şehit için bir DTP’li öldürülsün” diyen gazetecinin sözlerinde suç unsuru bulamayan yargımız, Özgür Gündem’e yayın yönetmenliği yapılmasını suç unsuru olarak görüyor. Türkiye’de nefret gazeteciliğiyle ünlenmiş Yeni Akit gazetesi hedef gösteren haberlerine, tehdit niteliğindeki gazeteciliğe devam ederken, şu an 37 gazeteci halka gerçekleri ulaştırma sorumluluğunu yerine getirdiği için cezaevinde. Tam 380 öğrenci eğitim hakları engellenerek şu anda hapiste tutuluyor.

Vekili olduğum Ağrı’da KCK davasının karar duruşmasında rekor cezalar çıktı. 11 kişiye toplam doksan yıl, yedi ay hapis cezası verildi, herkese üst sınırdan bu cezalar verildi. Bu arkadaşlarımızın yaptığı tek şey aslında sizin siyasetinize muhalefet etmek, basın açıklaması yapmak, görüşlerini beyan etmek ve siyaset yapmak.

Yine, bir yöneticimiz olan Nevzat Tekid on üç yıl ceza aldı ve bu ceza tek bir celsede verildi. Mevcut yargı mekanizması bunu soruşturma, araştırma, delilleri görme gereği bile görmeden tek bir kere Nevzat'ı mahkemede dinledi ve onun suçlu olduğuna karar verdi, on üç yıl ceza verdi. Yine benzer şekilde, Diyardin eş başkanımız Hazal Aras yaptığı hizmetlerden kaynaklı cezaevinde dokuz aydır tutuklu. Hâlâ davasının hangi mahkemede görüleceğine dair en ufak bir fikrimiz de bulunmamakta. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik cihazla oylama yapıyoruz.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, İç Tüzük 60'a göre söz talebim var.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muharrem Erkek (Çanakkale) ve arkadaşları

“MADDE 14- 2577 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “idare ve vergi mahkemeleri” ibaresi “ve sadece bir idare veya bir vergi mahkemesi bulunan yerlerdeki idari yargı mercileri” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘2. Çalışmaya ara verme süresi içinde; Bölge İdare Mahkemesi başkanının önerisi üzerine, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, birden fazla idari yargı mercii olan yerlerde idare veya vergi mahkemeleri üyeleri arasından görevlendirilecek yeteri kadar hâkimin katıldığı bir nöbetçi mahkeme kurulur. Bölge İdare Mahkemeleri için ise Bölge İdare Mahkemesi başkanının önerisi üzerine, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, tüm daire üyeleri arasından görevlendirilecek yeterli sayıda nöbetçi daire kurulur.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek konuşacaktır.

Sayın Erkek, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 14'üncü maddesine ilişkin sunulan önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2014 yılında HSYK Kanunu’nda bir değişikliğe gittiniz ve HSYK’da görev yapan tetkik hâkimlerinin görevlerine yasayla son verdiniz. Bunu Anayasa Mahkemesi, bildiğiniz üzere, iptal etti çünkü Anayasa’ya ve hukuka aykırı buldu. Yine, Avrupa’dan bir örnek: Polonya’da anayasa mahkemesi üyelerinin yasayla değil, anayasa değişikliğiyle görevlerine son veren düzenlemeyi Venedik Komisyonu hukuka ve anayasaya aykırı buldu. Çünkü hukukun üstünlüğü güçler ayrılığı, kuvvetler ayrılığı, yargıç güvencesi ilkelerine ve yargı bağımsızlığına tamamen aykırı düzenlemelerdi bunlar.

Dün Sayın Adalet Bakanını burada dinlerken gerçekten bir hukukçu olarak büyük bir üzüntü duydum çünkü hâkimlik teminatı ilkesinin ne anlama geldiğini gerçekten kavramadığını görmek üzüntü verici. Bakın, Anayasa’mızın birçok maddesinde örneğin, 76’ncı maddesinde, örneğin 68’inci maddesinde hâkimler ve savcılar ve yüksek yargı organları mensupları diye ayrı ayrı vurgu yapılır. Hâkimler ve savcılar ve yüksek yargı mensupları. Anayasa yüksek yargı mensuplarına özel ve farklı bir statü vermiştir. Yine, 154’üncü ve 155’inci maddede, sizlerin de bildiği gibi, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerinin seçimleri kanunla düzenlenir ama nasıl düzenlenir? Mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre ve bu maddelerde “hâkim, savcı” demez, “Yargıtay üyesi ve Danıştay üyesi” der. Siz bir Yargıtay üyesini veya Danıştay üyesini, bir yüksek yargı organı mensubunu görevine son vererek, üstelik bunu yasayla yaparak onu ilk derece mahkemesinde görevlendirirseniz ne yapmış olursunuz biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Yüksek yargıyı yasama organının iradesine bağlamış olursunuz, bu çok açık. Peki, hangi gerekçeyle bu yapılıyor? Hepimizin bildiği gibi yüksek yargıda da bir cemaat yapılanması olduğu gerçeği var, bunu mu yargıdan temizlemek istiyoruz? Bunu Anayasa’ya ve hukukun temel ilkelerini çiğneyerek değil, başka şekillerde yapabilmenin mümkün olduğunu hepimiz biliyoruz.

Daha çarpıcı bir şey: Evet, cemaati yüksek yargıdan temizlediniz, bu düzenleme yasalaştığı zaman Yargıtayda ve Danıştayda görev yapan ve cemaate bağlı yargıçlar nerede görev yapacaklar? Kimisi idari görevler üstlenecek kimisi ilk derece mahkemelerinde adli ve idari yargıda görevler üstlenecekler. Türkiye Cumhuriyeti Millî Güvenlik Kurulu ve Hükûmetiniz, Fethullah Gülen cemaatini bir terör örgütü olarak kabul etti. Peki, o zaman bu yargıçlar adli ve idari mahkemelerde nasıl görev yapacaklar, nasıl adalet dağıtacaklar? İlk derece mahkemelerinde kürsülerde dağıtılan adaletin sizce bir önemi yok mu? Bu konuda nasıl bir çözüm üretilecek? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, çok açık ve samimi olarak her zaman şunu söylüyoruz: Bizim için ve hukuk için cemaatten talimat alan yargıç ile saraydan talimat alan yargıç arasında hiçbir fark yoktur değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ne alakası var?

MUHARREM ERKEK (Devamlı) – Gelin, hep birlikte HSYK’nın yapısını yeniden düzenleyelim, Anayasa’da mahkemelerin bağımsızlığını ve yargıç güvencesini evrensel ilkelere göre tesis edelim.

Bakın, şu anda Yargıtayda fiilen 476 üye görev yapıyor, Danıştayda da 187. Kademeli olarak ve süreç içerisinde 200’e ve 90’a indirmeyi düşünüyorsunuz. Yani Yargıtaydan 276, Danıştaydan 97 üye, yani yüksek yargı organı mensubunu tasfiye edeceksiniz. Hâkimler ve savcılar azolunamaz değerli milletvekilleri. Bir Yargıtay üyesinin, bir Danıştay üyesinin görevine yasayla son vermek, aynı zamanda bir yargıcı, bir yüksek yargı organı mensubunu azletmek anlamına gelmektedir.

Biz her zaman hukukun üstünlüğünü ve yargının bağımsızlığını savunduk çünkü demokrasinin güvencesi de bağımsız yargıdır. Hukuk havuzuna bir damla siyaset bulaştırırsanız artık o havuza giremezsiniz ama sizin döneminizde maalesef bu siyaset oluk oluk o havuza akıtıldı ve dikkat edelim, o havuzda boğulmayalım değerli milletvekilleri.

Saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, illa sesimizi mi yükseltelim?

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14'üncü maddesindeki “ve sadece bir idare veya bir vergi mahkemesi bulunan yerlerdeki idari yargı mercileri” ibaresinin “ve sadece bir idare ya da vergi mahkemesi bulunan yerlerdeki idari yargı mercileri” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Erkan Akçay Bey'e ve Fahrettin Oğuz Tor Bey'e de teşekkür ediyoruz, iftar öncesi, gerekçeyi okutuyorlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gerekçe:

Madde metninin açık ve anlaşılabilir olması öngörülmüştür.

BAŞKAN – Gerekçesini okuduğumuz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Baluken, vereyim...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Talebimi ben de saklıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Baluken de söz hakkından vazgeçti. İftardan sonra inşallah.

Birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.19

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.27****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 109’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz üzere birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 15 ile 36’ncı maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölümde gruplar adına ilk söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara milletvekili Necati Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Divan, sayın milletvekilleri, basın ve Meclisin değerli emekçileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün AKP’nin siyaset tarzıyla, siyasal hedefleriyle örtüşen yeni bir yasayı tartışıyoruz. Yasa yenidir ancak amacı, hedefleri, görüşülme biçimi eskidir, tanındıktır, AKP’ye özgüdür. Bu anlayışı tanıyoruz. Daha önce de bu ülkede, basılmamış kitapları toplayan, teröristten gizli tanık üreten, devlet eliyle sahte delil yaratan, devlet yönetimini veya yargı erkini çetelerle paylaşan bu anlayıştır. Mahkeme kararıyla çeteleri ordunun kozmik bürolarına sokan bu anlayıştır. Bu defa da Anayasa’nın korumasındaki yüksek mahkemeleri bir yasayla kapatıp üyeliklerine kurşun asker misali kurşun hâkimlerinizi atayarak yeniden açmak istiyorsunuz. Bu yapılan bir darbedir.

Bu yasayla anayasal bir statü olarak belirlenmiş olan Yargıtay ve Danıştay üyeliği statüsü kaldırılmaktadır. 65 yaşına kadar görev yapmak üzere seçilen bu hâkimlerin görevlerine son verilmekte, yeniden seçilenlerin görev süreleri on iki yıl ile sınırlanmaktadır. Olağan süreçlerde de görev yapmak üzere özel yetkili mahkemeleri çağrıştıran yargılama süreçleri yeniden getirilmektedir. Bu mahkemelerin görevi suç tarihine göre değil de soruşturma tarihine göre belirlendiği için tabii hâkim ilkesi de ihlal edilmektedir. Yüksek mahkemeye, yerel mahkeme yargıçlarının mesleki ilerlemesinde etkili olacak olan, kanun yolları düzenleme formları düzenleme yetkisi verilmekte ve yeni içtihat yaratılmasının önü de kapatılmaktadır.

Yıllardır yakındığımız, yüksek yargının birikmiş iş yükü orta yerde dururken, geciken adalet nedeniyle adalete duyulan güven yüzde 30’lara inmişken yüksek yargıda daire ve üye sayısı azaltılmaktadır. Bu düzenlemeler, maddi ve hukuksal ihtiyaçtan kaynaklanmıyor. Sayın Bakan bu yasanın bir ayıklama operasyonu olduğunu beyan etmekten çekinmiyor. Cemaatin, Danıştay ve Yargıtay içerisindeki mensuplarının temizlenmek istendiğini açıkça söylüyor. Yine, düşman gördüğü muhaliflerle ilgili yürütülecek soruşturmalarda, hukuk dışı uygulamaları yaptıracakları kayyum için devlet güvencesi getiriliyor. Bu anlamda, bu yasa bir kin, bir nefret, bir intikam yasasıdır. Ancak iktidarın bununla yetinmeyip biat etmeyen tüm yargıçları hedef alacağı da açıktır.

Biliyoruz ki totaliter yönetimlerin klasik yöntemi şudur: Önce kendisini ayakta tutan düşman yok edilir, sonrasında tüm muhalifler. Bu nedenle, biz solcuların, devrimcilerin, hukuksuzluk karşısında birlikte haykırdığımız bir slogan var: “Susma, sustukça sıra sana gelecek.” (CHP sıralarından alkışlar) Şayet kimliğimizle, kişiliğimizle var olmak ve yaşamak istiyorsak bu totaliter anlayışa da, getirdiği bu yasaya da hep birlikte karşı çıkmalıyız. Değilse, torunlarınıza sadece mal varlığınızı değil aynı zamanda Nazilerin torunlarının bugün yaşadıkları duyguları da miras bırakmış olacaksınız.

Sayın milletvekilleri, biliyoruz ki AKP tüm yolsuzlukları ve hukuksuzlukları sahte özgürlük ve demokrasi söylemlerinin arkasına saklayarak gerçekleştirmiştir. Burada da durum aynıdır. Bu anlamda, bir yargıcın hukuksal gereklerle değil de sadakat kültürüyle dâhil olduğu bir yapıdan aldığı talimatlarla karar vermesi elbette ki kabul edilemez. Bu türden yargıçları yüksek mahkemeden yerel mahkemelere göndermek sorunu çözmez. Bu kişiler yargılanmalı, meslekten çıkarılmalı ve cezası varsa çekmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Cemaatten veya iktidardan aldıkları bugüne kadarki tüm talimatlar da kamuoyunun bilgisine sunulmalıdır, açığa çıkmalıdır ancak tüm bu işlemler MİT raporlarıyla değil, yargı kararıyla olmalıdır. Bunun yanı sıra, inançlı, inançsız, yaşam tarzı ve siyasi görüşü ne olursa olsun kendi kimliğine ve aidiyetine karşı bağımsız kalabilen ve tarafsızlığını koruyarak hukuka dayalı şekilde karar veren hiçbir hâkime de asla dokunulmamalıdır.

Sevgili milletvekilleri, özetle, şunun altını çizmek istiyorum: Kirli bir bezle temizlik yapamazsınız, hukuk dışı yöntemlerle hukuk devletini inşa edemezsiniz. Bizleri yönlendirecek olan duygu, toplumun belli kesimlerine karşı kolektifleştirilmiş kin ve intikam duyguları olamaz. Bize, hepimize lazım olan güvendir, haktır, adalettir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu yasayla, talimatla karar veren yargı dönemi ne yazık ki sona ermeyecektir sayın milletvekilleri, kumpas davaları da bitmeyecektir. Tam aksine, sadakatle sarayın talimatlarını yerine getiren bir yargı aynı işlevle çalışmaya devam edecektir. İktidarın tüm muhaliflerini dünden ve bugünden çok daha karanlık bir dönem beklemektedir.

Sayın milletvekilleri, bu yasa bir ayrımcılık ve ötekileştirme yasasıdır. Stajını tamamlamış yargıç adayları için artık yazılı sınav yanında, bir de sözlü sınav getirilmektedir.

Sayın milletvekilleri, Hükûmetin bugüne kadar toplumu etnik, inanç, siyaset ve yaşam tarzı üzerinden ayırtıran bir pratiği bulunmaktadır. Hükûmet, bu anlayışıyla yıllardır bürokraside tam bir kıyım gerçekleştirmiştir, farklı inanç ve yaşam şekline dâhil olanlar bürokrasiden tasfiye edilmiştir. Aynı uygulamanın Danıştay ve Yargıtay üyelerinin seçiminde de sözlü sınav vesile kılınarak mesleğe kabul sırasında da yaşanacağından şüphemiz bulunmamaktadır.

Sayın milletvekilleri, bu yasa iktidarın korku yasasıdır; iktidarın, yaptığı yolsuzlukların, haksızlıkların hesabını verememekten ne kadar çok korktuğunun açık bir belgesidir. Ancak, bu yasa iktidarın kendi sonunu da hazırlayan yasadır ve bardağı taşıran son damladır. Yürütmeye yapılan darbeyle Başbakan isteği dışında görevden uzaklaştırılmıştır. Meclisin çoğunluğu ve Hükûmet mutlak anlamda sarayın keyfi iradesine bağlanmıştır. Bu darbe yasasıyla yüksek yargı da keyfi iradeye bağlanmakta ve bürokrasinin bir parçası hâline getirilmektedir. Böylelikle, yasama, yürütme ve yargı tek elde toplanmak istenmektedir. Bu yasa, yargıyı iktidarın sopasına dönüştürmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) İktidar, siyaseti, toplumu ve giderek bireyi yargı aracılığıyla yeniden kurgulamak istemektedir. Totaliter yönetiminin inşasını tamamlayarak hedeflediği tek tip toplumu yaratmak istemektedir. Bu yasanın yürürlüğe girmesinden sonra mahkeme salonlarının arkasına “Adalet sarayın mülkünün temelidir.” diye yazabilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin tüm sorunlarının asıl sebebi, temel sebebi, ülkenin kurallara göre değil, sarayın keyfi, hukuk dışı tutumuna ve ihtiyaçlarına göre yönetilmesidir. Çıkarılan her yasa, yapılan tüm Anayasa değişiklikleri saray istediği için ve sarayın ihtiyaçları içindir. Saray istediği için ülkenin Başbakanı değişir, Meclisi feshedilir, seçimler yenilenir. O istediği için Yargıtay ve Danıştay kapatılır, yargıçlar görevden alınır, onun istedikleri atanır. Ona söz söyleyen vatan hainidir. Ülkemizin dostlarını da, düşmanlarını da o belirler. Kimin hangi gün dostumuz, hangi gün düşmanımız olduğuna o karar verir. Devlet de onun içindir, halk da, anayasal kurumlar da, milletvekilleri de. (CHP sıralarından alkışlar) O, Anayasa'ya uymaz, Anayasa ona uydurulur. Yargı ona hesap sormaz, o, yargının hesabını görür. Hukuk kuralları yetmez, ahlak kuralları da onun ihtiyaçları üzerine şekillenmeli, hatta inanç kuralları da onun ihtiyacına göre yorumlanmalıdır. Böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Bu gidiş asla iyi bir gidiş değildir. Bu gidişin varacağı ve döneceği yer totaliter yönetimdir.

Bu yasa, özetle bir saray yasasıdır, sarayın ihtiyaçlarını karşılama yasasıdır. Tarihten öğrendiğimiz şudur: Bu sarayları yapanlar o saraylarda daim olamamışlardır, o saraylar da ayakta kalmamıştır sevgili arkadaşlar. Kendini ne kadar güçlü tahkim ederse etsin zulüm her zaman yenilmiştir. Ülkemizde de mutlaka yenilecektir. (CHP sıralarından alkışlar) Bizim görevimiz de hukuksuzluğa ve zulme karşı direnmektir sevgili arkadaşlar.

Bu inanç, bilinç ve dirençle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına ikinci söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Mithat Sancar'a aittir.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının ikinci bölümü üzerine söz aldım.

Türkiye'de yargı bağımsızlığı ve yargının tarafsızlığı gerçekten çok uzun zamandır konuşuluyor. Belki de en fazla konuştuğumuz konulardan biri olmuştur anayasal ve hukuksal açıdan. Ayrıca, bunun siyasal sonuçlarının çok ciddi olduğunu da gayet iyi biliyoruz.

Beklerdik ki bu tasarı yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda mevcut sorunları düzeltmeye yönelik olsun, birikmiş sorunların en azından bir kısmını halletme amacı taşıсын ama maalesef öyle değil.

Türkiye'de yargı bağımsızlığı ve yargının tarafsızlığıyla ilgili sorunların giderek büyüdüğünü son bir iki yılda yayınlanan çeşitli raporlarda da görebiliriz. Şüphesiz, bu raporlara bakmamız şart değil yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığıyla ilgili çok sorun bulunduğunu görmek için. Ama eğer bizlerin gözlemleri bazılarını ikna etmiyorsa, eğer bizlerin teşhisleri iktidar partisini tatmin etmiyorsa o zaman bu raporlara bakılsın. Mesela -raporlara geçmeden önce- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarına bakalım. 2012-2015 yılları arasında Türkiye hakkında verilen ihlal kararlarının yüzde 75'inden fazlası adil yargılama hakkının ihlalden dolayıdır. Yani, Türkiye 6'ncı maddeyi ihlal ettiği için en çok mahkûm edilen ülkedir. 1.464 ihlal kararı verilmiştir Türkiye'yle ilgili adil yargılama hakkı açısından.

En yakın rakibi Rusya; 6'ncı maddeden 924 ihlalle bu sırayı paylaşmaktadır yani sondan 2'nci sırayı.

Bunun dışında, başka kurumlara bakalım. Bizi doğrudan etkileyen, bağlı olduğumuz sözleşmeler ve kurumlar var, bunların raporları da aynı şeyleri söylüyor. Mesela, 20 Haziran 2015'te, Venedik Komisyonu, Türkiye'yle ilgili bir rapor hazırladı yargı bağımsızlığı konusunda. Hazırlanan bu rapor yargıya müdahalelerin Türkiye'de yargı bağımsızlığını, hâkim teminatını ciddi biçimde zedelediğini, ihlal ettiğini belirtmiştir.

Yine, Avrupa Birliğinin 10 Kasım 2015 tarihinde yayımlanan 2015 yılı İlerleme Raporu'nda da aynı vurgulara rastlıyoruz. Orada da güçler ayrılığı ilkesinin ciddi biçimde ihlal edildiği özellikle belirtiliyor ve bunun da en önemli nedeni olarak, hâkim ve savcıların büyük bir siyasi baskının altında bulunduğu belirtiliyor.

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyinin ve Avrupa Savcıları Danışma Konseyinin de raporları aynı doğrultuda. Bu raporlar çok yakın zamanda yayımlandı, 24 Mart 2016'da. Bu raporlara baktığımızda, yine, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatıyla ilgili çok ciddi eleştiriler var Türkiye'ye. Türkiye'nin çok ciddi bir gerileme içinde olduğu belirtiliyor.

Uluslararası Hukukçular Komisyonun daha yirmi gün önce yayımladığı bir rapor var, 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlandı. Bu rapor, orada da yine aynı şekilde, yargının hızla siyasallaştırıldığı, bunun yürütmeye, yargıyı dizayn etme, hâkimleri tayin etme, önemli davalara belirli hâkimleri atama ve bireysel olarak hâkimler üzerinde baskı kurma imkânı sağladığı eleştirileri yapılıyor.

Şimdi, bütün bu raporlara baktığımızda, hepsinin düşmanca bir zihniyetle, Türkiye'ye karşı hasmane bir niyetle hareket ettiklerini iddia etmek hakikaten her türlü aşırı komplo teorisinin sınırlarını da zorlar. Bunları ciddiye almak gerekiyor.

Bu tasarıda yapılanlar, dünden beri belirtiyoruz, bir defa, hâkimlik teminatını kökten ihlal ediyor. Şimdi, önümüzde başka örnekler varken neden bütün üyelerin hepsinin görevinin bitmesini öngören bir hüküm kondu bu tasarıya yani üyelerin yenilenmesi için mevcut üyelerin tamamı azlediliyor, bir kanunla azlediliyor. Anayasa Mahkememizin bu konuda daha önce verdiği kararlar var, bu kararlarda da kanunla hâkimlerin azlinin Anayasa'ya aykırı olduğu belirtiliyor. Şimdi, 2010 yılında Anayasa Mahkemesiyle ilgili bir değişiklik yapıldı biliyorsunuz, o yöntemi burada da tercih etmek mümkündü ve çok da iyi olurdu eğer bu yöntem kabul edilseydi, bu yöntem uygulansaydı. O zaman da Anayasa Mahkemesi üyelerinin görev süreleri on iki yıl olarak belirlendi ancak mevcut üyelerin yasal yaş sınırına kadar çalışma hakları korundu, yedek üyelerin de asil üye olarak görevlerine devam edeceği hükme bağlandı yani mevcut üyeleri azletme yoluna başvurulmadı, bir geçiş süreci kuruldu ve bu geçiş sürecinde de hâkimlik teminatı, yargı bağımsızlığı ilkeleri belli ölçüde de olsa gözetildi.

Şimdi, bütün bunlar ortadayken peki neden böyle bir düzenlemeye gidiyor Hükûmet, neden AKP böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyuyor?

Şimdi, biraz önce Komisyon Başkanı Sayın İyimaya bana Komisyon raporunun belli bir bölümünü gösterdi, özellikle dikkat etmemi istedi, ben de hemen baktım. Birlikte değerlendirelim istiyorum Sayın İyimaya, sizin bu konuda çalışmaları sıkı takip ettiğinizi biliyorum, bu tasarıdan rahatsız olmanız gerektiğini de hep söyledim, düşünüyorum. Bugüne kadar sizinle yaptığımız değerlendirmelere baktığımızda Anayasa'ya aykırılığının açık olduğunu sizin de göreceğiniz bir tasarımı Başkanı olduğunuz Komisyondan geçirmeyi ben üzüntüyle karşıladım. Şöyle deniyor raporda, Komisyon görüşü: "Bağımsızlık, tarafsızlık ve teminatlar yargı erkinin özüdür, adil yargılanma hakkının vazgeçilmezleridir. Bu temel değerlerin taşıyıcısı da, koruyucusu da evveleminde hâkimler olmak gerekir. Yargıtay ve Danıştay gibi kadim ve güzide yüksek yargı kuruluşlarımızla ilgili bir düzenleme zaruretiyle karşı karşıya kalınması kimseyi sevindirmez." diyor ama, tırnak içinde, zaruret yasama organını da zorunlu olarak hareket geçirir. Bu zaruretin ne olduğunu çok açık ifade etmenizi beklerdim aslında. Gerçi, herkes tahmin ediyor bunu. Yargıda bir grubun hâkimiyetinden söz ediliyor ama bir hukuksuzluğu gidermenin yolu başka bir hukuksuzluk olamaz. Eğer böyle yaparsanız hukuksuzluk döngüsünü belki de sonsuza kadar sürdürürsünüz. Bu döngünün yarattığı başka bir şey var; rövanşizm, intikamcılık. Şimdi, eğer imkân sizdeyken daha önce bu grubun kullandığı yöntemlere benzer yöntemleri kullanırsanız, başka gruplara aynı adaletsizliği uygulamaya kalkarsanız yarın çoğunluk değiştiğinde mağdur olanlar bunun rövanşını almak isteyeceklerdir. Son elli altmış yılımız bu rövanş karşılaşmalarıyla doludur ve bundan hiçbir şekilde bu toplumun mutlu olduğunu kimse iddia edemez.

Yargı bağımsızlığı son derece önemli, bunu herkes söylüyor fakat bu okuduğum raporlara baktığınızda, artık yargı bağımsızlığını bırakın, ortada yargının kalmadığını bile iddia edebiliriz.

1920’lerin Almanya’sında yaşayan çok değerli bir hukuk eleştirmeni, yargı eleştirmeni var Kurt Tucholsky diye, yargıya bakıyor, bugün anlattığım tabloya benzer bir tablo görüyor ve şu sözleri kullanıyor: “Şu gördüğüm kötü bir yargı değil, bu eksik bir yargı bile değil, aslında bu hiçbir şekilde yargı değil.”

Yargı olabilmek için tarafsızlık şarttır. Biliyorsunuz, halk değişimi vardır bizim, peygamber postunda oturan adamdır hâkim yani yargı Peygamberin postudur. Neden böyle takdir etmiş bilgiler? Çünkü adalet, tarafsızlık bunun özüdür. Eğer bunu çıkarırsanız ortada ne Peygamber postu kalır ne adalet kalır.

Son olarak şunu söyleyeyim, yıllar önce yazdığım bir yazıda bir söz: Bir toplumu çok şey çürütür ama bir toplum ne zaman ölür? Turgut Uyar’ın şiirini uyarlıyorum izninizle, bir toplum adaleti solduğu zaman ölür. Buna hepimiz dikkat edelim.

Saygılarımla efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, oturumdan önce de İç Tüzük 60’a göre bir söz talebim vardı.

BAŞKAN – Tamam, bir söz hakkı var, doğrudur.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Orhan Doğan’ın ölümünün 9’uncu yıl dönümüne ve anma törenine müdahale edilmesine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, Türkiye’deki demokrasi mücadelesinin ve Kürt halkının siyasi mücadelesinin önemli, değerli bir evladı olan Sayın Orhan Doğan’ın 9’uncu ölüm yıl dönümü. Orhan Doğan’ın bugün Şırnak’ta, Cizre’de bu yıl dönümü nedeniyle bir anması yapılmak istendi. Partimizin milletvekilleri, ailesi, partili arkadaşlarımız, Cizre halkı ve Şırnak halkı mezarı başında Orhan Doğan’ın mücadelesinin anılması ve dualarla ruhunun bir kez daha yâd edilmesi amacıyla bir araya gelmek istedi. Ancak, maalesef arkadaşlarımızın attığı her adıma yönelik çok ahlak dışı, çok insanlık dışı müdahaleler yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Âdeti mezarlık alanı büyük bir ablukaya alındı, herhangi bir anma konuşmasına izin verilmedi. Halkın kendi dinî duygularıyla dua edilmesine bile müdahale edilmek istendi. Yani düşünün ki bir milletvekilinin ölüm yıl dönümünde bir anmaya müdahale eden olağanüstü, sıkıyönetim dönemlerinde olan uygulamalarla karşı karşıyayız. Bu durum şunu gösteriyor: Orhan Doğan’ın sağlığında yürütmüş olduğu siyasi mücadeleden korkarak kendisini bu Meclisten derdest ederek götürülenlerin zihniyeti neyse bugün bu anmayı engelleyerek onun mezarından ve ölüsünden de korktuğunu gösteren Hükümetin de anlayışı ve zihniyeti aynıdır. Şiddetle kınıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, gruplar adına üçüncü söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir’e aittir.

Sayın Koçdemir, sizin şahıslar adına da bir söz hakkınız var, beş dakika da o; ilave ediyorum, toplam on beş dakikalık konuşma süresi veriyorum.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

400 sıra sayılı, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Çokça tekrar edilen bir sözdür “Adalet mülkün temelidir.”, “Adalet ülkenin temelidir.” Bir yüksek lisans sınıfında hocamız yönetim sistemi, yönetim biçimi ile kalkınma, gelişme arasında nasıl bir ilişki var, bunu araştırmamızı istemişti; dünyanın değişik ülkelerinden öğrenci arkadaşlarımız vardı ve kalkınmaya delalet eden göstergeler ile bu göstergelerin alındığı tarihlerde o ülkenin yönetim sistemi arasında bir ilişki var mı bunu araştırdık yani kalkınmaya delalet eden göstergeler neler olabilir. Kişi başına düşen gelir artışı, intiharlar, suçluluk oranları, icatlar, patentler, basılan kitap sayısı, okunan gazete tirajları gibi. Bunlar bir tarafa konu ve bunlardaki değişim ile ülkedeki cari yönetim biçimi arasında bir ilişki arandı. Ülkede yönetim merkeziyetçi mi, ademimerkeziyetçi mi, demokratik mi, otoriter mi, totaliter mi ve bu yönetimdeki değişikliklerin kalkınmaya delalet eden bu parametreler üzerinde nasıl bir etkisi olduğunu aradık; vardığımız sonuç şu oldu arkadaşlar: Kayda değer bir ilişki kurulamadı yani bir ülkede yönetim biçiminin merkeziyetçi ya da ademimerkeziyetçi, otoriter ya da gevşek olmasıyla kalkınma parametreleri iyiye ya da kötüye doğru gider gibi bir ilişki bulunamadı. O zaman kalkınmayı, gelişmeyi, birlikte yaşamının verimli olmasını hangi parametreler, ne izah eder arayışına girdik ve vardığımız 2 sonuç var. Bunlardan birisi, öngörülebilir bir ortamın tesis edilmesi, ödüllendirme, cezalandırma, tayin, terfi, tenzil mekanizmaları bakımından hesaplanabilir, öngörülebilir bir ortamın olması; ikincisi de insanların ne için yaşadıklarına, ne için çalıştıklarına, ne için siyaset yaptıklarına dair sordukları soruya anlamlı bir cevap bulabilmeleri. Maalesef, ülkemizde tam da bu 2 parametre bakımından durum iyi değil, bundan daha kötü olmak üzere de her geçen yıl bu 2 parametre bakımından durum daha da kötüye gidiyor. Bu ülkede tayin, terfi, ödül, ceza, yükselmeniz, para kazanmanız, zengin olmanız ya da sahip olduğunuz şirketleri kaybetmeniz önceden hesaplanabilir, bir tarafta yazılan kriterlere göre değil, doğru zamanda, doğru adamın yanında doğru tavır almanız ya da yanlış yerde olmanıza bağlı bir kader var.

Yine, bu ülkede, Kızılay’da gezen insanlara eğer döndürüp sorsak “Ne için yaşıyorsun?” diye, yaptığı iş siyaset, memuriyet, iş adamlığı, STK’cılık her neyse “Ne için bunu yapıyorsun?” diye sorduğumuzda alabileceğimiz motivasyonu sağlayan bir cevap maalesef yok. Bu tasarı da bunun en ileri gitmiş bir örneği olarak önümüzde durmaktadır. Çünkü benzer gerekçelerle son beş altı yıl içinde Türkiye’de adaletin iyileştirilmesi adına müdahalelerde bulunuldu. Yüksek yargı organlarına bir gecede, beş günde, on günde çok yüksek sayıda yüksek hâkimler atandı ve bu sefer de bunu tersine çeviriyoruz, beş gün içinde yüksek yargıyı sıfırlıyoruz. Şimdi, oraya giden insanlar kendileriyle ilgili hesaplanabilir, öngörülebilir ortam bakımından neler hissediyorlardır?

Ben ilkokulu bitirdiğimde yatılı okul imtihanına girdim ve öğretmen okulu imtihanını kazandım. Etrafımda herkes “Okuyacak, muallim olacak.” diyordu. Okula gittik, kaydı yaptık, dört ay sonra öğretmen okulları öğretmen lisesine çevrildi ve ben bunu etrafıma anlatamadım, annem babam da anlatamadı “Sizin çocuk ne olacak?” diye sorduklarında.

Bu ortamın bozulmasından herkes zarar görür ve bu ortamı tesis etmek de yargının birinci derecede üstlenmek zorunda olduğu bir fonksiyona tekabül eder. Ama bakıyoruz Türkiye’de yargıyla ilgili, yargının mevcut hâlinde -Bakanımız yüksek yargı başkanları da bunu telaffuz etmekten çekinmiyorlar- yargıya güven son yıllarda giderek azaldı ve yüzde 30’ların altına indi. Eğer bir ülkede insanlar yargıya daha başka pek çok kurumdan daha az güveniyorsa orada adalet mülkün temeli olmaktan uzaklaşmaya başlamıştır ve tehlike çanları çalmaya başlıyordu.

Peki kendisine güvenilmeyen bu yargının sebebi oradaki hâkim ve savcılar mıdır? Ben vazifem gereği taşrada uzun yıllar adliye mensuplarıyla birlikte çalıştım. Orada şunu gördüm: Yirmi-yirmi beş yılı geride bırakmış adliyede arkadaşlarımızı bunlar ama bir adanmış ömür, bir fedakârlıkla, bir feragatle geçen bir ömrü arkalarında bırakmışlardı. Doğru dürüst sosyal ilişkiye bile girmekten çekinen, tarafsızlıklarına hâlel gelir, tarafsızlıklarına laf edilir diye başka insanların yaşadığı hayatın pek çok unsurundan gönüllü olarak vazgeçen insanlardı. Bu kadar ihtimam gösteren mensupları olan bir kuruma, bir müesseseye güven nasıl oluyor da yüzde 20 ila 30’lar arasında oluyor? Bunun üzerine oturup düşünmemiz gerekiyor.

Hatta bu tasarıyla ilgili kendileri bu tasarıdan birinci derecede etkilenecek ve bir gecede statüleri sıfırlanacak olan yüksek yargı organlarından ve mensuplarından da herhangi bir ses çıkmamaktadır çünkü Türkiye’de bir korku ortamı tesis edilmiştir. Bu kanun muhtemelen cumartesi akşamı onaylanıp o beş günlük sürede bir gecede tamamlandığında “Belki oraya girmeyebilirim.” beklentisiyle yüksek hâkimlerimiz bu Kanun Tasarısı hakkında görüşlerini ifade etmekten çekinmektedir.

Peki, sadece yüksek yargı organları ya da hâkimlerimiz mi? Bütün toplum böyledir çünkü toplum kayyumları, el koymaları, susturmaları ibretle seyretmekte, kendi gücü olmadığı için de korkmaktadır. Kimsenin sesinin çıkmaması sağlıklı bir topluma delalet etmemektedir çünkü orada karşılıklı diyalogla bulunmayan hükümler yaygınlaşır ve rövanşist bir beklentiyle hınç büyür büyür bir gün bütün toplumu temelinden yıkabilir. Bu kanunun görünürdeki gerekçesi istinaf mahkemeleridir ama daha istinaf mahkemeleri yürürlüğe girmeden, hiçbir dosyaya bakmadan Türkiye Büyük Millet Meclisi mübarek ramazan ayında sabah saat beş-beş buçuklara kadar meşgul edilerek belli bir tarihe yetiştirilmeye çalışılmaktadır ve yine açıkça Anayasa’ya aykırı olduğu belli olan bu kanunun, anayasa yargısı denetiminden kaçırılması için de beş günlük bir uygulama süresi getirilmiştir çünkü daha önce HSYK’nın idari kısımlarında yapıldığı gibi Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümemesinden –tırnak içinde söylüyorum- istifade edilmeye çalışılmaktadır. Bu, kanuna karşı hiledir; bu, yasama hakkının kötüye kullanılmasıdır. Anayasa’ya aykırı olmadığını burada iktidar partisi mensupları söylüyorlar. Eğer bunda kendinize güveniyorsanız Anayasa Mahkemesinin Anayasa yargısını tamamlayacağı kadar bir süre bu kanunun yürürlüğe girmesini erteleyebiliriz. Çünkü, temmuz ayının son haftasında adli tatil ile birlikte istinaf mahkemeleri hizmet vermeye başlayacak. Şu anda yüksek yargıda çok sayıda birikmiş dosya vardır, o zamana kadar yüksek yargının çalışması hiçbir mahzur doğurmayacaktır.

Bu sıfırlama, tarihte, 27 Mayıs’tan sonra Danıştayla ilgili buna benzer bir şey, tam böyle yapılmamış; bir de Hitler zamanında 1942’de Nazi Almanyası’nda yapılmıştır. Bunun hâkimlik teminatıyla bağdaşmadığını, bunu yazan arkadaşlarımız da gayet iyi bilmektedirler.

Yine, bu yasayla kayyumlara getirilen sorumsuzluk ve kendilerine dava açılmaması, devletin rücu etme prensibinin getirilmesi ama devlete de bu rücu etmeyle ilgili bir yıllık bir zaman aşımı süresi, hak düşürücü süre konulması da yine iyi niyetle ve Türkiye'nin ihtiyaçlarıyla izah edilebilecek bir şey değildir.

Meclis tutanaklarına baktığınızda arkadaşlar, muhtemelen, yüksek yargıyı bugün temizlemek istediğiniz unsurlara verirken çıkardığınız kanunlarda, burada endişeler dile getirildiğinde bu endişelere yine siz “Çok daha iyi olacak. Yargı hızlı, etkin ve tarafsız bir şekilde çalışacak.” diye cevap verdiniz. Yani bugün, o unsurları yüksek yargıya kendiniz yerleştirirken belirttiğiniz gerekçeleri, bu sefer o unsurları yüksek yargıdan uzaklaştırmaya yönelik yaptığınız bu tasarıda yine ifade ediyorsunuz. Tarih şunu gösteriyor: Bir problemi, o probleme yol açan süreci tersine çevirerek çözemezsiniz. Bunu çözüm sürecinde de böyle yaptınız. Yani bir adama 80 kilometre hızla bir araba çarptıysa siz bunun çözümü olarak adamı arabaya çarptırarak bunu çözemezsiniz. Hâliyle, yargının, cumhuriyet tarihi boyunca tabii ki bir sürü eksikleri vardı ama ona rağmen bir birikimi, bir düzeni vardı. Bunu siz hızlıca değiştirmek istediğinizde nasıl beklentilerinizin tam aksi sonuçlarla karşılaştıysanız bugünkünde de muhtemelen böyle olacaktır çünkü bu meselenin sebebi, yöntemdir ve bu tasarı, aynı yöntemin devamı mahiyetinde bir çabadır.

Onun için biz diyoruz ki gelin biraz daha soğukkanlı düşünelim. Dün de söyledim. İstikametinizin doğru olması önemlidir ama bazen hız, istikametten çok daha önemlidir. Doğru bir istikameti belirlersiniz ama hızınız bu istikamete uygun değilse o hedefinize asla varamayabilirsiniz. Ama hedefiniz uygun olmayan bir istikamete çıksa bile hızınız doğruysa bu istikamette gerekli değişiklikleri, revizyonları yaparak tekrar bu hedefe varma imkânınız olur. O açıdan diyorum ki gelin bu kanunun yürürlüğünü 1 Ocak 2017 tarihinde yapalım ve atama için de bu sıfırlamadan sonra kalacakları tespit için de bir aylık bir süre koyalım; bir gün, iki gün içinde atadıklarınızdan bugün nasıl rahatsızsanız, ola ki bir gün, iki gün içinde attıklarınızdan da aynı şekilde rahatsız ve pişman olabilirsiniz. Yöntem değişmedikçe sonucun da değişme ihtimali küçüktür diyorum.

Bu açıdan tekrar değerlendirmenizi istirham ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçdemir.

Şimdi, Hükûmet adına Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Bozdağ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İkinci bölüm üzerinde bu vakte kadar yapılan eleştirileri de cevaplayacak mahiyette bazı değerlendirmelerde bulunmak istiyorum.

Pek çok arkadaşımız, Yargıtay Başkanı, Danıştay Başkanı, daire başkanları ve unvanlı görevlerde bulunan kişilerin üyeliklerinin neden korunduğuna dair sorular sordular. Esasında, bunların başkanlıkları ve üyeliklerinin korunması, Anayasa'nın emrinin gereğini yapmaktan ibarettir. Zira, Anayasa'nın 154'üncü maddesine göre, Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkan vekilleri, daire başkanları ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve cumhuriyet başsavcı vekili dört yıl için seçilmektedir.

Yine, aynı şekilde, 155'inci maddeye göre, Danıştay Başkanı, başsavcısı, başsavcı vekilleri ve daire başkanları dört yıl için seçilmektedir. Bu nedenle, Anayasa'mızın bu hükümleri dikkate alınmak ve buna uygun düzenleme yapılması maksadıyla, unvanlı görevlerde bulunanların, daha doğrusu Yargıtay ve Danıştay genel kurullarının belli bir süreyle seçtiklerinin görevleri ve unvanları korunmuştur, Anayasa'ya uygun bir adım atılmıştır.

Öte yandan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna hem Yargıtaydan hem de Danıştaydan seçilen sayın üyeler var. HSYK Kanunu'na göre bunlar seçildikten sonra üyelikle bağları kopmaktadır, şu anda onlar, Yargıtay üyesi değildirlir. Ancak, 159'uncu maddeye göre bunlar da belirli bir süreyle seçilmişlerdir. Görev süreleri dolduktan sonra kadro şartı aranmaksızın, kanuna göre, üyeliklere dönebilmektedirler. Bu düzenlemeyle onların da üyeliklerinin, daha doğrusu HSYK üyeliklerinin devam edebilmesi için bir düzenleme yapıldı, görev sürelerinin sonuna kadar HSYK üyelikleri devam edecek, görev süresinin sonuna bir ay kala bunların durumu tekrar değerlendirilecektir. Bu da Anayasa'ya uyma zorunluluğundan kaynaklanan bir düzenlemedir, Anayasa'nın emrinin gereğini yapmaktan ibarettir.

Özlük hakları korunuyor mu? Bu düzenlemede özlük hakları korunmaktadır. Özlük hakları korunmadan bir düzenleme yapmayı elbette düşünmek mümkün değildir. 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendi uyarınca Yargıtay ve Danıştay Başkan ve üyelerinin aylık ve ödenekleri ile diğer mali, sosyal hak ve yardımların bu kanun kapsamında düzenleneceği ifade edilmektedir. Diğer bir anlatımla, gerek Yargıtay üyelerinin gerek Danıştay üyelerinin özlük haklarına ilişkin düzenlemeler, Hâkimler ve Savcılar Kanunu'na göre yapılmaktadır ve bunların düzenlemeleri kapsamında 2802 sayılı Kanun'a göre Yargıtay üyeleri, Danıştay üyeleri, Yargıtay Başsavcı Vekili, birinci sınıf hâkim ve savcılıkta altı yılını doldurup Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilme hakkını kaybetmemiş olanlar ile birinci sınıf hâkim ve savcılara ödenecek aylık ve ek gösterge aynıdır. Dolayısıyla, bu düzenlemelerde bunlar korunmaktadır.

Şimdi, Danıştayda Cumhurbaşkanımızın seçtiği üyeler var. Bunların durumunda, özlük haklarında farklılıklar öngörmekteyiz. On iki yıl görev yaptılar, on iki yıldan sonra bunlar ne yapacaklar? Bir tercihte bulunacaklar. Hâkim ve savcılık mesleğine tercihte bulunanlar o mesleğe geçecekler, dolayısıyla özlük haklarından aynen yararlanacaklar. Kamuya geçmek isteyenler de tercihte bulunduklarında kamuya geçecekler. Ana maddede bu düzenleniyor. Neden böyle yaptık? Çünkü, on iki yıllığına seçileceğini bilerek seçiliyor. On iki yıl sonra isterse hâkimlik mesleğine devam edeceğini, isterse kamuya geçeceğini öngörerek seçildiği için kamuya geçenlerle ilgili bu başlangıçtaki belirlilik nedeniyle ayrı bir koruma getirmeye gerek duyulmamıştır.

Ancak, şu anda Danıştayda görev yapan Cumhurbaşkanının seçtiklerinden görevi sona ereceklerle ilgili ikili bir ayırım getirilmiştir. Bunlardan hâkimlik mesleğine geçecekler, o mesleğe geçecekler dolayısıyla birinci sınıf hâkim muamelesi görecekler, Danıştay ve Yargıtay üyelerinin sahip olduğu özlük haklarına sahip olacaklardır. Ancak, kamuya geçmeyi tercih edenlerle ilgili özlük haklarını koruduk, onlarla ilgili istisnai bir geçiş hükmü koyduk. Çünkü, onlar seçildiklerinde böyle bir belirlilik olmadığı için onların özlük haklarını teminat altına alan bir düzenlemeyi orada yaptığımızı ifade etmek isterim. Dolayısıyla, gerek Yargıtay üyeleri gerekse Danıştay üyeleriyle ilgili özlük haklarında herhangi bir kısıtlama, kayıp söz konusu olmayacaktır. Bunu buradan bir kez daha ifade etmek isterim.

Geçen de tartışıldı -bugün belki dile getirilecektir, bilmiyorum- ifade ettim ama bir kez daha ifade etmekte fayda görüyorum. "Yargıtay ve Danıştay üyeliği" ifadeleri, Anayasa'mızda geçmektedir. "Üyelik" ibaresi geçmekte ancak Anayasa'mız Yargıtay ve Danıştay üyeliğine dair bir koruma öngörmemektedir, onunla ilgili ayrı bir teminat öngörmemektedir. Anayasa'mız neyi öngörüyor? Yargı bölümüne baktığımız zaman "genel hükümler" başlığı altında "mahkemelerin bağımsızlığı" 138, "hâkimlik ve savcılık teminatı" 139, "hâkimlik ve savcılık mesleği" 140; buralarda bunlarla ilgili genel teminatlar öngörülüyor, bütün bunlara baktığınızda mahkemelerin bağımsızlığı var; tamam, burada bu, zaten korunuyor. İki: Hâkimlik ve savcılık teminatı var. Bu da burada korunuyor çünkü istemedikçe emekliye ayrılamazlar, emekliye sevk edilme yok. Azlolunamazlar, azlolunma yok. Özlük haklarından mahrum bırakılamazlar, özlük haklarından mahrum bırakma yok. Hâkimlik ve savcılık mesleğine ilişkin düzenleme var, bu düzenlemeden de geri adım söz konusu değildir. Peki, koruma neye getiriliyor Anayasa'da? Koruma, esasında hâkimlik ve savcılık teminatı nedeniyle hâkimlik ve

savcılık mesleğine getiriliyor ve bu meslek korunuyor. Bu düzenlemede de aslolan hâkimlik ve savcılık mesleği olduğu için bu mesleğe ilişkin teminatların her birerine uyulmuştur ve bu teminatların gereğine uygun olarak düzenleme yapılmıştır. Yargıtay ve Danıştay üyeliği için geçerli olan teminat da Yargıtay ve Danıştay üyeliği için ayrı bir teminat olmayıp hâkimler ve savcılar için geçerli olan hâkimlik ve savcılık teminatıdır.

Tabii, bu bir kariyer meslek de değildir Yargıtay ve Danıştay üyeliği. Kariyer mesleklerle ilgili 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun temel ilkelere ilişkin 3'üncü maddesinde kariyer ilkesi olarak bir tanımlama var, bu konuda çıkarılan yönetmelikler var, başka değerlendirmeler var, bu konuda bizim mevzuatımız var. Bu mevzuat içerisinde Yargıtay ve Danıştay üyeliği, bir kariyer meslek olarak öngörülmemekte, aksine hâkimlik, savcılık da bu kariyer meslekle ilgili şeyin kapsamı dışında tutulmakta. Ancak, Anayasa Mahkememiz verdiği bir kararında 2008/7 esas sayılı ve 2011/80 sayılı Kararında Anayasa Mahkememiz, "Hâkimlik ve savcılık mesleğine seçimde muhakeme gücünün karar vermek veya iddiada bulunmak için bir konuyu kavrayıp iddianame veya karar şekline getirerek özetleme yeteneğinin, mesleğin temsilinde fiziki görünüm ve davranışları ile olaylara verilen tepkinin mesleğin kariyer meslek olması nedeniyle..." diye devam ediyor. Hâkimlik ve savcılık mesleğini kariyer meslek olarak kabul ediyor ancak Yargıtay ve Danıştay üyeliğiyle ilgili böyle bir durum söz konusu değildir.

Yine Anayasa'mızda Yargıtay ve Danıştay üyeliği için bir süre öngörülmemiştir. Bu, tamamen yasamaya bırakılmıştır. Aynı şekilde YSK üyeleri için de bir süre öngörüsü yoktur. YSK üyelerinin süresi kanunda altı yıl olarak düzenlenmiştir. Şimdi, Yargıtay ve Danıştay üyeleri için de yasama yetkisinin aslilığı ilkesi çerçevesinde bir süre getirilmektedir. Bu da tamamen Anayasa'nın yasamaya bıraktığı takdir yetkisi çerçevesinde yapılan bir düzenlemedir.

Son olarak, Yargıtay ve Danıştayın ilk derece mahkemelerinde ve istinaf mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcılarla ilgili kanun yolu değerlendirme formu düzenlemesine ilişkin önemli bir yetki getirilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika verebilir misiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan, tamamlayın lütfen sözlerinizi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bildiğiniz gibi, not sistemi, bizim mevzuatımızda vardı ancak kaldırıldı. Not sisteminin kaldırılmasından önce terfiler içerisinde mümtazen terfi oranları yüzde 50'lerde. Not sistemi kaldırılıyor, birdenbire mümtazen terfi edenlerin oranı yüzde 81'e çıkıyor. 2015 yılı itibarıyla mümtazen terfi edenlerin oranı yüzde 92 ama kararların tartışması ve yargıdaki bu mümtazen terfi oranının artmasına rağmen kararlara dönük eleştirilerde bir azalma var mı? Yok, aksine, artma var. Öte yandan hem direnmelerde artma var hem de kararların kalitesinde ve niteliğinde önemli oranda düşüşler var. Bakın, 2010 yılında Ceza Genel Kuruluna giden 308 tane direnme kararı varken 2015 yılında 2.112 tane olmuş. Hukuk Genel Kuruluna 2010'da 794 dosya giderken 2015'te 6.677 dosya gitmiş. Bu, şunu gösteriyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Pek çok dosyada tekli direnmeler var. Bu açıdan not sistemi de yargıya olan güveni güçlendirme bakımından, pek çok keyfiliğin önüne geçme bakımından son derece önemli bir yenilik olacaktır. Hayırlı olmasını diliyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanaklara geçmesi açısından bir şey söyleyeceğim.

Biraz önce Sayın Bakanın süresi doldu, talep etti... Bizce de son derece makul. Amacımız, kaliteli yasama yapmak. Bu kararınız doğru ama yürütmenin bir mensubuna, Hükûmetin bir mensubuna gösterdiğiniz bu toleransı, yasama mensuplarının da talep etmeleri durumunda göstermeniz gerektiğini hep söyledik. Bu davranışınız yanlış değil, eleştirmiyoruz ama bizim hatiplerimizin de benzer taleplerinde “Söz veremiyorum.” gibi yaklaşımlar, eşitsizlik oluyor ve sizin adil davranma ilkesini çiğnemeniz oluyor.

Bunu hatırlatmak istedim.

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Bakan hem sizin merak ettiğiniz konularla ilgili bir bilgilendirme hem de zaten Sayın Bakan yerine geçtiği zaman da her an söz alma imkânı olan bir Sayın Bakan olduğu için... Ben bölünmesin diye... Zaten sadece bir dakikalık bir uzatma oldu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bizim konuşmalarımız merak edilmiyor mu?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bakan ile milletvekili arasına fark koymayın.

BAŞKAN – Dolayısıyla, buna ilişkin olarak başkan vekilleriyle almış olduğumuz mutabakat metninde de var, sürelerin uzatılmamasıyla ilgili. Bu konuda bir talep olunca...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, şunu: Bakın, önerge işleminde beş dakika konuşuyoruz. Orada bir dakika uzatma talep etsek ve sürekli etsek, bu dediğiniz de haklısınız. O, zaten doğru olmaz. Ama gruplar ve Hükûmet, İç Tüzük’te eşit haklara sahip. Grup adına konuşma yapan bir konuşmacı, on dakikalık süreyi kullandı Sayın Bakan gibi. Hem ne diyorsunuz? “Sayın Bakanın her zaman hakkı var.” diyorsunuz. Aslında...

BAŞKAN – Her zaman hakkı var yani. Açın bakın İç Tüzük’e, Bakan ve ilgili Komisyon...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır... Ya tamam zaten aynı şeyi söylüyorum. Sayın Bakan, bu süreye gruplardan daha az ihtiyaç duyar çünkü istediği zaman açıklama yapıyor. Ama siz grupların sürelerini de kısıtladınız. Şimdi, burada...

BAŞKAN – Kısıtlamadım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hükûmet ve gruplar, İç Tüzük’e göre eşit süre hakkı elde ettiklerine göre grup adına konuşan arkadaşlarımızın benzer taleplerini, ihtiyaç duymaları hâlinde, karşılamanız hakkaniyetle doğrudur. Aksi durum, oradaki tarafsızlığa gölge düşürür. Ben böyle bir şey yapacağınızı düşünmüyorum. Ama bu konudaki beklentimizi kayda geçirmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özel.

Olmadığı takdirde Bakana yerinden de zamanında söz verebiliriz. Dolayısıyla, beş dakika da olsa, yirmi dakika da olsa, aslında tüm konuşmacıların -Hükûmet, milletvekili, gruplar fark etmez- konuşmalarını o süre içerisinde ayarlamaları, hem Meclis pratiği açısından hem de gündemin normal bir akışı açısından çok daha sağlıklı olur diye düşünüyorum.

Şahıslar adına son konuşmacı, Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin.

Buyurun Sayın Bilgin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın ikinci bölümünde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, öncelikle, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısına neden ihtiyaç duyulduğunu kısaca açıklamak istiyorum. AK PARTİ hükümetleri yüksek yargıda oluşmuş ağır iş ve dosya yükünü azaltmaya, yargının işleyişini hızlandırmaya ve yüksek mahkemelerin asli fonksiyonları olan içtihat mahkemelerine dönüştürülmesi amacıyla birçok düzenleme yapmış ve istinaf sisteminin yasal altyapısını oluşturmuştur. Ancak yasal altyapının oluşturulmasına rağmen, gerek fiziki altyapı eksikliği gerekse hâkim, savcı ve adli personel sayısının yetersizliği nedeniyle bugüne kadar istinaf sistemine geçilememiş, mevcut sistem uygulanmaya devam etmiştir. Bu durum da yüksek mahkemelerin altından kalkılamayacak yoğunlukta dosya ve iş yüküyle karşı karşıya kalmalarına neden olmuş, siyasi irade, bu noktada biriken iş yükünü azaltmak ve adaletin işleyişini hızlandırmak için yüksek yargıda daire ve üye sayılarını artırmıştır.

Bilindiği üzere, istinaf mahkemelerinin faaliyete geçebilmesi için gerekli olan altyapı eksiklikleri ve personel atamaları tamamlanmış ve bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri, 20 Temmuz 2016 tarihinde faaliyete geçecektir. İstinaf sisteminin faaliyete geçmesiyle birlikte ilk derece mahkemelerince verilen kararların adli yargıda yüzde 90'ının, idari yargıda ise yüzde 80'inin istinaf mahkemelerinde kesinleşeceği tahmin edilmekte olup Yargıtay ve Danıştayın iş yükü de bu oranda azalacaktır. Bu nedenle, Yargıtay ve Danıştayın daire ve üye sayılarını yeniden belirleme ihtiyacı doğmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının ikinci bölümünde yapılan düzenlemeler hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum. Tasarının 15'inci maddesiyle Yargıtayın daire sayıları, tasarının amacına uygun olarak azaltılarak 12 ceza ve 12 hukuk dairesi olarak değiştirilmektedir. Tasarının 17'nci maddesiyle, Yargıtay üyeliğinin süresi, Anayasa Mahkemesi üyeliğinde olduğu gibi, üyelerin yeterince tecrübe kazanması, tecrübelerini mahkeme çalışmalarına yansıtması bakımından makul bir süre olan on iki yıl olarak belirlenmiş ve ayrıca üyelerin tekrar seçilemeyecekleri düzenlenmektedir.

Tasarının 21'inci maddesiyle, gereksiz zaman kaybını önlemek ve yargının hızlanması amacıyla, Yargıtaya gelen dosyanın en kısa zamanda görevli daireye gönderilmesi amacıyla kendisini görevsiz gören dairenin, dosyayı Hukuk İşbölümü İnceleme Kurulu yerine direkt görevli olduğu kanısına vardığı daireye göndermesi amaçlanmaktadır.

Tasarının 22'nci maddesinde, istinaf mahkemelerinin faaliyete geçmesi nedeniyle Yargıtayın iş yükünün azalacak olmasından dolayı Yargıtay üye sayısının ilk etapta 300'e, nihai olarak kademeli şekilde 200'e düşürülmesi... Ayrıca yeni üyelerin seçilme usulleri ve yeniden üye seçilemeyenler hakkında yapılacak işlemler de madde metninde düzenlenmektedir.

Tasarının 23 ve 27'nci maddelerinde, yargı görevini icra edecek hâkim ve savcı adaylarının başarı ve liyakat durumlarının bütün yönleriyle değerlendirilmesine ihtiyaç duyulduğundan, hâkim ve savcı adaylarına meslek öncesi eğitim sonunda yazılı sınava ilave olarak sözlü sınav getirilmesi düzenlenmektedir. Düzenlemede asıl amaç, meslek öncesi eğitim sürecinde adayların meslekî yeterliliği, hukuki meseleleri kavrama, çözüme ve ifade etme yeteneği, temsil yeteneği, öz güveni ve davranışlarının mesleğe uygunluğu hususlarının daha sağlıklı ve somut verilerle değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarının 24, 25, ve 26'nci maddelerinde, hâkim, savcılar hakkında düzenlenen kanun yolu değerlendirme formlarının, hâkim ve savcılarımızın duruşmalara hazırlıklı çıkmaları, hukuki gelişmeleri takip etmeleri ve daha isabetli karar vermeleri amacıyla tekrar derece yükselmelerinin dikkate alınmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Tasarının 29, 30'uncu maddelerinde özellikle terör suçlarında, örgüt ve örgüt mensuplarının aynı il, ancak farklı ilçe idari sınırları içerisinde kalan eylemlerinin soruşturulmasında ve yargılanmasında karşılaşılan zorlukları ortadan kaldırmak amacıyla, Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanan bazı suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı açılacak soruşturmaların ve davaların, suçun işlendiği yerin bağlı olduğu ilin adıyla anılan cumhuriyet başsavcılığı ve ağır ceza mahkemelerinde görülmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Sonuç olarak, görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı, uzun bir süreden beri gündemde olan ancak çeşitli nedenlerle faaliyete geçemeyen istinaf sisteminin faaliyete başlayacak olması nedeniyle ortaya çıkan yeni duruma adaptasyonu sağlamaya yönelik bir düzenlemedir.

Yüksek mahkemelere gelecek iş ve dosya sayısı belli bir periyotta azalacağından dolayı, yüksek mahkemeleri, olması gereken içtihat mahkemesi hâline getirmek için yasal düzenleme yapılmaktadır.

Görüşmekte olduğumuz tasarının hukuk sistemimize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, ikinci bölüm üzerinde İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın ikinci bölümü üzerindeki görüşmelere İç Tüzük’ün 72’nci maddesi gereğince devam edilmesini teklif ederiz.

Özgür Özel

Veli Ağbaba

Ömer Süha Aldan

Manisa

Malatya

Muğla

Zeynel Emre

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Eskişehir

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamadan önce bir yoklama talebi var, önce o talebi gerçekleştiriyoruz.

Sayın Özel, Sayın Gök, Sayın Ağbaba, Sayın Yüksel, Sayın Aldan, Sayın Adıgüzel, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Emre, Sayın Yarkadaş, Sayın Özdemir, Sayın Arslan, Sayın Gürer, Sayın Dudu, Sayın Purçu, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Demirtaş, Sayın Özdiş, Sayın Kayan, Sayın Tanrıku, Sayın Çamak.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre verilmiş öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz. Yalnız, yoklama olduğu için sistemden kayıtlar silindi. Ben, sırayla okuyorum, arkadaşlar sisteme girerlerse.

Sayın Gürer, Sayın Arslan, Sayın Demirtaş, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Özdiş, Sayın Özdemir, Sayın Ağababa, Sayın Aldan, Sayın Atıcı.

Şimdi, on beş dakikayla soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz. Bu on beş dakikanın yarısını soruya, yarısını da cevaba kullanacağız.

Sisteme giren sayın milletvekillerine sırayla söz veriyorum.

Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, Adalet Bakanlığı infaz koruma memurlarının yıpranma payı ve özlük haklarıyla ilgili iyileştirmeye yönelik bir çalışma var mıdır? Bu bağlamda, koruma memurları, özellikle yaptıkları iş nedeniyle oldukça yorucu bir iş yapmaktadırlar. Bu yönde bir çalışma dileğimizdir.

Eğitim durumu ve aynı kategoride bulunan memurlar arasında farkların giderilmesi için bir çalışma düşünülmekte midir?

Döner sermayeden eşit yararlandırılmaları konusunda bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakana soruyorum: Daha önce de sorduğum hâlde cevabını alamadım, şimdi tekrar soruyorum: Denizli'nin Beyağaç, Bozkurt, Güney, Bekilli, Baklan, Babadağ ilçelerimizin adliyelerini hiçbir neden yokken kapattınız. Bu ilçelerin adliyelerini ne zaman açacaksınız? Tasarruf yapmak için yaptıysanız sarayın masraflarını kısmayı ne zaman yapacaksınız?

İki: Ülkemizde bulunan bütün cezaevleri kapasitesinin yüzde 100 üstünde tutuklu ve mahkûm barındırmaktadır. Bu nedenle, tutuklu ve mahkûmlar yerlerde yatmakta, birçok ihtiyaçlarını karşılayamamaktadırlar. Bunu ne zaman düzeltmeyi düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demirtaş...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Bakan, Karadeniz Ereğli'nin nüfusu Zonguldak merkez nüfusundan fazladır. Bu sebeple, Karadeniz Ereğli'de bir ağır ceza mahkemesine ihtiyaç vardır, Ereğli kamuoyunda da böyle bir beklenti vardır. Karadeniz Ereğli'de ağır ceza mahkemesi kurulacak mıdır?

Sayın Bakan, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı hizmet binası olarak Balgat'ta bir özel bina kiralanmıştır. Bu bina hangi kişi veya şirketten kiralananmıştır, kaç yılına kiralananmıştır? Bu binanın 2016 yılı aylık kirası kaç liradır? Bugüne kadar bu bina için ne kadar kira ödenmiştir?

Sayın Bakan, Ankara Adliyesine bağlı iş mahkemeleri ve ticaret mahkemeleri için hizmet binası olarak yine Balgat'ta bir özel kişiye ait bina kiralananmıştır. Bu bina hangi kişi ve şirketten kiralananmıştır, kaç yılına kiralananmıştır? Bu binanın 2016 yılı aylık kirası kaç liradır? Bugüne kadar bu bina için ne kadar kira ödenmiştir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Bakan, Edirne Türkiye'nin en güzel kentlerinden biri olup bir sınır kentidir. Maalesef, Edirne AKP iktidarının uyguladığı niteliksiz politikalar sonucu göç veren bir il konumuna gelmiştir. İktidarın Edirne'yi pek dikkate almadığı konulardan birisi de adliyelerin kapatılmasıdır. Adliyeler her türlü hukuki işlerin yapıldığı, yurttaşların hukuki sorunlarına çözüm arandığı bir yer iken Edirne'mizde Havsa, Lalapaşa ve Meriç ilçelerimizdeki adliyeler kapatılmıştır. Zaten merkez ilçeyle birlikte 9 ilçemiz var, siz 3'ünü kapatmışsınız, Süloğlu'nu hiç açmamışsınız. Özellikle, gümrük işlerinde birçok adliyelik vakanın görüldüğü Lalapaşa ilçemizde insanlar 30 kilometre mesafedeki Edirne'ye gitmektedirler. Havsa ilçesi Edirne'ye, Meriç ilçesi ise Uzunköprü'ye gitmektedir. 80 yaşında bir insanın da, ortopedik özrlü insanların da adliyelik olabileceğini düşünürsek Havsa, Lalapaşa ve Meriç ilçelerindeki adliyeleri ne zaman açmayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Sayın Sağlık Bakanına: Adana’da kamu hastanesine bağlı olarak çalışan 100. Yıl Diş ve Protez Merkezindeki diş protez teknisyenleri uzunca bir süredir çalışma koşullarının iyileştirilmesi için mücadele veriyor. Diş teknisyenlerinin sağlıklı bir ortamda çalışma talebi en doğal hakları değil midir? Bu konuda gelen talepleri dinliyor musunuz? Söz konusu merkezdeki şartlar ne zaman düzelecek?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan kanun tasarısı ve tekliflerinin Avrupa Birliği mevzuatına uygunlukları incelenerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak üzere Avrupa Birliği Uyum Komisyonu kurulmuştur. Bugün görüştüğümüz Danıştay Kanunu Tasarısı, Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna havale edilmemiştir. Kanun tasarısında Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun görüşü yer almamaktadır, eksik kalmıştır. İktidar partisi ve Meclis Başkanlığı bu uygulamayla bir kez daha “Avrupa Birliği müktesebatını, direktiflerini, ilerleme raporunu tanımıyorum ve Avrupa Birliği müktesebatıyla açıkça çelişen bir düzenlemeye gidiyorum.” demiştir. Yol yakinken bir kişinin şahsi hırsı ve güvenliği için çıkarılan bu yasa tasarısından, bu yanlışlıktan dönülmesi için Avrupa Birliği müktesebatına, hatta Anayasa’mıza aykırılıklar içeren bu tasarının görüşmelerine ara verilerek Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna gönderilmesi gerekmektedir. Sayın Bakanın bu konudaki görüşlerini merak ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, aslında size soracak çok sorum, sizden soracak çok hesabım var. Ancak, bu hakkımı çok geniş bir kitle için kullanacağım.

Bayram geliyor, kader mahkûmlarının koşuşlarında, evlerinde sizden gelecek, bu Meclisten gelecek bir müjdenin umudu var. Onlara verecek bir ortak müjdemiz var mı? Ceza indirimi ya da denetimli serbestliğin iki ya da üç yıla yükseltilmesi gibi bir müjde bekliyorlar. Bu, birkaç yıllık infazı kalmış kader mahkûmları için çok önemli. Bu konuda biz bir uzlaşmaya varız. “Evet” derseniz on binlerce ana, baba, evlat, eş, kardeş hepimize dua eder. Var mısınız? Eğer siz varsanız biz grup olarak varız, bu işi on dakikada hallederiz Sayın Bakan. Bu konuda, bütün kader mahkûmları bu yüce Meclisten bir müjde bekliyorlar. Bu müjdeyi inşallah bayramdan önce veririz diye diliyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aldan...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan,

Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, İsrail’le yapılan bir anlaşma var malum. Bunun Meclisin onayından geçirilmesi söz konusu mu? Bu anlaşma metninin içindeki Mavi Marmara baskınına katılan askerlerin cezai sorumsuzluktan yararlanacakları iddiası doğru mudur?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, yargı sistemine doğrudan yaptığınız müdahalelerle yurttaşlarımızın adalete ve devlete olan güvenini ciddi bir şekilde sarstınız. Dünya âlem size yanlış yaptığınızı söylüyor, siz kendinizi herkesten akıllı zannediyorsunuz. Hiç olmazsa kendinize dürüst olun ve bir an için empati

yapın. Sizin yaptıklarınızı bir başka parti yapmış olsaydı acaba ne yapardınız? Kimse size “Paralel yapıyla mücadele etmeyin.” demiyor ancak “Paralelle mücadele bahanesiyle AKP devleti kurun.” da demiyor. Türkiye’ye verdiğiniz zararı görmek istiyorsanız, sadece dün İstanbul’da yapılan katliama bakmanız bile yeterlidir.

BAŞKAN – Soruları cevaplandırmak üzere sözü Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ’a bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bozdağ.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; ceza infaz kurumlarında çalışan infaz koruma memurlarının durumuyla ilgili bildiğiniz gibi geçen yasama yılında bir kanun tasarısı hazırlandı; cezaevlerinin dış güvenliğinin jandarmadan alınarak Adalet Bakanlığına verilmesi, infaz koruma memurlarımızın özlük haklarında iyileştirmeler yapılmasını da içeriyordu. Genel Kurulda önemli bir kısmı da görüldü, o arada kanun görüşmeleri ertelendi, kadük kaldı. Bakanlık olarak bu kanunu önümüzdeki yasama döneminde -yılında daha doğrusu- Türkiye Büyük Millet Meclisine yeniden sevk etmeyi, dış güvenliği Adalet Bakanlığına almayı ve infaz koruma memurlarının özlük haklarını da iyileştirmeyi planlıyoruz. İnşallah, önümüzdeki yasama yılında bu adımı beraber atarız.

Cezaevlerindeki kapasiteyle ilgili, şu anda cezaevlerimizin kapasitesi 180 bin. Ama, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü sayısı 192 bindir. Tabii, cezaevlerindeki rakam yüksek, biz bunu her defasında ifade ediyoruz. Bu kalabalıklaşmanın, rahat olması için de çalışmalarımız devam etmektedir.

Adliyelerin kapatılmasına ilişkin sorular var; iki arkadaşımız sordu. Adliyeler, geçmişte dosya sayıları, coğrafi yakınlıklar, uzaklıklar ve başka pek çok kriter dikkate alınarak kapatıldı. Şu ana kadar bir 146 adliye kapatıldı, daha sonra da 44 adliye ayrıca kapatıldı yani yaklaşık 200 adliye kapatılmış oldu. “Yeniden adliyeleri açmayı düşünüyor musunuz?” Bakanlık olarak düşünmüyoruz yeni adliyeler açmayı. Benim ilimde 4 tane ilçenin adliyesi kapatıldı. İlk kapattığımız 146’lık grup içerisinde Sayın Cumhurbaşkanımızın ilçesi Güneysu Adliyesi de kapatıldı. Gerçekten dosya sayıları çok az yani 20 tane, 30 tane dosya; 2 hâkim, 2 savcı yıl boyu orada kendilerini de geliştiremiyorlar, o ihtilafların büyük bir kısmı da savcılarımızın iş çıkarma gayretinden çıkıyor, normal seyrine bıraktığınızda o kadar ihtilaf da yok. Tabii, ulaşım da kolaylaştı, eskisi gibi değil yani 40 kilometre uzun bir yer değil, 20 kilometre uzun bir yer değil; çok rahat bir şekilde ulaşılabilir. Hem hâkimlerimizin, savcılarımızın daha fazla işe bakmaları, kendilerini geliştirmeleri hem de vatandaşlarımızın lehine doğru karar verebilmeleri bakımından da bunu önemsedik. Hükümet olarak adliye kapatmak övünülecek bir iş değil ama baktığımız zaman bunun, sonuçları itibarıyla doğru bir iş olduğuna inanıyoruz. Benim ilimde de 4 ilçe, her gittiğimde söylüyorlar, ben de onlara bunları dilim döndüğü kadar anlatmaya çalışıyorum. Önümüzdeki dönemde de bu kapatılan adliyelerin yeniden açılması söz konusu değildir, en azından şu aşamada söz konusu değildir.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Birer mahkeme açabilirsiniz Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Karadeniz Ereğli’yle ilgili ağır ceza mahkemesi kurulmasına ilişkin talepler var; hem siz söylediniz hem bizim sayın milletvekillerimiz söyledi, hepsi burada bir adliye ihtiyacı olduğunu söylediler. Ben, Zonguldak ziyaretimde de Karadeniz Ereğli’ye de uğradım, oradaki durumu da gördüm. Tabii, bu konuyu da özelde incelettirdim. Zonguldak ağır ceza mahkemelerine gönderilen, ağır ceza mahkemelerinin görev alanına giren iş sayısı son beş yılda ortalama 120’dir, Zonguldak ağır ceza mahkemesinde son beş yılın ortalaması 120’dir. Karadeniz Ereğli ile Zonguldak il merkezi arasındaki kilometre de 46 kilometredir. 120 dosya, bunların tamamı Karadeniz Ereğli’den olsa bile -ki değil başka yerlerden de var- yani takdir edersiniz ki bu kadar az dosyanın olduğu bir yerde ağır ceza mahkemesi açmak pek doğru gelmiyor. Mesafe yakınlığı da var ama

dosya sayısı çok olmuş olsa, Zonguldak'a 2'nciyi açacağımıza, Karadeniz Ereğli'ye 2'nciyi açardık, orada mesafeye bakmazdık. Ama, gerçekten dosya sayısı çok az, o nedenle Karadeniz Ereğli'de böyle bir ağır ceza mahkemesi açma şu aşamada mümkün gözüküyor, onu ifade etmek isterim.

Tabii, Balgat'ta kiralanan yer, binalarla ilgili ifadeler oldu, bununla ilgili soru önergeleri de var. Bunları biz niye kiraladık? Türkiye'de her yerde adalet sarayları yaptık ama yani Ankara'da maalesef yer sorunu nedeniyle henüz başaramadık. İnşallah, bu sene Ankara'nın yeni adliyesine ilişkin proje çalışmasını ihale edeceğiz ve önümüzdeki iki üç yıl içerisinde de büyük bir adliyeyi, Ankara'ya yaraşır bir adliyeyi Ankara'mıza kazandıracğıız. Şu anda ciddi sıkıntılarımız var mahkemelerin bulunacağı yerler nedeniyle ve biz mecburen kiraya çıkmak zorunda kaldık. Ben buradan sizlere de söylüyorum. O Balgat'taki yerlere dönük avukatlarımızın, hâkimlerimizin ciddi eleştirileri de var, hakikaten uygun yerler de değil, park sorunu, ciddi sorunlar var ama yer bulamadık, daha iyi bir yer varsa biz oraları da kiralamaya hazırız. Çünkü, daha iyi yer daha iyi hizmet için gerekli bize, şu anda bulabildiğimiz yerler ancak buralar oldu. Biz bir yandan da hızlıca bu ihtiyacı gidermek için yeni inşaat çalışmamızı başlattık. İnşallah, bir iki sene içerisinde netice alacağız.

Diğer dediğiniz rakamlarla ilgili, isimler, kişilerle ilgili şu anda bir bilgi verme imkânım yok; onlara yazılı olarak cevap verebiliriz.

Denizli vekilimizin sorusuyla beraber Edirne'yle ilgili soruya da cevap verdim.

Tabii, dış protezle ilgili Adana'da... Bunu Sağlık Bakanımıza ileteceğim, oradaki sorunların takibi ve çözümü konusunda Sayın Bakanımızdan destek isteyeceğim.

Tabii, kader mahkûmlarıyla ilgili denetimli serbestlik veya ceza indirimi konusunda şu anda bir çalışmamız yok. Denetimli serbestliğin iki yıla çıkarılması hâlinde... Şu andaki uygulamada, on sekiz ay hapis cezası alan kişiler içeride sadece gir çık yapıyorlar; bir iyi hâl tespiti kadar, bu bazen bir gün, bazen iki gün oluyor, çıkıyorlar. Eğer biz bunu iki yıla çıkarırsak, o zaman otuz altı ay hapis cezası alan kişiler içeride hiç yatmadan çıkmış olacaklardır. Otuz altı aylık nihai cezaya baktığınız zaman tabii -nihai ceza otuz altı ay- işlenen suçun cezası daha da yüksek olabilir. Bu, cezası hafif olan suçlarla ilgili tam bir cezasızlık hâli ortaya çıkarıyor. Yani bu gerçekten çok şey.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Beş yıl ile yedi yıl.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Zaten iki yıla kadar, Sayın Ağbaba, iki yıla kadar hükmün açıklanmasının geri bırakılması var. Bir iyi hâl gördüğünde bunu kullanıyor ama bunu kullanmıyorlar ve ona rağmen bir cezalandırma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yedi yıl yapalım, yedi yıl ağır cezada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Beş yıldır yatanlar için dersiniz mesela, yine birilerine...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Başkanım bitiriyorum.

BAŞKAN – Bitirin lütfen, toparlayın.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bununla ilgili geçen dönem de söyledim “Adil bir formül olur mu?” diye ama bu konuda şu ana kadar geliştirdiğimiz henüz bir şey de yok.

Şu anda söyleyeceklerim bu kadar çünkü onlara dair bir şey söylediğimizde geciktirmeden yapmak lazım yoksa yanlış olur. Şu anda bir çalışmamız yok, onu ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, 15'inci madde üzerinde aynı mahiyette üç önerge vardır.

Şimdi önergeleri okutacağım ve aynı mahiyette olduklarından birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 15'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak
Afyonkarahisar

Kamil Aydın
Erzurum

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

Zeynel Emre

Balıkesir

Gaziantep

İstanbul

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Mevlüt Dudu

İstanbul

İstanbul

Hatay

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Diyarbakır

Gaziantep

Mithat Sancar

Bedia Özgökçe Ertan

Ahmet Yıldırım

Mardin

Van

Muş

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KEREM ALİ SÜREKLİ (İzmir) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde konuşacak olan Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, 15'inci madde üzerindeki görüşlerimize geçmeden önce Sayın Bakanın anlattığı hususa tekrar değinmekte fayda görüyorum grubumuz adına. Hem Komisyonunda hem bugün Genel Kurulda ve birkaç gün önce de yine Genel Kurulda Sayın Bakan ısrarla “Yargıtay ve Danıştay üyeliği teminatı diye bir şey yoktur, hâkimlik teminatı şöyledir...” şeklinde bazı açıklamalar yapıyor ya da tasarının bütünü hakkında “Anayasa’ya doğrudan aykırı değil, işte nerede yazıyor, bana gösterin açıkça Danıştay, Yargıtay üyeliği statüsü.” şeklinde bazı belirlemelerde bulunuyor. Ama ben öncelikle şunu söylemek istiyorum: Cumhurbaşkanına dair, Cumhurbaşkanının dokunulmazlığına ilişkin de ne Anayasa’da ne de başka yerde herhangi bir düzenleme yoktur ama sorulduğu zaman Hükümet sözcüleri şunu söylemişlerdi:

“Milletvekilleri ve bakana tanınan dokunulmazlık ve güvence evleviyetle Cumhurbaşkanına da tanınır.” Aynı şeyden bahsediyoruz, hâkimlere tanınan bu hâkimlik teminatı mevzuu bütün hakimler için geçerlidir. Hâkimlik teminatından bahsediyoruz ama Yargıtay ve Danıştay üyeliğinin de bir statü olduğunu anlatıyoruz çünkü Anayasa’nın ve kanunların, uluslararası metinlerin, bunun dışında Anayasa’nın özünde ve yer aldığı şekliyle bu teminat yüksek yargı üyeleri için evleviyetle zaten geçerlidir. Hâkimlik yaparak adalet için karar verici konumundaki herkes bu teminatın kapsamındadır ve bu teminat öylesine önemlidir ki ancak değiştirilmesi çok zor olan belgelerde güvenceye alınmıştır ve o belgelerle yine değiştirilmesi gerekir, Anayasa gibi.

Şimdi, Türkiye’de hâkim, savcı olma kriteri aslında ayrı bir tartışma konusu olmakla beraber, yüz yıldır bu ülkede her dönem nasıl göreve geldiklerini biliyoruz hâkim ve savcılar, buna değinmeyeceğim ama kısaca, bu yarışmayı geçen kişiler hâkim veya savcı olabilir ama Danıştay ya da Yargıtay üyeliği için bundan çok daha fazlasına ihtiyaç var. Bu kriterler öncelikle meslekteki başarı, tecrübe, birinci sınıf hâkimliğe ayrılmış olma, analitik düşünme yeteneği, zekâ, pratiklik ve çevresince de kabul gören, herkesçe meşruluğu da kabul edilen üyeler arasından seçiliyor. Şimdi, üzerinde uzlaşılan ortak kriterler bu iken ve hukukun üstünlüğünü sağlamak adına bu güvenceyi korumak üstün değerken yasanın lafzına bakarak bu hâkimlik teminatının ruhunu gölgeleyen açıklamalar ve kavramın içini boşaltan yaklaşımlar olsa olsa sadece kötü niyetli. Doğrusu, Sayın Bakan, böyle, sürekli olarak aynı açıklamaları yaparken şunu düşündüm: Gerçekten de zor bir durumda çünkü izahı çok zor olan açıklamalarda bulundu yani söylediklerine kendisi de inanıyor mu, ben merak ediyorum.

Öte yandan, Yargıtay yani Meclisi Ahkâmı Adliye yüksek yargı organıdır ve buraya meslekten gelerek seçilenler bir anlamda terfi alıyorlar. Yine, hukuk düzenimizde Hâkimler ve Savcılar Kanunu diye ayrı bir kanunla düzenleme var. Aynı şey Danıştay üyeliği için de söz konusu. Anayasal güvenceler bu üyeliklerin ayrı bir statü alanı olduğunu kanıtlar. Anayasa’nın 154’üncü maddesinde veya başka herhangi bir yerde üyelik teminatı yok diyerek Yargıtay üyelerinin, Danıştay üyelerinin daha güvencesiz olduğunu belirtmek en iyi olasılıkla -belirttiğim gibi- kötü niyetli bir yaklaşım, bir çarpıtma olsa gerektir.

Şimdi, bir de Anayasa’nın yargı sistematığı bölümüne baktığımızda, anayasa koyucu yüksek mahkemelere ilişkin sıkı kurallar getirmiş, olağan kanunlar aracılığıyla bu yargı organlarına politik müdahaleleri engellemek istediği anlaşılıyor. Amaç, üstün değer, korunan değer yargı bağımsızlığıdır ve hukukun üstünlüğüdür. Amaç ve ışık ve korunan değer bu olursa düzenlemeleriniz de buna uygun olmak zorundadır ve olmalıdır da yani beklenen aslında budur. Oysa, burada yapılan tam aksine tamamen yargı bağımsızlığını hiçe sayarak kadrolaşmayı hedefleyen düzenlemeleri getirmektir. Bu, başta da belirttiğimiz gibi, İç Tüzük 38’e aykırılık tartışmalarında da belirttiğimiz gibi Anayasa’ya açıkça aykırı düzenlemenin hemen geri çekilmesi gerekir. Bunu biz, ikna olacağınız için de söylemiyoruz aslında, ikna olmayacağınızı biliyoruz çünkü kodlanmışsınız. Yani bu kodlanma dışında başka bir şeyi tartışmanız bile mümkün değil ama biz muhalefet partisi olarak, HDP Grubu olarak bu sorumluluk hissiyatıyla burada tarihe not düşsün diye, tekrar bu tasarının ısrarla Anayasa’ya aykırı olduğunu savunuyoruz ve belirtiyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen, Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu.

Buyurun Sayın Dudu. (CHP sıralarından alkışlar)

MEVLÜT DUDU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Kanun Tasarısı’nın 15’inci maddesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken dün İstanbul’da meydana gelen terör saldırısında vefat eden başta İskenderunlu hemşehrim sevgili Umut Sakaroğlu olmak üzere bütün vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu vesileyle PKK ve IŞİD terör örgütleri başta olmak üzere bütün terör örgütlerini nefretle kınıyorum ve lanetliyorum. Tabii, her saldırıdan sonra benzeri ifadeleri kullanıyoruz ama ne yazık ki terörü engellemekle, önlemekle görevli olanlar da bizden çok farklı ifadeler kullanmıyorlar; sadece bunlara ilave olarak bir de muhalefeti suçluyorlar. Dünyanın hiçbir yerinde bir terör saldırısı nedeniyle muhalefetin suçlandığı görülmemiştir. Türkiye’deki PKK ve IŞİD terörünün tek sorumlusu politikalarıyla, yanlış politikalarıyla buna sebep olan AKP’dir, şu andaki mevcut iktidardır.

Değerli milletvekilleri, bu kısıtlı sürede tasarıyla ilgili söylenecek çok şey var. Bunları nasıl sığdıracağımı düşünürken Sayın Bakan sağ olsun, öyle bir laf etti ki cevap vermeden geçemeyeceğim. Sayın Bakan dedi ki: “Yüksek yargı başkanları, başkan vekilleri, başsavcılar ve benzeri bazı unvan sahibi kişilerin üyeliklerinin düşürülmemesi Anayasa gereğidir, Anayasa bağlılığımızdan dolayı bunları tasarıya ilave etmedik, onların üyeliklerini muhafaza ettik.” dedi. Yani, gülecek hâlimiz olsa bu açıklamaya, bu ifadeye kahkahalarla gülmek elde değil. Neden mi? Sayın Bakan, bu tasarının neresi Anayasa’ya uygun. Bu tasarının Anayasa’ya uygun olan bir yeri var mı? Bu tasarıyla yargıyı tamamen siyasallaştırıyorsunuz, yargıyı tamamen bağımlı hâle getiriyorsunuz, hukuk devletini katlediyorsunuz. Dolayısıyla, bu konudaki hassasiyetinizin doğru olmadığını, geçerli olmadığını, yargı başkanlarının, yüksek yargı başkanlarının Cumhurbaşkanıyla çay toplamaya gitmelerinden dolayı ödüllendirildiklerini söyleyemediğiniz için bunu söylediğinizi düşünüyorum.

AKP iktidarı, başta millî eğitim olmak üzere, birçok alanda bir yapboz politikası uyguluyor. 2011’den bu yana bu politika yargı için de geçerli. 2011’den önce, sözüm ona “Vesayet sistemini, düzenini yıkacağız.” diyerek o zamanki suç ortağınız olan bir cemaate yüksek yargı üye sayılarını yükselterek yüksek yargıyı teslim ettiniz. Sonra 17-25 Aralık oldu. 17-25 Aralıktan sonra ne olduysa bir anda bu cemaati “paralel yapı” ilan ettiniz, “Paralel yapı devleti teslim aldı.” dediniz. İyi de, o paralel yapıya o devleti teslim eden kimdir; hükûmet değil midir, iktidar değil midir? Yasa dışı bir yapılanmanın devleti teslim almış olmasında iktidarın hiç mi sorumluluğu yoktur?

2014 yılında, Aralık ayında yine yükselttiniz yüksek yargı üyelerinin sayısını, şimdi düşürüyorsunuz, gerekçeniz de istinaf mahkemelerinin kurulmuş olması. Peki, size soruyorum: Siz nasıl bir iktidarsınız?

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Biz çok iyi bir iktidarız.

MEVLÜT DUDU (Devamla) – İki yıl sonra, hatta bir buçuk yıl sonra bu istinaf mahkemelerinin kurulacağını öngöremediniz de mi bir buçuk yıl önce yüksek yargı üyelerinin sayısını yükselttiniz? Birkaç gündür arkadaşlarımız anlatıyor; bunların tek sebebi korkudur, bu bir korku yasasıdır. Adaletten korkuyorsunuz ama şunu unutmayın: Türk adaletinden kaçamazsınız, belki kaçarsınız ama Lahey sizi bekliyor orada ve en önemlisi ilahi adalet bekliyor sizi.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki üçüncü ve son önerge üzerinde, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemizde adalet sistemi AKP iktidarının âdeta oyuncağı hâline gelmiştir. Yargıtay Kanunu ihdas edildiği tarihten itibaren 4 veya 5 defa değiştirilmiş, AKP hükümetleri zamanında ise 12 defa değiştirilmiştir. Yine, Danıştay Kanunu 9 defa değiştirilmiştir. HSYK Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu yine birçok defalar değiştirilmiştir, bir defa değiştirilen bir kez daha değiştirilmiştir. Bu kanunlarda en büyük değişiklikler konjonktürel gelişmelere göre zülfüyâre dokunan sert rüzgârların etkisiyle yapılmıştır.

AKP döneminde HSYK, Danıştay, Yargıtay gibi birçok kuruma yapılan müdahalelerle Anayasa çiğnenmiş, yargı bağımsızlığı ilkesi yok sayılmış, hukukun üstünlüğü ayaklar altına alınmıştır. Vatandaşlarımızın adalete olan güvenini temelden sarsan bu durum, uluslararası arenada da ülkemizin itibarını zedelemiştir. Yargıya güvenin sağlanabilmesi için AKP iktidarı hukuku daha fazla katletmemelidir. Kişilerin devlete güven duymaları, maddi ve manevi varlıklarını geliştirebilmeleri, temel hak ve özgürlüklerden yararlanabilmeleri ancak hukuk güvenliği ve üstünlüğünün sağlandığı bir hukuk düzeninde gerçekleşebilir. Yargı kararlarının alenen uygulanmadığı bir ülkede hukuk güvenliğinden, hukukun üstünlüğünden bahsedilemez. Yargı kararlarına uymayanların haktan, hukuktan, adaletten bahsetmeye, hukukun üstünlüğünü savunmaya, demokrasiyi ağızına almaya hakkı yoktur.

Anayasal demokrasinin en temel kurumlarından biri kuvvetler ayrılığıdır. Yasamanın ve yürütmenin yargıya rahatça müdahale edebildiği ve yüksek mahkeme hâkimlerinin kanunla görevden alınabildiği bir ülkede yargı bağımsızlığından söz edilemez. Eğer yüksek yargı mensubu hâkimler bulundukları görevlerden bir kere kanunla alınabilirse artık, hâkimlik teminatının pratikte hiçbir değeri kalmayacaktır. İktidarda bulunan bir partinin yüksek yargının bütün üyelerini bir kanun çıkararak bir anda görevden alabilecek bir güce sahip olması, hâkimlerin herhangi bir grup tarafından gelecek bütün baskılardan bağışık bir şekilde karar verebilmesini imkânsız kılacaktır.

Kanunla ve hatta Anayasa’da güvence altına alınan görevlerde bulunanları kanun çıkararak görevden alma uygulaması hukuki güvenlik ilkesini zedelemekte ve bağımsız olmaları öngörülen bu kurumların bağımsızlıklarını altüst etmektedir. Böyle bir uygulamanın yerleşik hâle getirilmesi kanunlara ve Anayasa’ya güven duyulmaması sonucunu doğuracağı gibi, ilgili kurumların temellerini ve itibarını da zayıflatmaktadır. Neresinden tutarsanız elinizde kalan güncel uygulama da Anayasa’da öngörülen hâkimlik teminatını boşa çıkarmaktadır ve yüksek yargıda görev yapan hâkimlerin iktidarın görevlerine son verebileceği ihtimalinin yarattığı baskı altında karar vermeleri gibi ciddi bir tehlike yaratmaktadır. Bir ülkede yüksek yargı mensupları yasama tarafından çıkarılan bir kanunla görevinden alınabiliyor ve bunun yerleşmiş bir uygulama hâline gelmesi bize olağan bir ihtimal gibi görünüyorsa, Anayasa’da belirlenen sınırların pratikte hiçbir değeri kalmamaktadır. Hâkimlerin teminatı ve yargının bağımsızlığı her şeyden önce vatandaşların özgürlüğünün garanti altına alınması içindir. Bu, hem yargının yürütmeyi sınırlayan en önemli güç olması yönünden hem de adil yargılanma hakkının korunması yönünden geçerlidir. Bu nedenle, bugün yüksek mahkeme hâkimlerinin görevden alınması ve bunun daha sonra da tekrarlanabilecek bir uygulama hâlini alması tehlikesi hepimizi ilgilendiren bir tehlikedir. Her şeye rağmen kurumları ve Anayasa’yı savunmak, onlara sahip çıkmak, devlet organlarını kendileri için belirlenen anayasal sınırlara uyma konusunda zorlama yükümlülüğümüz vardır. Çünkü, kendi özgürlüğümüzü ancak bu şekilde koruyabilir, geleceğimizi güvence altına alabiliriz.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, şimdi onu gerçekleştiriyoruz.

Sayın Özel, Sayın Yedekci, Sayın Emre, Sayın Yüksel, Sayın Aldan, Sayın Gökdağ, Sayın Kayışoğlu, Sayın Tanrıkulu, Sayın Üstündağ, Sayın Purçu, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Çamak, Sayın Torun, Sayın Balbay, Sayın Köprülü, Sayın Bozkurt, Sayın Akkaya, Sayın Demir, Sayın Adıgüzel, Sayın Atıcı.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 16’ncı maddesinde yer alan “her daireden en az bir” ibaresinin “dava dairelerinden en az bir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak

Erkan Haberal

Kamil Aydın

Afyonkarahisar

Ankara

Erzurum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 16’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş

Hasan Basri Kurt

Nureddin Nebati

İstanbul

Samsun

İstanbul

İlyas Şeker

Hacı Bayram Türkoğlu

Mücahit Durmuşoğlu

Kocaeli

Hatay

Osmaniye

MADDE 16- 2797 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “üç”, “beşten” ibaresi “üçten”, “daire sayısının en az iki katı” ibaresi “her daireden en az bir” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “ve başkanlarının katıldığı dairelerden bir, katılmadığı dairelerden iki üyenin” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“Genel kurul toplantısına katılan üye sayısının çift olması hâlinde, ilgili kurul başkanı tarafından belirlenecek daireden bir üye daha Kurula katılır.”

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım ve talepleri hâlinde önerge sahiplerine de ayrı ayrı söz vereceğim.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 16’ncı maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havuçta

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okutuyorum:

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Diyarbakır

Gaziantep

Mithat Sancar

Ahmet Yıldırım

Filiz Kerestecioğlu Demir

Mardin

Muş

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KEREM ALİ SÜREKLİ (İzmir) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu Demir. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şüphesiz, yargının pek çok sorunu var ancak bunların başında tabii ki şu anda görüşmekte olduğumuz Danıştay Kanunu Tasarısı gelmiyor; aksine, Danıştay ve Yargıtay üyelerinin sayısının azaltılması, hele bunu yaparken bile Anayasa’ya aykırı davranarak, ayrımcılık yaparak Yargıtay ve Danıştay Başkanı, daire başkanları ve savcılar dışında tutmak sadece belli tasfiye niyetlerini ortaya koymaktadır ve bu tasfiye

hiç de öyle ifade edildiği gibi sadece “paralel yapı” dediğiniz yapıya yönelik değil, muhalif olan bütün yargı mensuplarına yöneliktir. Özellikle muhalif yargı mensupları aslında hiçbir dönemde kendilerini güvencede hissedememişlerdir. Ancak bu dönem fütursuzluğun şahikası olan bir dönemdir gerçekten çünkü Meclis işleyişi dahi adalete erişilemeyen ve gördüğünüz gibi çoğunluk tahakkümüyle geçirtilen yasalarla sürüyor. Halkımızın adalete erişimi ise daha adliye binalarına girişte başlayan kuyruklarla imkânsız ve esef verici hâlde.

İşte, Sayın Bakan ve Adalet Komisyonu üyeleri; gerçekten yargı ve adalet adına bir şeyler yapmak istiyorsanız, örneğin, okullarda, yurtlarda, evlerde istismara uğrayan çocukların haklarına sahip çıkabilir, onların bir adım ötelerinde adalete erişimini sağlayabilirsiniz.

Şiddete uğrayan kadınlar için, başta İstanbul Sözleşmesi olmak üzere, bütün yasal düzenlemelerin etkin uygulanmasını sağlayabilirsiniz.

Nefret suçlarına maruz kalan ve başta işe alımlarda olmak üzere her alanda ayrımcılığa uğrayan LGBTİ’lerin haklarının garanti altına alınmasını sağlayabilirsiniz.

Uzun tutukluluğa rest çekip, hasta mahpuslara biraz alaka gösterip cezaevlerinin ikinci bir ceza hâline getirilmesini engelleyebilirsiniz.

İnsanların düşüncelerini özgürce ifade edebilmesi için uğraşır, toplantı, gösteri hakkının serbestçe kullanılmasını sağlayabilir, biber gazının yasaklanmasını gerçekleştirebilirsiniz. Aynı şekilde, Sur’da, Cizre’de, Yüksekova’da ihlalleri tespit edip Kürt yurttaşlarımızın ana dilde eğitim hakkını sağlamak için uğraşabilirsiniz.

Evet, bütün bunları, gerçekten adalet için bir şeyler yapmak istiyorsanız gerçekleştirebilir, yapabilirsiniz. Çünkü başta da söylediğim gibi, insanlar adalete erişmek için bekliyorlar. Yıllarca süren davalarıyla, onların sonunda, üstelik gerçekleşmeyen adaletle, cezasızlıkla karşılaştıklarında adalet duyguları bir kez daha zedeleniyor.

Bugün yaptığımız şey, hâkimlerin, savcılarının yerlerini değiştirerek yargıyı daha fazla zapturapt altına almak ancak adaleti sağlamak değil, kesinlikle değil.

Ben, Sevgili Özdemir Asaf’ın adaletle ilgili dizeleriyle sözlerimi bitirmek istiyorum: “İnsansız adalet olmaz/Adaletsiz insan olur mu/Olur, olmaz olur mu/Ama, olmaz olsun” Adaletsiz insan olmaz olsun.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Baluken sisteme girmişsiniz, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, iç ve dış politikada önemli ve ilginç gelişmelerin yaşandığı bir sürecin içerisinde bulunduğu ve Suriye politikasında öngörülen değişikliklerin neler olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, iç ve dış politikada önemli ve ilginç gelişmelerin yaşandığı bir sürecin içerisinde bulunuyoruz. Maalesef, AKP’nin yürüttüğü omurgasız siyaset halklarımıza büyük bedeller ve acı faturalar olarak geri dönüyor. Meclis de halkın gerçek gündemi yerine AKP’nin ya da sarayın gündemi üzerine bir tartışma yürütüyor. O nedenle, halkın gündemiyle ilgili önemli bazı hususları burada dile getirmek durumundayız.

Bunlardan en önemlisi Suriye politikası. Dünkü, İstanbul Atatürk Havalimanı'ndaki terör saldırısı da Suriye politikasının doğrudan bir sonucudur. Şimdi, bugün basına düşen haberleri okuduğumuzda, Vatan Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, Rusya'yla anlaşmayı kendilerinin sağladığını, sırada Suriye'nin olduğunu, Suriye'yle görüşüklerini, AKP'nin Suriye'yle görüşmeye başladığını ifade ediyor. Şimdi, Hükümet, Kabine yetkilileri burada, AKP grup başkan vekilleri burada. Ben soruyorum: Bu Suriye politikasında öngördüğünüz değişiklikler nedir? Yine Meclisten neyi saklıyorsunuz?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – PYD gidecek, PYD.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yine nasıl bir fatura önümüze gelecek? Düşman Esed'den kardeş Esad'a doğru yeni bir geçiş mi olacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Baluken, bir dakikayla sınırlandırmıştık gündemden sonra biliyorsunuz, lütfen toparlayalım.

Bir daha da arkadaşlarımız dikkat ederse bu uygulamaya...

Buyurun.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Böyle bir usul yok Başkanım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Doğu Perinçek'in bu görüşmeleri yürütürken sıfatı nedir? Dışişlerinin resmî temsilcisi midir yoksa AKP'nin gayriresmî siyasi ortağı olarak mı bunları yürütüyor?

Diğer taraftan, bu akşam Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Mavi Marmara'yla ilgili yaptığı açıklama, "Gazze'ye gidildiği dönemde bize mi sordular?" açıklaması Mavi Marmara gemisinin de İsrail'le yapılan anlaşma neticesinde Akdeniz'in serin sularına gömüldüğünü ortaya koyuyor. Yani deyim yerindeyse AKP İsrail'le anlaşma uğruna Mavi Marmara gemisiyle ilgili bütün o süreci de bir kenara bırakıyor. Ne abluka ne de oradaki yaşamını yitirenlerin hak ve hukukuyla ilgili herhangi bir kaygı olmadığı da ortaya çıkmıştır. Bu konuda bir açıklama beklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özel...

25.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Mavi Marmara şehitlerinin ailelerine yönelik bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"İsrail'in elindeki kan varken onunla el sıkışmam." diyen, "Mavi Marmara'dakilerin intikamları alınacak, kanları yerde kalmayacak." diyen Recep Tayyip Erdoğan, bugün akşam saatlerinde birkaç gündür kendisine, bu anlaşmaya tepki gösterdiklerini gördüğümüz Mavi Marmara mağdurlarının veya o dönem çok kullanıldığı şekliyle Mavi Marmara şehitlerinin ailelerine bugün üç dakika süren ve unutulmayacak bir fırça attı ve dedi ki: "Gazze'ye giderken bize mi sordular? Yardım götürmeye neyiniz vardı, biz zaten yardım yapmıyor muyduk? Bu işin şovunu yaptılar." Meşhur bir hikâye var ya: Hamsi tutulmuş, ölmemiş; içini soymuşlar, ölmemiş; tavaya atılmış, ölmemiş de limon sıkmışlar, "Şimdi öldüm." demiş. Mavi Marmara şehitleri belki o gece ölmemişti ya, şehitler ölümsüzdü, bu gece öldürdünüz Mavi Marmara şehitlerini. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Hadi be hadi!

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de, 2 grup başkan vekili şimdi söyledi –grup başkan vekilimiz de- gerçekten okuduğum zaman tüylerim diken diken oldu ve dinliyordum. Yani bu Anayasa değişikliği üzerine bir şeylere bakıyordum ama bunu dinlerken yani insani ve vicdani her şeyi yapabileceğiniz konusunda bir kez daha şok oldum. Hakikaten, beraber yola çıktığınız, ölüme gittiğiniz insanları nasıl böyle ölümünü meşrulaştıracak sözler söyleme ortamına geldiniz, ben hayretler içerisindeyim. Okuyayım, burada kayıtlara geçsin; Mavi Marmara’yla ilgili olarak bu akşam Sayın Cumhurbaşkanının söyledikleri: “Türkiye’den böyle bir insani yardımı götürmek için günün Başbakanına mı sordunuz? Biz zaten yardım yaptık, yapıyoruz. Bunları da yaparken gövde gösterisi olsun diye mi yapıyoruz? Edebi, adabı içinde yaptık, yapıyoruz.”

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Nereden okuyorsun?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Her yerde var, her yerde.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Şimdi, burada iki sorum var: Bir, Mavi Marmara’yla gidenleri gövde gösterisi yapmakla suçluyor. İki, edepsizlik ve adapsızlıkla suçluyor ölen insanları. 9 yurttaşımız, çocuk da var, genç de var, yaşlı da var ve bunları bu şekilde suçluyor. Ve burada suspus olmuş Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu var, gerçekten. Ve “Günün Başbakanı.” diyor, kendisini tarif ediyor. Böyle bir ortam var ve tam da bu ortamda görüştüğümüz, Anayasa’ya baştan sona aykırı olan bir yasa var, baştan sonuna kadar aykırı olan.

Bakın, değerli arkadaşlar, arkadaşlarımız ifade etti, ben de Komisyonunda ifade ettim. Bu bir korku yasasıdır; bu, Adalet ve Kalkınma Partisi kadrolarının bir vesileyle korku yasasıdır; Sayın Cumhurbaşkanının korku yasasıdır; geçmiş Başbakanın korku yasasıdır, korktuğu için böyle bir yasa geliyor. Yani hava boşluğu bırakmak istememe yasasıdır herhangi bir biçimde. Ama şunu söyleyeyim, bakın şu tehlikeli işi yapıyorsunuz, çok tehlikeli, bu böyle gitmez, gitmeyeceğinin siz de farkındasınız: Bir vesileyle 276’yla iktidara gelen siyasi partiye kendi yargısıyla beraber gelme imkânı tanıyorsunuz Anayasa’ya aykırı bir biçimde. O zaman ne olacak, nereye kaçacaksınız? Herhangi bir iktidar, iktidara geldiği zaman sizden sonra herhangi bir biçimde, kendi yargısıyla beraber geldiği zaman nereye gideceksiniz, nereye gideceksiniz? Dolayısıyla, çok yanlış bir işe imza atıyoruz şu anda, çok yanlış. Şimdi buradan çıkabiliriz, Anayasa’yı değiştirerek çıkabiliriz. Evet, yargı içerisinde tarafsız olan, bağımsız olan birçok insan var, yargıç var, bunlarla ilgili mekanizma üretilebilir eğer mevcut mekanizmalar yetersiz ise. İnançlarını, bulundukları gücü kendileri için kullananlar varsa bunlar için mekanizma geliştirelim ama korku için bütün yargı sistemini heba edecek düzenleme yapmayalım.

Keşke Adalet Bakanı burada olsaydı... Bakın, bir de şu düzenlemeyi dokunulmazlıktan sonra yapıyorsunuz. Teorik olarak söylüyorum, benim dokunulmazlık dosyam var, Adalet Bakanıyla siyasi rakibiz, kendisinin önüne gidecek dosyam var. Kendisi HSYK’nın Başkanı; bir, benimle ilgili izin verecek Adalet Bakanı olarak veya vermeyecek, birçok milletvekiliyle ilgili böyle bir durum var. İki, HSYK’nın Başkanı kendisi, HSYK’nın Müsteşarıyla beraber bundan sonraki yargı süreçlerinde bizim

yargılanacağımız Yargıtay üyelerini tayin edecek, kendisi tayin edecek bu Yargıtay üyeleri içerisinde. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekillerinin aşağı yukarı hangi dairede yargılanacağı belli. Şimdi o dizaynı yapıyorsunuz. Yargıdan daha öte, siyaseti dizayn etme, dokunulmazlıklar üzerinden böyle bir imkânı da elinizde tutuyorsunuz.

Bakın, değerli arkadaşlar, adil yargılanma ilkeleri bakımından, hukuk devleti ilkeleri bakımından, siyaseten, ahlaken ve vicdanen çok yanlış bir iş yapıyoruz, çok yanlış bir iş yapıyoruz ve bu, döner, daha sonra en başta sizi vurur 17-25'ten sonra vurduğu gibi, vurur sizi. Dolayısıyla, şu andaki yargıçlara güvenerek, atayacağımız yargıçlara güvenerek hareket etmeyin. Yargıçlar ve savcılar kelebek gibidirler, ışığa doğru uçarlar, ışığı gördükleri zaman da ışığa vururlar ve pat diye ölürler. Şimdi, siz güçsünüz, sizin gücünüzden yana hâkimler ve yargıçlar var, onları kendi gücünüze doğru çekiyorsunuz ama bilin ki o yargıçlar ve savcılar yarın başka bir güçlü iktidar gördükleri zaman kendi yanlarına giderler. Bunu Türkiye bakımından, yargı bakımından ve adalet sistemi bakımından yapmak son derece yanlıştır, bununla bu şekilde oynamayalım. Geçmişte de yargı tarafsız ve bağımsız değildi, şimdi de değil ama şimdi bağımsızlığın bütün kurumsal güvencelerini ortadan kaldırıyoryorsunuz ve bunu bir yasayla yapıyorsunuz. Son derece yanlış, bu yanlıştan dönelim hep birlikte.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 16'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş (İstanbul) ve arkadaşları

MADDE 16- 2797 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “üç”, “beşten” ibaresi “üçten”, “daire sayısının en az iki katı” ibaresi “her daireden en az bir” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “ve başkanlarının katıldığı dairelerden bir, katılmadığı dairelerden iki üyenin” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“Genel kurul toplantısına katılan üye sayısının çift olması hâlinde, ilgili kurul başkanı tarafından belirlenecek daireden bir üye daha Kurula katılır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KEREM ALİ SÜREKLİ (İzmir) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle maddede yapılan değişikliklere ilave olarak Hukuk veya Ceza Genel Kurullarının toplantılarına kurul başkanları dâhil katılan üye sayısının çift olması hâlinde ilgili kurul başkanı tarafından belirlenecek daireden bir üyenin daha katılımı sağlanarak karar alınabilmesi amaçlanmaktadır.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunacağım ama oylama öncesi bir yoklama talebi var.

Her önergede yapmayın ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İktidarın kıymetli önergelerinde(!)

BAŞKAN – Bir hakkın suistimali olmasın yani.

Sayın Özel, Sayın Emre, Sayın Yıldız, Sayın Aldan, Sayın Gökdağ, Sayın Kayışoğlu, Sayın Tanırkulu, Sayın Üstündağ, Sayın Özdemir, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Çamak, Sayın Balbay, Sayın Demir, Sayın Bozkurt, Sayın Baydar, Sayın Torun, Sayın Akkaya, Sayın Tüm, Sayın Doğan, Sayın Salıcı.

BAŞKAN – Evet, yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 16'ncı maddesinde yer alan “her daireden en az bir” ibaresinin “dava dairelerinden en az bir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Haberal (Ankara) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET BAKANI SÖZCÜSÜ KEREM ALİ SÜREKLİ (İzmir) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekili Erkan Haberal.

Buyurun Sayın Haberal. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN HABERAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Yargının temel amacı, adaletin gerçekleşmesini, hakkın yerini bulmasını sağlamaktır. Yargı organları adaleti sağlarken yetkisini millet adına bağımsız olarak, yani herhangi bir siyasi güce ve

otoriteye bağı ve bağımlı olmaksızın kullanmak zorundadır. Bunun yasal güvencesi de Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'dır. Ülkemizde hukukun üstünlüğü, hâkimlerin bağımsızlığı, tarafsızlığı ve mesleki güvencesi de anayasal düzeyde ilke olarak benimsenmiştir. Peki, ilkesel düzeyde bağımsız olması öngörülen, temel amacı adaletin yerini bulmasını sağlamak olan Türk yargısı bugün ne durumdadır?

Değerli milletvekilleri, maalesef, bugün, Türkiye Cumhuriyeti devletinin yargı organları bağımsız ve tarafsız değildir. Bilindiği gibi, yüksek yargı organlarına karşı yapılan ilk büyük operasyon 2010 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı tarafından gerçekleştirilmiştir. 2010 Anayasa değişikliği sonrasında Adalet Bakanı ve Müsteşarının başında olduğu HSYK eliyle yargıda büyük bir tasfiye operasyonuna girilmiştir. 2010 Anayasa değişikliği sonrasında Yargıtay ve Danıştay kontrolünün siyasi iktidar lehine sağlanması için üye sayıları artırılmıştır. Bu mahkemelere siyasal çoğunluğu Hükümet lehine çevirmek için 200'ü aşkın yeni üye atanmıştır. 2014 yılında ise iş yükünün fazlalığı gerekçe gösterilerek Yargıtay ve Danıştayın daire ve personel sayıları artırılmıştır. Bugün ise yüksek yargı organlarımızın iş yükünün azaldığı gerekçe gösterilerek personelin tasfiyesi ve dairelerin kapatılması meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, siyasilerin geçmişi sözlerine kefil olmalı, bugünkü sözleri ileride kendilerinden davacı olmamalıdır. 2010 yılında dönemin Adalet Bakanının sözlerinden vicdanlar davacıdır. O dönemde Sayın Bakanın söylediği "Yargıtay 'İstinaflar faaliyete girecekse buralarda daire ve üye sayısını artırmaya gerek yoktur.' diye görüş açıkladıysa burada çok aşırı bir iyimser yaklaşım vardır. Madem bir yıl içerisinde bunlar çözülecekse bugün hâlen 2006'dan gelen dosyaları görüşen dairelerimizin Yargıtayda olmaması lazım. Bunlar neyle izah edilecektir?" şeklindeki sözlerini hepimizin, siz çok değerli milletvekillerinin vicdanlarına bırakıyorum.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Danıştay Başkanı, Danıştay Başsavcısı, Başkanvekili ve daire başkanı olarak görev yapanların dışındaki tüm üyelerin görevleri sona erecektir. Ayrıca, görevi sona eren üyelerin yerine beş gün içerisinde yeni görevlendirmeler yapılacağı hükme bağlanmıştır. Bu düzenleme ise tamamen, Anayasa Mahkemesinin denetiminden kurtulmak için yapılmıştır. Bilindiği gibi, Anayasa Mahkemesi kararları geriye yürümediği için ileride kanun iptal edilebile atamalar iptal edilemeyecektir. Hükümet tarafından yargı kurumlarına yapılan bu yanlış müdahaleler sonucu Türk yargısı siyasallaşmış ve milletimizin yargıya olan güveni büyük ölçüde azalmıştır.

Değerli milletvekilleri, yargı bağımsızlığının sağlanamadığı ve yargının giderek siyasallaştığı ülkemizde bugün bir dönüm noktasındayız. Yüksek yargı organlarına karşı yapılan müdahaleler ve yakında kanunlaşacak olan bu tasarı ülkemizde güçler ayrılığı ilkesinin yok edilmesi sürecinde bir kilometre taşı olarak hatırlanacaktır. Bu kanun tasarısı yürürlüğe girdikten sonra artık hukukun üstün olduğu, temel hak ve özgürlüklerin bağımsız mahkemelerle teminat altına alındığı, hâkimlik ve savcılık teminatının sağlandığı demokratik toplum düzeninin gereklerine uyulan bir ülkeden söz etmemiz artık mümkün olmayacaktır. Bu tasarının asıl amacı, az da olsa bağımsız Türk yargısını sindirme, yüksek yargı organlarını tasfiye etme ve Hükümet merkezli yeni bir yargı düzeni oluşturmaktır. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin tek elde toplanması parlamenter demokratik sistemin sonu ve hukuk devletinin intiharı olacaktır. Bu intihar, yıllardır binbir zorlukla kazandığımız demokrasi birikimimizi öldüreceği gibi, ileride çocuklarımıza bırakacağımız adil ve özgürlükçü Türkiye hayallerini de yok edecektir.

Unutulmamalıdır ki tarih, ibret alınmadığı zaman tekerrür eder, ibret almayanları tedavi etmek ise millete düşer. Bu hatalar peşi sıra devam ettiği sürece adalet ve hukuk sistemiyle, çok daha fazla yeni yasalarla uğraşılacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik oylama cihazıyla yapıyoruz.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda 16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde üçü aynı mahiyette olmak üzere dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 17’nci maddesiyle 2797 sayılı Yargıtay Kanunu’nun 29’uncu maddesine eklenmesi öngörülen üçüncü fıkrada yer alan “Genel Kurulu” ibaresinin “ilgili dairesi” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş

Hasan Basri Kurt

Nureddin Nebati

İstanbul

Samsun

İstanbul

İlyas Şeker

Hacı Bayram Türkoğlu

Mücahit Durmuşoğlu

Kocaeli

Hatay

Osmaniye

BAŞKAN – Şimdi okutacağım üç önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

Önergeleri okuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 17’nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Erdoğan

Afyonkarahisar

Erzurum

Muğla

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

Zeynel Emre

Balıkesir

Gaziantep

İstanbul

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

İstanbul

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Diyarbakır

Gaziantep

Mithat Sancar

Ahmet Yıldırım

Mardin

Muş

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KEREM ALİ SÜREKLİ (İzmir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; açıkçası yargıda ve devletin birçok alanında siyasallaşma, özellikle de paralel devlet eksenindeki siyasallaşma tartışmaları 17-25 Aralık 2013'ten beri süregelmektedir. Bu süre içerisinde gerek HSYK'da gerekse yargıda çok farklı düzenlemeleri bu siyasi iktidar döneminde izledik, şahit olduk. Yargıdaki siyasallaşmayla alakalı olarak özellikle Gülen Cemaati üzerinden bir paralel devlet yapılanmasının yargıya sirayet ettiği ve bunların artık siyasal karar verme eğilimi içerisinde bulunduğu saikiyle böyle bir değişikliğin hasıl olduğu gerek Hükûmet gerekse siyasi iktidarın farklı temsilcileri tarafından farklı dönemlerde söylemler geliştirildi.

Bu değişikliğin bu ihtiyaca binaen gerçekleştiğini çok farklı çevreler dile getirmektedir ama biz buradan sormak istiyoruz: Evet, sadece yargıda değil, emniyette, istihbaratta, eğitimde, sağlıkta ve devletin farklı kademelerinde paralel devlet yapılanmasının oluştuğunu ve bunların belli bir örgütsel saik ve reflekslerle devletten kaynaklı güçlerini kullandığını çok farklı kesimlerden dinledik, özellikle de siyasi iktidar buna karşı tedbir geliştirmek üzere bu değişiklikleri, bu düzenlemeleri yaptığını iddia ediyor.

O zaman biz buradan soruyoruz: Evet, ben de Gülen Cemaati'nin devletin farklı kademelerinde belli bir örgütlenme ve kadrolaşma içerisine girdiğine inananlardanım. Peki, buradan, iktidar tarafından terör örgütleri listesine alınan ve kısaca FETÖ olarak adlandırılan bu örgüt ne zaman kuruldu? Şimdi, her örgütün bir tarihçesi, bir kuruluş felsefesi ve kronolojisi var. Mesela, benim bir örgüt olarak gördüğüm ama iktidar gibi terörist olarak nitelendirmedığım bu terör örgütü size göre ne zaman kuruldu? Bunların özellikle yargı içerisindeki üyeleri kimlerden oluşuyor? Gerek temyiz mahkemelerinde gerek bölge gerekse yerel mahkemelerdeki üyeleri kimlerden oluşuyor? Şimdi bunların terörist örgüt olduğunu iddia eden siyasi iktidar ve yargıda da çok ciddi kadrolaşma içerisine girmiş olduğunu iddia eden siyasi iktidarın cevap vermesi ve tedbir geliştirmesi gereken tek husus bu düzenleme değil. Bu örgüt ne zaman kuruldu? Kimlerden müteşekkildir? Bu örgütün hangi yargı üyesi, kaç yıldan beri yargıda görev yapıyor? Bir diğer husus, bu süre içerisinde bu örgüte bağlı olarak çalışan yargıçlar kaç dava dosyasına baktı? Örneğin bunlara bu örgütle birlikte hareket eden savcılar kaç tane iddianame hazırladı, hâkimler ise kaç tane davaya bakarak ceza, beraat, kararlarına hükmetti? Şimdi, tırnak içinde, benim örgüt olarak kabul ettiğim ama terörist olarak görmediğim, siyasi iktidarın terörist olarak gördüğü bu yargıçların özellikle baktıkları dosyalar içerisinde bugüne kadar kaç karar

verildi? Bu, sadece siyasi iktidarı, Cumhurbaşkanını, Hükümet üyelerini onların çocuklarını veya yandaşlarını hedef alan, haksızlığa uğratan dava dosyalarına bakmadılar. Bunlardan bazıları on yıllık, bazıları yirmi yıllık, bazıları otuz yıllık yargıçlar. Biz bu örgütün ne zaman kurulduğunu bilebilsek o günden bugüne kadar bakmış oldukları davalarda verdikleri kararlar ne kadar hukukidir? Bir tek siyasi iktidarı, tırnak içerisinde, mağdur eden davalara bakmadılar bunlar. Ve buradan hareketle bunlar yıllarca yatıp sadece bu iktidarı mağdur etmek için kararlar almadılar. Peki sizin dışınızdaki özellikle bakmış oldukları dosyalarda mağdur olanlara dair ne düşünüyorsunuz? Örneğin haksızca iftiralarla on binlerce kişinin tutuklanmasına sebep olan KCK operasyonlarına da bunlar hükmetti. Bunlara karşı bir tedbir geliştirmeyi düşünüyor musunuz? Bu savcılar, bu hâkimler hazırladıkları iddianameler ve verdikleri kararlarla onlarca, yüzlerce müebbet cezalarına hükmettiler. Bunlar peki mağdur değil midir? Bunlar o müebbet cezalarını sizin dışınızdakilere verirken hukuka göre hareket ettiler de bir tek -belki de en haklı oldukları nokta- 17-25 Aralık dava süreçlerini başlattıkları zaman mı siyasallaştılar ve bir -tırnak içinde- terörist refleksiyle hareket ettiler? Bunların hepsi cevap bekleyen çok önemli sorulardır. Ya değilse, özellikle sizin dışınızda mağdur olanların hakkının, hukukunun ve vebalinin de sizin boynunuzda olacağını ifade ederek bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan'dır.

Buyurun Sayın Aldan. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 17'nci maddesi, Yargıtay üyeliğini on iki yılla sınırlayan maddedir. Polonya ve Macaristan, Baka kararları var Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin. Hatta Polonya'ya ilişkin karar Anayasa düzenlemesiyle hâkimlerin görev süresinin kısıtlanmasına ilişkindir. İkisinde de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargının devamı ve hukuk güvenliği ilkesinin ihlali nedeniyle ihlal kararları vermiştir. Dolayısıyla, bu düzenleme açıkça Anayasa'ya aykırıdır. Ama anlaşılan o ki yasanın yürürlüğe girmesinden sonraki beş gün içerisinde yapılacak atamalarla bu düzenlemede Anayasa'ya aykırılık göz ardı edilecektir. Ama şunu unutmayalım: Bundan dolayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kişi başına hükmettiği tazminat miktarı 300 bin euroyu aşmaktadır. Şimdi, bu yasaya eğer evet oyu vererseniz, şimdi, geçmişte kayyuma rücu müessesesi gibi burada buna evet oyu verenlerin de bu rücuyla karşı karşıya kalmaları olasılık dâhilinde olacaktır. İyi düşünmek lazım böyle bir düzenleme yaparken. Evet, bir sorun var, sorunu bu yöntemle mi çözeceğiz? Eğer suç işleyen varsa suçun cezasını Yargıtay kendi bünyesi içinde vermelidir. Yargıtay kendi bünyesi içerisinde gereken cezayı vererek ihraç yolunu ya da görevden çekinmeye davet unsurunu yürürlüğe sokabilirdi.

Bir diğer konu var; o da tasarı ilk geldiğinde, bu tip, Yargıtayda, Danıştayda yeniden görev verilmeyenlerin özlük haklarının korunacağına dair. Ama, anlaşılan o ki komisyonda yapılan düzenlemede bu unsur ortadan kaldırılmıştır. Biraz önce Sayın Adalet Bakanı Yargıtay ve Danıştayda görev alanların, üyelerin Hâkimler ve Savcılar Kanunu'ndaki mali ve özlük haklarına sahip olduklarını söyledi. Aslında, ikisi doğrudur, kanunda yer almaktadır ama iki unsur arasında fark vardır. Bir örnek vereyim, Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 103'üncü maddesinde Yargıtay ve Danıştay üyeleri için en yüksek devlet memuru maaşına göre belirlenen kıtas yüzde 83 iken, birinci sınıf hâkimler için yüzde 79'dur; bu bir hak kaybıdır. Yarın Hâkimler ve Savcılar ile Yargıtay üyeleri arasında bu yüzdelerde olağanüstü bir farklılık ortaya konursa bu kişilerin hak kaybına uğrayacakları açıktır, keza bu da Anayasa'ya açıkça aykırıdır.

Sayın milletvekilleri, bir konuyu daha bilgilerinize sunmak isterim bu bağlamda. 2015 yılında Yargıtayda dairelerde bulunan devreden dosya sayısı 651.435'tir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosya sayısı ise 467 bin 554'tür. İkisinin toplamı 1 milyon 118 bin 989 dosyadır. Bizim yaptığımız bir başka araştırmaya göre, 2016 yılından bu ana kadar gelen dosyalarla birlikte şu anda Yargıtaydaki dosya sayısı 1 milyon 365 bindir. Şimdi, daire sayısı 46'dan 24'e indirildiğine göre, daire başına 56 bin 875 dosya düşecektir. Normalde bir Yargıtay dairesi haftada en çok 150 dolayında dosyayı karara bağlamaktadır. İşe bundan yola çıkarak bakacak olursanız şu andaki bu sistemin uygulanması hâlinde Yargıtaydaki bir dava dosyasının görüşülmesi en az altı yılda sonuçlanacaktır. Keza hâlen bir tutuklu dosya dahi bir buçuk yıl sonra ele alınabilmektedir ve bu anlamda pek çok hak kaybı meydana gelecektir. Geçen konuşmamda da söyledim, çok değil iki ay sonra Yargıtaya en azından 1.200 üye daha atanacaktır. O bölge adliye mahkemesi de bir laftan ibaret kalacaktır.

Tabii, işin bir diğer boyutu var. Örneğin, Balyoz davasında açıkça bilirkişi incelemesinin yapılmasına gerek görmeyen, yasa gereği savunma tanıklarının dinlemeyen mahkemenin verdiği kararları onayan o dairenin, 9. Dairenin Başkan ve üyeleri hakkında şu ana kadar ne yapıldı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER SÜHA ALDAN (Devamla) – Yargıtay Başkanı biraz, çay keseceğine buna da akıl verse diyorum ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aldan.

Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan.

Buyurun Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17'nci maddede Milliyetçi Hareket Partisi olarak vermiş olduğumuz önerge hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki, Sayın Bakanın kendisi hukukçu, burada da yeteri kadar hukukçu milletvekili var. Hukuk fakültesine başlayan, hukuka giriş dersi alan her öğrencinin ilk öğrendiği terimlerden birisi müktesep hak meselesidir. 2011 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi çıkardığı kanun hükmündeki kararnamelerle kamudaki diğer insanların, kamu görevlilerinin müktesep haklarını yerle yeksan etti.

Şimdi bu maddeyle, bu kanun tasarısıyla yüksek yargıdaki insanların müktesep hakları da yerle yeksan edilmektedir. Yine, bugün sabahki konuşmamda da belirttim, Londra'da emniyet müdürü süresiz atanır, ömür boyu görev yapar yani kendisi istifa edecek, emekli olacak ya da ölecek, başka türlü kimse onu görevden alamaz. Dünyadaki birçok yüksek yargı yapılarını incelediğinizde de göreceksiniz, yüksek yargı üyeleri birçok yerde ömür boyu, bazı ülkelerde yaş haddine kadar atanır. Dolayısıyla, burada bu süreli atama bundan sonra adaletin üzerine çok önemli bir gölge olarak düşecektir.

Tabii, belki bu kadar uzun, yoğun çalışma arasında muhalefetin bu kanunda gösterdiği tepkiyi farklı algılayabilirsiniz ama biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak yargıyla ilgili kanunlarda hep daha hassas davranmaya gayret ettik. Buradaki esas mantığımız şu: Adalet mülkün temelidir. Buradaki “mülk” kelimesini belki bilmeyenler vardır. Buradaki mülk; Ahmet'in, Mehmet'in, birilerinin şahsi mülkü değildir, buradaki mülk devlettir. Devletin bekası için adalet sisteminin sağlıklı işlemesi lazım, adaletin bağımsız olması lazım, adaletin tarafsız olması lazım ve adaletin herkes tarafından ulaşılabilir olması lazım. Pekâlâ, bu olmazsa ne olur? Tarihte birçok devletin yok olmasının sebebi adaleti uygulayamamasıdır. Eğer biz bugün Türkiye'de adaleti hâkim kılamazsak, hukuku hâkim kılamazsak, bu toplumdaki herkesin hukuka ulaşmasını sağlıklı bir şekilde sağlayamazsak inanın bu devletimizin bekası için en büyük tehdittir. Yani bu tehdit, terörden de kötüdür, savaştan da kötüdür, harpten de kılıktan da yokluktan da kötüdür. Çünkü en büyük yokluk hukukun yokluğudur, bunu çok iyi düşünmek lazım.

Tabii buradan, hani biraz önce “Bu mülk devlettir.” dedim ama bu mülk, devleti koruyamazsanız şahsi mülklerinizi de koruyamazsınız arkadaşlar. Bu konuda da herkesin daha sağlıklı düşünmesi lazım. Bugün Türkiye’de 3 milyon civarında Suriyeli mülteci var. Şöyle bir geriye dönün, arkanıza yaslanın, sağlıklı bir şekilde düşünün. Bugün Türkiye’de bulunan 3 milyon mültecinin hepsi Suriye’de aç sefil değildi, bunların çok azı Suriye’de aç, sefildi; çoğunun işi vardı, gücü vardır, evi vardı, bağı vardı ama Suriye’de devletin devamı, devletin hâkimiyeti Suriye’deki kamu düzeni bozulunca, Suriye’deki adalet bozulunca ne yaptılar? Hepsini evini, bağını, malını mülkünü terk etti. Bugün Türkiye’de bunların çoğu kendi ülkelerindeki geçmiş döneme, devletin hâkim olduğu döneme göre çok daha kötü şartlarda hayatını devam ettirmektedir. Bu bakımdan, hukuka bakarken, günübürlük, saraydan, oradan buradan alacağınız talimatlara göre değil... Aklınızı başınıza alın, yarın hukukun size de lazım olacağını unutmayın. Hukuk size lazım olduğunda bugün yaptıklarınız için dövüneceksiniz ama belki bugün yaptıklarınızdan dolayı duyduğunuz pişmanlık sizi kurtarmayacak. Bu bakımdan, hâlâ fırsat varken bu kanunla ilgili yanlışların ortadan kaldırılması için gayret sarf etmenizi, elinizi vicdanınıza koymanızı bekliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önergeler kabul edilmemiştir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nerede var?

BAŞKAN – Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 17’nci maddesiyle 2797 sayılı Yargıtay Kanunu’nun 29’uncu maddesine eklenmesi öngörülen üçüncü fıkrada yer alan “Genel Kurulu” ibaresinin “ilgili dairesi” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Kabul ediyoruz efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununa göre hâkim ve savcıları atama ve nakletme, Kurulun Birinci Dairesinin görevi olması nazara alınarak Kanunla uyumlu olması için önergeyle, görev süresi biten Yargıtay üyelerinin adli yargıda bir göreve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu yerine, ilgili daire tarafından atanmaları öngörülmektedir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı.)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önerenin oylamasından önce yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Ağbaba, Sayın Gürer, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Havutça, Sayın Özdemir, Sayın Üstündağ, Sayın Arslan, Sayın Yüksel, Sayın Aldan, Sayın Çamık, Sayın Nurlu, Sayın Balbay, Sayın Gökdağ, Sayın Bozkurt, Sayın Baydar, Sayın Demir, Sayın Tüm, Sayın Emre.

Evet, yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Gerekçesini okutmuş olduğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda 17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 18’inci maddesindeki “altı” ibaresinin “sekiz” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Afyonkarahisar

Erzurum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 18’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 18- 2797 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “on” ibaresi “beş” şeklinde değiştirilmiştir.”

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Mustafa Hüsnü Bozkurt

İstanbul

İstanbul

Konya

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 18’inci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Diyarbakır

Gaziantep

Mithat Sancar

Ahmet Yıldırım

Burcu Çelik Özkan

Mardin

Muş

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan.

Buyurun Sayın Çelik Özkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün tasarı üzerine yaptığımız konuşmada Adalet Bakanının bu tasarı için ayıklama operasyonu olarak değerlendirmesini tekrar etmiştik, bugün de bunu tekrarlamakta aslında sakınca görmüyorum. Fakat şunu tekrardan sormak gerekiyor, Adalet Bakanı bugün Hükûmet tarafında oturmuyor ama şu anda iktidar partisinin arasında olduğunu gördüğüm için kendisine yönelik sorularım olacak, lütfen cevaplayın Sayın Bakan. Neyi amaçlıyoruz? Neyi ayıkliyoruz? Gerçekten bunların kendisi tarafından açıklanması gerekiyor.

Şimdi, ayıkladığımız şey neticesinde ulaşmaya çalıştığımız şey ne aslında? Yani iktidar partisinin adaletine mi artık sığınmamız gerekiyor. Eğer AKP’nin, iktidar partisinin adaletine sığınacaksa e, yargının durumu ortada; her gün avukatların, gazetecilerin, bütün değerli, bizler açısından değerli profesörlerin, hocaların apar topar tutuklandığı bir süreçte AKP’nin yargısına, siyasallaşan yargıya hangi sebeple nasıl güvenmemizi bekliyorsunuz? Öncelikle bunun cevabının verilmesi gerekiyor.

İkincisi: Yargının en üstünde olan bir kişi tarafından yargıya güven sorunuyla ilişkin bir değerlendirme yapıldı. Ne dendi? “Yargıya güven yüzde 30’larda.” Peki, neden? Karıştırmayın arkadaşlar, halk her zaman yargıya, adaletle güvenir, halkın güvenmediği –tekrar, az önce belirttim- AKP’nin yargısıdır, AKP’nin tüm kurumlarda –ben bir hukukçu olarak söylüyorum- hem hâkimler bazında hem savcılar bazında hem de savunma ayağında her şeye, her kesime, her kuruma müdahalesi sebebiyle aslında bu güven sorunu. Aksi takdirde, halk ve bizler, hepimiz esasen yargıya güvenmek zorundayız ama bizim güvenmediğimiz AKP Hükûmetidir, AKP Hükûmeti sebebiyle siyasallaşan yargıdır. Hep birlikte aslında bunun önüne geçmeliyiz. Bunun önüne geçmeye çalışırken neyle karşılaşıyoruz? Bütün yargı mensuplarının çay toplamaya gittiğini görüyoruz. E, şimdi bu kadar bizler için trajikomik bir ortamda yargıya güvenin mümkün olmadığını herhâlde çok kolay bir şekilde anlarız.

Bunun yanı sıra Danıştayın, Yargıtayın –bilmiyorum- arşivlerine hiç gittiniz mi? Ben avukatlık mesleğimi icra ederken gittim ve orada arşivlerde bir dosya bulabilmek için saatlerimizi veriyoruz biz, verdik. Şimdi hem dairelerin hem de hâkim sayılarının azaltılmak istendiği bir tasarı bu.

Şunu sormak istiyorum: Bir avukat olarak aylarca, yıllarca, biz Yargıtaydan ve Danıştaydan dosyaların dönmesini bekliyorduk. Peki, bu sayıların bu kadar azaltılmasından sonra gerçekten halk,

gerçekten adalet bekleyen insanlarımız kaç yıl bekleyecek? Türkiye gerçekliklerini düşünmeden apar topar hazırlanan bu tasarıların, bu yasaların ne yazık ki uygulamada karşılık bulmayacağına ilişkin hiçbir şüphenizin olmadığını düşünüyorum.

Bu tasarıda özellikle şunu belirtmek gerekiyor: DGM’ler tekrardan hayata geçirilmek isteniyor. Bakın, cezaevlerini ziyaret ederken DGM’ler yüzünden sorgusuz sualsiz bir gecede ömürlerini şu anda cezaevlerinde, zindanlarda geçiren insanlarımızın gerçekliğinin bilmiyorum farkında mısınız?

Peki, Sayın Bakan, cezaevlerindeki sorunların farkında mısınız? Hiç bu konuda açıklama yaptınız mı? Ya da bu açıklamaları sizin elinizden çıkan -dün söyledim, bakın, bugün tekrar hatırlatıyorum- gizli genelge sebebiyle açıklama yapamayacak durumda mısınız? Lütfen buna cevap verin.

Bakın, eğer biz bu ülkede adalet istiyorsak, eğer gerçekten hep birlikte adaletin tesisi için çalışıyorsak, yirmi iki yıldır tutuklu olan İlhan Çomak -13 Temmuzda duruşması var- eğer adalet varsa o gün serbest kalır.

Eğer bu ülkede adalet aranıyorsa, iki kolu olmayan Ergin Aktaş, tek kişilik hücreden derhâl, ivedilikle serbest bırakılır.

6’sı ölüm seviyesinde olan 60 tane hasta tutuklu -bunlar en ağıruları- ve yaklaşık 300’ü aşmış bir sayıdan bahsediyoruz, derhâl, ivedilikle, hiçbir siyasi düşünce, politika göz önüne alınmadan, insani değerler göz önüne alınarak derhâl serbest bırakılır. Bu ülkede, sadece düşündüğü için, sadece düşüncesini dışarıya yansıttığı için ömrünü, hayatını, yıllarını cezaevlerinde geçiren insanları düşündüğümüzde ve onlar bir gün tahliye olduğunda, evet, bu ülkeye adalet gelir diyorum.

Sizleri tekrardan saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın bir açıklama talebi var.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- *Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın, Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan’ın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 18’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine açıklaması*

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; dün ve bugün bazı sorular soruldu, onlara ilişkin kısaca bir değerlendirme yapmak istiyorum.

İlhan Çomak isimli bir hükümlü Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda terör suçundan hükümlü. Otuz altı yıl süreyle hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyor, askerî hâkimin mahkemede bulunması nedeniyle hak ihlali tespit ediliyor ve yeniden yargılama istemi var. En sonunda bu da karara bağlanıyor. Yargıtay 16’ncı Ceza Dairesi uyarlama talebinin reddi, ağır hapis cezasının süreli hapse dönüştürülerek aynen infazına karar veriyor.

Yani dün de söylendi, “Yirmi yıldır tutuklu olur mu? Beş yıldan fazla yok.” Burada tutuklu biri söz konusu...

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Sayın Bakan, yargılaması devam eden bir olay ama. Eksik bilgiye sahipsiniz.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, burada tutuklu birisi yok, mahkûm birisi var ve hükmü de kesinleşmiş birisi var. Bunu “tutuklu” diye takdim etmek fevkalade yanlışır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Dosyada “tutuklu” yazıyor, “hükümlü” yazmıyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bende ki bilgi doğru bilgi.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Yanlış bilgi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Yanlış bilgi.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – 13 Temmuzda duruşması var, beraber gidelim istersiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İkincisi, aramalarla ilgili. Bu, tabii, ceza infaz kurumlarında yatan kişilerin de güvenliğiyle alakalı bir durumdur. Çıplak arama sadece Türkiye’de değil, Avrupa Birliğine üye ülkelerin tamamında yapılmaktadır. O ülkeler ile Türkiye uygulamasına baktığımızda, Türkiye uygulaması onlara göre daha insani bir uygulamadır ve bu her yerde olan bir şey. Bu, zaman zaman güvenlik nedeniyle yapılmaktadır. Bu, gizli bir şey değil, yönetmeliği var ve buna göre yapılmaktadır.

Öte yandan, ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek eşya ve maddelere ilişkin Resmî Gazete’de yayınlanmış Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya Ve Maddeler Hakkında Yönetmelik hükümleri var. Bu hükümlere göre ceza infaz kurumunda bulundurulacak işler belirtiliyor. Bizim bu konuda çıkardığımız bir gizli yönetmelik, vesaire yoktur. Bu konuda sadece uyarı yapılmıştır Bakanlık tarafından ve bu uyarı da açık bir şekilde yapılmıştır, alenidir yani bu yönetmeliğin gereği neyse onların yapılması ve bunlara uyulmasıyla ilgili.

Bir de Ergin Aktaş’ın Adli Tıp Kurumunun “Cezaevinde kalamaz.” raporuna rağmen hâlen cezaevinde tutulduğu iddiası, bu doğrudur. Ergin Aktaş devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma, tehlikeli maddeleri izinsiz olarak bulundurma ve nitelikli şekilde kasten öldürme suçlarından ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılıyor. Hükümlü bu suçlardan dolayı şu anda cezaevinde bulunuyor. Bombanın elinde patlaması sonucu -yani eylem hazırlığı veya eylem sırası, tam bilemiyorum- sol kol orta alt 1/3 seviyesinde, sağ el bilek eklem seviyesinin üstünden ampute olduğu bir durum var. Adli Tıp da bunu tespit etmiş, “Cezaevinde kalamaz.” raporu vermiş. Güvenlik nedeniyle bunun cezasının infazının ertelenmesine onay çıkmamıştır çünkü buna dair değerlendirmelerde canlı bomba olarak kullanılma riski, ihtimali bulunduğundan bu yöndeki rapora rağmen infazın ertelenmesi yönünde bir karar verilmemiştir. Konular bundan ibarettir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Demirel, bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

27.- *Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel’in, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi, Bakan ifade etti yani özelde İlhan Çomak’a ilişkin belki yanlış bilgi gelmiştir, biz ifade edelim. 1 Haziran 2016’da İlhan Çomak’ın mahkemesi oldu. Mahkeme de 13 Temmuzda ertelendi. Yani şu anda duruşmalar devam ediyor, tutuklu yargılanıyor ve tutuklu yargılanması devam ediyor. Uzun tutukluluktan normalde en fazla beş yıl yargılanır ama İlhan Çomak’ın hâlâ tutuklu olarak yargılandığı şu anki süreçtir. Buna ilişkin belki tam, net olarak bilgi Bakana ulaşmamıştır. O yüzden tekrar ifade ediyorum, 13 Temmuzda duruşması var.

İkincisi: Ergin Aktaş’la ilgili şu anda tek kişilik bir hücrede kalıyor ve tek kişilik hücrede kaldığını ifade ediyor. Fakat iki kolunu da kullanamadığı için hiçbir ihtiyacını gideremeyecek durumdadır. Yani adli tıbbın vermiş olduğu rapor açısından da düşündüğümüzde şu anda kendi ihtiyacını gideremeyecek bir pozisyonudadır. O yüzden, biz bunların tekrar değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

BAŞKAN – Zannediyorum Sayın Bakan tekrar söz istiyor.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İlhan Çomak’la ilgili yeniden yargılama istemi mahkemeye iletilmiş, mahkeme yeniden yargılanmasına karar vermemiş. Bu istemin...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Hayır...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İzin verirsiniz.

Bu istemin mahkeme tarafından kabul edilmesi hâlinde dosya, yeniden yargılama açılır. O zaman mahkûmiyetle ilgili yeni bir durum ortaya çıkar. Ama şu anda infazın ertelenmesi ve hükmün kesinliğini ortadan kaldıran bir durum yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, ben 60’a göre bir açıklama istiyorum.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Bir bilgi kirliliği var.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Meral Hanım dosyayı bildiği için bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Tamam, sizin talebiniz üzerine ben veriyorum zaten.

Sayın Beştaş, buyurun.

28.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, Sayın Adalet Bakanının açıklamasında şöyle bir eksiklik var, daha doğrusu yanlış bir bilgi var: Bir kere iadeimuhakeme talepleri kabul edilmezse yargılama tekrar başlamaz ceza usul sistemimize göre ve İnfaz Kanunu’muza göre. Şu anda yine aynı mevzuata göre yine beş yıllık tutukluluk sonrasında emredici bir hükümle tahliye edilmeleri gerekiyor ve bu, daha önce, KCK, Ergenekon, Balyoz soruşturmalarında yine aynı Meclisten çıkan bir kanunla “ileri bir adım” diye takdim edildi ve İlhan Çomak, şu anda, yargılananın yenilenmesi talebi kabul edildiği için yargılanıyor ve her duruşma tutuklu olarak mahkemeye getiriliyor ve duruşması erteleniyor. Yani, bu durumda bir hükümlü muamelesi yapılamaz, hükümlü değildir, şu anda onun hakkında verilen karar bozma sonucunda bu askerî hâkim neticesiyle tekrar yargılama başlamıştır ve yeni bir kararın ittihazına ihtiyaç vardır. Bu bilgiyi böyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

Lütfen, bunu bitirelim yalnız.

29.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 312’nci maddesini okumak istiyorum. Başlık: “İnfazın geri bırakılması veya durdurulması” “Yargılananın yenilenmesi istemi hükmün infazını ertelemesin. Ancak mahkeme, infazın geri bırakılmasına veya durdurulmasına karar verebilir.” Şimdi, burada hükmün infazını geri bırakmıyor, bırakabilmesi için mahkemenin geri bırakma kararı veya infazı durdurma kararı vermesi gerekiyor 312’ye göre; çok net bir hüküm.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Bundan bahsediyoruz zaten.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O nedenle, şu anda böyle bir karar verilmemiştir ve bu, hükümlü olarak hâlen kabul edilmekte ve infaz devam etmekte.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, biz burada yargılama yapmıyoruz, yasama yapıyoruz, gerekli karşılıklı açıklamalar yapıldı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, tutanağa geçmesi için bir şey söyleyebilir miyim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tutanağa geçmesi için arkadaşlar bir açıklama yapacaklar.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Bakanın son verdiği bilgiye ek olarak şunu söyleyeyim: “İadeimuhakeme talebi kabul edilmemiştir.” dedi başta, sonra “Kabul edilmiş fakat infazın ertelenmesine mahkeme karar vermiyor.” diyor. Bu bilgi önceki bilgiye göre bir adım daha doğru fakat zaten yerel mahkemenin vereceği infazın ertelenmesi kararı tahliye kararıdır, tam da bunu söylüyoruz. Yani, diyoruz ki: Yirmi yıllık bir tutukluluk var, iadeimuhakeme kabul edilmiş, bu nedenle infaz ertelenip tahliye edilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, tutanaklara geçmiştir.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, benim farklı bir konuda...

BAŞKAN – Sayın Özel, önergeyi oyluyoruz, sonra size söz vereceğim.

Sayın Burcu Çelik Özkan ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Özel, buyurun.

Size de bir dakika süre veriyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ile Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'a konuşma süreleri konusunda yaptığı muamele farklılığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bugün Sayın Mahmut Tanal ve Sayın Selçuk Özdağ arasında yapmış olduğunuz muamele farklılığına dikkat çekmiştik, biz fark ettik. Ama tam tutanaklar yayımlandı, kelime kelime saydırdım. Durum şudur: Sayın Tanal konuşması bittikten ve otomatik cihaz kestikten sonra 117 kelime kullanmış, siz “Meclis idare amirlerini göreve davet etmek durumunda kalacağım.” dedikten sonra da 10 kelime, toplam 127 kelime bırakmış.

BAŞKAN – Ama durdu yani sadece konuşma değil, orada öyle bekledi Sayın Tanal.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün Sayın Selçuk Özdağ 117 kelimeye karşı 357 kelime otomatik cihaz mikrofonu kestikten sonra konuşmuş ve Meclis idare amirini göreve çağırmamışsınız.

BAŞKAN – Sayın Özel, yapmayın ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 117 kelimeye 357 kelime.

BAŞKAN – Sayın Tanal orada konuşmadığı hâlde bekledi. Konuşması bittikten sonra da epey bir bekledi. Sayın Özel, lütfen yapmayın, biliyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dakika olarak da tam 3 kat fark var efendim, tam 3 kat.

BAŞKAN – Dakikayı nerede hesapladınız orada?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Videodan hesapladık efendim. Yarın da onu getireceğiz size.

BAŞKAN – Tamam bakarız, videoya bakarız, peki.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)*

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 18'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Hüsnü Bozkurt (Konya) ve arkadaşları

“MADDE 18- 2797 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “on” ibaresi “beş” şeklinde değiştirilmiştir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt.

Buyurun Sayın Bozkurt. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

400 sıra sayılı Kanun'un 18'inci maddesi üzerinde söz aldım. Tabii, böyle bir kanun üzerinde günlerdir -bir gece önce saat 02.00'ye kadar, dün gece sabah saat altı buçuğa kadar- çalışıyoruz. Güya çalışıyoruz, aslında itiraf edelim ki yaptığımız bir şey yok. Biz burada konuşuyoruz, sayın iktidar grubu ne söylersek söyleyelim çok da fazla kale almıyor, Sayın Bakan dinliyor ve sonra “Kabul edenler... Etmeyenler...” gidiyor. Dolayısıyla, ben hukukçu da değilim, bir doktor gözüyle baktığım zaman hakikaten ne yerseniz yiysin dediğimiz bir durumdasınız arkadaşlar, gerçekten söylüyorum.

Yani dün akşam Ilgınlı Ayhan Kaya diye bir çocuğumuz Diyarbakır Lice'de şehit düştü. Aynı saatlerde Bismil'de bir astsubayımız şehit oldu. Onun, Ayhan Kaya'nın babasını aramak için telefonunu edinmeye çalışırken televizyonlardan burada telefonlarımıza havaalanındaki patlama haberleri düşmeye başladı, 46 insan kaybettiğimizi öğrendik. Bugün Mardin Derik'te yine 2 askerimiz şehit, 3 askerimiz yaralı. Geçen sene 7 Haziranda bu salonlarda ilk defa yer aldığımız zamandan bugüne 730'dan fazla şehidimiz var, binlerce insan kaybettik ve burada sabahlara kadar devletin üç erkinden -elbette

bir hiyerarşik sıra yoktur ama- en önemlisini yani mülkün temelini nasıl bir iradeye teslim edilip edilmeyeceğini biz tartışıyoruz ama hiçbir sözün hiçbir kıymetiharbiyesi yok ne kadar haklı şeyler söylenirse söylensin. Yani ben hekimim, bana sayın grup başkan vekilleri bugün konuşma yapacağımı söyleyince gerçekten kanunu madde madde okudum. Yani ortalama bir zekâ sahibi ve ortalama eğitim sahibi kime gösterseniz, orada, insanların müktesep hakkının elinden alındığı da var, eşitler arasındaki eşitsizlik de var... Yargıtayın veya Danıştayın şu kadar üye sayısını 4 defa değiştirmişsiniz, daha önce aynı, tersi gerekçelerle üye sayısını arttırmışsınız. O zamanki Başbakan Vekiliniz kalkmış demiş ki “Yüce Rabb’im verdikçe veriyor.” Şimdi, Yüce Rabb’inizin verdiklerinden feragat ediyorsunuz; o verilenleri gönderiyorsunuz, yeni şeyler istiyorsunuz.

Bakın, çok üzüntü verici ama hani siz çok öykünüyorsunuz... Gerçi fetih kutlamalarında da Fatih’siz fetih kutluyorsunuz tıpkı Mustafa Kemal’siz Çanakkale kutladığınız gibi ya da andığınız gibi diyelim. Şimdi, Fatih Sultan Mehmet’in çok önemli bir özdeyişini size aktarayım, diyor ki: “Akıllı öldürürsen ahlak ölür.”

Arkadaşlar, sevgili AKP’li kardeşlerim; akılla hareket etmiyorsunuz, ahlakı yok ediyorsunuz. Gerçekten, samimiyetle söylüyorum. Ahlakın temeli özveri ve dürüstlüktür. Özveri başkaları için fedakârlıkta bulunmak, dürüstlük ise aldatmamaktır. Ahlakı yok ediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) “Akıl ve ahlak öldüğünde millet bölünür.” diyor Fatih Sultan Mehmet. Milleti böldünüz kardeşlerim. Milletin bir yarısı öbür yarısıyla aynı şeye sevinmiyor. Bir yerde orman yangını çıkıyor, öbür tarafta orman yangını çıkıyor, iki yangına aynı anda üzülemiyoruz. Fatih Sultan Mehmet diyor ki: “Kadıyı satın aldığı gün adalet ölür, adalet öldüğünde devlet yıkılır.” (CHP sıralarından alkışlar) Kadıyı satın alıyorsunuz kardeşlerim, yapmayın, devleti yıkarsınız. O yıkılan devletin altında hep beraber kalırız. Bir gün biri bir düdük çalar, hep beraber altında kalırız, yapmayın.

Saygı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 18’inci maddesindeki “altı” ibaresinin “sekiz” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) –Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 18’inci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Maddeyle, Yargıtay Birinci Başkanlığına atanabilmek için gerekli olan, üyelikte bulunmuş olma süre şartı on yıldan altı yıla düşürülmektedir. Her ne kadar gerekçede üyelik süresinin on iki yıla

sınırlanması doğrultusunda bu düzenlemenin yapıldığı ifade edilse de Yargıtay Başkanlığının önemi ve yürüttüğü, yerine getirdiği görevin tecrübe gerektirmesi dikkate alındığında bu sürenin yetersiz olduğunu değerlendiriyoruz. Bu nedenle, önergemiz sürenin sekiz yıla çıkarılması yönündedir.

Değerli milletvekilleri, yargı bağımsızlığı, yargılama sürecindeki sınırlamalar, yargı ve infaz kurumlarının fiziki, teknolojik ve beşeri kapasitesinin yetersizliği, adli personelin özlük hakları, adli teşkilatın hantal yapısına bağlı uygulama sorunları, yargının temel sorun alanları olarak karşımıza çıkmaktadır. Geciken adaletin adalet olmadığı dikkate alındığında, adil ve hızlı yargılamanın sağlanamaması, adalete güveni tehdit eden ana unsur olarak değerlendirilmektedir. Yargının kısaca özetlenen, ancak niteliği itibarıyla devasa boyutta olan sorunlarının siyasi saiklerden uzak, iyi niyetli, sadece yargının bağımsız ve tarafsız işlemesi, adaletin hızlı, doğru ve adil tesisi anlayışıyla çözümü mümkündür. Bu çerçevede, öncelikle, kanun yapma süreci ve kanun yapma tekniğine ilişkin olarak hukuki güvenlik ilkesini ihlal eden, devlet gelenekleriyle de bağdaşmayan, yasama organını etkisiz hâle getiren uygulamalara son verilmeli, etki analizi çerçevesinde uygun süreçler oluşturulmalıdır.

Başta bölücü terör örgütüyle sürdürülen müzakere sürecine paralel olarak yapılanlar olmak üzere, millî ve manevî değerlerle üniter millî devlet yapımızı, cumhuriyetin temel niteliklerini tahrip eden, Türkiye'nin ülkesi ve milletiyle bölünmezliğini tehdit eden, yolsuzluk ve usulsüzlüğü teşvik eden yasal ve idari düzenlemeler kaldırılmalı ve oluşan tahribatı onarıcı yeni düzenlemeler hayata geçirilmelidir. Hâkim ve cumhuriyet savcılarının örgütlü suçlar, haksız rekabet, döviz işlemleri, sigortacılık, kara para aklama, iş kazaları, sermaye piyasası suçları gibi bazı özel alanlarda uzmanlaşmaları sağlanmalıdır. Adalet sisteminin ayrılmaz bir parçası olan hâkim ve savcılar dışındaki görevlilerin özlük hakları ve çalışma şartları düzeltilmelidir. Hâkim, savcı ve yardımcı personel ihtiyacı giderilmelidir. Hâkim ve savcılarının mesleki gelişmeleri takip edebilmeleri ve niteliklerinin artırılması için hizmet içi eğitim faaliyetlerinde devamlılık sağlanmalıdır. Kolluk sisteminden kaynaklanan yapısal ve hukuki sorunlar çözülmeli; yargı sisteminin ayrılmaz parçası olan avukatlık, noterlik, icra ve iflas idareleri ile ceza infaz kurumlarının kronik sorunları çözüme kavuşturulmalı; adalet sistemine katkı sağlaması temin edilmelidir. İnfaz koruma memurlarına fiilî hizmet süresi zammı hakkı verilmelidir. Mübaşir, zabıt kâtabi ve diğer adalet hizmetlerinde çalışanların mali ve sosyal hakları iyileştirilmelidir. Ayrıca yargı kurumlarının fiziki, teknolojik ve beşeri kapasitesinin artırılması, yargı bağımsızlığı ile hukuk devleti ilkesinin gerçek anlamda tesis edilmesine katkı sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, bir toplumun huzur içinde yaşayabilmesi ve o toplumda yaşayan insanların kendisini güvende hissedebilmesi için adalet çok önemlidir. Bir ülkenin hukuk devleti olduğundan bahsedilebilmesi için o ülkede bağımsız bir yargı teşkilatının varlığının tartışmasız olarak kabul edilmesi gerekir. Bağımsız yargı ise, yargıçların bağımsızlıkları ile mesleki geleceklerini güvencede hissetmelerinin sağlanması ile gerçekleşir. Bağımsız yargı, vatandaşların yasama ve yürütme organları karşısında en önemli teminatıdır. Bu teminat sayesinde hukuk devleti varlık bulmaktadır. Ancak kanun tasarısı bu teminatı ortadan kaldırmaktadır. Amaç, iş yükünün azalmasına bağlı küçülmeden ziyade siyasi iradenin yargı üzerinde bir hâkimiyet alanı oluşturma çabasıdır.

Unutmayalım ki her birimiz adaleti vicdanlarımızda hissetmediğimiz takdirde adalet kurumuna güven gerçek anlamda tesis edilmiş olmayacaktır.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19'uncu madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 19'uncu maddesinde yer alan “Yargıtay üyeleri” ibaresinin “en az üç yıl Yargıtay üyeliği yapmış olanlar” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Erhan Usta

Afyonkarahisar

Erzurum

Samsun

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım ve istemleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 19'uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

Zeynel Emre

Balıkesir

Gaziantep

İstanbul

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Mehmet Tüm

İstanbul

İstanbul

Balıkesir

Aynı mahiyetteki önergenin imza sahiplerini okuyorum:

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Diyarbakır

Gaziantep

Mithat Sancar

Ahmet Yıldırım

Altan Tan

Mardin

Muş

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde konuşacak olan Diyarbakır Milletvekili Altan Tan.

Buyurun Sayın Tan. (HDP sıralarından alkışlar)

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün, 1925'in 29 Haziranında 46 arkadaşıyla beraber idam edilen Şeyh Sait'in ölüm yıl dönümü ve dolayısıyla arkadaşlarının da. Öncelikle, bütün bu idam edilenleri, Şeyh Sait ve 46 arkadaşını rahmetle yâd ediyoruz, Allah'tan rahmet diliyoruz. Fakat bugün benim üzerinde durmak istediğim, doksan bir yıldır kapanmayan bir yara. Siyasi kavgalar, isyanlar, başkaldırıları; bunların hepsi, tarihte farklı farklı okumalara tabi tutulabilir. Birinin

“hain” dediği bir başkasının gönlünde büyük bir kahramandır; birinin “zalim” dediği, bir başkasının gözünde büyük bir mazlumdur. Bu, dünya tarihi boyunca da böyledir. Sokrat’ın idamına da karar verenler, iki bin dört yüz yıldır dünyada doğru bir iş yapmadıklarıyla anılmaktadır, Sokrat’ın adı devam etmektedir ama o mahkemenin üyelerinin adını insanlığın kahir ekseriyeti bilmemektedir. Bunlar tartışmalı konulardır ama üzerinde tartışılmayan bir konu vardır, kim olursa olsun, siyasi kimliği, siyasi eylemleri ne olursa olsun insanlar öldükten sonra artık hukuk durur orada, cenaze sahiplerine teslim edilir, mezar hakkı vardır, ailesinin o mezara sahip olma hakkı vardır.

Niye bu girizgâhı yaptım? Ben, gecenin bu saatinde ve doksana bir yıl sonra tekrar polemik yapmak, bazı yaraları kanatmak, büyük tartışmalara girmek niyetinde değilim. Benim bu gece yapmak istediğim, öncelikle bu insanları mağdur ve mazlum olarak kendi vicdanımda takdir etmek ve rahmet okumak, ondan sonra da hukuklarını savunmak. Doksana bir yıldır bu mezarlar iade edilmedi.

Sayın Bakan da burada, Adalet Bakanı. Sayın Bakan tabii ilgilenmiyor bununla ama bu Şeyh Sait ailesinden ve yine beraber idam edilen şahısların ailelerinden sizin milletvekilleriniz var ve AK PARTİ il başkanları var. Bu dört dönemdir, beş dönemdir milletvekilliği yapanlar oldu, il başkanı olanlar oldu, belediye başkanı olanlar oldu, hâlen de var. Bunların hukukuna bile sahip çıkmıyorsunuz. Bakınız, bu siyasi olayı tartışmıyorum bu gece, insani bir olaydan bahsediyorum. Doksana bir senedir bu insanların mezarları, cenazeleri ailelerine verilmedi.

Aynı şekilde Seyit Rıza için de bu, söz konusu, aynı şekilde Bediüzzaman Said Nursî için de bu, söz konusu. Dini, dili, mezhebî, siyasi ideolojisi, siyasi kanaatleri ne olursa olsun sonuçta hukukun yapılması gereken, insani ve İslamî vicdanın yapılması gereken bunların teslimiyeti.

Sayın Bakandan da soruyoruz, Sayın Hükûmetten de soruyoruz: Bugün doksana bir yıldır ve iktidarınızın on dördüncü yılında bu şahısların mezarları, cenazeleri, mezar yerleri -hangi dili ve üslubu kullanırsa kullansın- neden ailelerine iade edilmiyor?

İkinci bir önemli konu: Geçen dönem –geçen dönem Mecliste olan arkadaşlar bilirler- Meclis Başkanlığı, Elcezire İstiklal Mahkemeleri ve Elâzığ İstiklal Mahkemeleriyle ilgili kayıtları kitap olarak bastırdı ve milletvekillerine dağıttı. Şeyh Sait ve arkadaşlarının davalarının görüldüğü İstiklal Mahkemeleriyle ilgili zabıtlar yayımlanmıyor.

Değerli arkadaşlar, bu zabıtları niye yayımlamıyorsunuz? Sayın Cemil Çiçek de bunları yayımlamadı, Sayın İsmail Kahraman da bunları yayımlamıyor. Defalarca Meclis araştırması önergesi verdik, soru önergeleri verdik. Bunların tasnifi yapılmış, bitmiş ama siyasi nedenlerden dolayı, derin mülahazalardan dolayı, iyi saatte olsunların hesabından dolayı bu mahkeme zabıtları yayımlanmıyor. Bunu da, bu ikinci soruyu da sizin vicdanlarınıza bırakıyoruz. Bu zabıtları niye yayımlamıyorsunuz? İki: Ne zaman yayımlayacaksınız? Yayımlamadığınız müddetçe ve mezarları iade etmediğiniz müddetçe bu zulmün bir parçasısınız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen, Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm.

Buyurun Sayın Tüm. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. Dün İstanbul’da yaşanan terör saldırısını şiddetle, nefretle kınıyorum. Yaşamını kaybeden yurttaşlarımıza ve yabancı konuklarımıza, şehit olan askerlerimize Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, AKP, iktidara geldiği günden bu yana rahatsız olduğu kurumların başında yüksek yargı gelmektedir. AKP’nin yüksek yargıdan rahatsız olduğunu çok iyi biliyoruz. AKP, bu

girişimiyle adım adım yüksek yargı organlarını kapatmak istiyor. Özellikle Anayasa Mahkemesi konusundaki rahatsızlıklar, başta Cumhurbaşkanı olmak üzere AKP sözcüleri tarafından sık sık dile getirilmektedir. Bugüne kadar yapılan düzenlemeler, AKP'nin yüksek yargı konusundaki gizli planının bir sonucudur.

Değerli milletvekilleri, 2011'deki düzenleme, yüksek yargıyı AKP'nin arka bahçesi yapma girişimiydi. Üye sayısını artırarak yargıyı ele geçirmeyi hedeflediler. Bu durum, 17-25 Aralık yolsuzluklar operasyonuyla yeni bir boyut kazanmıştır. “Ne istediniz de vermedik” söylemiyle başlayan kavgada görüldü ki yargı, cemaate teslim edilmiştir. 2014'te bu sefer, paralel yapıdan kurtulma operasyonu olarak yeni düzenleme yapıldı, üye sayıları yeniden artırıldı, gerekçe olarak yüksek mahkemelerin iş yükü gösterilmiştir. Şimdi sormak isterim: Ne oldu Yargıtayın, Danıştayın iş yükü bitti mi, azaldı mı? Bugün ne değişti de üye sayılarını azaltıyorsunuz? Bunun 17-25 Aralıkla bir ilgisi var mıdır? Sizlerin “paralel yapı” dediğiniz yargıç ve savcılar kimlerdir? Bu yargıç ve savcılar siz atamadınız mı? Ortaklaşa, Genelkurmay Başkanını terör örgütünün başı ilan etmediniz mi? Balyoz ve Ergenekon davalarında savcılık yapmadınız mı? Birlikte yüzlerce insanı mağdur etmediniz mi? Şimdi ne oldu da bunlardan korkuyorsunuz? Onu bilmek istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, dünyanın neresinde görülmüş ki yargı mensuplarını görevden almak için yeni bir yasa çıkarılsın, böyle bir şey olabilir mi? Sizler bu tür uygulamaları alışkanlık hâline getirdiniz.

Millî Eğitim Bakanlığında tüm yöneticileri yasa çıkararak görevden aldınız; tamamı yargı kararıyla göreve iade edilmesine karşın, yargı kararını uygulamadınız. Şimdi, benzer uygulamayı Yargıtay ve Danıştay üyeleri için yapıyorsunuz. Anayasa'ya açıkça aykırı olan bu durum, Anayasa Mahkemesinden döndüğü takdirde her yerde “yargı darbesi” diye bağırıp çağıracaksınız.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ burada açıkça itiraf etti, “Yargı, yazboz tahtasına döndü.” dedi. Yargıya olan güvenin yüzde 30'ların altına indiğini Yargıtay Başkanı söylüyor. Bu değişiklikle sizin asıl amacınız, yüksek yargıyı kapatmaktır ama bunu söylemeye diliniz bir türlü varmıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin aklınızda çay toplayan Yargıtay Başkanı, fındık toplayan Danıştay Başkanı, nohut biçen Sayıştay Başkanı anlayışı var. Sizin anlayışınızda noter görevi görecektir Anayasa Mahkemesi var çünkü sizler, hiçbir zaman demokrasinin en temel değeri olan kuvvetler ayrılığını içinize sindiremediniz. Açıkça her yerde kuvvetler birliğini savunuyorsunuz. Saray ve Hükûmet, el birliğiyle, demokrasi adına hangi kurum varsa öncelikle onu itibarsızlaştırıp etkisiz duruma getiriyor.

Değerli milletvekilleri, demokratik yönetimlerde Hükûmetin birincil görevi, demokratik kurumları güçlendirmek ve onu korumaktır. Türkiye'de ise ne yazık ki demokratik kurumlar, bizzat Hükûmet eliyle yıpratılmakta, yok edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, Nazi Almanyası'nda Hitler'in en çok üzerinde oynadığı meslek grubu, hukukçulardır, yargıçlardır. Hitler döneminde kendisine karşı çıkan, yaptıklarına alet olmayan birçok hukukçu ve bilim adamı ülkeyi terk etmek zorunda kalmıştı. Bunlar arasında ülkemize gelerek hukukun ve bilimin gelişmesine büyük katkı yapan Alman hukukçuların ve bilim adamlarının olduğunu çok iyi biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi sizlere soruyorum; yaptığınız bu uygulamalarla Nazi Almanyası'ndan ne farkınız var? Yargıçları, savcıları güvencesiz bırakarak ne yapmak istiyorsunuz? Mahkemeleri padişahın emir alan kadılarına mı teslim edeceksiniz?

Değerli milletvekilleri, AKP'li milletvekili arkadaşlarımı buradan uyarmayı tarihî bir görev sayıyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET TÜM (Devamla) – Biliniz ki bu tek adamcı anlayışınızın Türkiye’yi götüreceğı yer diktatörlüktür. Sizler parmak kaldırarak Anayasa’ya aykırı olsa da diktatörlüğü getirebilirsiniz. Ancak unutmayınız ki getirdiğiniz diktatörlüğü asla parmak kaldırarak götüremezsiniz. Biliniz ki adaletin öldüğü topraklarda özgürlük ve demokrasi asla yeşeremez. Adaleti öldürmeyin çünkü ilahi adalette zaman aşımı yoktur, er geç gelir sizi de bulur, sizi de bulur Sayın Bakanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tüm.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Sizi de vurur Sayın Bakanım!

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değışiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 19’uncu maddesinde yer alan “Yargıtay üyeleri” ibaresinin “en az üç yıl Yargıtay üyeliğı yapmış olanlar” olarak değıştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erhan Usta (Samsun) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükmet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, Yargıtayda genel sekreter olabilmek için mevcut kanunda beş yıl Yargıtay üyeliğı yapma şartı var, bu maddede o şart kaldırılıyor. Biz de önergemizle şunu söylüyoruz, diyoruz ki hiç olmazsa bu, üç yıl olsun. Çünkü Yargıtayın genel sekreteri olarak görev yapacak kişinin Yargıtayın işleyişini en iyi bilmesi gerektiğı açıktır yani bir tecrübe ihtiyacı vardır. Bunu tamamen kaldırmak gibi bir şeyin yapılması son derece yanlıştır. Fakat tabii, bu yapıları da Sayın Bakan, işin doğrusu yadırgamıyorum çünkü maalesef, sizin yönetiminizde yani sizin hükmetlerinizin yönetiminde artık tecrübenin, liyakatin inanın hiçbir önemi yok. Yani tamamen, tecrübe olsun olmasın, birini bir yere getirirken oraya layıktır, değıldir, bunlara hiç bakılmadığıını biz kamu yönetimindeki atamalarınızda çok yakinen bunları görüyoruz, bunları bu ülke yaşıyor. Çünkü, her şey siyasallaştı; hukuk siyasallaştı, -burada öteden beri konuşuldu- kamu yönetimi siyasallaştı, bürokrasi siyasallaştı. Bir vali bey çıkıp takdimde “ak kadrolar” denildiğinde vali bey de oradaki siyasetçilerle birlikte elini kaldırabiliyor. Böyle bir ülkeyi yaşıyoruz. Dolayısıyla, burada da tecrübe aramamanız, bir günlük Yargıtay üyesi olanı Yargıtay Genel Sekreterliğine layık görmenizi de aslında çok yadırgamıyorum çünkü bunu alışkanlık hâline getirdiniz.

Fakat burada şunu söyleyeceğim: Şimdi, hani “Her şey siyasallaştı.” diyoruz ya, bürokrasi de... Bakın, size bir örnek vereceğim. Evvelsi gün Samsun’dayken ben bununla ilgili bilgilendirildim. Samsun’un Ayvacık diye bir ilçesi var, küçük bir ilçe. Burada çiftçiler bir bahar şenliğı yapacaklar, 4’öncüsünü, geleneksel 4’üncü bahar şenliğı. Bahar şenliğı yapılacak mekân olarak da şehir stadyumunu talep ediyorlar. Bunun yazışmaları yapılıyor, ilçe spor müdürlüğüne söyleniyor, oradan kaymakamlık,

valilik, bakanlığa geliyor. Bakanlık 20 Haziranda bir görüş gönderiyor “Şu, şu şartlarda mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde tahsisle herhangi bir sakınca görülmemektedir, burayı kullanabilirsiniz.” diye Bakanlık gayet güzel bir şekilde görüş veriyor. Ondan sonra, araya siyasiler giriyor “Ya bu adamlara, niye böyle bir şeyi şehir stadyumunu veriyorsunuz?” diyorlar. Ondan sonra, iki gün sonra, bakın çok enteresan...

Sayın Bakanın bizi dinlemesini sağlayabilir misiniz? Sayın Bakanım, saatlerce konuşulmaz. Bir tane şey söylenir ama yani burada nihayetinde bir şey söylüyoruz; bakın, önemli bir şey, her şey siyasallaşıyor diyorum.

HASAN SERT (İstanbul) – Sen, Genel Kurula konuş.

ERHAN USTA (Samsun) – Ben, Genel Kurula konuşuyorum ama nihayetinde yapılmasını istediğimiz şey, Hükümet tarafından...

Dolayısıyla, Sayın Bakanım, bakın, görüşü veriyor, diyor ki: “Tamam, şehir stadyumunu bu çiftçiler yani oradaki meslek örgütü, ziraat odası kullanabilir.” diye tahsisatı Gençlik ve Spor Bakanlığı yapıyor, yazı burada. Araya siyasiler giriyor. Kim giriyor? Onu da söyleyeyim. Ayvacık Belediye Başkanı giriyor, AK PARTİ’li Belediye Başkanı. Diyor ki: “Kardeşim, bu adamlara nasıl burayı verirsiniz?” Hemen bir telefonlar, şunlar bunlar... Şimdi, aynı şeye herhangi bir ilave görüş yok bakın yani tekrar bir görüş istenir, bir gelişme olur. Aynı yazıyı ilgi göstererek, şu yazdığı, yani tahsisatı yaptığı yazıyı ilgi göstererek tekrar bir yazı yazıyor, diyorlar ki: İşte, şöyle şöyle talep “...Genel müdürlüğümüzün izni istenmektedir. Konu Genel Müdürlüğümüzce incelenmiş, adı geçen tesiste belirtilen tarihte spor faaliyetleri nedeniyle tahsis talebi uygun görülmemiştir.” İmza’yı da aynı kişi atıyor, Osman Gümüş. Bakın, aynı kişi, iki gün arayla -20 Haziran, 22 Haziran- böyle bir şeyi imzalayabiliyor aynı yazıyı ilgi tutarak. Şunu bile yapmıyor: Yani “Biz daha önceki yazımızda böyle bir uygun görmüştük ama sonradan anlaşıldı ki işte, şöyle var...” Yani bu gerekçeleri bile söylemeksizin... Yani kamu yönetiminin geldiği durumu görebiliyor musunuz?

Şimdi, bu ülkede neye güveneceksiniz? Hukuk böyle olmuş, kamu yönetimi böyle olmuş. Niye? Çünkü hukuk çalışmıyor. Yargıdan korkmayan bir memurun yapacağı şey bu, siyasallaşan bir memurun yapacağı şey bu çünkü meslek ahlakı da kalmamış. Yani insanı öldürseniz bunu yapmaz. Ya, iki gün oldu daha, hiçbir gelişme olmadan... Hani, yeni bir gelişme olur, dersiniz ki “Biz daha önceden uygun görmüştük ama şimdi şu zaruretten dolayı bunu iptal ediyoruz.” Hiçbir şey yok.

Şimdi, böyle bir ülkede yaşıyoruz. Sayın Bakanım, bunun temelinde... Bunu konumuza nasıl bağlayacağız? Hukukun çalışmamasıdır, hukukun siyasallaşmasıdır ve dolayısıyla bir de bu yazı bütün silsileyle geliyor, biliyor musunuz? Valilik, il müdürlüğü, ilçe müdürlüğü, kaymakamlık. Bir tanesi, Allah rızası için demiyor ki “Ya kardeşim, ben bunun iki gün önce olumlusunu da sevk ettim, şimdi olumsuzunu nasıl yapayım? Benim ahlakıma bu aykırıdır, benim meslek anlayışıma aykırıdır.” diyen bir tane bürokratınız yok Sayın Bakanım. Dolayısıyla böyle bir Türkiye’de yaşıyoruz.

Hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

Şimdi, 20’nci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç adet önerge vardır, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 20'nci maddesinde yer alan “on milyon Türk Lirasına” ibaresinin “on iki milyon Türk Lirasına” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Deniz Depboylu

Afyonkarahisar

Erzurum

Aydın

BAŞKAN – Şimdi, okutacağım iki önerge, aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım ve talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 20'nci maddesinin, tasarı metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Akın Üstündağ

İstanbul

İstanbul

Muğla

Barış Karadeniz

Sinop

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Diyarbakır

Gaziantep

Mithat Sancar

Ahmet Yıldırım

Ayşe Acar Başaran

Mardin

Muş

Batman

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Yani, şu an Danıştay Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı... Yani, bu, artık, herhâlde, Meclisin süreklilik arz eden bir hâli hâline geldi. Bir torba kanun getiriliyor, içerisine birçok farklı madde ekleniyor ve belli, gerçekten bu Hükümetin en başarılı olduğu ve takdir ettiğim bir yönüyle kamuoyuna benimsetiliyor. “Bu nedir?” diye sorarsanız, manipülasyon, algı yönetimi. Şu anda, çünkü, bu tasarıyla ilgili olarak yargı reformu olarak bütün havuz medyasında dolanıyor. Topluma da yargı reformu olarak yansıtılıyor, lanse ediliyor. Ama, reformun kelime anlamına bakarsak aslında “düzeltme, daha iyi hâle getirme” olması gerekirken esasında bu tasarının bir bütünen kendine göre şekillendirme, kendine göre düzenleme, kendine göre yapılanma tasarısı olduğunu net olarak görüyoruz. Ama, dediğim gibi, bu Hükümetin en iyi yaptığı şey manipülasyon, en iyi yaptığı şey algı yönetimi çünkü iktidara ilk geldiğinden beri kanunlar üzerinde en çok oynamayı yapan, her gün başka bir kanunu değiştiren... Bir hukukçu olduğum için, her baktığımda, bir hafta aralıklarla bir kanunun farklı farklı versiyonlarıyla karşılaştığım için bu yargının, aslında kanunların nasıl bir yapboz tahtasına döndürüldüğünü en yakinen takip edenlerden biriydim. İşte o yapboz tahtasının bir tane daha eklenmiş şeklini burada görüyoruz. Çünkü burada yargıda bir reform, bir düzeltme, böyle bir durum yok.

Dediğimiz gibi, aslında iki gündür yoğun olarak belirttiğimiz ama Meclis sıralarında ama iktidar sıralarında hiçbir şekilde dinlenmeyen, hiçbir şekilde acaba bu kanunun içerisinde ne vardı. “Bizi de ilgilendiriyor mu ya da bizim dinlememiz gerekiyor mu, tamam, el kaldırıyoruz, onaylıyoruz, tamam diyoruz ama ya bir de içeriğine bakalım, bir de konuşmacıları dinleyelim.” gibi bir durum olmadığını şu anda da net görüyoruz çünkü iktidar sıraları yine boş, birazdan oylama için gelirler muhtemelen ama emin olun ki...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz buradayız, rahat olun. İşinize bakın.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – ...bu mevcut düzenleme, üç gün sonra dönüp dolaşıp yine sizi bulacak çünkü yargının birilerinin eline düştüğünü, birilerinin bu yargıyı kendilerine göre şekillendirdiğini en çok söyleyen, bundan şikâyetçi olan, daha birkaç gün öncesine kadar sizdiniz. Bunu yoğun olarak şikâyet eden de sizdiniz ama iktidar işte böyle bir şey, gücü elinize geçirince bu sefer ilk yaptığımız şey, yargıyı kendinize göre düzenlemek oluyor. İşte, bu düzenlemenin karşısında, dediğim gibi, bu kanunu nereden tutsak elimizde kalıyor, nereden tutsak elimizde kalan bir düzenleme olduğu için tek tek maddeleri üzerinde değil, esasında kanunun sürekli bütünü üzerinde konuşuyoruz.

Ancak, benim, 20’nci madde üzerinde de birkaç söz söylemem gerekiyor. Yani, bu 20’nci maddede yüksek yargı bütçesi, 50 binden 10 milyona çıkarılıyor ve bunun nedeni de yargı görevlilerinin eğitiminin sağlanması, kendilerini geliştirmeleri için belli eğitimlere tabi tutulması şeklinde bir açıklama getiriliyor. Doğrudur, yüksek yargıda da, yargının bir bütününde de kendilerini geliştirmeleri, bu devlette gerçekten bir hukuk devleti olma çerçevesinde kararların çıkabilmesi içi, belli standartları tutturabilmeleri için eğitim şart. Bu, doğrudur ama 10 milyon lirayla, bırakın siz yüksek yargının eğitimlerini ya da kendini geliştirmeleri için belli katkıları sağlamayı, yani ülkenin yarısının eğitimini sağlayabilirsiniz. Bunun altında nasıl bir amaç olduğunu da galiba birazcık irdelemek gerekiyor. Bu halkın o sürekli dışından tırnağından artırarak kenara koyduklarını vergi olarak toplayıp böyle yüklü miktarda birilerine bütçe olarak sağlamanın nasıl bir amaç taşıdığını üç gün sonra daha net olarak göreceğiz.

Bir de işte o yine bir “yargı reformu” adı altında “Kaldırıyoruz.” dediğiniz, özel yetkili mahkemelere çevirdiğiniz ama şu anda tekrar çark ederek o geri döndürdüğünüz DGM’leri tekrar geri getirdiğinizin de farkındayız. Bütün Türkiye toplumunun da üç gün sonra bunu daha açık ve net olarak göreceğine inanıyoruz.

Dediğim gibi, siz o en çok bildiğiniz işi yapmaya devam edin. Manipülasyona, algı yönetimlerine devam edin ama emin olun, işte o kazdığınız kuyuya, bu yarattığınız sisteme, bu canavara en büyük yem de siz olacaksınız diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen, Muğla Milletvekili Akın Üstündağ.

Buyurun Sayın Üstündağ. (CHP sıralarından alkışlar)

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Aslında görüşmekte olduğumuz yasanın savunulacak hiçbir yanı yok. Hiçbir gerekçenin, hiçbir zorunluluğun bu yasanın çıkma ihtiyacını açıklama ihtimali dahi yoktur. İktidarınızı devam ettirme konusunda işi o kadar ileriye götürmüşsünüz ki cemaat tasfiyesi peşinde koşma bahanesiyle yargıyı dizayn etme, yüksek yargıya ayar verme noktasına gelmişsiniz. Bu, aslında tuzun koktuğu andır. Bu, aslında, değerli arkadaşlarım, devletin çivisinin çıktığı andır. Bu yasa Meclisten geçtiği takdirde adalet, mülkün temeli olmaktan çıkacak, kayırmacılık, mülkün temeli olacaktır. Bu yasa Meclisten geçtiği takdirde temel hak ve hürriyetler tehlike altına girecek, özgürlük ve kişisel güvenceler tamamen ortadan kalkacaktır.

Değerli milletvekilleri, istinaf mahkemelerinin 20 Temmuzda faaliyete geçmesinden sonra Danıştay ve Yargıtayın iş yükünün azalacağı ve bu nedenle bu düzenlemeye gidildiği ileri sürülüyor. Bu memlekette AKP gibi iktidarlar olduğu sürece dava sayısı ve icra dosyası sayısı hiçbir şekilde azalmaz, merak etmeyin, bu memlekette yargı hiçbir zaman işsiz kalmaz değerli arkadaşlarım.

Şimdi, Değerli Adalet Bakanı diyor ki: “Yargıtay ve Danıştay üyeliği, kariyer mesleği değildir.” Evet, Sevgili Bakan da burada herhâlde, bizi özellikle dinlemesini istiyorum. Bu, son derece yanlış bir şeydir Sevgili Bakan. Burada “kariyer” dendiği zaman, hem “wikipedia”dan baktım hem de Türk Dil Kurumundan, aynen şöyle diyor...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Mevzuata bak, mevzuata.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Devamla) – “Bir meslekte zaman ve çalışmayla elde edilen aşama, başarı ve uzmanlık.” demek, kariyerin gerçek anlamı budur. Yani neymiş? Danıştay ve Yargıtay üyeliği bir kariyer mesleğiymiş.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hâkimlik ve savcılık kariyer.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Devamla) – Siz dediniz ki: “Her hâkim ve her savcı, kariyer mesleğine sahiptir.” Ben de diyorum ki: Meslekte geçen zaman ve çalışma ile elde edilen aşama, başarı ve uzmanlık, kariyer için önemli bir şarttır. Onun için bu söylediğinize kesinlikle katılmıyorum ve bu gerekçeye de kesinlikle katılmadığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, görüldüğü gibi, kariyerin ne olduğunu bilmeyen Adalet Bakanıyla karşı karşıyayız. Yargıtay ve Danıştay üyeliği, meslekte başarılı olmuş, meslekte zaman ve çalışmayla belli bir aşamaya gelmiş kariyerli hâkimlerin bir oluşumdur. Yargıtay ve Danıştay üyelerinin bu kazanılmış haklarını ve kendilerine teslim edilmiş haklarını elinden almak, sadece kişisel olarak uğradıkları haksızlık değil, aynı zamanda geleneksel hukuk sistemimize, yıllar içerisinde oturmuş içtihadı birikimimize yapılan bir saldırıdır.

Değerli arkadaşlarım, burada cemaat yok edilmiyor, burada cemaat kullanılarak hukuk devleti yok ediliyor, burada kuvvetler ayrılığı yok ediliyor. Bu yasayla yargıçların cübbelerine düğme dikiliyor, yargı bu yasayla siyasallaştırılıyor. Bu yasa, içtihat üreten yüksek yargıyı sadece içtima eden yüksek yargı hâline getiriyor.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı Anayasa’ya birçok noktada aykırıdır. Danıştay ve Yargıtay üyelerinin tamamının görevine son vermekle hukuk devleti ilkesine, Anayasa’nın 2’nci maddesi; mahkemelerin bağımsızlığı ilkesine, Anayasa’nın 138’inci maddesi; hâkimlik ve savcılık teminatına, Anayasa’nın 139’uncu maddesi; yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerce kullanılacağı ilkesine, Anayasa’nın 9’uncu maddesi; özellikle Yargıtay ve Danıştayın düzenlendiği 154 ve 155’inci maddelerinin son fıkralarına aykırıdır değerli arkadaşlarım.

Aslında konuşacak çok şey var. Bu kadar garabet içeren bir yasayı oy çokluğuyla kabul etmek, hukuk devletine verilecek en büyük zararlardan birisidir diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 20’nci maddesinde yer alan “10 milyon Türk Lirasına” ibaresinin “12 milyon Türk Lirasına” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Deniz Depboylu (Aydın) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Aydın Milletvekili Deniz Depboylu.

Buyurun Sayın Depboylu. (MHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 20’nci maddesindeki önergemiz üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak adaleti temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temeli olarak görüyoruz. Bu nedenle, yargı, insanların tereddütsüz güvenebileceği, adalet duygusunun zihinlerde ve kalplerde yer ettiği bir yapıda olmalıdır.

Seçim beyannamemizde, insanlarımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşamının sağlanacağı, hukukun üstünlüğü prensibinin hâkim kılınacağı, temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınacağı da belirtilmiştir.

Yargının siyasi iktidarların veya belirli kişi ya da grupların güdümünde hareket etmeyeceği, bir kısım aidiyetlerin adalet duygusunun önüne geçmeyeceği, daima ve her şartta hakkı savunan bir yapıya büründürüleceği bir yapıda olması gerektiğine inanmaktayız. Çeşitli güç unsurlarının hukuk devleti kurallarına göre sınırlandırılması suretiyle, güçlünün değil, haklının korunmasının, toplumsal ahengin ve huzurun tesis edilmesinin devletin temel görevleri olacağına her zaman vurgu yaptık.

AKP hükümetleri boyunca ve özellikle son yıllarda hukuk ve adalet sisteminde karşımıza çıkan bunca sorun ve haksızlığı dikkate aldığımızda, yargının tamamen kontrol altına alınmasına yönelik çabalar bizleri kaygıya düşürmektedir.

Ülkemizde yargı sisteminin son on beş yıldaki işleyiş biçimini dikkate aldığımızda, sunulan kanun tasarısının iktidar ilişkilerini hukukta sorunsuz yürütmek adına alınmış kararlardan ibaret olduğunu görmekteyiz.

2010'da Yargıtayda 250 olan üye sayısını önce 387'ye, sonra 516'ya çıkardıktan sonra, şimdi de 200'e düşürmektesiniz. Görüşülen kanun tasarısı kabul edildiği takdirde, Yargıtayın daire sayısı 46'dan 24'e, üye sayısı 516'dan 200'e; Danıştayın daire sayısı 17'den 10'a, üye sayısı 195'ten 90'a inecek. Bu defa iş yükünü azaltmayı hedeflediğinizi gerekçe gösteriyorsunuz ve bu dairelerin kapatılmasını, üyeliklerin düşürülmesini öngörüyorsunuz. Aslında bu, yargıdaki iş gücünü azaltmaktan çok yargıyı kontrol etme çabasıdır. Yargının doğru, hızlı ve adil işlemesi yerine "Yargıya müdahale imkânını nasıl sağlarız?" şeklinde niyetlenirseniz, yargının devasa sorunlarını çözmekten uzak kalırsınız.

Üyelerin görev süreleri kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte sona ermekte ve üç yıllık kademeli bir geçişle üye sayısının kanunda belirtilen sayıya ulaşması beklenmektedir ancak başkan, başsavcı, birinci başkan vekili ve daire başkanları bu durumdan muaf tutulmaktadır, bu da dikkat çekicidir. Yargı erkinin temel kurumlarından birisinin üyeliklerinin kısa bir süreliğine de olsa tamamen sonlandırılması hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Üyelerin vazife süresi on iki yıla ve bir dönemle sınırlanıyor oysa Anayasa'da 65 yaşına kadar görevde kalabilecekleri, sürdürebilecekleri yazıyor. Hâlihazırda, yargı kurumlarına karşı vatandaşlarımızın duyduğu güvensizliklerin üzerine, çay toplama partileriyle başlayan ve üzerinde görüştüğümüz kanun tasarısıyla artacağını düşündüğümüz güvensizlik ortamından kurtulmak için bu kanun tasarısının iptal edilmesi gerektiğine inanıyoruz.

İktidar yaptığı düzenlemelerle "paralel" olarak adlandırdığı yapıya itaat edenleri ayıklama niyetinde olduğunu ifade etti, Sayın Bakan bu konuda demin bir ifadede bulundu. Ancak, kanunla birlikte yargıyı kontrol altına alma ve kendilerine biat edenleri atama yolunu açmaktadırlar, biz bunu anlamaktayız ve bazı soruların cevaplarını ki Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu kürsüde arkadaşlarımız bazı sorular sormuştu, bu soruların cevaplarını da almak istiyoruz.

Temizlemek istediğiniz kadroların kurucuları kimlerdir? Bu kadrolara şimdi ayıklamak istediklerinizin atanmasına göz yuman, izin verenler kimlerdir? Görevden almak üzere gerçekleştirdiğiniz uygulamalar zamanında atamaları gerçekleştirmiş olanları ya da göz yumanları da içine alacak mı, kapsayacak mı yani adalet herkese tecelli edecek mi? Bundan sonra, özellikle gelecekte yeni paraleller olarak ilan edebileceklerinizle birlikte yürüme ihtimalinizi de tamamen ortadan kaldıracak mı, bunu da merak etmeyiz.

Sorularımızın cevaplandırılmasını bekliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

Şimdi 21'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır. Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 Sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 21'inci maddesinde yer alan “gereğesiyle birlikte dosyayı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ ilgili görev dağılımı çerçevesinde” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Afyonkarahisar

Erzurum

Hatay

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 21'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Mazlum Nurlu

İstanbul

İstanbul

Manisa

“MADDE 21- 2797 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkra uyarınca dosya kendisine gönderilen ilgili hukuk dairesi, bir ay içinde yapacağı ön inceleme sonucunda iş bölümü bakımından kendisini görevli görmez ise gereğesiyle birlikte dosyayı görevli olduğu kanısına vardığı ilgili hukuk dairesine gönderir. Bir aylık sürenin bitiminden sonra veya duruşma günü verilen dosya hakkında gönderme kararı verilemez. Gönderme kararı üzerine dosya kendisine gelen hukuk dairesi üç hafta içinde yapacağı ön inceleme sonucunda görevli olmadığı kanaatindeyse, varsa geçici hukuki koruma tedbirlerine dair talepler hakkında da karar vermek suretiyle dosyayı Hukuk İşbölümü İnceleme Kuruluna gönderir. Üç haftalık sürenin bitiminden sonra gönderme kararı verilemez. Kurul tarafından yapılan ön inceleme sonunda verilen iş bölümüne ilişkin karar kesindir.”

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 Sıra Sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 21'inci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Diyarbakır

Gaziantep

Mithat Sancar

Ahmet Yıldırım

Meral Danış Betaş

Mardin

Muş

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ FİKRÎ IŞIK (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun tasarısı üzerinde, doğrusu, çok geniş değerlendirmeler yapıldı hukuki boyutuyla, sonuçları boyutuyla. Bu yüzden, oranın aslında bir doyuma ulaştığı kanaatiyle, biraz da bu kanun tasarısının arka planında ne var, aslında bunu değerlendirmekte fayda var.

Gerçekten, Türkiye’nin gündemi ile Türkiye vatandaşlarının şu anda siyasete bakışı, yaşanan olaylar, dünkü patlama, katliam, şu anda çok sıcak bir gündemken biz, burada Daniştay tasarısını, “iktidar partisinin gündemi” diye iki gündür, sabahlara kadar tartışıyoruz. Neden? Çünkü bunu iktidar partisi böyle istiyor. Şu anda bu, Türkiye’nin gündemi mi, bir ihtiyaç mı? Hayır.

Şu anda, Daniştay ya da Yargıtay üyeliklerinin sona ermesi ya da gösterilen ama asla inandırıcılığı olmayan bir gerekçe olarak takdim edilen istinaf mahkemelerinin kuruluşuyla boşalacak üyelikler, işte orada fazlalık olacak, aktarılacak... Bunların hepsi, gerçekten, hiçbir karşılığı olmayan, sadece yasa tasarısının geçmesi için, daha doğrusu -geçmesi için bu gerekçelere ihtiyaç yok- kamuoyunu farklı bir şekilde yönlendirmek ve algısını şekillendirmek, inşa etmek açısından oluşturulan gerekçelerdir.

Ne kadar süslerseniz süsleyin, bu yasa tasarısının tek anlamı var: AKP’den yana olmayan, iktidardan yana olmayan hâkim ve savcıların Yargıtaydan ve Daniştaydan ayıklanması. En sade hâliyle bu, budur, Türkçesi budur. Bunu, diğer hukuki gerekçeleri, onları bunları geçiyorum.

Peki, bunun sebebi nedir, niye böyle bir ihtiyaç var? Çünkü, şu anda iktidar partisi bu yargıya güvenmiyor. Bu kadar ameliyat yaptı, bu kadar operasyon yaptı, binlerce hâkimin, savcının yerini değiştirdi. Hâkim ve savcılar, bu ülkede, aldıkları kararlar sebebiyle, yaptıkları soruşturmalar sebebiyle Türkiye tarihinde ilkleri yaşadı bu ülke, tutuklandılar. Bir hâkimin kararından dolayı tutuklanması hukuk devletinde, yargının bağımsız olduğu bir ülkede asla rastlanılır bir durum değildir. Peki, ne oldu? Bütün bu tutuklamalara, görev değişikliklerine, işten atılmalara, kademe durdurmalara, cezalandırılmalara rağmen, iktidar partisi hâlâ kendilerince adını koydukları FETÖ terör örgütünün -ki onu da ayrıca tartışacağız- üyelerinin bu yargıda görev aldıklarına ilişkin subjektif değerlendirmeler ya da bilgiler... Peki, nedir? Bu hâkim, savcılar gerçekten hangi suçu işlediler, var mı bu örgüt üyeliği? Diyelim ki gerçekten bunlar örgüt üyeliği, yasa dışı işler yapıyor fakat elinizde hiçbir delil yok, teki bir soruşturma geçirmiş mi, haklarında bir ceza kovuşturması var mı, bir mahkûmiyet kararı var mı, hâkimliklerini uygulayacak, icra edecek bir engel var mı yasal olarak? Hayır, yok. Bunlar, Yargıtay üyeliğine kadar, Daniştay üyeliğine kadar bütün o kademeleri geçerek, seçimle atanarak HSYK’nin kararıyla ve ilgili yasal düzenlemelerle oraya kadar yükselmişler. Fakat o kadar titiz CV’leri var ki o yargıçların, haklarında aslında hiçbir şey yapamıyorlar, ne disiplin işlemi yapabiliyorlar ne ceza soruşturması açabiliyorlar ne kovuşturmaya yükseltebiliyorlar savcılık iddianamesiyle. Fakat “Biz, size güvenmiyoruz -yarın öbür gün sanık olacaklarından eminler ya, o mahkeme önüne çıkacaklar ya- bizi yargılayacağınızdan korkuyoruz. Biz, size güvenmiyoruz. Bu nedenle biz kendimiz yüzde yüz güvendiğimiz -gerçi ondan sonra da yüzde yüz güvenmediklerini görecekler- bir yüksek yargı dizaynı yapmak istiyoruz.” diyorlar. Bunun hukukla, hukuk devleti olmakla, istinaf mahkemesiyle, HSYK yapısıyla hiçbir bağlantısı yoktur. Şu anda, iktidar partisi büyük bir panik ve korku içindedir, gerçekten yanlış üstüne yanlış yapıyor, öyle yanlışlar yapıyor ki artık kendisini hiçbir şekilde güvende hissetmiyor. Bu ülkede şu anda, bu kadar iktidar olanaklarına rağmen, en çok korkan siyasi yapı, parti kimdir diye sorarsanız hiç tereddütsüz AK PARTİ’dir ve bu korkuyla bu dönemde, böylesi kaotik bir dönemde, bu kadar ölümün yaşandığı bir dönemde biz Daniştay tasarısını konuşuyoruz.

22'nci maddede de söz alacağım, devamını orada anlatacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ama bu korku bizi adım adım cehenneme götürüyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 21'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mazlum Nurlu (Manisa) ve arkadaşları

“MADDE 21- 2797 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkra uyarınca dosya kendisine gönderilen ilgili hukuk dairesi, bir ay içinde yapacağı ön inceleme sonucunda iş bölümü bakımından kendisini görevli görmez ise gerekçesiyle birlikte dosyayı görevli olduğu kanısına vardığı ilgili hukuk dairesine gönderir. Bir aylık sürenin bitiminden sonra veya duruşma günü verilen dosya hakkında gönderme kararı verilemez. Gönderme kararı üzerine dosya kendisine gelen hukuk dairesi üç hafta içinde yapacağı ön inceleme sonucunda görevli olmadığı kanaatindeyse, varsa geçici hukuki koruma tedbirlerine dair talepler hakkında da karar vermek suretiyle dosyayı Hukuk İşbölümü İnceleme Kuruluna gönderir. Üç haftalık sürenin bitiminden sonra gönderme kararı verilemez. Kurul tarafından yapılan ön inceleme sonunda verilen iş bölümüne ilişkin karar kesindir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu.

Buyurun Sayın Nurlu. (CHP sıralarından alkışlar)

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yargının yürütme erkine yani iktidara bağlanmasına doğru evrilen bu süreçte, sözlerime başlamadan önce, dün İstanbul'da Atatürk Havalimanı'nda yapılan insanlık dışı, hain saldırıyı kınıyor, yaşamını yitirenlere rahmet, yaralılara da şifalar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, temel haklarımızı ve özgürlüklerimizi koruyan yasaların göz ardı edildiği, yargının siyasetin emrine alınmaya çalışıldığı, parti devletine doğru, tek adam devletine doğru giden tehlikeli bir süreci yaşıyoruz.

Türkiye bugün, cumhuriyet tarihinin hiç bir döneminde yaşamadığı krizlerle karşı karşıya. Bu krizlerin odağında şimdi yargı kurumları var. Parlamenter sistemin dayandığı kuvvetler ayrılığının üç ayağından birisi olan yargı, tarihinin hiçbir döneminde bu kadar ağır baskılara, bu kadar ağır saldırılara ve müdahalelere hedef olmamıştır. Hiç bu kadar kendi içinde çelişkilere sürüklenmemiş, halkın

gözünde saygınlığı hiç bu kadar tartışmalı hâle gelmemiştir. Bunun altında yargıya özgü nedenlerden çok siyasete özgü nedenler yatmaktadır. Yaşanan bu tablonun sorumlusu, yargıya sürekli müdahale eden, sürekli kendi zihniyetine göre şekillendirmek isteyen, her türlü müdahaleyi kendisine hak bilen, yargıyı bu noktaya sürükleyen AKP iktidarındır, AKP'nin yandaş yargı oluşturma siyasetidir. Her alanda olduğu gibi adalette de dikiş tutturamayan AKP hükûmetleri, kendi yaptıklarını, yine kendileri bozarak yargıda yeni bir krize yol açmıştır. AKP maalesef, dış politikada, millî eğitimde, ekonomide ve özellikle yargıda uzlaşmadan uzak, olumlu katkılara kapalı ve kuşatmaya dönük bir anlayış içinde.

Sayın milletvekilleri, gerçekte yargının beklentileri için değil, sadece bir kişi istediği için bu dayatmayla karşı karşıya kaldığımızı hepimiz biliyoruz. Görüyoruz ki milletin Meclisi, başkanlık hayalleri kuran bir kişi tarafından saray tahakkümü altına alınmış durumda. Ne yazık ki hep birlikte, Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Ben her istediğimi yaparım." diyen bir anlayışla, üstelik kendisinden fazla oy almış bu ülkenin Başbakanını bir saray darbesiyle devirip bir kenara attığına tanık olduk. Meclise geldiğinde etrafında pervane olunan, önünde el pençe divan durulan azil Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu'na selam vermekten bile korkulan manzaraları gördük.

Sayın milletvekilleri, görüşmelerini yaptığımız bu kanun tasarısıyla, Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 2011 ve 2014 yıllarında bizzat kendisinin atadığı Yargıtay ve Danıştay üyelerinin tamamı görevden alınacak, bir kenara atılacak, üstelik bunun adına "yargı reformu" denilerek.

Sayın milletvekilleri, bu tasarı bir yargı reformu değil, aksine tam bir yargı darbesidir. Bu tasarıyla mevcut Danıştay ve Yargıtay üyelerinin tamamının görevi sıfırlanacak yani yüksek yargı sıfırlanacak. Bu tasarı kanunlaşınca Sayın Cumhurbaşkanı jet hızıyla onaylayacak ve beş gün içinde bizzat kendisinin belirlediği yeni üyeleri atayacak.

Sayın milletvekilleri hatırlarsak, 25 Şubat 2014'te çıkarılan torba yasayla HSYK'nın tümü aynı şekilde sıfırlanmış, yerlerine Adalet Bakanı yeni atamalar yapmış ancak Anayasa Mahkemesi "Bir kurumun lağvedilmesi, başka bir kurum oluşturulması gibi yapısal zorunluluklar olmadıkça kamu görevlilerinin görevlerine kanuni düzenlemelerle son verilmesi hukuki güvenlik ilkesinin ihhlalidir ve Kanun Anayasa'ya açıkça aykırıdır." gerekçesiyle 10 Nisanda yani bir buçuk ay sonra bu kanunu iptal etmişti.

Kanun tasarısını getiren iktidar mensupları da çok iyi biliyor ki bu tasarı da Anayasa'ya açıkça aykırı ama görüyoruz ki iktidar "Olsun, mahkeme karar verene kadar ben atamaları yaparım. Anayasa Mahkemesi kararları geriye yürümediği için de atanalar yerinde kalır." kurnazlığı içinde. Anayasa Mahkemesine gidildiğinde ise mahkeme beş gün içinde karar veremeyeceği için maalesef, Yargıtaya ve Danıştaya atanacak yandaş üyeler görevlerine devam edecek ve ne yazık, sonra da onlardan adalet dağıtmasını bekleyeceğiz.

Son olarak tasarının Anayasa'ya açıkça aykırı olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 21'inci maddesinde yer alan "gerekçesiyle birlikte dosyayı" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili görev dağılımı çerçevesinde" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu (Hatay) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu.

Buyurun Sayın Ahrazoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 21’inci maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi grubunca verilen önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarının 21’inci maddesi, yapılan düzenlemeyle 2794 sayılı Kanun’un 60’ıncı maddesinin (3)’üncü fıkrasında değişiklik getirmektedir. Bu maddeyle, kendisine gönderilen dosyayı hukuk dairesi, bir ay içerisinde yapacağı ön inceleme sonucunda iş bölümü bakımından kendisini ilgilendirmiyorsa gerekçesiyle birlikte dosyayı görevli olduğunu düşündüğü diğer daireye gönderebilecektir.

Değerli milletvekilleri, AKP Hükûmeti bu kanun tasarısıyla demokrasinin temel ihtiyaçlarından olan yargının dejenere olmasında taraf ya da yandaş olmasında hiçbir sakınca görmemektedir. Liyakatin tamamıyla göz ardı edildiği, atamalar ve görevlendirmelerle yargının temel yapısı bozulmaktadır. Tasarıyla, daha önceden sırf “Bizden olsun, atayalım.” denilen yargı mensuplarından kendi politikalarına ve yönetimlerine sadakatle bağlı olmadığını düşündüklerini Danıştaydan uzaklaştırmak için değişiklik yapmak istemektedirler. Böyle giderse her yıl farklı bir Danıştay, Yargıtay kanunuyla karşılaşabiliriz. 17-25 Aralık depreminden sonra, 2011 yılında atamalarını bire bir yaptıkları hâkim ve savcılar paralel yapıya bağlı oldukları gerekçesiyle görevden almak için 2014 yılında nasıl kanun değişikliği yapıldıysa bugün de benzer bir kanun değişikliğine gidilmektedir. Yargının güvenilirliğini yitirmesi ve bağımsızlığının tesis edilebilmesi için siyasetten uzak bir yapısı ve de işlevi bulunmalıdır. Yoksa, değişiklikle “Bana bir şey olmasın.” diye yargı mensupları soluğu çay toplamada, alkış tutmada alırlar.

Değerli milletvekilleri, AKP Hükûmeti kendi siyasi amaçları için sandıkta sadakati liyakatten önce tutmakta, bu konuda en ufak bir tereddüt dahi hissetmemekte, hissettiğinde ise kanunları değiştirmekte tereddüt etmemektedir. Masonluğun temelinde yer alan “sadakat” kavramında olduğu gibi, sadakat arayan hükûmetler için liyakatli ve devletine sorumlulukla bağlı yargı mensupları onlar için ayak bağıdır, çibanbaşısıdır. AKP açısından bunları devlet sisteminden uzaklaştırmak için her yol mübahtır.

Nasıl olsa sayısal çoğunlukla istediklerini kanun yoluyla göndermektedirler. Bu anlayış ise millettten alınan yetkinin kötüye ve siyasi emellere kullanılmasından başka bir şey değildir. Hukuki olayları sandıktan çıkan sonuca bağlamak, sandık sonucuna göre aklamak, paklamak hukukun üstünlüğüne yapılacak en büyük kötülüktür. Bu tasarıyla AKP, bağımsız yargının hukukun temel şartlarını yerine getirecek şekilde hızlı ve adil olarak hizmet sunma hedefinden ziyade “Yargıya müdahalenin yolunu nasıl temin ederiz?” üzerinde odaklanmıştır. Geçmişte CHP’li Adalet Bakanının yargıya müdahalesinde yaygara koparanlar, MHP’yi hedef seçenler şimdi kendileri şikâyet ettikleri konuda geçmişte yaptıklarından daha kötüsünü yapmayı istemektedir, hem de dün birlikte oldukları yandaşları için.

Değerli milletvekilleri, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını yok eden, yargıyı kanun değişiklikleriyle siyasallaştıran bu tasarının yasalaşmasına karşı olduğumuzu belirtir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde 21’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21’inci madde kabul edilmiştir.

22’nci madde üzerinde üçü aynı mahiyette olmak üzere dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 22’nci maddesiyle 2797 sayılı Yargıtay Kanunu’na eklenmesi öngörülen geçici 15’inci maddenin birinci fıkrasında yer alan “Ancak” ibaresinden sonra gelmek üzere “yeni seçim yapılıncaya kadar görevlerine devam eden eski başkanlar hariç olmak üzere,” ibaresinin eklenmesini, üçüncü fıkrasında yer alan “üç yüzdür” ibaresinin “üç yüz ondur” şeklinde, beşinci ve yedinci fıkralarında yer alan “Genel Kurulu” ibarelerinin “ilgili dairesi” şeklinde değiştirilmesini, yedinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu” ibaresinden sonra gelmek üzere “asıl” ibaresinin eklenmesini ve yedinci fıkranın son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş

Kemalettin Yılmaztekin

Hüseyin Kocabıyık

İstanbul

Şanlıurfa

İzmir

İbrahim Aydın

Murat Alparslan

Gökçen Özdoğan Enç

Antalya

Ankara

Antalya

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye

BAŞKAN – Şimdi okutacağım üç önerge aynı mahiyette olup önergeleri birlikte işleme alacağım ve talep hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 22’nci maddesinin tasarısı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Mehmet Günal

İstanbul

Konya

Antalya

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Afyonkarahisar

Erzurum

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

Zeynel Emre

Balıkesir

Gaziantep

İstanbul

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

İstanbul

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

İdris Baluken	Çağlar Demirel	Mahmut Toğrul
Diyarbakır	Diyarbakır	Gaziantep
Ahmet Yıldırım	Meral Daniş Beştaş	Mithat Sancar
Muş	Adana	Mardin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, size bir pasaj okuyacağım. “Hukuk sistemimize biz inanmazsak, biz güvenmezsek başkalarının inanmasını, güvenmesini bekleyemeyiz. Türkiye’de yasama, yürütme ve yargı bağımsız biçimde, her türlü etkiden, her türlü baskıdan uzak şekilde Anayasa’da tarif edildiği şekilde işlevlerini yerine getiriyor. Aynı şekilde, kurumlarımız tam bir uyum içerisinde, koordinasyon içerisinde çalışmalarına devam ediyor. Yargının aldığı her kararı biz de memnuniyetle karşılamıyoruz. Ülkenin, milletin menfaatine ters sonuçlar ortaya çıkabildiğini görüyoruz ama yargının kararlarına karşı çıkıp da ‘AK PARTİ düşmanlığı yapıyorlar, Hükûmeti yıpratmaya çalışıyorlar.’ demiyoruz. Beğenmediğimiz her yargı işlemine karşı yargıyı belli grupların hâkimiyetine girmekle, karanlık emellerin peşinde koşmakla suçlarsak bunun vereceği zararları nasıl telafi edebiliriz?”

Bunu 2009 yılında Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan söylüyor bir grup toplantısında. Kim konuşmuş olursa olsun, gerçekten güzel şeyler söylemiş, olması gerekenleri söylemiş ama bugün neredeyiz? Bu konuşmadan, 2009’dan 2016’ya gelince, bu konuşmadaki her kelimenin satır satır canına okuyan, tam aksini uygulamaya geçiren bir dönüşten söz ediyoruz. Bu sadece bir konuşma örneği, bunun gibi yüzlerce yargı bağımsızlığına, kuvvetler ayrılığına, demokratik bir hukuk devletinde yargının durması gereken yere dair Cumhurbaşkanının açıklaması var. Şimdi ne? Şimdi, çoğunluğun gücüne dayanarak -Meclisteki çoğunluktan söz ediyorum- yasa yapma gücüne -parmak sayısından söz ediyorum- güvenerek aslında kelimenin tam anlamıyla sadece ve sadece kendi çıkarlarını, partinin duruşunu, çıkarlarını esas alan, çoğunluğu azınlık üzerinde bir diktaya çeviren bir Meclis organımız var. Biz ne dersek diyelim, hangi parmağı kaldırırsak kaldıralım, en haklı eleştirileri yaparsak yapalım tek bir satır değişmiyor. Bu, çoğunluğun kendi gücüne dayanarak “Her istediğimi yaparım hiç kimse de karşı çıkamaz, karşı çıksa da ben buna güvenerek Hükûmeti ve ülkeyi böyle yönetirim.” demektir. İşte, diktatörlük tam da böyle bir şeydir; demokrasilerde aslında barındırmaması gereken bir anlayıştır. Muhalefet niye var? Eleştirileriyle iktidarı ilerletmek için, daha demokratik adımları atmak için. Şimdi, biz bas bas bağırıyoruz.

Ya, bir ülke düşünün, daha geçen güne kadar kol kola, birlikte yargıyı dizayn eden, on binlerce insanı tutuklayan iki yapı ayrılmış ve bir yapı diğerini terör örgütü ilan etmiş. Terör örgütü olmanın ölçütü size ihanet edilmesi midir ya da kimin ihanet ettiğini... Ortaya söylüyorum, o tartışılır, bilmiyoruz biz o ittifakın ve ayrılmanın kodlarını. Yani ben iktidarsam bana karşı çıkan, bana biat etmeyen, benim sözlerimi dinlemeyen, benim hakkımda soruşturma açan herkesi terör örgütü ilan ederim gibi bir anlayış

olamaz. PYD'ye de "Terör örgütü" diyorlar, Fethullah Gülen cemaatine de "Terör örgütü" diyorlar, yarın öbür gün başkalarına da terör örgütü diyecekler. Bugün İHH ile de aralarında Mavi Marmara gemisi sebebiyle, korkunç beyanatlar sebebiyle bir çelişki çıktı; yakında terör örgütü olacak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, terör örgütü kesinlikle(!)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Yani bu ülke bu iktidar sayesinde terör örgütlerinden geçilmez olacak. Neden? AK PARTİ'ye, AKP'ye muhalefet ediyorlar diye. Ya, nerede hukuk? Nerede hukukun üstünlüğü? Nerede evrensel değerler? Bu işin merkezi siz olamazsınız; dünyanın merkezi siz değilsiniz. Türkiye'de sadece siz halkı temsil etmiyorsunuz, sizin aldığınız oy kadar daha fazla insan size karşı durumda ve işin korkunç tarafı size oy vermeyenlerin tutumu sadece bir iktidar partisine yaklaşır gibi değil, bir kutuplaşmanın artık gerçekten zirvede olduğu bir dönemi yaşıyoruz ve ilk konuşmamda da söylediğim gibi, subjektif ölçülerle tümüyle kendisini esas alan bir yargı dizaynı Türkiye'yi gerçekten daha karanlık günlere götürecektir ve bu en başta bu yasayı getirenleri götürecektir çünkü onlar bu yasayı yaparken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...korktukları için yapıyorlar ama korku çözüm olmayacaktır diyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Korkunun ecele faydası yok.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel.

Buyurun Sayın Yüksel. (CHP sıralarından alkışlar)

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüde defalarca anlatıldı ama zararı yok, ben de bir kısa tarihçesini vereyim bu Yargıtay, Danıştay hikâyesinin.

Sene 2011: 2011'de Yargıtayda 250 adet üye var. Fakat AKP Hükümeti tam olarak Yargıtaya sirayet edememiş, Yargıtaydaki hâkimiyeti, sayısal hâkimiyeti ele geçirmek istiyor; 250'den 387'ye çıkarıyor Yargıtay üyelerini. O zaman Cumhuriyet Halk Partisi, Komisyonunda "Yapmayın etmeyin, yargı bu şekilde düzelmez." diyor, Komisyonu terk ediyor. O dönemde bu 137 kişinin hepsinin -daha siz "paralel yapı" terimini icat etmemişsiniz- paralel yapıdan olan hâkimler olduğu çok açıktı. Bu arada önemli bir olay oluyor: 17, 25 Aralık. Bir bakıyorsunuz ki kendi elinizle Yargıtayı paralel yapıya teslim etmişsiniz. 2014'te ikinci bir operasyonla 516'ya çıkartıyorsunuz bu sayıyı. Bu sefer de kendi yandaş hâkimlerinizi doldurup milimetrik bir hesaplama sayısal çoğunluğu ele geçirmeye çalışıyorsunuz ve ele geçiriyorsunuz. Ondan sonra, şimdi bu tasarı. Bakıyorsunuz ki "Paralel yapının gücünü tam kıramadık; e, o zaman biz Yargıtayı, Danıştay'ı bir gecede sıfırlayalım." diyorsunuz, hem de vahim olanı hukukçuların hazırladığı bu tasarının Anayasa'ya açıkça aykırı olduğunu bile yapıyorsunuz. Burada amaç şu... Malumunuz, Anayasa'nın 2, 9, 10, 13, 138, 139, 154 ve 155'inci maddelerine açıkça aykırı. Bu kanun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilecek ama amaç belli. Anayasa Mahkemesinin kararları geriye yürümüyor. Yani amaç, atı alan Üsküdar'ı geçsin, oradaki atamalar beş gün içinde yapılsın, Anayasa Mahkemesi kararı verirse verin, fiiliyatta bir şey değişmeyecek.

Şimdi, üyeliklerin sıfırlanmasının yanında bir de "Eşitler arasında eşitsizlik." Bu terim kullanılıyor. Nedir bu? Bu şu: Şimdi, ben çayın çeşitli faydalarını sayabilirim. Hazımsızlığa iyi gelir, uykuyu açar, dikkati toplamaya yarar ama bu yasayla bir şey daha yapıyoruz: Koltuğu korumaya yarar. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bravo!

CEMAL OKAN YÜKSEL (Devamla) – Çay toplamaya gidenler azledilmiyor. Yargıtay Başkanı, başkan vekili, daire başkanları, başsavcı üyeliklerini koruyor. Çay toplamaya gidenler koltuklarında oturmaya devam ediyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yandaş değil, çaydaş bunlar.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Devamla) – İşin kötüsü, biraz önce verdiğiniz önergeyle HSYK Genel Kurulundan, yeni atanacak hâkimlerin yetkisini aldınız, daireye verdiniz. Yani toplam 4 HSYK üyesi bütün Yargıtayı ve Danıştayı dizayn edecek oylarıyla. Bu çok yanlış arkadaşlar.

Şimdi, Hoca Nasrettin bir akşam damda yatarken bir tane fare sakallarının arasından geçivermiş; Hoca hemen aynanın karşısına koşmuş, sakalları kesiyor; karısı gitmiş demiş ki: “Hocam, sen bu sakalları senelerce büyüttün, nasıl kıyıyorsun bir fare geçti?” diye. “Hanım, yol olur, yol.” demiş. Arkadaşlar, bu yaptığınız yol olur. Bugün mağdur ettiğiniz, attığınız hâkimler yarın iktidara gelenlere gider, “Siz de yapın.” der. Yargı sistemini bir intikamlar rejimine dönüştürsünüz.

Sevgili Ömer Süha Aldan’ın bir lafıyla bitirmek istiyorum: “Yönetirken adil olmayanlar, iktidardan düştükten sonra kendilerine adaletili davranılmasını bekleyemezler.” (CHP sıralarından alkışlar) Yaptıklarınız akıbetinizdir. Gelin, etmeyin, en azından kendinize acıyın; elinizi vicdanınıza koyun, bu yasayı geçirmeyelim yoksa yargı sistemi, Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ’ın deyimiyle, bir yapboz tahtasına dönecek. Bu, paralel yapı, şu yapı, bu yapı meselesi değil; onları, tabii ki bir paralel yapının, okyanus ötesinden talimat alan bir yapının yargı sistemini ele geçirmesi düşünülemez, kabul edilemez ama saraydan da emir alması kabul edilemez.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak.

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; gecenin bu son konuşmasında hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Hem bölüm üzerinde konuşurken hem de 12’nci madde üzerinde konuşurken ifade etmiştim; bu kanun tasarısının iki soğan cücüğü mahiyetinde maddesi var: Bir tanesi o 12’nci maddeydi, diğeri de bu 22’nci madde. Evet, daha önce de hep ifade edildi, Komisyon çalışmaları esnasında da hep söyledik bunları. Burada özellikle 12 Eylül 2010 Anayasa referandumuyla birlikte çivisi çıkmış olan yargı düzeninde peş peşe yapılan pansuman tedbirlerin bize göre sonuncusu olmayan ama şu an mevcut durumu toparlayabilmek amacına matuf olduğunu düşündüğümüz bir düzenleme daha yapılıyor ve böylelikle tıpkı Danıştayda olduğu gibi Yargıtayda da hem daire sayıları azaltılıyor hem de bu dairelerde görev yapan üyelerin sayıları önce 300’e -birazdan görüşeceğiz AKP önerisi muhtemelen burada parmak çoğunluğuyla kabul edilecek, 310’a o artık yeni hâliyle- ondan sonra da kademeli olarak 200’e düşürülecek.

Tabii, burada, ciddi anlamda, yargı sistemimizin ve onun üzerinden de adalete olan inanın, genel anlamda adaletin ve onun temelini oluşturduğu devletin çok ciddi hasar aldığı, çok ciddi zarar gördüğü aşikâr.

Bizim buradaki yaklaşımımız -biraz önce Danıştayla ilgili kısmında da söyledim- bir ayrımcılık yapıldığı belli bir vakıa ve önemli bir sıkıntı. Biraz önce, benden önceki hatipler çay üzerinden pek çok eleştiride, farazide bulundular. Çay toplamının ve... Hatta oradan bir hatip de “çayıştay” mı dedi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çaydaş yargı.

MEHMET PARSAK (Devamla) – “Çaydaş yargı” dedi.

Bakın, şunu söyleyeyim sayın milletvekilleri: Yargı sistemimizin en tepesindeki kurumlarla ilgili olarak gecenin bu saatinde bunları konuşuyor olmamız bile, işin açıkçası, durumun ne derece vahim olduğunu kendi başına ortaya koymakta. Bu pansuman tedbirler biraz sonra muhtemelen bu maddede kabul edilecek. En nihayetinde yarın veya en nihayet diğer gün yasa tasarısı da tamamen kabul edilecek ve bir an önce Sayın Cumhurbaşkanı tarafından da onaylanıp yürürlüğe girecek elbette. Ama bizim bu pansuman tedbirlerle değil, işi yeni baştan ele almak suretiyle bu sistemdeki tüm aksaklıkları kökten çözmemiz gerekiyor. Eğer bunu yapmazsak, şu anda yüzde 12 ile yüzde 29 arasında çeşitli rakamlar zikredilen Adalete Güven Endeksi daha da aşağılara düşecek. Sıradan vatandaşları biz noktada, adaletine, dolayısıyla devletine güvenir bir hâle getiremeyeceğiz.

Bir de burada bir hususa daha dikkat çekmek istiyorum. Şimdi, biz burada Yargıtay üyelerini hâkimlikten almıyoruz. Yargıtay üyelerini Yargıtay üyeliğinden düşürüyoruz ve bu tasarı kanunlaştıktan sonra ilk önce 310 tanesini yeniden Yargıtay üyeliğine getiriyoruz. Peki, diğerleri? Diğerlerini bölge adliye mahkemelerine, kürsüye geri gönderiyoruz.

Şimdi, burada, eğer, AKP tarafından paralel hâle getirildiği için adalet sistemimiz içinde ciddi bir sıkıntı mahiyetinde olan bu hâkimler ise problem, bunlar Yargıtayda değil, gönderildikleri yerlerde gene Türk vatandaşlarına adaleti tecelli ettirmekle yükümlü olacaklar. Oradaki vatandaşların, o aşamadaki yargılamada bunlar eğer –tırmak içinde söylüyorum- defolu, problemlî, sıkıntılı olan hâkimlerse orada görev yapmalarının devam etmesi de ayrıca bir sakınca değil mi?

Ben burada tekrara düşmemek adına ve süremin de azaldığını gözeterek, önceki tüm muhalefet şerhlerimizde ifade ettiğimiz hususlara da yeniden atıf yapmak suretiyle tekrar ediyorum ve bu konunun gerçekten olması gerektiği gibi çözüme kavuşturulmasını temenni ederek yüce heyetinizi ve Gazi Meclisi bir kere daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 22’nci maddesiyle 2797 sayılı Yargıtay Kanunu’na eklenmesi öngörülen geçici 15’inci maddenin birinci fıkrasında yer alan “Ancak” ibaresinden sonra gelmek üzere “yeni seçim yapılınca kadar görevlerine devam eden eski başkanlar hariç olmak üzere,” ibaresinin eklenmesini, üçüncü fıkrasında yer alan “üç yüzdür” ibaresinin “üç yüz ondur” şeklinde, beşinci ve yedinci fıkralarında yer alan “Genel Kurulu” ibarelerinin “ilgili dairesi” şeklinde değiştirilmesini, yedinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu” ibaresinden sonra gelmek üzere “asıl” ibaresinin eklenmesini ve yedinci fıkranın son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

KALKINMA BAKANİ LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz.

Gerekçe:

Yargıtayda başkanların görev sürelerinin bitmesi hâlinde 2797 sayılı Kanun'un 31'inci maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca yeni seçim yapılınca kadar eski başkanlar görevlerine devam etmektedir. Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla görevlerine devam eden eski başkanların durumlarının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Önergeyle ilk olarak uygulamada tereddüt yaşanmaması amacıyla Yargıtayda başkanlık görev süresi bitmesine rağmen yeni seçim yapılamaması nedeniyle başkanlık görevine devam eden eski başkanların da Yargıtay üyeliklerinin sona ereceği vurgulanmaktadır.

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'na göre hâkim ve savcıları atama ve nakletme görevi, Kurulun Birinci Dairesinin görevleri arasında olması nazara alınarak bu kanunla uyumlu olması için önergeyle, yeniden seçilmeyen Yargıtay üyeleri ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelikleri sona erenlerin adli yargıda bir göreve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu yerine, ilgili daire tarafından atanmaları öngörülmektedir.

Yine önergeyle, uygulamada tereddüt yaşanmaması amacıyla Yargıtay üyeliğinden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu asıl üyeliğine seçilmiş olup da kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla asıl üyeliği devam edenlerin, bu görevlerinin bitmesine üç ay kala Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yeniden Yargıtay üyeliğine seçilebilecekleri vurgulanmaktadır. Yargıtay üyeliğinden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yedek üyeliğine seçilmiş olanların bu kapsamda olmadıkları açıklığa kavuşturulmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesi okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.46

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 01.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 109’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 343)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun olmayacağı anlaşıldığından, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 30 Haziran 2016 Perşembe günü, alınan karar gereğince, saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Hayırlı sahur lar diliyorum.

Kapanma Saati: 01.49

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, uzaktan alışverişlerde kapıda ödeme esnasında yaşanan dolandırıcılık vakalarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/5738)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Ahmet DAVUTOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İnternette ya da telefonla yapılan alışverişlerde kapıda ödeme seçeneğini tercih edip dolandırıcıların tuzağına düşen ya da mağduriyet yaşayan vatandaşlar e-posta ve telefon yolu ile şikayette bulunmuşlardır. Son 5 ayda Başbakanlık ile Gümrük Bakanlığı'na 5 binin üzerinde başvuru geldiği iddiaları mevcuttur.

Bu bağlamda;

1. Son 5 ayda Başbakanlık ile Gümrük Bakanlığı'na 5 binin üzerinde başvuru geldiği iddiaları doğru mudur?
2. İddia doğru ise, gelen 5 binin üzerinde başvuru ile ilgili olarak yapılan işlemler nelerdir?
3. Vatandaşları dolandırıcıların bu girişimlerinden korumak amacıyla alınan önlem var mıdır? Varsa, bu önlemler nelerdir?
4. Herhangi bir yasal düzenleme yapılacak mıdır? Konu ile ilgili çalışma mevcut mudur? Mevcutsa, bu çalışma ve yasal düzenlemenin kapsamı nedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610-

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/5738) 17070990

28.12.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02/06/2016 tarihli ve 43452547-120.07-39522 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/5738 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :

Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait 7/5738 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlıklarımızla birlikte hazırladığımız cevaplar aşağıdadır:

1-4) Mesafeli sözleşmeler sektöründe sıklıkla gönderilen malın ayıplı olması, cayma hakkının kullanılmaması, cayma hakkı kullanılan durumlarda bedel iadesinin yapılmaması, satıcı veya sağlayıcıya ulaşamama gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. Tüketiciler sorunun niteliğine göre; mevzuattan kaynaklanan hakları konusunda bilgilendirilmekte, uyuşmazlığın çözümü amacıyla Tüketici Hakem Heyetleri'ne yönlendirilmekte, gerektiğinde Ticaret İl Müdürlükleri aracılığıyla satıcı veya sağlayıcılar nezdinde gerekli idari işlemler yapılmakta, satıcı veya sağlayıcılarla iletişime geçilerek başvuru hakkında açıklama talep edilmektedir. Ayrıca Bakanlığımıza ulaşan şikâyetler doğrultusunda ya da re'sen yapılan tespitler neticesinde Bakanlığımız müfettişlerince ilgili mevzuat kapsamında sektörde faaliyet gösteren şirketler denetlenmektedir.

Tüketici mağduriyetlerinin oluşmadan önlenebilmesi amacı ile sektör temsilcileriyle çalıştay ve toplantılar yapılmaktadır. Mesafeli sözleşmeler alanında, kapıda ödeme yöntemiyle yapılan alışverişlerde tüketiciler tarafından ödeme yapılmadan önce ürün kontrolünün yapılması hususunda gerekli tedbirlerin alınması amacıyla konu değerlendirilerek ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşülmektedir.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

109'UNCU BİRLEŞİM
29 HAZİRAN 2016 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyondan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun 29 Haziran 2016 Çarşamba günü Birleşiminde Sözlü Soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 1.6.2016 tarihli 96’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü’nün 5’inci maddesine göre 1 Temmuz 2016 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi,

Genel Kurulun;

12, 19 ve 26 Temmuz 2016 Salı günü birleşimlerinde Sözlü Sorularla diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

13, 20 ve 27 Temmuz 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 1 Temmuz 2016 Cuma günü saat 14.00’te toplanarak bu Birleşiminde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

29 Haziran 2016 Çarşamba günü Birleşiminde 187 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

30 Haziran 2016 Perşembe günü Birleşiminde 306 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

1 Temmuz 2016 Cuma günü Birleşiminde 75 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

12 Temmuz 2016 Salı günü Birleşiminde 55 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programların tamamlanamaması hâlinde günlük programların tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarına devam etmesi,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 21.6.2016 tarihli 104’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 400 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 14’üncü maddelerden, ikinci bölümünün 15 ila 36’ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.6.2016 tarihli 105’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Meclis Araştırması Komisyonu**

(Çocuk İstismarının Önlenmesi)

30.6.2016 Perşembe – Saat: 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

109'UNCU BİRLEŞİM

29 HAZİRAN 2016 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

- 1.- **(S. Sayısı: 400)** Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2016) (*) (**)
- 2.- **(S. Sayısı: 343)** Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/643) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)
- 3.- **(S. Sayısı: 398)** Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/717) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2016) (X)
- 4.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)
- 5.- **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)
- 6.- **(S. Sayısı: 328)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)
- 7.- **(S. Sayısı: 338)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)
- 8.- **(S. Sayısı: 339)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)
- 9.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)
- 10.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)
- 11.- **(S. Sayısı: 289)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)
- 12.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan kanun tasarı ve tekliflerini gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

13.- **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 270)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının (TİKA) Statüsüne Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 306)** Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 307)** Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(**)**

23.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

24.-**(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

25.-**(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

36.- (S. Sayısı: 40) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 42) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

47.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

48.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

49.- **(S. Sayısı: 59)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 62)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 77)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 78)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 81)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 82)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 106)** Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 107)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 120)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 121)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 124)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 127)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 128)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 129)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

104.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

105.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

106.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

107.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

108.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

109.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

110.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhturasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 141) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyîşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyîşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyşleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 208) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/475) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 202) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 213) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/623) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 237) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 240) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 286) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana’da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 320) Mucavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G’nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 340) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 341) Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 321) Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 352) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 355) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 360) Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşma Kapsamında Hizmet Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 361) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

306.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

307.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 374) Hava araçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 378) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

312.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

313.- (S. Sayısı: 381) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Evrensel Posta Birliği (UPU) Arasında Yirmi Altıncı Dünya Posta Kongresine Yönelik Düzenlemelere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/714) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

315.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

316.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

317.- (S. Sayısı: 388) Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016)

318.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 392) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 395) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında KKTC’de Bulunan Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon İşlerinin Yürütülmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/644) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 452
Tarih : 04.01.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizin kanayan yarası olan ve büyük bir utanca dönüşen “çocuk cezaevleri” sorunu acil çözüm bekliyor. Çocuklara yönelik ağır işkence ve hak ihlallerinin sürekli gündemde olduğu ve çocuklara yönelik suçların da “cezasızlık” haliyle bırakılması Türkiye’de vaka-i adiyeden sayılıyor artık. Çocuklar hakkında onarıcı olabilecek bir sistemin tartışılması ve çocuk cezaevlerinin kapatılması için nelerin yapılabileceğinin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Berdan ÖZTÜRK
Ağrı Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

"Çocuk dendiğinde, genelde insanın aklına 0-7 yaş arasındaki belirli bir kategori gelir. Bu kategorideki çocuk, bakıma, eğitime ve korunmaya ihtiyaç duyar. Bu tanımlanmanın yanında asıl çocuk kavramı Rönesans'la birlikte kullanılmaya başlanmış ve aydınlanma döneminde bugünkü içeriğine kavuşmuştur. Günümüzde tüm uluslar arası sözleşmelerde ve temel kaynak olan çocuk hakları sözleşmesinde ve iç mevzuattaki Çocuk Koruma Kanununda çocukluk dönemi 0-18 yaş arası olarak belirlenmiştir. Nell POSTMAN, *"Çocukluk düşüncesi Rönesans'ın en büyük buluşlarından biridir, belki de en insanca olanıdır."* derken işaret ettiği gerçek 'Modern çocukluk paradigması'dır. *"Modern çocukluk paradigması, tahayyül edilen, bu anlamda hedeflenen yetişkinliğin ve yaratılmak istenen toplumsal yapı içinde en başta eğitimde ulaşılmak istenen 'ulvi' amaçların da varacağı sınırları belirler."*

Kapitalist modernitenin bizatihi ürünü olan bu paradigma bütün çocukları kapsayan ve içine alarak eşit, adil ve güvenli bir gelecek sunan bir içeriğe hiçbir zaman sahip olmadı. *"Bazı çocuklar; emekçi çocuklar, siyahi çocuklar, engelli çocuklar hep bu paradigmanın dışında kaldılar."* Kürt sorunu bağlamındaysa, son otuz yıldır, özellikle kamuoyunda yaygın bilinen adıyla "taş atan çocuklar" sıfatıyla ötekileştirilen Kürt çocukları hepten bu paradigmanın dışına itilmişlerdir.

Çocukların birey olarak kabul edildiği ve haklarının hukuksal olarak güvence altına alındığı modern zamanlarda, çocuk hak ve ihlalleri de bütün hukuksal düzenlemelere rağmen hız kesmedi. Çocuklara yönelik şiddet, ayrımcılık ve istismar; evde, sokakta, okulda, ıslahevlerinde, cezaevlerinde kısacası çocuklara devletin ve yetişkinlerin elinin uzanabileceği her yerde görüldü. Çocuklara dönük hak ihlalleri ve istismarı salt şiddet, taciz, tecavüz biçiminde değil, aynı zamanda neo-liberal politikaların da kısılcına alındı. Küresel pazarlama stratejileri yeni tütün ve alkol bağımlıları üretmek için 14 yaşından küçük çocukları hedef alıyor örneğin!

Sağlıksız ve yetersiz beslenmeden, şiddet, taciz, tecavüz ve ayrımcı politikalara varana kadar geniş bir spektrumda seyreden çocuk hakları ihlallerinde Türkiye hatırı sayılır ölçüde kötü bir sicile sahip ve bu sicil her geçen gün kabararak artmaya devam ediyor.

Türkiye'de çocuk sorunlarında en büyük etken yoksulluk ve şiddet. Dört çocuktan biri yoksul, beş çocuktan biri çalışıyor. Yoksulluk, yoksunluk ve şiddet sarmalında suça bulaşan, bulaştırılan çocukları bekleyen en büyük tehlike ağır cezaevleri koşullarında sürdürecekleri kabus dolu bir yaşam!

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin, dünyada çocuklara bayram armağan eden tek ülke olmasıyla övünen ve böbürlenilen devlet erkanının hamasiyeti cezaevlerinde çürütülen çocukların bedenlerine çarparak tuzla buz olmaktadır. Bir yanda çocuk bayramında şaşalı nümayişler yapan, öbür yanda Adalet Bakanlığı'nın 2013 yılında 5 adet olan çocuk cezaevlerinin sayısını 2017'e kadar 15'e çıkaracağını ve yapılacak cezaevlerinin F tipi ve tek kişilik hücrelerden oluşacağını muştulayan "Yeni Türkiye" halleri, şanslı illeri de şöyle sıralıyor: 2016 yılında Diyarbakır, Tarsus ve Mersin'de; 2017 sonuna kadar ise Kayseri, Tekirdağ ve Çorlu'da yeni çocuk cezaevleri inşaatları tamamlanacak ve çocuklar için 1500-2000 yeni hapisane kapasitesi oluşturularak çocukların hayatını cehenneme çevrilmeye devam edilecek.

Çocukların suç tasnifleri arasında en ağır kategori "siyasi çocuklar" kategorisi. Medyada "taş atan çocuklar" olarak adlandırılan ve toplumsal olaylar gerekçesiyle gözaltına alınarak tutuklanan Kürt çocuklarına Pozantı Cezaevi'nde adli mahkumlar tarafından cinsel istismarda bulunulduğu, şiddet uygulandığı, ırkçı uygulamalara maruz bırakıldığı, daha önce de Sincan Cezaevi'nde çocuklara zorla çıplak arama, dayak ve hakaretlere maruz kaldıkları gözler önüne serilmiş ve kamuoyu tarafından büyük bir tepki almıştı.

Güven Gürkan Öztan'ın da dediği gibi "*Çocukları savunmak, amasız, elindeki taş, molotof kokteyline bakmadan savunmak temel sorumluluğumuz.*"dur. Çünkü "*Çocukların çocukluklarını savunmak, savaşa hayır demenin en iyi yoludur.*" Ve biz vekiller olarak bunu gereğini yerine getirmek zorundayız.

GEREKÇE

Çocuk suçluluğu, gelişim dönemi özellikleri ve gelecek yaşama yapacağı büyük etki nedeniyle diğer suç grupları arasında daha özel bir öneme sahiptir. Haluk Yavuzer'e göre; çocuk suçluluğunu yetişkin suçluluğundan ayıran en önemli özellik, bu dönemin gelişim psikolojisinde problemlili ya da geçiş evresi olarak adlandırılan bir döneme rastlamasıdır.

Buradaki kritik nokta suç ve ceza arasındaki ilişkinin kim tarafından ve nasıl tanımlandığı ile ilgilidir. Bu konuda Dostoyevski ölümsüz eseri Suç ve Ceza'da Raskolnikov'u şöyle konuşturur, *"Bu bir kanundur... Akılca, ruhça, daha güçlü daha sağlam olan herkes başkalarına buyurur! Daha yürekli, daha atak olan haklı çıkar... Umursamamakta en ileri gidenler kanun yapıcı olurlar. Herkesten daha atak olan ise herkesten daha haklıdır!"*

Tamamen insan ürünü olan modern hukuk sisteminde "suç" kavramı egemen olanın tarifi üzerine kuruludur. Bu tarif sorunlu bir tariftir çünkü çocuk ve suç kavramı yan yana denk düşecek kavramlar değildir. Suçu üreten çocuk değil toplumdur. Ve bu toplum suç üreten bir egemen sistem tarafından kontrol edilmektedir.

Bu bağlamda çocukların suç ve ceza sistemi içerisinde birer yetişkin gibi görülüp, yetişkinlerin maruz kaldığı uygulamalara tabi tutulması modern hukukun en büyük açmazlarından birisidir. Çocukların "suç ve ceza" sistemi içerisinde yargılanıp cezaevlerine kapatılıyor olması mevcut sistemin acımasızlığını ve objektif kriterlerden yoksunluğunu gözler önüne seriyor.

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi'nin hazırlamış olduğu '2014 Türkiye'sinde Çocuk Cezaevleri Gerçeği' adlı kapsamlı raporda durumun vahameti şöyle izah edilmektedir: *"Gerçekte çocuk cezaevlerine yaşananlara ilişkin korkutucu tablo ilk olarak, tüm kamuoyunun bildiği üzere 2011 sonlarında Pozantı Çocuk Cezaevinde yaşanan cinsel istismara varıncaya kadar, ağır işkence ve hak ihlalleriydi. Ancak bilindiği üzere Pozantı sonrası Adalet Bakanlığı yetkilileri sorunun kaynağına neşter atarak, sorumlularını yargı önüne çıkarmak yerine cezaevi fiziki koşullarına faturayı kesip, çocukları Ankara Sincan Cezaevi'ne nakletmekte çözümü bulmuştu. Yine maalesef devamında da benzer ağır hak ihlalleri ve işkence iddiaları Şakran, Kürkçüler, Antalya ve son olarak Sincan'da gündeme gelmeye devam etmişti."*

Aynı raporda devamla şu tespite de yer verilmektedir. *"2012 yılı mart ayının başında Pozantı'dan, Sincan Çocuk Cezaevi'ne yaklaşık 200 tutuklu çocuk nakledildiğinde zaten kapasitesi dolu olan Sincan'da çocuklar yerlere serilen yataklarda yatmak durumunda kaldılar. Ankara gibi kış sert olan bir şehirde ikinci battaniye ancak parayla verilebiliyordu ve bu çocukların ne ailesi, ne avukatı –ne de-kimsesi vardı. Apar topar getirilmiş olduğundan çoğunun kışlık kıyafetleri -ve- ayakkabısı dahi yoktu."* denilmektedir.

Bu çocukların maruz kaldıkları muamelenin kaynağında Kürt sorunu vardı ve bu sorun bağlamında çocuklar potansiyel suçlu ilan edilmiş ve "ceza içerisinde ceza" mantığı çerçevesinde cinsel istismara, ağır işkencelere ve her türlü kötü muameleye maruz bırakılmışlardı.

Daha bir ay kadar önce Trabzon E tipi cezaevinde bir buçuk aydır tutuklu bulunan ve ilk kez cezaevi ile tanışan 15 yaşındaki Emirhan Nas isimli bir çocuğumuz intihar etti. Ve bu ölüm

olayı 2009'dan beri cezaevlerindeki 10. ölüm vakasıydı. Nitekim çok benzer bir şekilde Erzurum cezaevinde tutuklu halde bulunurken ölen 16 yaşındaki Bilal Coşelav'ın ölümüyle ilgili olarak İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, 09.10.2012 tarih ve 1413/07 başvuru numaralı kararı ile sözleşmenin ihlal edildiğine karar vermişti. Sözleşmenin 2. maddesi, Devlete, kasıtlı ve hukuka aykırı öldürmeden sakınmanın yanı sıra kendi yetki alanında bulunan kişilerin yaşamlarının korunmasına ilişkin uygun tedbirleri alma pozitif yükümlülüğü de getirmektedir. Anılan karar ile, tutuklu kişilerin savunmasız bir durumda bulunduğu ve yetkililerin bu kişileri koruma görevinin bulunduğu vurgulanmıştır.

Tespit edilen diğer işkence vakalarından bir tanesi de Sincan Cezaevi'ndeki "YUMUŞAK ODA" uygulamasıdır. İsminden de anlaşılacağı üzere her tarafı süngerle kaplı odalarda işkence ve kötü muamele yapıldığı tespit edilmiş, isim isim cezaevi personeli hakkında Ankara Barosu Başkanlığı imzasıyla suç duyurusunda bulunulmasına rağmen bir yıl kadar sonra personel hakkında takipsizlik kararı verilmiş ve bütün itirazlara rağmen karar kesinleşerek yeni bir "cezasızlık" teamülü oluşturulmuştur.

Yine aynı raporda yer alan bilgilere göre 2011-2013 yılları arasında, benzer ağır hak ihlalleri ve işkence iddiaları Şakran, Kürkçüler, Antalya ve son olarak Sincan da gündeme gelmeye devam etmişti. Son olarak 01. 01. 2014 tarihinde Sincan da 8 çocuğun ağır yaralanması ve iki üç gün sonra apar topar dördünün İstanbul Maltepe, diğer dördünün İzmir Şakran'a sürgünü ile sonuçlanacak ağır saldırı gerçekleşmişti.

Kamu oyunda ve basında "taş atan çocuklar"ın arasında ismini en çok duyduğumuz çocuklardan biri olan Mahfuz Kutlu'nun yaşadıkları ibret vesikası olarak önümüzde durmaktadır. Pozantı Cezaevi'nden Ankara Sincan Çocuk Cezaevi'ne geldiğinde yaşı henüz 15 bile değildi. Avukatı Hasan Erdoğan Mahfuz'un yaşadıklarını şöyle anlatmıştı:

"İlk gördüğümde yüzü gözü yara bereliydi. Ama o halde gülümsüyordu. Hemen kaynaştık, inandı ilk kez gördüğü bana. Daha ilk görüşmemizde Pozantı'da neler yaşandığını bir bir anlattı. Bir Pozantı mağduruydu ama ilk görüşmede dedi ki '*abi Pozantı deyince 'orda çocuklara tecavüz edildi...' deniyor. Biz üç yüz çocuktuk abi, hepimize tecavüz edilmedi. Ama çok ezinti yapıldı. Çok dayak yedik, hortumla bile dövüldük, hücreye atıldık, aç bırakıldık. Ama Pozantı'da tecavüz edilen çocuklar demeyin. Gücümüze gidiyor. Herkes bize öyle bakıyor.*'"

12-17 yaş arası 11 kez cezaeviyle tanışmıştı. Göz altı sayısını bilmiyordu. 20, belki 25, belki de 40... 2014 başındaki Sincan Çocuk Cezaevi'nde saldırıya uğrayan çocuklardan biriydi.. İzmir Şakran Cezaevi'ne sürgün gönderilmişti. İzmir'den tahliye oldu. Tahliye olduktan sonra belki de kendisine tek alternatif olarak bırakılan dağa çıktı. 28 Kasım 2015 tarihinde de çıkan bir çatışmada hayatını kaybetti.

Mahfuz, Kürt bir çocuk olarak şiddet sarmalı içerisinde zincirleme travmalar yaşamış ve henüz 12'inde F tipi cezaevleriyle tanışmıştı.

F tiplerindeki "*tecrit sistemi*" yetişkinler için de son bulması gereken bir sistemken, bir şekilde suça sürüklenmiş olan çocuklarımızın fizyolojik ve psiko-sosyal gelişimi önünde ciddi anlamda engel oluşturmaktadır. F tiplerindeki tecrit ve izolasyon çocuklarda özgüven kaybı, hiçlik duygusu, yaşamsal bağlardan kopma, yalnızlık, gelecekte umudu kesme ve bir bütün olarak erken yaşta kişilik intiharına yol açmaktadır.

Çocuk tutukluluklarda ciddi psikosomatik eğilimler hiç azımsanmayacak boyuttadır. Ankara Sincan'da kalan tutuklu bir çocuk, avukatına "uyuyamadığını, uzun süre ceza almış olması sebebiyle intiharı bile düşündüğünü" ifade ettikten sonraki hafta yapılan görüşmede "kendisine yeşil reçeteli 'Zanax' yazıldığını ama hastaneye gönderilmeden cezaevi içindeki küçük sağlık merkezinde yazıldığını" söylemiştir. Avukatların cezaevi savcılığı ile yaptığı görüşmede, savcının "Sağlık Bakanlığı'ndan psikiyatrist istediklerini ama hala verilmediğini, doktorların gelmek istemediklerini bu nedenle uzman olmayan hekimler yazsa bile bu tür ilaçların verilebildiğini beyan etmiştir!.."

Cezaevlerinin çocuklar üzerindeki psikolojik ve fiziksel olarak etkileri üzerine Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nden (CİSST) Alper Yalçın, hapishanelerin çocuklar üzerinde bıraktığı etkileri anlamak için önce çocukları tanımak ve onları anlamak gerektiğini belirtmiştir.

Hapishanelerde hüküm süren "ceza içinde ceza anlayışı"nın çocukların hayatlarında geri dönüşü olmayan olumsuz izler bıraktığını vurgulayan Alper, "*Çocuklar hapishanelerde yetişkinlerle hemen hemen benzer uygulamalara maruz kalıyorlar. Aydınlatma dışındaki tüm elektrikli cihazların masrafını ödemek zorundalar. Çocukların ailelerinin pek çoğu zaten ekonomik bir yoksunluk çekiyor. Yol parası olmadığı için çocuğunu ziyaret edemeyen aileler var. Hiç ailesi ve ziyaretçisi olmayan çocuklar var onlar ne yapacak? Çocuk her şeyi hapishanenin kantininden satın almak zorunda. Bir çocuğun telefon hakkını kullanmak için, mektup yollaması için parasının olması gerekiyor. Baskının ve şiddetin hüküm sürdüğü bir alanda çocuk dışarıya nasıl sesini duyuracak?* Sorularını sormakta ancak bu sorulara cevap verebilecek bir yetkili bulunamamaktadır.

Yine tek kişilik veya üç kişilik hücreler ve çok küçük havalandırmalar yaşları itibariyle gerekli fiziksel aktivitelere de uygun olmayan tamamen toplumla bütünleşmeden ziyade, çağ dışı kısasa kısas anlayışla "ceza" amaçlayan yapılar niteliğindedir. Tüm bunların üstüne örneğin Sincan Cezaevi'nde bir çocuğa iki ay içerisinde üç kez üst üste beşer günlük hücre cezası verildiği ve günde sadece yarım saat havalandırma hakkı verildiği, çocukların protesto amaçlı bu havalandırma haklarını da kullanmadıklarını da yaşanan vakalar içerisinde yer almaktadır.

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) 2012'deki çocuk cezaevlerine yönelik inceleme sonrası hazırladığı raporda şu tespitlere yer vermiştir:

- *cezaevinde çocuklar akranları ve cezaevi personeli tarafından şiddet görüyor,*
- *infaz koruma memurları dayak atmayı ve cezalandırmayı meşru görüyor,*
- *çocukların vücut boşluklarında (çıplak) arama yapılıyor,*
- *çocukların kaldıkları koşullar insan onuruna uygun değil,*
- *yasak olmasına rağmen işçi koşulları var,*
- *çocukların cinsel istismar ve diğer işkencelere uğradıkları yönünde tutarlı ve ciddi iddialar var bu nedenle iddialar derhal incelenmeli ve önler alınmalıdır*

tespitlerine açıkça yer verilmiştir.

Konuyla ilgili STÖ ve girişimlerin derledikleri bilgilere göre, 2014 yılı içinde 120 bin çocuğun adalet sistemi içerisine girdiğine dikkat çekilmiştir. Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre 12-17 yaş aralığında 525 çocuk hükümlü, 1.582 çocuk tutuklu bulunuyor. Fakat bu rakamlara 18 yaşındaki çocuklar dahil edilmediği için gerçek rakamlara ulaşmakta zorluk çekildiğini belirten mezkur kurumların verdikleri diğer bilgiler de şöyledir:

Adalet Bakanlığı yetkililerine göre 2.100-2.200 civarında çocuğun tutuklu bulunduğu yönündeki istatistikleri gerçeği yansıtmamaktadır. Bu rakamlar günlük veri olup, yoğun sirkülasyon sebebiyle, yıl bazında bu sayı 10.000 çocuk civarına kadar çıkabilmektedir. Son verilere göre eğitim evlerinde kalan çocuk sayısı sadece 150 civarındadır. Kız çocuklarının sayısı ise bu sayının 1/3'ü kadardır. Cezaevindeki çocukların %75-80'i tutukludur. Ve yine çocukların %80-85'i mala karşı suçlardan; hırsızlık ve yankesicilik suçlarından yargılanmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK'in) yayımlamış olduğu "İstatistiklerle Çocuk 2014" raporuna göre, 1102'si 12-14 yaş aralığında olmak üzere ceza infaz kurumuna giren 12-17 yaş grubundaki çocuk sayısı 6 bin 132 oldu. Bu çocukların yüzde 97,3'ü erkek, yüzde 2,7'si ise kız çocuk oldu.

Adalet Bakanlığı'nın 7 Ekim 2015 tarihinde yapmış olduğu açıklamaya göre ise; 1655'i hükümlü 641'i tutuklu olmak üzere, toplam 2296 çocuğun cezaevlerinde olduğu belirtilmiştir.

Yine Adalet Bakanlığının verilerine göre adalet sistemi içerisine giren yani mahkemelerde yargılanan çocuk sayısı yılda 90.000 ile 100.000 civarına ulaşmaktadır. Sadece Mersin'de 2011-2013 yılları arasında çocuk mahkemesinde yargılanan çocuk sayısı 10.600 civarındadır.

2009 yılında disiplin cezası olarak kapalı hapishaneye gönderilen çocuk sayısı 26 iken, bu sayı 2014 yılında 263'e yükselmiştir. 2015 yılının sadece Ocak ayında 19 çocuk disiplin cezası olarak kapalı hapishaneye gönderilmiştir.

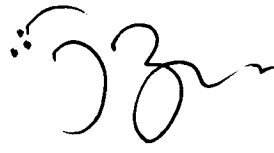
Alınan bilgilere göre 2015 Ocak ayı verilerine göre; Ankara Eğitim evinde 87, İstanbul Eğitim evinde 29 çocuk bulunmaktadır. Sadece 3 çocuk örgün eğitim görmekte, 37 çocuk mesleki eğitim kursuna gidebilmektedir.

2011 yılı verilerine göre 18 yaş altı çocukların % 68,6'sı hapishaneden tahliye olduktan bir yıl sonra adalet sistemine yeniden dahil olmakta ve ceza almaktadır. Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre, Terörle Mücadele Kanunu uyarınca, 2013 yılında bin 506 çocuk hakkında yeni dava açılmış, 2065 çocuk hakkında da TMK uyarınca karar verilmiştir.

Mahkemelerce tutuklu yargılanan çocukların tutukluluk süreleri 6 ay ile 2 yıl arasında değişmektedir. Çocukların tutuklu yargılanması bir yana, çocukların tutukluluk süreleri çok uzundur.

Çocuklarını cezaevlerine kapatan bir ülkenin gelecek tahayyülü olamaz. "Çocuk cezaevleri" adı altında cezaevlerinin varlığını sürdürüyor olması büyük bir utanç kaynağıdır. Diğer ülkeler çocuk hapisanelerini kapatırken veya hemen yanı başımızdaki Yunanistan gibi kapatacağını duyururken, yani çocukları adalet sisteminin dışına çıkarmayı hedeflerken, Türkiye'deki Adalet Bakanlığı 2017 yılının sonuna kadar çocuklarla ilgili kapalı kurum sayısını 15'e çıkartacağını söylemesi Türkiye'de çocuğa olan bakış açısını çok net ortaya koymaktadır.

Çocuklar hakkında onarıcı olabilecek bir sistemi bile tartışmaktan oldukça uzak olduğumuz bir noktadayız. Çocuklara verilen zararın en aza indirilmesi için cezaevlerinin sivil toplum örgütleri tarafından izlenilmesine ve denetimine açılması elzem bir hale gelmiştir. Çocuklarımızın akıl ve ruh sağlığını korumak, onlara barış dolu bir ülkede kendi kimlikleri ve anadilleriyle yaşayacakları bir gelecek bırakabilmek için çocuk hapisanelerini kapatmak Meclis'in önünde duran en büyük görevlerden biridir.

1. İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

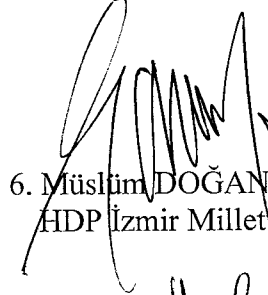
2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

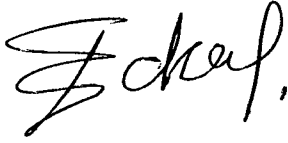
4. Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

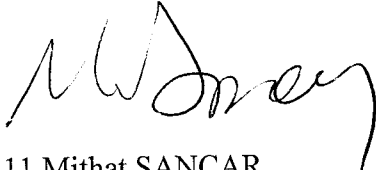
6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

8. Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

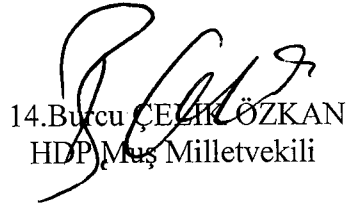
9. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

11. Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

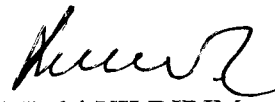
13. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14. Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15. Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

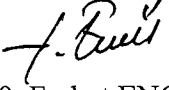
16. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

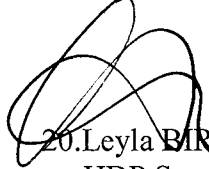
17.Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

18.Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

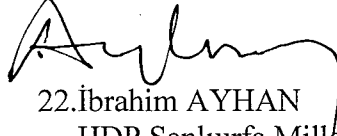
19. Ferhat ENCU
HDP Şırnak Milletvekili

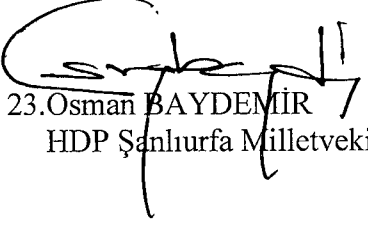
20.Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

21.Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22.İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23.Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24.Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27.Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28.Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 465
Tarih : 05.01.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

31 Aralık 2015 günü Aşkale Geri Gönderme Merkezi'nde şüpheli bir biçimde yaşamını yitiren Dilo Derviş ile Dilo Derviş nezdinde geri gönderme merkezlerine yaşamını yitiren sığınmacı/mültecilerin şüpheli biçimde gerçekleşen ölüm nedenlerinin araştırılması ve tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana

GEREKÇE ÖZETİ

Geri Gönderme Merkezleri, idari olarak İçişleri Bakanlığı ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne bağlı birimlerdir. Bu merkezlerde mülteci, sığınmacı, düzensiz göçmen yahut hukuki açıdan sorunu olan yabancıların işlemleri tamamlanıncaya dek tutulmaktadırlar.

Geri gönderme merkezleri 2014 yılında 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden evvel hukuk dışı uygulamaların oldukça yoğun yaşandığı birimler olarak anılmakta idi. Zira burada kişiler, hiçbir yasal dayanak olmaksızın kolluk tarafından gözaltı işlemine tabi tutulmakta ve özgürlüklerinden alı konulmakta idiler. Gözaltı işlemine ilişkin itiraz yöntemi de pratikte söz konusu değildi ve bu nedenle 2009 yılında AIHM; iki İranlı sığınmacı (Abdoulkhani ve Karimnia / Türkiye) kararıyla, yabancıların bu tür gözaltı

merkezlerinde tutulmasını Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı buldu, daha sonraki kararlarda da aynı görüşü tekrar etti. Türkiye çözüm olarak, yabancılar ve sığınmacılara ilişkin hukuk reformu kapsamında 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nu yürürlüğe soktu. Ancak ne yazık ki kapsamı itibariyle halihazırda eksiklikler içeren bu kanun da kuşkusuz geri gönderme merkezlerinin hak ihlallerinin yoğun yaşandığı ve denetlenmediği yerler olma halini değiştirmedir.

Geri gönderme merkezleri kişilerin sağlık, hijyen, beslenme, yakınları ve avukatları ile görüşebilme gibi en temel haklarının dahi sağlanmadığı, kötü muamele, işkence, şiddet, cinsel taciz gibi vakıaların sıklıkla yaşandığı yerlerdir. Nitekim Aşkale Geri Gönderme Merkezi'nde yaşamını yitiren Dilo Derviş'in durumu bu husustaki kaygıları artırmaktadır. Dilo Derviş'in yaşamını yitirdiği Aşkale Geri Gönderme Merkezi; AB'nin finansal desteği ile inşa edilmiş olup görünüşü ve güvenlik tedbirleri ile büyük bir cezaevi özelliği taşımaktadır. Göç yönetiminde genellikle "caydırma" amacıyla kullanılan idari gözetim ve idari gözetimin uygulandığı geri gönderme merkezleri, mülteci/sığınmacı ve göçmenlerin özgürlüklerinden alıkonulduğu merkezlerdir. Aşkale Geri Gönderme Merkezi başta olmak üzere ulusal ve uluslararası yükümlülüklerin hiçbirisine riayet edilmemekte, ciddi hak ihlalleri söz konusu olmaktadır. Kaldı ki Aşkale GGM'deki hak ihlalleri, 28 Aralık 2015 Salı günü bazı kişilerin gönderileceğinin söylenmesi üzerine başlayan olaylarla vahim bir hal almıştır. Olaylar üzerine merkeze çevik kuvvetle müdahale edilmiştir. Aşkale GGM'ye giden yol kolluk güçleri tarafından kesilmiş ve basınla yaklaşmasına izin verilmemiştir. Olaylar sırasında merkezde alıkonulandan bazıların ciddi bir şekilde dövüldüğü, olaylardan sorumlu görülen kişilerin cezalandırma amacıyla el ve ayaklarından zincirlenerek soğuk "hücre"ye konuldukları, bazı öğünler yemek verilmediği iddia edilmektedir.

31 Aralık 2015 günü şüpheli bir biçimde yaşamını yitiren Dilo Derviş'in ölüm haberi ailesine ve avukatına 2 Ocak 2016 günü bildirilmiştir. Dilo Derviş'in ölümüne dair otopsi raporu halihazırda çıkmış değildir. Sadece "ölü muayene tutanağı" düzenlenmiş olup bu tutanakta ise boyunda kızarıklık ve boyun kırığının saptandığına yer verilmiştir. Doku örneğinin alınması ise ancak avukatın talebi ile gerçekleşebilmiştir. Dilo Derviş'in avukatı naaş üzerinde yerinde inceleme yapmış ise de otopsis yapıldığı için sadece yüzünü görebilmiştir. Ayrıca ceset

yıkanmış olduğundan ötürü ölü üzerinde başkaca muayene ve tahlil olanağı da kalmamıştır. Geri Gönderme Merkezi görevlileri ile görüşen avukatın aktardığı bilgiye göre tüm merkez görevlileri ölümün ne şekilde gerçekleştiğine dair ortak bir tutum içinde olup sadece tek kişilik odaya konulmuş olan Dılo Derviş'in kendisini ranzadan atkısı ile asmış olduğuna yönelik açıklama yapmakla yetinmişlerdir. Organize bir biçimde delil karartma durumu hasıldır. Zira iddia edilenin aksine ası neticesinde boyun kırığı ve ölümün gerçekleşmesi ancak yüksek mesafeden mümkün olmaktadır. Ranza gibi bir mesafeden asıya bağlı ölüm gerçekleşmeyeceği bilimsel olarak da açık bir durumun ifadesidir. Bu bahisle Dılo Derviş'in ölümü şüpheli bir ölüm olma özelliğini taşımakta, Derviş'in "isyan çıktığı" gerekçesiyle yapılan baskın sırasında öldürüldüğü ihtimali ağır basmaktadır.

Açıklamış olduğum hususlar doğrultusunda Dılo Derviş başta olmak üzere geri gönderme merkezlerinde gerçekleşen ölüm vakıalarının araştırılması gereklilik arz etmektedir.

1. İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

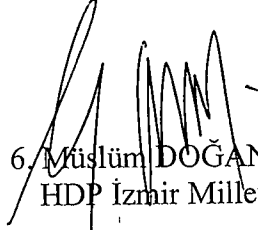
2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

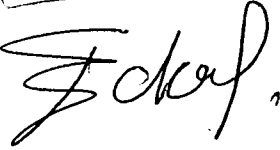
4. Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

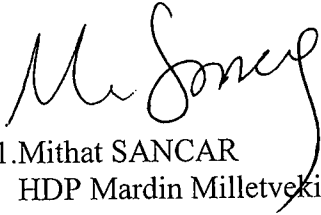
6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

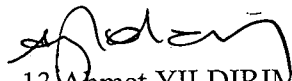
8. Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

9. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

11. Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

13. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14. Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15. Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

16. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

17.Ayca İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

18.Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

19. Ferhat ENCU
HDP Şırnak Milletvekili

20.Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

21.Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22.İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23.Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24.Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27.Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28.Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili